that amendment we may discuss the Bill. That will facilitate the debate and also easy passage of the Bill.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—By accepting that amendment, the spirit of this amendment will not be taken away.

Mr. SPEAKER.—After the amendment is moved, you can speak for or against it. That is what the Hon'ble Member suggests.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Thank you very much.

(*Sri Mulka Govinda Reddy rose.*)

Mr. SPEAKER.—In view of the statement made by the Hon'ble Minister, would it not be better to discuss the matter after the amendment is moved?

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Even that amendment is not necessary. That is my contention.

Mr. SPEAKER.—When that amendment is moved, you can speak whether it is necessary or not.

*Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I would like to offer some remarks regarding the Motor Vehicles (Mysore Amendment) Bill, 1955. In the Statement of Objects and Reasons it is stated:

> "At present section 62 of the Motor Vehicles Act does not empower the transport authorities or appellate authorities to grant temporary permits in deserving cases pending disposal of applications for grant or renewal of permits or during the pendency of appeals. Such power is particularly needed when loss or hardship to the parties concerned or inconvenience to the public is likely to be caused if such temporary permit is not granted.
>
> The Motor Vehicles Act in its applicability to the States of Bombay and Madras has been amended making similar provision. It is proposed to amend section 62 of the Motor Vehicles Act in its applicability to Mysore also in a similar manner empowering Government or the concerned transport authorities to grant temporary permits when it is felt necessary to do so."
>
> "Section 64 of the Motor Vehicles Act does not at present provide for an appeal against the appellate orders passed by the State Transport Authority. It is considered necessary that a Second Appeal to the prescribed authority should be provided for, so that relief to parties aggrieved by the appellate orders of the State Transport Authority may be possible."

Section 64 provides for appeals. It says:

> "Any person—
>
> (*a*) aggrieved by the State or a Regional Transport Authority to grant a permit or by any condition attached to a permit granted to him, or,
>
> (*b*) aggrieved by the revocation or suspension of the permit or by any variations of the conditions thereof . . . . "

Mr. SPEAKER.—If the amendment is accepted, all the other clauses will not be included except (*a*).

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—There is an amendment to Section 64. The amendment is:

> "Section 64 of the principal Act shall be re-numbered as sub-section (1) of that section, and after sub-section (1) as so re-numbered, the following sub-section shall be added, namely:—
>
> "(2) Any person aggrieved by an appellate order passed under sub-section (1) by any authority, other than the State Government, may within the prescribed time and in the prescribed manner appeal to the prescribed authority which shall give such person and the authority which passed the said order an opportunity of being heard and pass such orders in reference thereto as it thinks fit."

Sir, previous to 1951, there was the Mysore Motor Vehicles Act in force in Mysore State. Somewhere in June

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

1952, the Government made the Motor Vehicles Act, 1939 of the Government of India applicable to Mysore State with effect from June 1951 or so; by making the Government of India Motor Vehicles Act, 1939 applicable to Mysore State, certain powers that were vested in certain committees were being entrusted to committees or transport authorities formed under the Motor Vehicles Act, 1939. It is true that the procedure was prescribed for ascertaining whether a particular route is necessary or not and when a route was found to be necessary, applications were called for and the concerned authorities were issuing permits. This was not followed though it was prescribed under the Mysore Motor Vehicles Act till the Government of India Act was made applicable to Mysore State. After this Act was made applicable to Mysore, the Regional Transport Authorities and the State Transport Authority regularised such of those irregularities that were existing then. Sir, after experience, it has been found that the provision under Section 64 regardig appeals is not quite sufficient and there should be second opportunity for the operator to go in appeal to Government where there was miscarriage of justice either on account of some point of law or point of fact. So, regarding the amendment to Section 64 of the Central Act of 1939, I have no objection. I welcome that it is absolutely necessary. Regarding amendment to Section 62, I feel that this amendment is uncalled for. Section 62 empowers the Regional Transport Authority to issue temporary permits. Section 62 reads thus:

> "A Regional Transport Authority may at its discretion, and without following the procedure laid down in Section 57, grant permits, to be effective for a limited period not in any case to exceed four months, to authorise the use of a transport vehicle temporarily—
>
> (*a*) for the conveyance of passengers on special occasions such as to and from fairs and religious gatherings, or,
>
> (*b*) for the purposes of a seasonal business, or,
>
> (*c*) to meet a particular temporary need, and may attach to any such permit any condition it thinks fit."

Sir, this is an emergency Section which can be made use of for emergency purposes. It might have been possible that these powers might have been mischievously misused, as Sri Rajagopala Murthy pointed out, but all the same, these powers are absolutely necessary to meet an emergency. The Government should take care to see that these powers are not misused either by the State Transport Authority or by the Regional Transport Authority or by themselves. Regarding the amendment, I feel there is no need for this amendment. The amendment seeks to empower a prescribed Authority to issue temporary permits under circumstances where there are pending applications for grant or renewal of permits or during the pendency of appeals. They visualise the issue of permits for purposes other than those that, already mentioned under Section 62. One is for the grant of a new permit; when an application is pending for grant of a new permit, they want power to issue a temporary permit; second is renewal of permits. Under renewal of permits, it may look reasonable that an operator who has been running a service for a length of time and when his application is pending for renewal of permit and if that permit is not renewed in time, he should not break the service. Further, he should have an opportunity to continue to operate his bus service. I would like to know why the application for renewal of permits should be pending at all. Renewal of permits is governed by Section 58, which is as follows:—

> "*Duration and renewal of permits.*
>
> (1) A permit other than a temporary permit issued under section 62 shall be effective without renewal for such period,

not less than three years and not more than five years as the Regional Transport Authority may in its discretion specify in the permit:

Provided that in the case of a permit issued or renewed within two years of the commencement of this Act, the permit shall be effective without renewal for such period of less than three years as the State Government may prescribe.

(2) A permit may be renewed on an application made and disposed of as if it were an application for a permit:

Provided that, other conditions being equal, an application for renewal shall be given preference over new applications for permits."

In this proviso, it has been clearly stated that applications for renewal shall be given preference over new applications for permits. So far, I do not think any case has arisen in Mysore State where an operator who held a permanent or *pucca* permit applied for renewal of permit and his application was refused. Sir, even for renewal of permit, this is a procedure prescribed and he further says that the renewal of permit application should be made and disposed of as if it were an application for permit. An application for a permit is governed by Section 57, which is as follows:—

"*Procedure in applying for and granting permits.*

(1) An application for a contract carriage permit or a private carrier's permit may be made at any time.

(2) An application for a stage carriage permit or a public carrier's permit shall be made not less than six weeks before the date on which it is desired that the permit shall take effect, or, if the Regional Transport Authority appoints dates for the receipt of such applications, on such dates.

(3) On receipt of an application for a stage carriage permit or a public carrier's permit, the the Regional Transport Authority shall make the application available for inspection at the office of the Authority and shall publish the application or the substance thereof in the prescribed manner together with a notice of the date before which representations in connection therewith may be submitted and the date, not being less than thirty days from which, the application and any representations received will be considered.

(4) No representation in connection with an application referred to in sub-section (3) shall be considered by the Regional Transport Authority unless it is made in writing before the appointed date and unless a copy thereof is furnished simultaneously to the applicant by the person making such representation."

Sir, when an operator is running a service, he is given a permit in which the date on which it expires is given. Here it is provided that he may apply for renewal of his permit at any time he chooses and at least six weeks prior to the date of the expiry of the permit.

1-30 P.M.

So, it is obligatory on the operator to put in his application six weeks prior to the date on which it expires. And when he makes an application to the R.T.A., the R.T.A. will publish that so and so has applied for the renewal of the permit and it is obligatory on the part of the R.T.A. to meet 30 days after the date on which the application is made and before six weeks has expired from the date on which the application is made. So, there is no difficulty at all for the Regional Transport Authority to renew the permit within time. As has been pointed out by me, under Section 58, the old operators will have a preference over new applicants for such routes. When such is the

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)
position, I really cannot understand the propriety or the need for this amendment.

Sir, it is peculiar to Mysore State that after the introduction of Government Road Transport in certain routes in Mysore, Government of Mysore have not been issuing pucca permits. They are issuing permits for a period of 3 months and even after the application of the Central Act in Mysore, they are continuing to issue permits valid for 3 months.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There is an amendment to it which has already been given effect to. Perhaps you are aware of it.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sir, according to Section 58, "A permit other than the temporary permit issued under section 62 shall be effective without renewal for such period not less than 3 years and not more than 5 years, as the Regional Transport Authority may in its discretion specify in the permit."

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No doubt section 58 is to the effect that a permit will have to be for a period not less than 3 years, but there is an amendment to that section. It has been agreed to by the President, *viz.*, in Mysore, we have continued the practice of renewing this permit for a period of 3 months. Therefore there is nothing illegal about it.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—When was that amendment placed before this House?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There is a legal amendment passed.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Even if the amendment is accepted, according to section 57, there will be ample time for the Regional Transport Authority or the State Transport authority to renew the permit of the old operator.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Imagine a case where the authority which has an obligatory duty, refuses or fails to perform that duty. Just as the case of a court which commits a mistake (it is an inherent right to commit mistakes) likewise in this case, if the R.T.A. which has to meet and consider does not do so, should there be no remedy?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—The R.T.A. has no business to commit such mistakes. That is illegal on the part of the R.T.A. to commit such mistakes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Even though it is illegal, should there be no remedy?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—There is some procedure prescribed under section 47 for the Regional Transport Authority while considering applications for such stage carriage permit, when an application is pending for grant of a temporary permit in deserving cases, pending disposal of applications for grant or renewal of permits. Under Section 47, it is stated :

'(1) A Regional Transport Authority shall, in deciding whether to grant or refuse a stage carriage permit, have regarding to the following matters, namely :—

(*a*) the interest of the public generally;

(*b*) the advantages to the public of the service to be provided, including the saving of time likely to be effected thereby and any convenience arising from journeys not being broken ;

(*c*) the adequacy of existing road passenger transport services between the places to be served, the fares charged by those services and the effect upon those services of the service proposed ;

(*d*) the benefit to any particular locality or localities likely to be afforded by the service;

(*e*) the operation by the applicant of other transport services and in particular of unremunerative services in conjunction with remunerative services; and

(*f*) the condition of the roads included in the proposed route or routes. . . ."

and shall also take into consideration any representations made by persons already providing road transport facilities along or near the proposed route or routes. . . ."

Sir, under this section, a route will have been sanctioned and when once a route has been sanctioned, there is a particular procedure prescribed for grant of permits. Anybody who is interested in running either a bus service or a lorry service may put in his application and when his application is pending before the Regional Transport Authority, what propriety is there for the Regional Transport Authority to issue a temporary permit to one of the applicants? There might be four or five applicants for the same route and if one is preferred by the Regional Transport Authority to issue a temporary permit in favour of one of the four or five, to that extent they will have been prejudiced and they will have been biased in favour of that applicant as against the other remaining four.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You need not develop that argument. I will give you a bit of my mind.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—There is need for this, Sir. And again during the pendency of the appeals, this also is unnecessary, though I concede that it is reasonable to issue a temporary permit where the renewal of permit has not taken place. If the R.T.A. and S.T.A. follow these sections, there is no need even for this amendment.

Sir, I would strongly urge that the Government should take care to see that these committees or the authorities which are quasy-judicial bodies function properly.

Sir, I must say one word regarding the constitution of these transport Committees.

Mr. SPEAKER.—It should not be outside the scope of the amendment.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—It is within the scope of this Bill. The Hon'ble Minister was pointing out that there might be some cases where the Regional Transport Authority has failed to function or failed to perform its duties according to the rules or provisions of the Act. Sir, these are quasi-judicial bodies. When we appoint the members to this quasi-judicial bodies, Government should take care to see that members who can be deemed to successfully carry out the functions under the Act should be appointed. If they appoint all sorts of people, as they have done in constituting these committees, to both the S.T.A. and the R.T.A. it is quite possible that they may not function as they are asked to function under the Act.

Mr. SPEAKER.—If there is error of judgment, the appellate authority is there to rectify. Even in judicial bodies where efficient jurists are put in, even there the appellate authority is required.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I quite agree, Sir, but if we put in all sorts of people on the committees, can we expect justice from those people? I would only urge the Government that while constituting these committees, proper persons should be appointed; and these committees should not be unwieldy. It should not be a place where all sorts of people are brought in just to please some persons because of some political affiliation or some other consideration.

Mr. SPEAKER.—Now the Minister will reply.

*Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I expected that this Bill would not raise such a long discussion. Because I thought, the two amendments I proposed by this amending Bill were perfectly innocuous and meant only to regularise the procedure that is already in existence today. We may just remember that the powers sought to be made by this amending Bill are already exercised by those authorities today and these amendments are sought to be made only by way of abundant caution to see that no room should be given to any quarter to complain that the procedure is not correct. With this end in view, I brought this amending Bill. Now, I find going through the discussions in this Hon'ble House that there is really one point if at all, which deserves to be seriously noticed. I agree with the Hon'ble Members when they say that no room should be given for an act which may even have the semblance of some kind of preference, I do not say, favouritism or nepotism or things like that.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavanagudi).—For the proper understanding of this Bill, I want to know if the Section 62 of the Central Act is not only for purposes of giving permits for 4 months or so. The purpose is "(*a*) for the conveyance of passengers on special occasions such as to and from fairs and religious gatherings, or (*b*) for the purposes of seasonal business, or (*c*) to meet a particular temporary need, and may attach to any such permit any condition it thinks fit." Is it not so, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes.

Sri P. R. RAMAIYA.—Therefore, I find that there should not be any delay in granting of permits. In order to obviate any delay, the Government should have some power to meet the need of the temporary occasions.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The object of this amendment is to enlarge the scope of section 62. Under Section 62, there are only three categories as mentioned in sub-clauses (a), (b) and (c), under which alone a temporary permit can be given for a period not more than four months. Now by this amendment, it is sought that a further clause may be introduced wherein temporary permit may be given not only under conditions mentioned in sub-clauses (a), (b) and (c) but also under sub-clause (d). In other words, it is attempted to amplify the scope of section 62 by this amending Bill. That is all the purpose.

I believe, Sir, I was at the point wherein my Hon'ble friend from Molakalmuru was telling that no room should be given for any kind of favouritism. After having gone through the discussion and the opinions expressed by Hon'ble Members, I believe, there is some force, and substance in that argument, because it is very likely that if a temporary permit is given for a route which is advertised, when a permanent permit will have to be issued however much we may say that we have added a condition and things like that, he may come forward at least on the grounds of equity or other grounds stating that 'I have invested a large sum of money, therefore, my case may be considered.' In such cases, we will have to consider his case favourably. Therefore, I believe, except that point in the amendment, *viz.*, whether a temporary permit may be given in a case where a person has applied for a permanent line. There is no other controversial point. As a matter of fact, today, it so happens,—I do not want to repeat it as I said it the other day,—that the S. T. A. has passed a general resolution and that cannot be stopped. I cannot by an executive order say that your resolution passed is improper, as they are quasi-judicial bodies. Any person affected by an order can only apply for relief by way of appeals under rules as laid down under the Act and then challenge the provision. I cannot say, 'You are not correct in having passed such and such a resolution'; I cannot say that *suo motu*. As a matter of fact I have not got powers of revision. As was read out by the Hon'ble Member Sri M. Rajasekhara Murthy, in various States they have powers of revision. As the Hon'ble House is aware, powers of revision are much more enlarged than the restricted powers under appeal. If you have the powers of revision, you can *suo motu* call for records from any authority and pass orders as you deem fit. We have no such power of initiative. Government have no power of calling for records from any court or authority. They can only look into it if the aggrieved party asks the Government by way of appeal and if he says: 'Please interfere, there is some miscarriage of justice'. I have already stated, there may be sufficient grievance where the S.T.A. has refused to issue temporary permits under any circumstances. I am aware during the last 12 months, they have not issued a single temporary permit. They seem to be thinking that if they issue temporary permits, their headache may increase. What is wanted is the correct exercise of jurisdiction. If any party aggrieved against such an order comes in appeal to Government and if, in a deserving case, Government feel that temporary permit has to be issued, Government cannot and should not say 'We cannot interfere'. Today Government are interfering in very many

cases. Sri Rajasekhara Murthy stated this order is capricious and he used all sorts of epithets I would like to tell him, today when everybody is so self-conscious about his rights and privileges I am quite sure nobody will keep quiet if any of these authorities,—may be the R. T. A., the S. T. A. or the Government—if any of the authorities has done an act which is manifestly unjust, illegal or irregular. I am sure such orders would be the first to be challenged in courts of law, as has been done in one or two cases. I am glad to say that every authority has been exercising these powers in a most judicial manner and in a manner so as not to give room or cause for irritation. may be in a local case, there may be some inconvenience. It is quite natural for any person like Sri Rajasekhara Murthy to be aggrieved if his line is affected. But in generality of cases, I am quite definite and I have no doubt in my mind—may be that the composition of the R. T. A. or S. T. A. is unwieldy—that every one of them has exercised its rights and powers in a most judicious manner. I am quite prepared to own it here on the floor of this House.

With regard to the powers exercised by the Government, I have already stated that Government have no powers of original jurisdiction. Government can interfere only if there is a proper appeal in a court of law and as mentioned under section 64. The whole trouble appears to be with regard to the issue of temporary permits. If I have understood the sense of the House correctly, nobody has any grievance regarding the powers the Government ought to get under section 64 and I thank the House for it.

I am sure that with this explanation, I am able to satisfy the Hon'ble House that this amendment is very necessary. As a matter of fact, I have not called for any revisional powers by way of this amendment. It may be noted that Sri Rajasekhara Murthy said what was obtaining in Madras. He did not read the Bombay provisions. Madras, Bombay and U.P. have got revisional powers, whereas in Orisa, they have only appellate powers and they have powers to interfere only when there is an application, not otherwise. I believe, Sir, these powers have been sought only after gaining experience of the working of this Act for the last two or three years. As I have said, the S.T.A. have recommended that such power is necessary by way of clarification. And I should not have brought forward this amendment if there was no necessity to clothe the Government with a power of this kind.

As a matter of fact, if I may bring to your kind notice, there are some authorities which say that Government have no powers. There are certain others which say Government have powers. For instance, Sir, in A.I.R. 1948 Madras 400, it is held that grant of temporary permits for purpses other than those expressly provided for in section 62 is improper. In A.I.R. 1951, Allahabad 151 which is a Full Bench case, they have held that the R.T A. can grant temporary permits only for one of the articles enumerated in section 62 and granting temporary permits for reasons other than those specified in section 62 is clearly irregular. Whereas in A.I.R. 1953, Assam 74 it has been held that the Madras Ruling is not correct. Likewise there are various decisions and even High Courts themselves are not agreed on this point. I thought that instead of taking a decision from a court in a given case, it would be better if we ourselves clarify the position. I believe the amendment is necessary, innocuous and is not intended to curtail or results in any inconvenience to gentlemen like Sri Rajasekhara Murthy or Sri Solur Siddappa. They need not have any doubt about it.

I pray that the House may be pleased to accord its approval to this Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Motor Vehicles (Mysore Amendment) Bill, 1955, be taken into consideration.

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The Bill will now be taken up clause by clause. Clause 2, there is an amendment in the name of the Hon'ble Member for Molakalmuru.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, I am thankful to the Almighty God who in his abundant mercy has shed kindly light on the Hon'ble Member of the opposition from Hosanagar and Sagar and also on the Hon'ble Minister for having the sound wisdom to accept this amendment and also to understand the danger underlying in the amendment of the Hon'ble Minister. . . .

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member will move the amendment first.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Yes, Sir, I am saying this only by way of preface. Sir, I move my amendment which reads thus :

> 'That for the proposed clause (*d*) of section 62, the following clause shall be substituted, namely,—
>
> "(*d*) pending the decision on an application for the renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit or pending the decision of an appellate authority on any appeal under section 64 other than an appeal under clause (*a*) of sub-section (1) of the said section." '

Sir, apart from the Government trying to seek power to grant temporary permit for a permanent line in future, here is another clause, clause (*a*) where in any person aggrieved of a refusal to from the State or Regional Transport Authority to grant permit, Government will be empowered to give temporary permit. In all other cases—(*b*), (*c*), (*d*), (*e*), (*f*) and (*g*) there is also appeal and the authority which receives the appeal has the power to grant a temporary permit. That is the object Sir. Here, as many Members rightly observed, renewals are done under several circumstances and renewal may be refused for some default on the part of the person or for some act of omission or commission and against this non-renewal, the party goes in appeal. He is the holder of licence and he has held it permanently. When it is in the stage of appeal, it is but proper that *status quo* should be maintained and in such circumstances, Government may have to be armed with a section of this kind to empower them to give relief from the hardship that may be caused. Therefore, Sir, while I do not agree to amend the powers for the grant of temporary permits for a permanent line, I have no objection to power being given as in the amendment and this amendment makes it quite clear that they will not have all such powers to relieve several difficulties coming in the course of the decisions of either the Regional Transport authority or the State Transport Authority. As was rightly observed by the Hon'ble Minister, I am told that the powers vested in the State Transport Authority for granting temporary permits on occasions like jatras, fairs and other purposes, are not being granted. Under such circumstances, for reasons best known to all of us and particularly to the Hon'ble Member from Kolar, it seems that that is the decision of that court. They have a right to decide that way. Therefore it is necessary that the Hon'ble Minister should have some powers to find out whether they have rightly refused or whether they have made a mistake.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಟೆಂಪ್ರೊರರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಒಂದು ಸಲ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುನಃ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬಹುದೆ ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—You must only read the relevant section which is section 62 :

> "A Regional Transport Authority may at its discretion and without following the procedure laid down in section 57, grant permits, to be effective for a limited period not in any case to exceed four months, to authorise the use of a transport vehicle temporarily. . . ."

Sri P. R. RAMAIYA.—Is it going to be renewed on each application for a period not exceeding four months ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—'Not in any case to exceed four months' means not in each case. There will be only one application in which the person aggrieved will ask for a temporary permit and that will be for a period not exceeding four months. Therefore, here as it stands :

"pending decision on an application for the renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit or pending the decision of an appellate authority on any appeal under section 64 other than an appeal under clause (*a*) of sub-section (1) of the said section."

The circumstances under which the provisions of section 64 are to be exercised have been given in clauses (*a*) to (*g*). If under this clause (*a*) an applicant has been refused a permit, on that there is no appeal. Even if

2 P.M.

there is an appeal, there shall not be a temporary permit in that case. This is the meaning of this amendment. Therefore, the possibility of danger, the possibility of favouritism and nepotism which would accrue to the authority has been now removed just as a *chelukondi* is removed from a *chelu*. Therefore, there is no danger. On the other hand, there are all the advantages that are necessary in the interests of the smooth running of the transport. I am also glad that even before this was removed, it was accepted both by the members of the Opposition and others, and in the Opposition the only person remaining is the member who is in the State Transport Authority, my friend from Kolar. I think he will accept. Therefore I hope the House will accept this.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

'For the proposed clause (*d*) of section 62, the following clause shall be substituted, namely,—

"(*d*) pending the decision on an application for the renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit or pending the decision of an appellate authority on any appeal under section 64 other than an appeal under clause (*a*) of sub-section (1) of the said section." '

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I believe, Sir, before the Hon'ble Member speaks, I wish to give answer to a relevant point raised by Sri Ramaiya under section 62. I want to clarify the position. Under section 62, it is no doubt true, it is frequently stated that a temporary permit in any case shall not exceed four months. This question came up for a judicial verdict in one of the appeals. So far as that is concerned, there are diff·rent interpretations. That is why, in section 64, what we want to have is, even if a temporary permit is given, that is only until the decision is given in that appeal. Take a case where the appeal takes four months and twenty days. If so, it does not necessarily mean that it has been delayed beyond four months. Further, if under such subterfuges, if any authority goes on extending a temporary permit, it shall be a capricious use of that power and not a judicious use of that power. Normally, it is to be presumed that temporary permit is purely for temporary purposes and the law says that temporary permits may not last for over four months. It may as well in some cases be just a few days this or that side. I have taken the opinion of the Advocate-General. His opinion is to the effect that it may in given cases even exceed a few days more than four months, and it could be done by another application.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I want a clarification, Sir. The Hon'ble Member for Molakalmuru did not give any instance justifying the need for the second portion of this amendment. "Pending decision on an application for the renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit"—so far as this is concerned, it is all right. But the second portion is "or pending the decision of an appellate authority on any appeal under section 64 other than an appeal under clause (*a*) of sub-section (1) of the the said section." He has not clarified that position in order to justify it. I would like him or the Minister concerned to clarify that position and give instances where there is such need.

Mr. SPEAKER.—I think the Hon'ble Member explained that particular clause.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—He explained that if any regional transport authority or the State Transport Authority has refused the temporary permit—for example for a jatra—in that case, the powers that we are going to invest Government the or the State Transport Authority under amendment of section 64 of the Central Act will be enough to rectify such mistakes. Under section 62, to meet the need of a particular temporary jatra is a temporary need. If a permit is refused to be issued, the aggrieved party can go in appeal to Government and Government will be empowered under this amending clause, section 3, to issue a permit. So I am not quiet satisfied as to the need for this clause.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I do not know whether I made myself clear. " Pending the decision on an application for the renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit or pending the decision of an appellate authority on any appeal under section 64......"—the object of this amendment was to seek power for granting temporary permits, even under 64, when appeals are preferred. I have no objection to include the words " under any other circumstances " in clause (*a*) itself. The circumstances under clause (*a*) envisage seeking a temporary permit with respect to an original application itself. Here the other circumstances occur by the revocation or the suspension of the permission. There is the permanent permit holder. On some account, the permit is revoked. He is the holder of permit. Whether justice has been done or not is the question for which there is an appeal. Pending the disposal of the appeal, the Minister renews the permit. Therefore, a permanent permit is renewed anew that very decision is under question and there is an appeal. Under such circumstances, it is very necessary that the appellate authority should have such a right.

Similarly, sub-section (*c*) reads " aggrieved by the refusal to transfer the permit to the person succeeding on on the death of the holder of a permit." The holder is dead. His son or the nearest relative comes to the S.T.A. or the R.T.A. But there, they refuse. On the refusal, there is the appeal and the appellate authority is authorised to issue a temporary permit. Circumstances that are adumbrated here from (*b*) to (*g*) are such that in all those cases, there is the permit itself and in cases where either a punishment is awarded or some other condition is transgressed, under such circumstances, there is appeal. Pending the disposal of such an appeal, temporary permit is granted. The question is whether any damage would be done to the others where there is an appeal. Here it is not any one of those clauses which do to bring two parties together.

> " Aggrieved by the refusal of the S.T.A. or the R.T.A. to countersign a permit, or by any condition attached to such countersignature, or aggrieved by the refusal of renewal of a permit, or being a local authority or police authority or an association which, or a person providing transport facilities who, having opposed the grant of a permit, is aggrieved by the grant thereof or by any condition attached thereto. . . ."

Here there are two parties. One says he is not entitled to a permit and the other abuses. Here the grant or refusal question is there. Again there is an appeal. Even there " by any condition attached thereto ", the violation is there under only such circumstances. Here also there is a grant. It is not for the other person when there is an appeal for the grant of such a permit. Being a holder of licence who is aggrieved by refusal of S.T.A. to grant authorisation, there is the permit. He does not grant licencse to drive a public service vehicle. It is only under such circumstances when there is an appeal in that particular case for a temporary permit of four months, he is now authorised to issue temporary permits. These cases are not dangerous. The only case in which original licence comes into play is under sub-section (*a*), which is here avoided. Hereafter it will b· sub-section (1). Therefore, I hope that my friend is satisfied by my explanation.

Sri D. DEVARAJA URS (Hunsur).— My Hon'ble friend Sri Rajasekhara Murthy wants to continue his speech. Afterwards, I will speak.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.— The objects of the amendments moved by my friend Sri Bheemappa Naik are two-fold. One of the objects is to take away the powers of the R.T.A. to issue a temporary permit when there is an application on pucca permit. Another object is to prevent the S.T.A. from issuing temporary permit when there is an application pending before them for pucca permit. Now I come to section 64 (*f*). What has been taken away by this amendment is given under this section 64 (*f*). Suppose Mr. X files an application for a permit before the R.T.A. Mr. Y objects to the grant of that permit. In spite of objections Mr. X gets that permit. Then Mr. Y files an appeal before the S.T.A. that the grant is illegal. At the same time he prays for stay order. The S.T.A. issues a stay order. The original decision is stayed. The appeal before the S.T.A. will be deemed to be an application for a permit. Now you are deleting section 64 (*a*) because you don't want that the R.T.A. or the S.T.A. should issue a temporary permit when there is an application pending for the grant of a pucca permit. Under 64(*a*) you are taking away that right from the Transport Authority to issue a temporary permit when there is an appeal pending before the S.T.A; the subject matter of which is to issue a pucca permit. Now you are conceding that right under 64 (f).

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Excuse me. If you read (*f*) properly perhaps what is worrying you will be dispelled. Under (*f*) the authority aggrieved will be the local authority or the police authority or an association which, or a person providing transport facilities who, having opposed the grant of a permit, is aggrieved by the grant thereof . . . " There is already a grant there.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.— I will tell you how it is not a grant. Any person can object. Suppose a person objects to the grant of the permit. In spite of the opposition, the R.T.A. issues. As against that order, he files an appeal. In the appeal he prays for a stay order. The S.T.A. issues a stay order. Original status quo is restored and the subject matter before the S.T.A. is grant of a permit. How can it be empowered to issue a temporary permit when the issue of pucca permit is pending?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The procedure followed in the issue of a temporary permit does not call for objections. It is only in the case of the issue of pucca permits that objections, if any, are called for. There is a particular procedure laid down. If you see section 62, it does not say before temporary permit is issued some objections are called for.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.— I am not referring to temporary permit, but to pucca permit. You are giving some power under section (64) (*f*) . . .

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is the case. It is only an appeal under section 64. In an appeal, here are all the formalities that have to be gone through. What is the object in saying " to grant temporary permit before any formalities are gone through "? Here is a case where formalities are gone through ever since the grant has been made. Every person who opposes gives an appeal. So the authority is not transgressing the power; without looking into all the formalities that are to be gone through he is not granting a temporary permit. It is only after completing the formalities that a licence is granted. So even here it amounts to the grant of a licence, against which there is an appeal and you say that pending the decision the other person's status quo is restored. Even then it does not matter, because it is a new grant. Against that, the old person comes and appeals and his status quo is retained, but there is ' nothing ' retained. The person who is to enter the field only remains over until the decision is given. There is no injury to either party. Therefore, even what is taken away in the other has not been given in this. I hope

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)
that my friend sees and perhaps understands that after a little consideration.

SRI M. RAJASEKHARA MURTHY.—I am sorry my friend has not understood me correctly. In the amendment they have taken out the powers of the S.T.A. who could have exercised the powers under section 64 (*a*). The object of taking away the power under section 64 (*a*) is to prevent the State Transport Authority from issuing a temporary permit in an appeal the subject matter of which is the grant of a permit. You are taking away the power and giving the same power under section 64 (*f*). The party files an appeal before the S.T.A. stating that the grant of the permit is illegal. In the same application he prays for a stay order. The S.T.A. issues a stay order. Then the original status quo is restored. When the orginal status quo is restored, the subject-matter before the S.T.A. is the issue of a pucca permit. There you are taking away the powers of the S.T.A. to issue the temporary permit when the subject-matter is the issue of a pucca permit. When that subject-matter is in appeal, you want the S.T.A. not to exercise that power. Because the amendment clearly states I will read it once again :—" . . . pending the decision of an appellate authority on any appeal under section 64 other than an appeal under clause (*a*) of sub-section (1) of the said section." So it can exercise the powers of issuing a temporary permit under any one of the clauses other than clause (*a*). Nothing prevents the S.T.A. from issuing a temporary permit under clause (*f*) of section 64. The appellate authority can issue a temporary permit under any one of the sections other than section 64 (*a*). Why do you prevent the S.T.A. from issuing a temporary permit under section 64 (*a*) ? Because, under section 64 (*a*) the subject-matter of the appeal is the issue of a pucca permit. Since the subject-matter is the issue of a pucca permit, you don't want the S.T.A. to issue a temporary permit under clause (*a*) of section 64. Even under section 64 (*f*) the subject-matter of the appeal is the issue of a pucca permit. When the issue of a pucca permit is the subject-matter of the appeal, you want the S.T.A. to issue a temporary permit. Under section 64 (*a*) you don't want the S.T.A. to issue a temporary permit because the subject matter is the issue of a pucca permit and at the same time you want the S.T.A. to issue a temporary permit under 64 (*f*) even though the subject-matter in the appeal is the issue of a pucca permit. How it is the issue of a pucca permit, I will show. When a person files an appeal to the S.T.A., the S.T.A. issues a stay order; then the *status quo* is maintained. The subject-matter before the S.T.A. is the issue of a pucca permit or the grant of a pucca permit. Why do you want the S.T.A. to issue a temporary permit under that clause ? That is point No. 1. The second point is: "aggrieved by the revocation or suspension of the permit or by any variation of the conditions thereof." Under that also, they can issue the temporary permit now whether there is any necessity for the issue of a temporary permit or not. Suppose the S.T.A. suspends a permit for overloading the bus. The person aggrieved files an appeal to the S.T.A. and the S.T.A. issues a stay order pending the decision of the appeal. Then the person continues to run the bus, till the appeal is decided. Then the question of issuing a temporary permit does not arise at all. I do not know why it should be retained. No. 2: "aggrieved by the refusal to transfer the permit to the person succeeding on the death of the holder of a permit." That is the next clause under which the S.T.A. is empowered to issue a temporary permit. Whether such a contingency arises or not, let us see. Supposing a person files an application for the transfer of the permit. The R.T.A. refuses to transfer the permit to this person who is now appealing to allow him to continue to run the bus. The question of approaching the R.T.A. or the S.T.A. for the issue of a temporary permit there also does not arise at all. Next clause : "aggrieved by the refusal of renewal of a permit." The validity of the permit formerly was for three years and it was being renewed every

three months to make it convenient for the bus operators to pay the tax. That is why it was being renewed once in three months. Now according to the amendment made in the last session, the validity of the permit is only for three months. After three months they issue only a pucca permit. The question of renewing the permit does not arise at all. So when the question of issuing a permit does not arise at all, there is no question of issuing a temporary permit or exercising any authority to issue the temporary permit. Therefore, it is better to delete all the clauses instead of retaining it even in the amended form.

*ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತು. ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಬಾಕಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಾಗಲೂ ಮತ್ತು ಈಗತಾನೆ ಅವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಕಾರ ‘ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಹಂಗಾಮಿ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ; ಆದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ತರಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥವಿದೆ. ‘ ಈಗ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಕರಾರುಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹಂಗಾಮಿ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಈಗ ಹಾಲಿ ರನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದುದರಿಂದ ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು’ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಈಗ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೋ ಅದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ —ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ :

> " pending the decision on an application for the grant or renewal . . . ."

ಎಂದು ಇತ್ತು. ಈಗ ‘ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ’ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಬರಿ ರಿನ್ಯೂ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪದ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ಮೊದಲು ಹಾಕಿದ್ದಂಥ for the grant of ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಈ ಇಡೀ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಾವು ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದರಿಂದ ತಮಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಈ R.T.A. ಮತ್ತು S.T.A. ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದು ಅಕಾರಣವೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಸಕಾರಣವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಹಾಗೆ ಅವರು ಆ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ S.T.A. ಗಾಗಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಈ ಟೆಂಪೊರೆರಿ ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭವೇ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ R.T.A. ಅವರು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಅವರು ಟೆಂಪೊರೆರಿ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದಾವರ್ತಿ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ—ಇದನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದಾವರ್ತಿ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕೂಡ ತಂದು ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದಾವರ್ತಿಯಂತೆ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 58ರ ಪ್ರಕಾರ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೂ ಕೂಡ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಎಂದೇ ಇದೆ. ಹಾಗೊಂದುವೇಳೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಮೇಲೆ R.T.A. ಅವರು ನಾವು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮುಂದೆ S.T.A.ಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆಗ ಅವರು ಆ ಅಪೀಲಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ—the *status quo* will be restored till that appeal is heard and disposed of. ಇದುವರೆಗೂ ಹಾಗೆ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವಾಗ ತಾವು ಈ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ಟೆಂಪೊರೆರಿ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಮ್ಮದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಲಾಜಿಕ್.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ವಿಲೇಜ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ :

> " Though vanquished, he continued to argue"

ಇದರಂತೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜೀವಾಳವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಈ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಲೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಆ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಷನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರವಿದ್ದಹಾಗೆ ಇದೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—All right, assuming for the sake of argument that your statement is correct, it becomes superfluous and redundant.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

according to you. ತಾವು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಅಸ್ಥಿಪಂಜರ. ನಾನು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಜೀವವಿದೆ ಎಂದು. It only becomes superfluous and redundant. It won't be harmful to you.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಅಷ್ಟು ಸೂಪರ್‌ಫ್ಲೂಯಸ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ರಿಡಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಇದು ಇರಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

2-30 P.M.

ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಗಳು ಇದು ಹೇಗೆ redundant ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ redundant ಹೇಗಾಗಿದೆ, ಈ amendmentನಲ್ಲಿ it is doubly redundant ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ:

"(*d*) pending the decision on an application for the renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit or pending the decision of an appellate authority on any appeal under section 64 other than an appeal under clause (*a*) of sub-section (1) of the said section."

ಸೆಕ್ಷನ್ 64 ತೆಗೆದು ನೋಡೋಣ. ಇದರಲ್ಲಿ sub-clause (*e*) ಲ್ಲಿನ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, "aggrieved by the refusal of renewal of a permit" ಎಂದು ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತ permit renewal ಮಾಡುವಾಗ refuse ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಥವರು ಯಾರು ಅಪೀಲ್ ಹೋದರೂ ಅವರಿಗೆ temporary relief ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೇ ಹೊರತು permanent permit ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ temporary permit ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ temporary ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ.

"Pending the decision of an appellate authority on any appeal under Section 64 other than an appeal under clause (*a*), etc."

ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಕು, ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾದವಿದೆ "pending the decision on an application for the renewal of . . . ." ಎನ್ನುವಾಗ ಇದು ಬರೀ ಅಪೀಲ್ authorities ಅಲ್ಲ Regional Transport Authoritiesಗೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು temporary ಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ sentence ಸೇರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಎಷ್ಟು anomalous ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು refuse ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರು either the State Transport Authority or the Regional Transport Authority, ಯಾವ permit S.T.A. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾದ್ದು ಅವರ ಕೈಗೆ renewalಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು refuse ಮಾಡಬಹುದು. ಅಥವಾ Regional Transport Authority ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ permitನ್ನು renew ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ refuse ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. "Pending the decision on an application" ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? Regional Transport Authority renew ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ? Renew ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿರುವುದಾದರೆ appeal allow ಮಾಡಬೇಕೇ ಬಿಡಬೇಕೇ? ತಕ್ಷಣವೇ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ permit holder ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, conditions overlook ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ permit renew ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿ procedure ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶದಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ permit renew ಆಗುತ್ತದೆ. Renewal application Regional Transport Authority renew ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ executive officerಗೆ ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು application ಬಂದಕೂಡಲೇ ಮಾಮೂಲಾಗಿ renew ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥದ್ದು ಎಷ್ಟು ಕೇಸು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಹೇಳಲಿ. ಬಹುಶಃ ಒಂದೂ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have got one astounding case of R.T.A. where you have the privilege of being the member and where such a situation has arisen.

Sri D. DEVARAJA URS.—It must be for valid ground. Anyway, in thousand and odd cases he is able to cite only one such case.

ಹೀಗೆ renewal ಮಾಡುವಾಗ pending the decision, Regional Transport Authority temporary ಯಾಗಿ permit ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೇನಿದೆಯೋ ಅದು that is doubly redundant ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. Regional Transport Authorityಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದ್ದರೆ renew ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ S.T.A. appellate authority ಇದೆ, ಅವರ ಮುಂದೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು temporary ಯಾಗಿ grant ಮಾಡಬಹುದು; ಆಮೇಲೆ ಅಪೀಲ್ hear ಮಾಡಿ decide ಮಾಡಬಹುದು. R.T.A. ಆಗ ಅನಗತ್ಯ. ಸುಮ್ಮನೆ

ಇದು ತಲೆ ಶಿರೋಭಾರವೆಂದು ಹೇಳುವಹಾಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Under section 64 " Pending the decision of an appellate authority under section 64 . . . ." ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ appeal under clause (*a*) ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ redundancy ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 64ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು sub-clauses ಇವೆ. ಇಂಥಿಂಥ ಕಾರಣಗಳಮೇಲೆ ಅಪೀಲುಗಳು ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. Temporary permit ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ sub-clause ನಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ನಿಗಾಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಬಹುಶಃ sub-clause(*e*) ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ; ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ 64ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ ಅನಗತ್ಯ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ sub-clause (*a*) ಅವರೇ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ sub-clause (*a*) ಬಿಡಬಹುದು.

Sub-clause (*b*)

> " (*b*) aggrieved by the revocation or suspension of the permit or by any variation of the conditions thereof ; "

Suspend ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು restore ಮಾಡುವಾಗ pending the decision of an appeal, the S.T.A. or any other appellate authority or Government can restore the permit temporarily. Here the question arises only with regard to the restoration of a permit suspended for a temporary period. During the appeal period, you can restore the permit by suspending the order of the lower authorities. Why do you require powers for giving a temporary permit ? Where does that necessity arise, I want to know. That does not arise at all. ಆದ್ದರಿಂದ sub-clause (*b*) ಅನಗತ್ಯ.

> " (*c*) aggrieved by the refusal to transfer the permit to the person succeeding on the death of the holder of a permit, or "

ಇದು ಕೂಡ ಅನಗತ್ಯ. ಹೀಗೆ ಅಗತ್ಯತೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು sub-section (*e*) ಮಾತ್ರ. ನಾವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು amendment ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ, redundancy ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ support ಆಗುತ್ತದೆ. " Other than appeal under clause (*a*) " ಎನ್ನುವ ಬದಲು " other than appeal under clauses (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*f*) except (*e*) " ಎಂದು ಹಾಕಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಏನೇನು confusion ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri D. DEVARAJ URS.—I am afraid that the Hon'ble Minister has a confused brain and much less is he in a position to confuse the House.

Clause (*f*) ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಗಳು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. Clause (*a*) ನಲ್ಲಿ ಯಾವ power ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೋ ಅದನ್ನು clause (*f*) ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಒಂದು apprehension ಕಾರಣವಲ್ಲ, ಈ ನಾನಾ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಅನಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಗಳು ಹೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯವಲ್ಲ. ನಾವು powers ಒಂದು ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ತೆಗೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ sub-section (*a*)

> " (*a*) aggrieved by the refusal of the State or a Regional Transport Authority to grant a permit."

The question here is the refusal to grant a permit. In sub-section (*f*), it is about granting a permit. It is not a question of refusal. It is simply granting a permit over which any person or authority who is aggrieved goes in appeal.

ಅದರಲ್ಲಿ temporary permit ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದರಿಂದ different sections ಇವೆಯೇ ವಿನಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ section ನಲ್ಲಿ ಏನು power ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ section (*f*) ನಲ್ಲಿ ಆ power ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ. ಆದರೂ clause (*f*)ನಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಅದು ಇರಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ, confusion ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅವರು confusion ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ allay ಆಗುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಥಿಪಂಜರವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—Confuse ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಭಯ. ಇನ್ನೂ confuse ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.. Learned lawyer confuse ಆಗುವುದಾದರೆ ಲಾಯರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರುವ ನಾವು ಎಷ್ಟು confuse ಆಗಬೇಕು ? ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ, ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೇನೋ confuse ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು confuse ಆದರೆ, I am sorry for it ; ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—Mr. Speaker, Sir, I entirely agree with my Hon'ble friend Sri Bheemappa Naik if his idea is to see that the Government are not invested with the power where it can be exercised either in a favourable manner in favour of certain parties or to the detriment of some people who have come up before them. But, Sir, my objection is that this amendment (d) goes ill with Section 62. In the Statement of Objects and Reasons, what is stated is this:

> "At present section 62 of the Motor Vehicles Act does not empower the transport authorities or appellate authorities to grant temporary permits in deserving cases pending disposal of applications for grant or renewal of permits or during the pendency of appeals."

Sir, Section 62 is only for a specific purpose. I want that to be clearly understood. Section 62 is for a specific purpose. "A Regional Transport Authority may at its discretion" and here is a very convenient phrase "and without following the procedure laid down in Section 57." They do not want these Authorities to follow the prescribed procedure in this case because the duration itself is temporary and for a specific purpose. Therefore, they empower these authorities with an express power to dispense with the procedure laid down and to grant permits "to be effective for a limited period not in any case to exceed four months, to authorise the use of a transport vehicle temporarily—(*a*) for the conveyance of passengers on special occasions such as to and from fairs and religious gatherings, or (*b*) for the purposes of a seasonal business, or (*c*) to meet a particular temporary need, and may attach to any such permit any condition it thinks fit." Sir if the object of the Government was to empower any authority having either the original or the appellate power, even in such cases, to grant a temporary permit or grant another temporary temporary permit, or renew a temporary permit, then the wording in clause (2) ought to have been entirely different. What is sought to be incorporated in this amendment is this: "Pending the decision on an application for the grant.' It is not stated 'grant of a temporary permit under section 62;' "or renewal of a stage carriage permit"; Sir, I believe, I respectfully submit to this House, that under Section 62, the question of renewal does not arise because the duration is for a definite period and for a definite purpose and it must automatically cease after the occasion is over, such as jatras or festivals or for a marriage purpose. Therefore, even if in the first instance temporary permit is granted for two months and they wanted renewal for another two months under Section 62, then the wording of the clause ought to have been entirely different. But even under this the Government wanted to take power and that is why they said:

> "Pending the decision on an application for the grant or renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit or pending the decision of an appellate authority under section 64."

They wanted to have a broader power which they do not have now under Section 64. Sir, the most logical course would have been to have a new Section to embrace not only Section 58, but Section 62 and Section 64 also. Otherwise, the amendment goes ill with Section 62. It would have made the meaning clear; it would not have created confusion which it has created not only in the mind of Sri Devaraj Urs but also in my mind because you can very well see that in the case of renewal of a permit, it ought to have come under Section 58. Renewals come only under Section 58 because it is natural after the recent amendment that permit can be issued for a period of 3 months and renewed for another 3 months.

> "Notwithstanding anything contained in sub-section (1), the State Government may order a Regional Transport Authority or the State Transport Authority to limit the period to which any permit or

class of permits is issued to any period less than three years."

That is the amendment for Section 58. Sir, this is only to help nationlisation. Therefore if my friend wanted to have a power by which, when an appeal is pending, he could either renew or even grant a temporary permit, he ought to have inserted a new section altogether to embrace not only section 58, but also section 62 and section 64. The proposed clause is not even a main section or not even a proviso as is done in the case of old amendment. "Notwithstanding anything contained, so and so" it is not even that here. The very reading of this clause, Mr. Speaker, raises a doubt in my mind whether this is tenable. What is sought to be inserted in clause (*d*) as an amendment to section 62, can have only reference to the main section 62. Unless the whole meaning is made very clear either by means of a proviso or by means of a new section, the amendment sought to be introduced now as a new clause (*d*) could have only reference to section 62 and should be in harmony with the main idea underlying under section 62. Therefore the main idea in section 62 is this: A temporary permit can be granted without observing the formalities in three specific cases. Therefore section 62 does not apply to any renewals because the main ingredient of section 58 is: it is for a permanent permit and therefore renewal has come in there. But in the case of section 62, it is only the question of temporary permit; therefore, the question of renewal could not have been thought of while drafting section 62.

Sir, I make also a special appeal to my Hon'ble friend Sri K. Pattabhiraman who is serving on the State Transport Authority that whether clause (*d*) could well go with section 62?

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—Section 58 deals with the duration and renewal of permits. " . . . not less than three years and not more than five years . . . " It is only in such cases these renewals come under section 58. Therefore it is not a temporary permit that comes under section 58 but a permanent permit.

SRI T. MARIAPPA.—Sir, the question of three months duration need not be dragged in here. The question of permanent permit and temporary permit can be debated. The question of permanent permit comes under section 58, the question of temporary permit comes under section 62. If the framers of this Act had any idea of the renewals for a shorter period than four months, then they would have provided for this; as they have provided under section 58, they would have also provided for renewals here. So, what is sought in clause (*d*) there is an omnibus power so that if application is pending, it can be renewed on the request of the party. If that power is taken away, it does not go well with section 62. I request the Hon'ble Minister for Transport to kindly go through this aspect which I have raised. Because any sub-clause under a section must be in harmony with the main provision of the section and particularly when the clause itself is not complete. The sub-clause as it is reads as follows:—

"(*d*) pending the decision on an application for the grant or renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit or pending the decision of an appellate authority under section 64."

If the question of renewal had been raised in the earlier part that would have read well. On this basis, Sir, I must say that this verv clause '(*d*)' is not happily put in in a proper place.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—While giving this Bill, the extracts are printed here. In the abstract an old dilapidated thing is put in here. Should they not have given the amendment here instead of giving 58 (1) in page 9; they have not put in the amended thing. The old section has been recopied here. I would request the Hon'ble Minister for Transport to instruct the authorities to print the amended form also in future.

*Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City—South).—Sir, I have a doubt in my mind. Whether there can be any renewal of these temporary permits under section 58? The renewal can only be of a permanent permit. If the Hon'ble Minister would kindly read section 58, though it is made very clear that only permanent permits can be renewed, permit other than temporary permit can be renewed. As such, I think, there is good deal of force in what my friend Sri Mariappa has just now submitted, that the amendment to section 62 would go ill with the objects of section 62, because section 62 is very clear about the temporary permits. Under section 62, the authority concerned could give only temporary permit for a definite and specific purpose and that too for a limited period. Beyond that period there is no provision under the Bill or the Act to renew permits. The authority to renew the permit should be section 58. Section 62 is the power under which a temporary permit is given and for the renewal there is no provision. As such, the very amendment to section 62 for granting of or renewing of the temporary permit can be anamolous. I think the whole amendment and the Bill that is now being brought will be of no avail to Government, Sir, because Government or the Transport Authority want to have some power to grant temporary permit when it is in appeal before Government. When the question of renewal is not there, where is the question of granting temporary permit? As such, Sir, the very amendment should be changed.

If the Bill that is given to my hand is correct, it is stated here under section 58 (1) as follows:—

> "58 (1) A permit other than a temporary permit issued under section 62 shall be effective without renewal for such period, not less than three years and not more than five years, as the Regional Transport Authority may in its discretion specify in the permit:"

That is finally for a permanent permit.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I think, it is better, I bring to the notice of the Hon'ble Members regarding section 58. I believe the Hon'ble Member for Molakalmuru said that I have given him some dilapidated thing to his hand. I wish he looks into the new thing I have put into his hand also. At Page 9, in is very clearly brought in.

"Provided that, other conditions being equal,"

> "(3) Notwithstanding anything contained in sub-section (1), the State Government may order a Regional Transport Authority or the State Transport Authority to limit the period to which any permit or class of permits is issued to any period less than three years".

I have brought it to your notice just to clear the doubts.

Sri B. NARAYANASWAMY.—There is no amendment limiting the period to three months. There is no provision for renewal of a temporary permit, Sir. I can challenge it, Sir. I can point out the Hon'ble Minister that there is no provision in the Bill or in the Act to renew the temporary permit. It is only a permanent permit that can be renewed. As such, how can the Government think of an amendment when there is no provision at all?

*Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I belive, Sir, this point can be cleared. I think the Hon'ble Member was present when I explained that relevant point raised by Hon'ble Member Sri P. R. Ramiah regarding duration or the period of this temporary permit. Apart from that, what is contemplated by this amendment is, not renewal of temporary permit. Please lend me your ears, I shall be able to clarify the position. Now what happens, Sir, there is a case, where there is an application for renewal; for some reason, valid or invalid, the authority which has the right to renew the permit, refuses to renew. In such cases, if there is an appeal before the competent authority—may be the S.T.A. or the Government-under those circumstances where the Government feel that the permit

has not been renewed and that the permit ought to have been renewed, it is only under those circumstances that power is sought to give the temporary relief. It is not as though it is a question of renewing a temporary permit or renewing a temporary licence.

3 P.M.

I believe, the Hon'ble Member Sri T. Mariappa stated that this amendment ought to have come not under section 62, but independently, if I have understood him correctly. Now as I have made the point very clear during my reply to the general discussion, the idea is to amplify the scope of section 62. You may kindly see that there is no other provision under the Indian Motor Vehicles Act excepting section 62 which deals with temporary permit and that too under the sub-clauses specified, *viz.*, (*a*), (*b*) and (*c*). As a matter of fact, it has been worded as "temporary permit". There are decisions also to the effect that temporary permits will have to be issued only under section 62 and not otherwise. There are authorities to that effect. That too for a specific purpose. There are three specific purposes already mentioned in the main Act. (*d*) is a specific purpose. If the Government want to introduce this another specific purpose—what is a specific purpose is a point which has been made very clear, namely, the original grant is now sought to be taken away by the amendment. As my friend said, supposing there is an appeal before a competent authority, that competent authority would grant no temporary relief by way of temporary permit. It has been decided by various authorities, I do not know whether the Hon'ble Member was present when I read some of the decisions wherein they say very specifically, that no other authority has any power under section 62 to issue a temporary permit. Therefore, this is another change, a specific purpose which I want to incorporate in the Act by way of this amendment. As I have already said, it will be an amplification, an improvement or giving additional power or vesting additional power in the hands of certain authorities. I, therefore, feel that in the very scheme of things, I may bring it to the notice of my learned friend that, without the amendment proposed, no transport authority can issue a temporary permit. As a matter of fact, if I may disclose a piece of information, I was also present with the Law Secretary or the Law Department at Delhi when this clause was discussed with them. And then I may say I personally feel that (*d*) properly comes in under section 62. It is not that Sri Mariappa has said anything which in any way conflicts with the provisions of the Act. He only seems to feel that it could have been brought as section 62 A and it would have been better. Although it could have been done that way, I personally feel that there is nothing wrong in putting it in the present form also.

I believe I need not answer the other points raised by Sri Rajasekhara Murthy and Sri Devaraj Urs who seemed to feel that having conceded one point, you better take away the whole of it. I do not want it to be understood that I am saying it out of mere vanity. I do believe in the policy of live and let live. Sir, regarding other points, I feel the Hon'ble Mover of the amendment will I am sure, give a fitting reply.

Now the point is regarding 62 (*a*), in deference to the wishes of this House, I am prone to be convinced. I did bring an amendment expecting that there might not be any mischief. If the Hon'ble House is of the opinion that the power is likely to be abused and I am also liable to abuse it, I bow to the decision of this House and I accept the reasonableness of that argument and I do believe that it is better to agree to that suggestion. There is nothing wrong in it.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Sir, tomorrow is Good Friday and I, therefore, request you and through you the Hon'ble Leader of the House, if it is possible to declare a holiday for this Assembly. It also happens that there is the Karaga Festival tomorrow in which everybody

(SRI V. M. MASCARENHAS.)

takes part. For this double reason, I appeal to you, Sir, to declare a holiday, if possible.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, several representations have been made to me otherwise also. I find that the Government of India has also declared Good Friday as a holiday for the whole of India. There is also this additional fact of Karaga Festival in this place. Therefore, Government propose to declare it as a holiday throughout the State including this House, Sir.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at 3-35.

The House adjourned at Five Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Thirty-five Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

*Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sir, the difference between the amendments suggested by the Government and the one that has been suggested by Sri A. Bheemappa Naik is in this : The amendment suggested by the Government reads as follows :

"*Amendment of section 62 of Central Act IV of 1939.*—After clause (*c*) of section 62 of the Motor Vehicles Act, 1939 (hereinafter referred to as the principal Act), the following word and clause shall be inserted namely,—

"or

(*d*) pending the decision on an application for the grant or renewal of a stage carriage or a public carrier's permit or pending the decision of an appellate authority under section 64."

The amendment proposed by Sri Naik reads thus :

(*d*) pending the decision on an application for the renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit or pending the decision of an appellate authority on any appeal under section 64 other than an appeal under clause (*a*) of sub-section (1) of the said section."

The difference consists in this: the words pending the decision '*for the grant*' has been deleted in the amendment of Sri Bheemappa Naik. If an appeal is pending under clause 64, under that condition also temporary permit may be issued according to the amendment proposed by the Government. But according to the amendment of Sri Bheemappa Naik, if an appeal is pending other than sub-clause (*a*) of section 64, temporary permit may be issued. Regarding the omission of clause (*a*) in section 64 of Mr. Naik's amendment, it is welcome. But I feel, Sir, that the words 'pending decision on a renewal of a stage carriage permit' is wholly unnecessary, Sir, because the Regional Transport Authority or the State Transport Authority which renews the permit may as well renew the permit instead of issuing the permit temporarily and then take a decision on the application for the renewal of a stage carriage permit. I really do not understand how it can facilitate the Regional Transport Authority or the State Transport Authority to give temporary permit instead of renewing the permit. We all know that the District Magistrate who is the Chairman of the Regional Transport Authority has been delegated powers to renew the permits. The Regional Transport Authority need not sit in a meeting to renew the permit. Automatically when an application is made for renewal of permit, the District Magistrate can renew the permit. When he is empowered under delegated authority by the Regional Transport Authority to renew the permit, what difficulty is there for the Chairman of the Regional Transport Authority to renew the permit ? Hence this clause "pending decision on an application for the renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit" is wholly unnecessary. If the R.T.A. has refused to renew the permit and the operator prefers an appeal to the S.T.A. against the orders of the R.T.A. there is provision

under section 64 ; and during the pendency of that appeal before the S.T.A. the amendment of Sri Bheemappa Naik empowers the S.T.A. to issue a temporary permit. If Sri Naik had stated in his amendment that when an application is pending in appeal under section 64 excepting a, b, c, d, e, f, g, under such circumstances, a permit may be issued, there would be some force in it, I can understand.

Sir, according to him, except cl.(a), under all circumstances of section 64, temporary permits may be issued under the amending clause of 62. 64 (b) says :

" Any application of a person aggrieved by the revocation or suspension of the permit or by any variation of the conditions thereof, or"

Sir, for valid reasons, the State Transport Authority or the Regional Transport Authority might have revoked or suspended the permit issued to any operator. The concerned authority, the transport authority or the Government can on merits of the case decide to issue permit once for all instead of issuing a temporary permit. The very purpose for which the revocation or suspension of the permit was made by the S.T.A. or the R.T.A. will be defeated if the S.T.A. or the Government were to issue temporary permits.

Clause (*c*) of Section 64 says :

" Any person aggrieved by the refusal to transfer the permit to the person succeeding on the death of the holder of a permit,"

Transfer of a permit on the death of the holder according to 61 will be made like this :

" where the holder of a permit dies, the person succeeding to the possession of the vehicles covered by the permit may for a period of three months use the permit as if it had been granted to him."

So, without the transfer of the permit to the name of the owner of the vehicle in whose possession this vehicle will be, he can render service for a period of three months provided that such a person has within thirty days of the death of the holder informed the transport authority which granted the permit of the death of the holder and of his own intention to use the permit. The relevant section, section 61 reads thus :

"Provided that such person has, within thirty days of the death of the holdor, informed the transport authority which granted the permit of the death of the holder and of his own intention to use the permit :

Provided further that no permit shall be used after the date on which it would have ceased to be effective without renewal in the hands of the deceased holder.

(2) the transport authority may, on application made to it within three months of the death of the holder of a permit, transfer the permit to the person succeeding to the possession of the vehicles covered by the permit."

Sir, according to clause 2 of section 61, within three months of the death of the holder of a permit, the permit will be transferred. The transport authority may transfer the permit and it may be transferred to the owner of that vehicle who comes in possession according to succession. And, according to section (1) of 61 where the holder is in the possession of the vehicle he can run the service for a period of three months ; no difficulty will be experienced by a person succeeding to the vehicle. Hence this clause is unnecessary.

" (*d*) aggrieved by the refusal of the State or Regional Transport Authority to countersign a permit or by any condition attached to such counter-signature "

Sir, this counter-signature of a permit generally means authorising issue of a fresh permit. Under those circumstances, the very object will be defeated when we have agreed to delete clause (a).

" (*e*) agreed by the refusal of renewal of permit "

(SRI MULKA GOVINDA REDDY)
Here, in this particular case, though there may not be any reason for refusal for renewing a permit there may be some justification for having that safety clause.

Regarding (*f*)

> "being a local authority or police authority or an association which, or a person providing transport facilities who, having opposed the grant of a permit, is aggrieved by the grant thereof, or by any condition attached thereto"—

Sri Rajasekhara Murthy explained this provision at some length. Here, Sir, when two persons have applied for a permit to the R.T.A. and one Mr. X is granted, the other will have opposed the grant of permit to Mr. X. He goes in appeal to the S.T.A. The aggrieved person Mr. Y goes in appeal because Mr. X has been granted permit by the R.T.A. When Mr. Y goes in appeal against the grant of that permit to the S.T.A., and if the S.T.A. without deciding on the merits of the case, issues a temporary permit in favour of Mr.Y, a great injustice will be done. I can understand if a stay order is issued and *status quo* maintained, *i.e.*, the position where these two people were before the R.T.A. issued a permit in favour of one or the other. But if we invest the S.T.A. with this power of issuing a temporary permit in favour of a person who has been aggrieved by the decision of the R.T.A., the very purpose for which these R.T.As. and S.T.A. are constituted will be defeated. Hence, even under this clause (*f*), there is no need.

> "(*g*) being the holder of a licence, who is aggrieved by the refusal of a Regional Transport Authority to grant an authorisation to drive a public service vehicle"

Here, I do not understand why this clause should be necessary. For the issue of a driving licence—it is covered under some other provision of this Act. The issue of a temporary permit on an application pending decision according to section 64 (g) is I think uncalled for. I therefore oppose the amendment as moved by Sri Bheemappa Naik.

MR. SPEAKER.—Sri B. T. Kemparaj. May I request the Hon'ble Members not to repeat the arguments advanced by other members, but only to give new arguments or throw new light on the amendment? There are clear instructions in the Rules that repetitions should not be allowed.

*SRI B. T. KEMPARAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—Sir, it has been expressed by most of the members that clause (*d*) in section 62 is unnecessary and that it is superfluous. Many objections have been raised by my friends. On the other hand I find that there is a clear case for the inclusion of this clause. The R.T.A. cannot sit always just to give temporary permits. It is allowed under this Act. The Deputy Commissioner as the Chairman of the R.T.A. is empowered to issue the temporary permit for a period of four months as it is contemplated under section 62. So when exactly a temporary permit should be issued is the question for us which we have to consider seriously. In the usual course, whenever a person applies for the grant of a fresh route, that application will be sent to the Police Department and several other departments to find out whether there is a route which can be granted by the R.T.A. When that application comes before the R.T.A., the R.T.A. approves of that route. Then the next procedure as it is contemplated in the Act is that the Chairman of the R.T.A. should publish that route in the *Mysore Gazette*, thereby allowing the applicants to apply for that particular route. During that period there will be necessity and there will be urgency for the conveyance or the carriage for the public use. We have to take that interim period seriously into consideration. To fulfil the requirements, the demands of the public, the Regional Transport Authority should think of granting a temporary licence. So under such circumstances, it is necessary that a temporary permit should be issued. Again, Sir, there are permanent permits issued to several bus owners. Whenever bus routes are sanctioned, the several bus

owners—many of them—do not put their buses on the route. Under such circumstances, if there is no power to the Chairman of the Road Transport Authority to give a temporary permit, then also, there will be some difficulty. As it is expressed by some of our friends, when a temporary permit is cancelled by the R.T.A., the person whose application has been rejected by the R.T.A., may go in appeal, etc., that fact should also be taken into consideration. By the amendment moved by my learned friend Sri Bheemappa Naik, it limits the scope of giving these temporary permits by the Government. If confines, it limits the power of the grant of temporary permits to the R.T.A. and to the S.T.A., thereby limiting the scope of this clause which was being added to section 62. I wish to give a specific instance. Suppose there is a person who applies for a temporary licence to the R.T.A. His application having been rejected by the Deputy Commissioner, he may prefer an appeal to the S.T.A,, where also the application may be rejected. Then, there will be no room for him to go in appeal to the Government, thereby doing him injustice ; as it is, it has been allowed by the inclusion of clause (*d*) to section 62. Therefore, Sir, I personally feel that to add up clause (*d*) to section 62 is quite correct, and it gives the scope of giving these temporary permits when a person is disappointed.

Coming to the other side of the clause, it is essential for us to think that there will be quite a great deal of demand by the public from the several parts of the State for conveyances. When there is no power for these bodies to allow temporary permits, then there will be great difficulty to meet the emergency and the demand of the public. Therefore, I think it is high time for us that such a convenient clause is inserted in section 62, because this is the only section throughout the Act which can give room for any authority to sanction or issue temporary permits. Therefore, Sir, I feel that clause (*d*) is quite appropriate, legal and justifiable in the interests of the public.

(*Sri S. Gopala Gowda rose.*)

Sri N. HUCHMASTHY GOWDA (Huliyurdurga).—I move for closure, Sir.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is on his legs.

***Sri S. GOPALA GOWDA.**—I want to oppose this amendment. ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಿಂತ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಆದ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ defend ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗ ಮತ್ತಷ್ಟು ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮನದಟ್ಟಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇದು amplify ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಟೆಂಪೊರರಿ ಪರ್ಮಿಟ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು ಎಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಟೆಂಪೊರರಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಏನೊಂದು ಹಿಡಿತವಿದೆ ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ಟೆಂಪೊರರಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡದೆ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನಿದೆ ಅಪೀಲುಮಾಡುವುದು ಅದು ಒಂದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

4 P.M.

Mr. SPEAKER.—Sri Bheemappa Naik, have you anything to say ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಯವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ನವರೂ ಇದರ ಅಗತ್ಯ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಮತ್ತು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಈ 62ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಇದು 62ಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದದೆ ಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಇದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಹಂಗಾಮಿ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಜಾತ್ರೆ, ಪರಿಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.)

ಕೆಲವಾರು ದಿನಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೊಸ ಲೈನಿಗೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಲೈಸೆನ್ಸು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ, ಅವರಿಗೆ ಆ ಲೈನು ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಗತಕ್ಕ ಸಂಭವವಿದ್ದು ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ನಿಧಾನವಾದಾಗ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾವ ಅಪಘಾತಗಳೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಹಂಗಾಮಿ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮೂರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಜಾತ್ರೆಗೆ ಬಸ್ಸನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಂದೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಟೆಂಪೊರರಿ ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆತನಿಗೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆತನು ಅಪಲೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಆತನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನ ಅಪೀಲಿನ ಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡಬಹುದು ಇಂದು ಈಗ ಹೇಳಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಯಾವ flood gateನ್ನು ತೆರೆದಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೂ ನೀರು ಹಾದು ನುಗ್ಗಿ ಹರಿದು ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈ (ಬಿ)ಯಿಂದ ಹಿಡಿದು (ಜಿ) ವರೆಗೂ ಅದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು.

Unless temporary permit is granted, mere stay order does not give him the right of running the vehicle.

ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ—ನೀನು ನಿನ್ನ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿದ್ದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ ಆತನು ನಾನು ಹಾಗೆ ಓವರ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಆತನ ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಈಗ ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಟೆಂಪೊರರಿ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ 58ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ 57ರಲ್ಲಿ ಇತರ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 58ರಲ್ಲಿ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಟೆಂಪೊರರಿ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಯಾವು ಯಾವವು ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಅವೂ ಸಹಿತ ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವು ಕೇವಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಆ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಮೂರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ 61ರ ಪ್ರಕಾರ ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕನು ಪೌತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆತನಿಗೆ ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮ, ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆ ಬಸ್ ಲೈನನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರ ಹೆಸರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರವರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ತಲೆದೋರಿದಾಗ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀವು ಈ ಲೈನನ್ನು ಯಾರ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವತನಕ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆಗ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು Status quo maintain ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಓನರ್ ಸತ್ತರೇನು ಬಸ್ ಹೇಗೂ ಆದೇ ರನ್ ಆಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಪೀಲ್ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಪೊಸೆಷನ್ನನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಇಂಥ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಶಿವಾಯಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಗೆಯ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಅದರೆ ಈ ಕ್ಲಾಜೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಈಗಾಗಲೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಅಂಥ ತೊಂದರೆಗಳು ಯಾವವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಥ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅವರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಅಂಥ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಲಾಜ್ (ಬಿ) ಮತ್ತು (ಸಿ)ಗಳ. . .

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ . . . .

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಈಗ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕನಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತುಹೋದರೆ ಆತನ ತರುವಾಯ ಆ ಬಸ್ಸಿನ ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಆತನ ಮಗನಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಆತನ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೋ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಹೆರಡಿಟರಿ ಹಕ್ಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದಾಗ ನೀವು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ಅನಂತರ ನಾವು ಈ ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಯಾರ ಹೆಸರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ. . . .

Sri K. PUTTASWAMY.—He can be allowed to run the bus on his own permit by virtue of the stay order.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಬರೀ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರೆ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. It cannot be done. Stay order does not

amount to renewal. Renewal is a temporary renewal under this Act that could be made, because final decision has not been given. That is why advisedly it is said "pending the decision." It comes under section 58—a temporary permit for a particular period.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Under section 58, there is no provision for renewal of a temporary permit.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—When there is a permanent permit held by him and when it is to be renewed temporarily for a period on account of certain causes metioned in section 64, temporarily he is granted a permit. The man is dead. It is no longer a permit in his name. The formalities are not necess ıry. (*Interruption*) After three months it is no longer a permit; till three months it is a permit. After the lapse of three months, it is no longer a permit. There is an appeal that the decision is incorrect.

Sri B. NARAYANASWAMY.—If only there is an application for a fresh permit and if that is rejected, there will be an appeal.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—He is simply cross-examining. My friend thinks that after the lapse of three months it is no long.r a permit. I say that the previous holder had the permit and after three months it has lapsed. Now here is a person who comes for regularising the thing. Under such circumstances, this temporary permit will have been given until decision is taken. Similar circumstances are mentioned herein. My friends conceive that there is no danger. The Transport Minister has just now said that it may be superfluous. But there is still some use. There is a necessity. If circumstances call for such a grant it will be made, not unnecessarily. I feel that there are circumstances which require such a grant. Therefore I press my amendment.

Mr. SPEAKER.—What does the Hon'ble Minister say?

*Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have heard with rapt attention the various arguments advanced for and against this amendment. The mover of the amendment has given his reasons as to why this amendment is preferred. If you keep in view the central point raised in the amendment, if say, that it is only in a specified and given case, this temporary permit must not be given. I believe, as I have already explained and which I need not repeat again, the amendment is a wholesome one. The amendment is really commendable. The Hon'ble Member does not wish to give more power through his amendment but wish to restrict the power proposed by the Government amendment. I also feel it is not superfluous. I did not concede at any moment that this amendment was superfluous. What I said was that even for the sake of argument conceding it was superfluous, it did not do you any harm. That is only for purposes of argument. I said that even if it was conceded, there was no harm. I believe this is a wholesome amendment and therefore I am glad to accept the amendment moved by the Hon'ble Member.

Mr. SPEAKER.—The question is :

'For the proposed clause (*d*) of section 62, the following clause shall be substituted, namely.—

"(*d*) pending the decision on an application for the renewal of a stage carriage permit or a public carrier's permit or pending the decision of an appellate authority on any appeal under section 64 other than an appeal under clause (a) of sub-section (1) of the said section." '

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—There is another amendment tabled by Sri Rajasekharamurthy, which is not tenable for more than one reason. The effect of this amendment will be to nullify the clause. It also goes against the decision taken by the Assembly just now on the amendment introduced by Sri Bheemappa Naik. Therefore, it cannot be moved. I disallow the amendment.

I now put in the clause as amended to vote. The question is:

"That Clause 2, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 3. There is one amendment tabled by Sri Rajasekharamurthy in respect of this Clause, which is quite outside the scope of this amending Bill. Therefore, I will put Clause 3 to vote.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I would like to know whether Sri Rajasekharamurthy had tabled his amendment before Sri Bheemappa Naik's amendment was tabled or whether he has tabled his amendment after Sri Bheemappa Naik has tabled his amendment.

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is irrelevant.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Not irrelevant. Just now you have taken a decision on Sri Bheemappa Naik's amendment. Automatically, Sri Rajasekhara Murthy's amendment which is counter to that amendment cannot be moved. That is what the Speaker said.

Mr. SPEAKER.—I caught the point raised by the Hon'ble Member. But even otherwise, it was communicated to him that the amendment was not in order. Therefore I said ' for more than one reason'.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Thank you.

Mr. SPEAKER.—The question is :

" That Clause 3 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is :

" That Clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is:

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I beg to move :

" That the Motor Vehicles (Mysore Amendment) Bill, 1955, as amended, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is :

" That the Motor Vehicles (Mysore Amendment) Bill, 1955, as amended, be passed."

The motion was adopted.

THE MYSORE TENANCY (SECOND AMENDMENT) BILL, 1954.

Motion to consider (contd.)

Mr. SPEAKER.—Now we shall take up the discussion on the Mysore Tenancy (Second Amendment) Bill, 1954. Sri Channabasappa will continue his speech.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಗೇಣಿದಾರರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಬಗ್ಗೆ ಹೋದ ಸಲ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅದು premature ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಆ ಕಾರಣಗಳು ಇವೊತ್ತು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು. Certain difficulties have been experienced by the landless tenants.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಶುರು ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—He will only continue his speech. Any Hon'ble Member is entitled to bring to my notice any repetition in arguments.

*ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸುಮಾರು 15 ದಿವಸದ ಮೇಲೆ ಆಗಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕವೇಳೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮರೆಯುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮನ್ನು request ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಕಷ್ಟಗಳು ಜಮೀನ್ದಾರರುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರುಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿವೆ, ಅವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆನ್ನುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣ. ಎರಡನೆಯದು;

The Planning Commission have recommended the enactment of legislation conferring greater security of tenure on cultivating tenants and the conferring of the right to acquire ownership of the lands cultivated by them . . .

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—He has advanced that argument. He has referred to the Planning Commission. He has stated that the Planning Commission has erred.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I will tell you what the Planning Commission has said. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಗೇಣಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಅವರ ತತ್ವಗಳು ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುವು. ಆದರೆ ಬರೀ ತತ್ವಗಳಿಂದು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಷ್ಟಗಳ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡರಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ವಾದ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಧು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ಗೇಣಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು 1952 ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದಾಗ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೆ ಇಲ್ಲ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹತ್ತುವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಇತ್ತು. ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ಇತ್ತು. ಈಗ ಯಾವಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಆ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾನೂನು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯಸಭೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿತು. ಹಾಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವಶ್ಯಕಬಿದ್ದಾಗ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Sri Kadidal MANJAPPA.—All this he has stated. But I have no objection.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Many of the important facts which I have touched upon last time I am repeating just to impress on you.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Too much.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—You are suffering from too much of land reform. That is the difficulty.

Mr. SPEAKER.—I want to bring to the notice of the Hon'ble Members that it is quite relevant for any Hon'ble Member to bring to the notice of the House that repetition of argument should be avoided. It is strictly provided for in the Rules.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).—ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೊಣೆ. ಒಂದು ಬಿಲ್ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. They will have to bear with the arguments.

Mr. SPEAKER.—I have no objection, if the House does not object.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Once on a Full Moon day they bring in this Bill and it is unfortunate that they take it back at the tail end of the day. If that is taken up again, how will the House understand what a member has said already ?

Mr. SPEAKER.—Arguments should not be repeated at length. He was reminding the House of what he was saying.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would request the Hon'ble Members and the Hon'ble Minister to bear with me, with what I say.

Sri K. PUTTASWAMY.—We have no option.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1952ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು 1954ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆಕೊಟ್ಟರು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದದ್ದು 1954ನೆ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಹತ್ತುತಿಂಗಳು ಕಳೆಯುವುದರೊಳಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದರು. ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು draft ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆರೇಳು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ಕಾರಣಗಳೇನಿದ್ದುವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಾನೂನು ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಅನುಭವವೇ ಅವರಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ನಮಗೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮಗಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು ; ನನಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ಅನುಭವವಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಸರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿ ಒಬ್ಬ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ 5 ವರ್ಷ ಗೇಣಿ ಕರಾರುಗಳು ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಇಂಥಿಂಥ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳು ಬಂದುವು ಎಂದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೇವಲ 5-6 ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇದರ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಈ ಕಾನೂನಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎದ್ದು, ಅಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿ ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ಆಗಲೇ ಬೇಕು ಎಂಬ ಒತ್ತಡ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಿಂದಲೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅನುಭವದಲ್ಲಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ: Planning Commissionನವರ ಒತ್ತಡ ಬಹಳ ಜೋರಾಯಿತು. ಎಂಬುದು. Land reforms ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕವೇಳೆ Planning Commission ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ದೇಶ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ.—Planning Commission report ನಲ್ಲಿ land policy ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ.

> "The achievement of these economic and social aims is as much a part of the purpose of the Five-Year Plan as the fulfilment of targets in industry or transport or agriculture. While broad principles and directions of policy can be indicated, it is necessary to remember that the form and manner of their application and the adaptations to which they are subject will differ widely in different parts of the country. In the main, land policy has to be worked out in terms of local needs and local conditions. The texture of relationships concerning land, conditions of economic life, the social composition of rural communities and the pattern of occupational distribution differ widely, so that no generalisation can have more than a limited value."

ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಮಹಾಜನರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಬಹಳ ವಿಚಾರಪೂರ್ವಕವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ನಮೂನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಒಂದೇ ತರಹ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ಸ್ಥಳ, ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅಲ್ಲಿನ conditions ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಯಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ, ಅನುಗುಣವಾಗುವಂಥ, ಮೂಲಭೂತವಾದ ನೀತಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು Planning Commissionನವರು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾನೂನಿದೆ, ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾನೂನಿದೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, the Planning Commission have devoted a chapter on land policy. My learned friend read two sentences and convieniently left out what has been stated there.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Hon'ble Minister wish that it should be uniform all throughout India? There, it is stated that it should vary according to the conditions of the area.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— I point out these two sentences:

> "In the main, land policy has to be worked out in terms of local needs and conditions. The texture of relationships concerning land, conditions of economic life, the social composition of rural communities and the pattern of occupational distribution differ widely, so that no generalisation can have more than a limited value."

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮಳವಳ್ಳಿ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಆಯಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೇ ಒಂದು, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೇ ಒಂದು, ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೇ ಒಂದು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೇ ಒಂದು ಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಒತ್ತಡ, ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ, agricultural population, tenancy problem, ಮತ್ತು ಹೇರಳವಾದ ಜಮೀನು ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗುವಂತೆ ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರೇ, ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇ ಸರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ತಂದೆತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥ! ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಇಟ್ಟಿರುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು ಯಾವುವು ಎನ್ನುವು ದನ್ನೂ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನರು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ Top priority ಯಾವು ದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, Increased Agricultural production, Higher level of Agricultural Efficiency—ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮುಖ್ಯ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ minimisation and elimination of exploitation, ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡು ವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ Highest level of agricultural efficiency; minimisation of or abolition or elimination of exploitation. Bring down the possibility of works and means of production, and abolition of all intermediaries. ಈ disability ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುವಂತೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. Abolition of Intermediaries ಎಂದರೆ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದು ತಾವು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆಯವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಂದದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಜನರನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭೂ-ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂಥಿಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಉದಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. . . . I am very sorry that the Hon'ble Minister goes beyond what is necessary. As he rightly put it some time during the discussion in the A.I.C.C., he is more an economist than a socialist. But we want him to be socialist so long as we are here.

Sri Kadidal MANJAPPA.—He is misquoting me, Sir. In the A.I.C.C., I said some other thing but not what he said.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—He said "I have a tendency to go communist."

Sri Kadidal MANJAPPA.— Certainly not.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Maddur).—He takes pride in that.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—"I have a tendency to go communist" ಎಂದು ಹೇಳಿ "ನನ್ನನ್ನು ಅನೇಕರು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಎಂದೇ ಕರೆಯು ತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಅವರು ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಭಾವನೆಗಳು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತಿವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ಹೊತ್ತು ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸೂಚನೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಭಾವನೆಗಳು ಅವರಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ, ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಗಳೇನು ? ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟೇ ಅಥವಾ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಭಾವನೆ, ಈ ದೇಶ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದೇ.

ಆಮೇಲೆ, ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಂದೆಯೇ 28 ಜನ ಪ್ರವೀಣರನ್ನೊಳ ಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯೇರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಮಿಟಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕುಳಿತು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿತು. ನಾನೂ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯ 146ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ 'Need for tenancy legislation in Mysore' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಓಬಿರಾಯನ ಕಾಲದ್ದು !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—1950ನೆಯ ಇಸವಿ, ಓಬಿರಾಯನ ಕಾಲವಲ್ಲ. I will only read some relevant portion of it. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

> "In view of the fact that the tenancy problem is not acute in Mysore State, most of us were inclined at first to the view that no legislation is necessary in this behalf."

Please bear with me, I may be one with you.

> "This view is supported by the evidence we heard from the landholders of the Malnad, where only the number of tenants is anywhere near the number of owner cultivators. These landholders were all agreed that due to the paucity of cultivators in the Malnad, tenants are a valuable asset and that no landholder would rackrent a tenant or evict him as tenants are always in great demand and difficult to get and large extents of land were available. This was generally agreed to by the representatives of the Genidars' Association, who however urged that legislation should be enacted fixing maximum

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

rents at the scales prescribed in the Bombay Act and giving the protected tenant the right to compel the landlord to sell the land to him for a reasonable price. In these circumstances, most of us felt inclined to think that legislation might actually make the relationship between landlords and tenants worse than it is now, as it would be impossible to provide by law for all the small points which are covered by local usage or mutual understanding in the several areas. We were also inclined to consider that tenancy legislation may be injurious to the tenant also, as it would inevitably result in a crop of litigation. But the members from the Malnad were able to persuade most of us to the view that while the provisions of the Bombay Tenancy Act of 1948 are too drastic for application to Mysore, a simple Tenancy Act is necessary."

"We have, therefore, come to the conclusion that it would be better to make an attempt from now alone to foster better relationship between the landlords and tenants by a simple legislation which would ensure a fair deal to the tenant and make him feel contented."

This is what the Land Reforms Committee have stated in their Report only in 1950 after taking evidence from all interested people.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು 1950ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಮೇಲೆಯೇ 1952ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನು ಬಂದದ್ದು. ಆಗ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಐದು ವರ್ಷವೆಂದು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. . .

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am listening that argument for the fifth time, Sir.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What is the Hon'ble Minister going to lose? Why should he get impatient?

ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಆ ದಿವಸ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಟೆನೆನ್ಸಿ problem ಬಹಳ ಉಗ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಉಳುವವನಿಗೇ ಜಮೀನಾಗಬೇಕು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರುಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಮಂಡ್ಯ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು absentee landlords ಅಗಿರುವುದು ತಪ್ಪಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಟೆನೆನ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನು ನಮಗಿಂತ ಬಹಳ ಉಗ್ರವಾಗಿದ್ದುದನ್ನು, ಅಗ್ರೇರಿಯನ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯೆಂಬ ವಿಶೇಷ ಸಮಿತಿಯು ಐದು ವರ್ಷ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾನೂನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಐದು ತಿಂಗಳಕಾಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ಆ ಕಾನೂನನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿತು. ಅದರಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು.

The report of the Special Officer discloses that the working of the Act in those districts was most disappointing.

Sri Kadidal MANJAPPA.—May I know the date of that report, Sir?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—This is 1949 Report. I am telling how exactly the Tenancy Act has work edthere according to the report of the Special Officer. I will come to the conclusion later on.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Here is the Hyderabad Report. If he wants, I may give this for the information of the Hon'ble Member.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I really cannot understand why the Hon'ble Minister is so very impatient. Why don't you know things? We will do something which you want later on.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Let us not waste the time of the House by bringing to it notice old things. Here is the latest development report.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am making out a case that tenancy of this kind is not the remedy for the evil. That is my point. I am going to propose what are the remedies that we have to resort to if we want land reforms in this State. This Bill is not the remedy; it is simply an eye wash.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Hon'ble Member need not bring to the notice of the House the old reports or statements published.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It was the duty of the Minister who is in-charge of this Bill to have brought to

the notice of the House, if any report has been subsequently published. If he had put in that report, probably this point would not have been raised at all. The Special Officer observes in that report that the tenants right would be insecure if frequent enactments, etc., etc., are made. Though the Government have provided an Act five years ago, almost all the grievances of the tenants are still there.

This is the report of the Special Officer appointed to go into the working of the Tenancy Act as to what has been achieved by that Tenancy Act. ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ನೀವು ಕೊಡುವ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವರೀತಿಯಿದೆ, ಅಲ್ಲೇನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅಲ್ಲಿರುವುದು ನಮಗನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್‌ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 25 ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯಿದೆ; ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 16, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 33, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 45, ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 75, ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 87, ಇಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬರೀ ಜಮೀನ್‌ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬರೀ ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು, ಜಮೀನ್‌ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲೂ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೇ ಇಲ್ಲೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಪೂರ್ಣಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಜಮೀನ್‌ದಾರಿಪದ್ಧತಿ ರದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್‌ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲ; ಇನಾಂ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು; ಅದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ರೈತವಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಟೆನೆನ್ಸಿಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅಂಕಿ ಅಂಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಭಾರತದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ 52, ತಿರುವಾಂಕೂರು-ಕೊಚಿನ್‌ನಲ್ಲಿ 50, ವೆಸ್ಟ್‌ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ 42, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 58, ಟೆನೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿರುವುದು 4,06,393 ಜನ, ಸಂಸಾರಗಳು 75-80 ಸಾವಿರ ಅವರ ಪೈಕಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜಮೀನಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನಿರುವವರು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಾಲದೆ ಬೇರೆಯವರ ಜಮೀನು ಮಾಡಿ ಅವರ ಗೇಣೀದಾರರಾಗಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಂಥವರೂ ಕೂಡ ಈ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಇತರ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಪ್ರಾಂತಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸ್ವಯಂವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಶಾಸನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯುಕ್ತವೇ ವಿನಾ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಕ್ಕೀಕಾಮಕ್ಕಿ ಮೈಸೂರಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಾದರೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿ 500 ಎಕರೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಕೇವಲ 64 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ; ಇಷ್ಟು ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಇದು ಕೇವಲ 77 ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 8, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 8, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 11, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 31, ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 13, ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 5 ಈ ರೀತಿಯಿದೆ. ಈ 77 ಜನರ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು 55 ಜನ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹಾಸನ ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ ಜಾಸ್ತಿ; ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳಲ್ಲಿ 500 ರಿಂದ 1,000 ಎಕರೆವರೆಗೆ ಜಮೀನಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 500 ಎಕರೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಅಷ್ಟಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು 100 ಎಕರೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಒಟ್ಟು 4,06,293 ಎಕರೆ; ಅದು 2,489 ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 1,019, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ 599, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ 356 ಈ ರೀತಿಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವೂ ನೀವೂ ಕಲೆತು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡೋಣ. ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಸಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸೂಚನೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. For every 100 acres, 95 is owned by people owning less than 100 acres, only 5.6 per cent of the land is held by people owning above 100 acres. ಇನ್ನು 50 ಎಕರೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 15. ಜನರಿಗೆ ಶೇಕಡ 85ರಷ್ಟು ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಉಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಇರುವುದು 82 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ. ಶೇಕಡ 15 ತೆಗೆದರೆ ಉಳಿದಿರುವುದು 50 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಿರುವ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದೇನೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. You may be surprised if you know what is obtaining in China. 1953ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಅಂಕಿಅಂಶ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 90 per cent of the agriculturing families own 47 per cent of the land. About 10 per cent of the population own 53 per cent of the land. ಇಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯ್ಟೇಷನ್ ಆಗ ಕೂಡದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. People who are not cultivators, absentee landlords should be eliminated. ಎರಡನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಉತ್ತು ಬಿತ್ತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಜಮೀನನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಅಥವಾ ವಾರಕ್ಕೆಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜಮೀನುದೊರಕಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

ಎರಡೂ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಈ ನಾಲ್ಕನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನೂ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಸೇರಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಕಾನೂನಿಂದ ಅಹಿತವಾಗುವುದಾದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಿರುಕುಳವಾಗಿ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಾಧನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ವೊದಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮರೆತೆ, ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 6,09,828 ಗೇಣಿದಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪೈಕಿ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 20,228 ಜನರೂ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 9,509 ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

5 P.M.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲು).— ಕಿರುಕುಳವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ? ಅಥವಾ ಗೇಣಿದಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ? ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಗೇಣಿದಾರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣವೇ? ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇದೆ, ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾರವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. I invite the Hon'ble Ministers' attentions to his *Anki Amsa* ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸೇರಿ 8 ಲಕ್ಷ 82 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಸೆಸ್ಡ್ ವೇಸ್ಟ್ ಇದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಲಾಯಖ್ಖಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. It will not come under assessed waste.

(*Interruption*)

Assessed waste is land which can be cultivated and which has been assessed for the purpose of disposing it of to the landlord in actual possession.

Sri Kadidal MANJAPPA.—He has given me figures on the last occasion.

Mr. SPEAKER.—Yes, last time, he had given the figures.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon'ble Minister said the other day that these figures are incorrect. So I want to make sure. If the Minister wants to contend, let him contend here.

8 ಲಕ್ಷ 83 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಭೂಮಿ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸುಳ್ಳಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ Fallow Land Act ತಂದರು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ 19 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಮೈಸೂರು ಉತ್ತರ).— Fallow lands ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು, ಕಮ್ಮಿ ಆಗುವುದು ಮಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I quite see. ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕರು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾವೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ, ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಕೊಡದೆ dog in the manger ಪಾಲಿಸಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದನ್ನು ತಂದರು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೂ ಉಳುಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 1943-44ರಲ್ಲಿ 67 ಲಕ್ಷ 27 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ cropped area ಇತ್ತು. ಅದೆ 1952-53ರಲ್ಲಿ 66 ಲಕ್ಷ 66 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಆಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50-60 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿದೆ.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).— It is going to take a lot of time.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am only quoting from their figures and placing the facts before you. If the House wishes to rise and if the Chair will give me permission to speak to-morrow. . . .

Mr. SPEAKER.—Tomorrow is a holiday. Therefore, we can sit for half an hour more to day.

Sri Kadidal MANJAPPA.—At this rate, I do not think that the Hon'ble Member will be able to finish discussion on this Bill in one month. Some Hon'ble Members felt that the Government have withdrawn the Bill and then re-introduced the same. We have not withdrawn the Bill and we have not re-introduced also. On account of the tactics adopted by some members, we had to postpone discussion.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I should like to humbly submit to the Chair that this is a Bill of far-reaching

consequences and any time is worth spending on this. We do not want to make a hasty legislation and come back to this House again with an amendment.

Mr. SPEAKER.—I would like to bring to the notice of the House one thing. Of course, I will allow only new points. Repetition of arguments should certainly be avoided and on this point Rules of Procedure are clear. Some Hon'ble Members may take this opportunity to prolong the debate. But the Rules of Procedure are very clear in the matter that there should be no repetition of the arguments and also matters that are discussed here must be strictly relevant to the subject. Under these conditions, I will allow any length of time to discuss this Bill.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—But for the fact that we had to take up the Bill after 20 days, there was no necessity for me to quote the same figures.

Mr. SPEAKER.—Suppose we discontinue today and take up the same on some other day, the same thing will happen.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is not the intention of the members to waste the time of the House.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Sir, it is not the intention of some of us to prolong unnecessarily. As Sri Channabasappa put it, it is a Bill of far-reaching consequences. Simply because, we want to expedite the work of the legislature and simply because we want to go away on the 19th, it does not mean that we should not discuss the Bill in detail. I am only bringing to your notice that it is not the intention of the Members to take this opportunity to prolong the discussion unduly and unnecessarily.

Mr. SPEAKER.—If the House agrees to pass this Bill, it must sit for longer hours. The House will now rise for the day and meet at 8-30 A. M. on Saturday.

The House adjourned for the day at Ten Minutes past Five of the Clock to meet again on Saturday, the 9th April 1955 at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

WD 4508—GPB—550—22-9-55

THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

THIRTY-SEVENTH DAY.

Saturday, 9th April 1955.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

Mr. SPEAKER (Sri H. S. Rudrappa, B.Sc., LL.B.), in the Chair.

Question Nos. **775**, **808**, **812**, **539**, **658**, **553**, **898** and **899**—The members were not present when the questions were called.

QUESTIONS FOR ANSWER ON THE DAY.

(but not taken up).

Electric Power (Supply for Irrigation purposes).

Q.—539. Sri G. PAPANNA (Sidlaghatta and Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the extent of money provided by the Central Government and also by the State Government during the last three years for the purpose of supplying electricity to irrigation purposes ;

(*b*) the extent of amount lapsed at the end of each year out of the amount so allotted for this purpose ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*)

Year		The amount of loan granted by the Central Government (Tenable from 1st July of the year up to 30th June of the next year)		Amount allotted out of the State Revenues (For the Official year)
1951-52	...	Rs. 50 lakhs (sanctioned in 1950-51, but utilised in 1951-52)	...	Rs. 51,09,947
1952-53	...	Rs. 50 lakhs	...	Rs. 50 lakhs
1953-54	...	Rs 50 lakhs	...	Rs. 65 lakhs

(*b*)

Year		Lapses as per Central Loan		Lapses as per State allotment
1951-52	...	Rs. 10,19,272	...	Rs. 16,80,722
1952-53	...	No lapse	...	Rs. 14,78,834
1953-54	...	Rs. 5,81,574	...	Rs. 10,40,679

Depressed Classes for Arsikere Taluk (Grants for purchase of bullocks)

Q.—553. Sri B. CHIKKANNA (Javagal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount provided for purchasing bullocks for agricultural purposes to the depressed class people in Arsikere Taluk during 1954-55 ;

(*b*) the families in each village of this taluk to whom bullocks are supplied (whether bullocks are supplied or money is given for purchase may be furnished) ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(*a*) Rs. 600.

(*b*) (i)

	Village	*No. of families*
1.	Haranahalli ...	1
2.	Kurubarahalli ...	1
3.	Arekere ...	2
4.	Vaderahalli ...	1
5.	Kadalamage ...	1

(ii) Bullocks were purchased and distributed.

Prisons and Jail Reforms.

Q.—658. Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of prisoners that are at present in the various jails (including Bellary) of the State (details to be furnished jailwar, *re* the number convicted, the number under trial, the number of juveniles and the number of males and females);

(*b*) of them, the number of life-long prisoners in the Central Jail, Bangalore;

(*c*) of them, whether there are any who are in jail for a period more than that required by law;

(*d*) whether they have received any representation from these prisoners requesting for mass release or concessions;

(*e*) the number of prisoners that are being made use of every day for the construction of Vidhana Soudha building;

(*f*) whether they are being given wages for the work done;

(*g*) the action taken by them till now for the general reforms of Jails ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) 1. Central Jail, Bangalore :

	Males	*Females*
Convicts	681	21
Under-trials	191	7
Juveniles	7	5
Total	879	33=912

2. Mysore Jail, Mysore :

Convicts	238	1
Under-trials	31	2
Juveniles (under-trials)	4	...
Total	273	3=276

3. Central Jail, Bellary :

Convicts	129	...
Under-trials	3	...
Juveniles	...	...
Total	132	...=132

4. Alipuram Jail, Bellary :

Convicts	1,138	...
Under-trials	...	...
Juveniles	...	....
Total	1,138	...=1,138

(*b*)	*Males*	*Females*	*Total*
	130	8	138

(*c*) Nil.

(*d*) Nil.

(*e*) Not exceeding 200 prisoners.

(*f*) Yes. They are being given wages according to the quality and quantity of work done and gauged by the Public Works Department.

(*g*) A list of important items of reforms introduced in Prisons in the State in accordance with the recommendations of the Prison Reforms Committee is appended herewith. Further reforms contemplated are noted below :—

(1) The relaxation of rules in respect of the release of prisoners on parole and extending the period of parole.

(2) Extending the benefit of remission system to prisoners sentenced to imprisonment for short periods of less than six months.

(3) Provision for indoor games and outdoor games.

(4) Restoration of pre-ration scale of diet to prisoners in jails and lock-ups.

(5) Starting of a shop in the Jails for the benefit of prisoners to purchase sweets, tobacco, jaggery, betel leaves, etc., from out of their earnings.

(6) Cultural activities like drama, etc., in the jail and later if found satisfactory in open theatres.

(7) Framing of rules for implementing the Mysore Borstal Schools Act, 1943 and the Mysore Children Act, 1943, and

(8) Framing of rules for the release of well behaved prisoners on probation system and establishing private Certified Schools and Rescue Homes.

1. Amenities and indulgences shown to condemned prisoners.
   G.O. No. P. 5250-52—Pris. 62-41-6, dated 19th May 1942.
2. Provision of recreation to female prisoners.
   G.O. No. P. 5405-15—Pris. 62-41-9, dated 27th May 1942.
3. Interviews with prisoners—simplification of procedure.
   G.O. No. P. 5716—Pris. 62-41-10, dated 22nd June 1942.
4. Simplification of procedure for interviews.
   G.O. No. P. 5831—Pris. 62-41-12, dated 27th June 1942.
5. Medical attendance on female prisoners.
   G.O. No. P. 78—Pris. 62-41-13, dated 1st July 1942.
6. Use of books by prisoners—supply of writing materials.
   G.O. No. P. 466—Pris. 6-41-15, dated 20th July 1942.
7. Annual grant to the Jail libraries.
   G.O. No. P. 467—Pris. 62-41-11, dated 20th July 1942.
8. Issue of butter-milk to prisoners.
   G.O. No. P. 6699-709—Pris. 2-42-4, dated 7th July 1942.
9. Abolition of corporal punishments in Jails.
   G.O. No. P. 698—Pris. 2-42-3, dated 27th July 1942.
10. Enhancement of scale of clothing and toilet articles to female prisoners.
   G.O. No. P. 853-4—Pris. 2-42-7, dated 1st August 1942.
11. Increase in the quantity of soup and curry issued to prisoners.
   G.O. No. P. 1081-82—Pris. 7-42-14, dated 15th August 1942.
12. Classification of prisoners into A, B and C and the treatment accorded to each class based on their social status, education, habit of life and the nature of offences committed.
   G.O. No. P. 1719-29—Pris. 2-42-15, dated 10th September 1942.
13. Division of casual offenders into star and ordinary.
   G.O. No. P. 878-3—Pris. 2-42-8, dated 4th August 1942.
14. Conversion of gratuity into remission of sentence.
   G.O. No. P. 882-3—Pris. 2-42-9, dated 4th August 1942.
15. Gratuity earned to be treated as the prisoners' own property.
   G O. No. P. 884—Pris. 2-42-10, dated 4th August 1942.
16. Employment of convict warders outside the barracks.
   G.O. No. P. 3220—Pris. 20-43-4, dated 8th November 1943.
17. Seggregation of youthful offenders from others.
   G.O. No. P. 3951—Pris. 20-43-5, dated 14th December 1943.
18. Issue of wheat diet to prisoners.
   G.O. No. P. 7943-53—Pris. 20-43-8, dated 23rd June 1944.
19. Training of Warders in Central Jail, Bangalore.
   G.O. No. P. 1032-42—Pris. 20-43-10, dated 12th August 1944.
20. Treatment of under-trial prisoners.
   G.O. No. P. 2853-66—Pris. 27-44-8, dated 13th November 1944.
21. Training of prisoners as nursing orderlies.
   G.O. No. P. 5950-2—Pris. 27-44-35, dated 24th February 1945.

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

22. Arrangement for interviews with prisoners.
G.O. No. P. 6184—Pris. 27-44-4, dated 9th March 1945.
23. Training of female prisoners in spinning, tailoring, etc.
G O. No. P. 7353-55—Pris. 27-44-57, dated 11th May 1945.
24. Open air recreation to prisoners.
G.O. No. P. 8271—Pris. 27-44-6, dated 29th June 1945.
25. Systematic introduction of outside influences in the form of lectures and addresses on lay subjects to the prisoners.
G.O. No. P. 2672-3—Pris. 27-44-71, dated 18th October 1945.
26. Separation of different classes of prisoners.
G.O. No. P. 3266—Pris. 27-44-80, dated 7th November 1945.
27. Vocational training of prisoners in industries.
G.O. No. P. 3335—Pris. 27-44-54, dated 8th November 1945.
28. Release of female prisoners in advanced stages of pregnancy.
G O. No. P. 4037-48—Pris. 24-45-11, dated 10th December 1945.
29. Abolition of whipping as a sort of punishment.
G.O. No. P. 6632-4—Pris. 24-45-22, dated 29th May 1946.
30. Appointment of a Chief Technical Instructor.
G.O. No. P. 6652-4—Pris. 24-45-22, dated 29th May 1946.
31. Employment of prisoners on agricultural work.
G.O. No. P. 7131—Pris 24-45-26, dated 26th June 1946.
32. Release of prisoners on parole.
G.O. No. P. 3010—Pris. 32-44-4, dated 31st October 1945.

The following enactments were promulgated :—
(1) The Mysore Prisons Act, 1943.
(2) The Mysore Borstal Schools Act, 1943.
(3) The Mysore Children Act, 1943.
(4) The Mysore Probation of Offenders Act, 1943.

Non-Official Advisers to District Board Special Officers—(Appointment of)

Q.—775. SRI H. C. LINGA REDDY (Malur).—

Will the Government be pleased to state :—

whether non-official advisers will be appointed to advise the Special Officers to carry on the District Board work till elections are held ?

A.—SRI T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

There is no such proposal under consideration now.

Agreement with Mining Companies (Opinion of Law Department).

Q.—808. SRI SYDNEY A. THOMAS (Nominated).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the date on which the opinion of the Law Department was received stating that the 1949 Agreement with the Mining Companies was void "*ab initio*";

(*b*) whether they would place a copy of this opinion *in extenso* on the Table of the House ?

A.—SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) and (*b*) The information is of a confidential nature and cannot be furnished in the public interest.

Bangalore Transport Company (Nationalization).

Q.—812. SRI A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Government propose to take over B.T.C. (Bangalore Transport Company) and run it themselves ;

(*b*) the assets and liabilities of B.T.C. ;

(*c*) the dividend that the company distributed for 1953-54 ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA—(Minister for Home and Industries).—

(*a*) The matter is under active consideration of Government.

(*b*) Please see statement appended overleaf.

(*c*) 10 per cent on Ordinary Shares of Rs. 10 each, 6 per cent on Cumulative Preference Shares.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

APPEN

The Bangalore Transport

Balance Sheet

Capital and Liabilities	Rs. a. p.	Rs. a. p.
Capital.		
Authorised—		
50,000 Six per cent Cumulative Preference Shares of Re. 1 each ...	50,000 0 0	
95,000 Ordinary Shares of Rs. 10 each...	8,50,000 0 0	
		10,00,000 0 0
Issued—		
50,000 Six per cent Cumulative Preference Shares of Re. 1 each ...	50,000 0 0	
82,779 Ordinary Shares of Rs. 10 each.	8,27,790 0 0	
		8,77,790 0 0
Subscribed—		
50,000 Six per cent Cumulative Preference Shares of Re. 1 each ...	50,000 0 0	
4,561 Ordinary Shares of Rs. 10 each (issued to Vendors in consideration of buses purchased)	45,610 0 0	
61,662 Ordinary Shares of Rs. 10 each (all for cash)—(62,373 less 711 forfeited Shares)	6,16,620 0 0	
16,556 Ordinary Shares of Rs. 10 each (Bonus Issue for consideration other than Cash)	1,65,560 0 0	
		8,77,790 0 0
Called and Paid-up—		
50,000 Six per cent Cumulative Preference Shares of Re. 1 each ...	50,000 0 0	
66,223 Ordinary Shares of Rs. 10 each.	6,62,230 0 0	
16,235 Ordinary Shares of Rs. 10 each (Bonus Issue)... ...	1,62,350 0 0	
Carried forward ...	8,74,580 0 0	

DIX.

Company, Limited, Bangalore.

as on 30th June 1954.

Property & Assets		Rs.	a.	p.	Rs.	a.	p.
Fixed Capital Expenditure							
Goodwill (at cost)—							
As per last Balance Sheet	...	17,·71	8	4			
Less Written off to 30th June 1945	...	17,271	8	4			
					Nil		
Land (at cost)—							
As per last Balance Sheet	...	...			41,667	0	0
Buildings (at cost)—							
As per last Balance Sheet	...	6,23,788	11	3			
Additions during the year	...	28,046	10	9			
		6,51,835	6	0			
Less Depreciation to date	...	1,73,183	6	3			
					4,78,651	15	9
Motor Fleet (at cost)—							
As per last Balance Sheet	...	19,92,842	11	1			
Additions during the year	...	4,04,315	6	11			
		23,97,158	2	0			
Deductions during the year	...	1,39,912	12	6			
		22,57,245	5	6			
Less Depreciation to date	...	15,75,237	2	6			
					6,82,008	3	0
Workshop Machinery (at cost)—							
As per last Balance Sheet	...	71,825	4	8			
Additions during the year	...	30,495	2	9			
		1,02,320	7	5			
Deductions during the year	...	11,683	5	6			
		90,637	1	11			
Less Depreciation to date	...	31,790	14	11			
					58,846	3	0
Carried forward	...				12,61,173	5	9

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

The Bangalore Transport

Balance Sheet

Capital and Liabilities	Rs. a. p.	Rs. a. p.
Brought forward ...	8,74,580 0 0	
Add thereto—		
Fractional Bonus Share coupons of Face value Rs. 3,210 issued to members pending conversion into full shares ...	3,210 0 0	
Forfeited Shares (Amount paid up) ...	4,800 0 0	
		8,82,590 0 0
Reserves		
General Reserve Fund—		
Balance as per last Balance Sheet ...	3,50,000 0 0	
Add Appropriation from profits of 1952-53 ...	20,244 12 0	
	3,70,244 12 0	
Less Amount transferred to Share Capital Accounts towards Bonus Shares ...	1,65,560 0 0	
	2,04,684 12 0	
Dividend Equalisation Fund ...	1,25,540 2 9	
Workshop Equipment Fund ...	15,000 0 0	
		3,45,224 14 9
Unclaimed Dividends ...	...	6,375 8 0
Employees' Provident Fund (Invested per contra) ...	...	1,94,492 8 0
Employees' Security Deposits (Invested per contra) ...	...	31,430 8 9
Carried forward ...	...	14,60,113 7 6

Company, Limited, Bangalore.

as on 30th June 1954.

Property and Assets		Rs.	a.	p.	Rs.	a.	p.
Brought forward	...	...			12,61,173	5	9
Furniture (at cost)—							
As per last Balance Sheet	...	37,265	5	3			
Additions during the year	...	4,819	6	3			
		42,084	11	6			
Deductions during the year	...	56	11	6			
		42,028	0	0			
Less Depreciation to date	...	17,328	0	0			
					24,700	0	0
Printing Machinery (at cost)—							
As per last Balance Sheet	...	35,428	14	0			
Additions during the year	...	8,325	1	0			
		43,753	15	0			
Less Depreciation to date	...	4,364	12	0			
					39,389	3	0
Motor Cars, Van, Jeep and Motor Cycles (at cost)—							
As per last Balance Sheet	...	51,469	3	9			
Additions during the year	...	14,879	10	9			
		66,348	14	6			
Deductions during the year	...	2,250	0	0			
		64,098	14	6			
Less Depreciation to date	...	34,437	14	6	29,661	0	0
					13,54,923	8	9
Stores, Spare Parts, etc. (Inclusive of Printing Accessories) As per Inventories certified by the Secretary	...	...			1,85,801	15	6
Book Debts— (On the personal security of the Debtors considered good) including Rs. 44-12-9 due by Directors	...	..			18,060	0	6
Advances. (Recoverable in cash or in kind or for value to be received)							
Deposits	...	3,824	12	0			
Advances for Supplies and Services	...	877	6	0			
Sundry Advances	...	13,702	4	9			
Prepaid Expenses	...	12,637	15	0			
					31,042	5	9
Carried forward	...				15,89,827	14	6

(SRI H. SIDDAVEERAPPA),

The Bangalore Transport

Balance Sheet

Capital and Liabilities.	Rs. a. p.	Rs. a. p.
Brought forward ...	...	14,60,113 7 9
Provision for Income-tax and Super-tax.		1,80,000 0 0
Balance on Cash Credit Account for 3 lakhs.		
(with the Bank of Mysore, Ltd., Bangalore—secured on the assets of the Company) ...	...	1,77,785 13 9
Liabilities.		
For Goods Supplied ...	59,734 0 2	
For Expenses ...	1,72.020 9 9	
For other finance ...	38,560 5 0	
		2,70,314 14 11
Profit and Loss Account.		
Balance as per last Balance Sheet ...	1,13,952 8 11	
Less Appropriation—		
Towards Dividends 67,299-11-0		
Reserve Fund 20,244-12-0		
Dividend Equalisation Fund 20,000-- 0-0		
	1,07,544 7 0	
	6,408 1 11	
Add Net Profit for the year brought forward from Profit and Loss Account annexed ...	96,266 14 5	
		1,02,675 0 4
Total ...		21,90,889 4 6

Company, Limited, Bangalore.

as on 30th June 1954.

Property and Assets	Rs. a. p.	Rs. a. p.
Brought forward ...	...	15,89,827 14 6
Advance Payment of Income Tax Under Section 18-A	...	1,85,511 10 0
Employees' Security Deposit and Provident Fund Investments (at cost)—		
Government of India Treasury Saving Certificates	50,000 0 0	
4% Mysore State Development Loan ...	49,750 0 0	
Fixed Deposits with Bankers ...	32,000 0 0	
Fixed Deposits with the State Huzur Treasury	30,000 0 0	
National Savings Certificates ...	15,000 0 0	
3% Mysore State Loan Bonds (1958) face value	200 0 0	
	1,76,950 0 0	
Add Interest accrued on the above ...	6,903 5 0	
Advances to Employees from Provident Fund	27,708 0 0	
		2,11,561 5 0
General Investments (at cost)—		
Fixed Deposits with the State Huzur Treasury	1,50,000 0 0	
Mysore Government 3% Loan Bonds (1958) face value	16,700 0 0	
	1,66,700 0 0	
Add Interest accrued on investment ...	937 14 0	
		1,67,637 14 0
Cash and Other Balances.		
Amount in hand	17,168 4 3	
Balance with Bankers in current Accounts	16,256 7 9	
Balance in Savings Bank Account with the State Huzur Treasury ...	2,925 13 0	
		36,350 9 0
Total ...		21,90,889 4 6

Superintendents and Assistant Secretaries in the Secretariat.

(Recent promotions.)

Q.—898. Sri D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of persons in the Government Secretariat who were promoted from 1st April 1953 as (i) Superintendents, (ii) Assistant Secretaries;

(*b*) the names of such persons and the pay they were drawing prior to such promotion ;

(*c*) the places which they previously held ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

(*a*) (i) 11.

(ii) 5.

(*b*) Please see lists given below.

(*c*) (i) First Division Clerks. Two of them were working as Amildars before promotion and continue as Amildars even after promotion.

One was working as Manager, Mysore Government Road Transport Department.

(ii) Superintendents except one Officer who was working as Amildar before promotion.

List of Persons Promoted as Assistant Secretaries to Government from 1st April 1953.

Sl. No.	Name	Pay prior to promotion as Assistant Secretaries	Places which they previously held
	Sriyuths—	Rs.	
1	R. M. Vancheswara Iyer ...	250	Superintendent
2	M. A. Srikrishna ...	250	Do
3	S. N. Kalabhairavan ...	250	Do
4	M. Venkatagiri Raju ...	250	Superintendent, OOD as Amildar
5	B. Lakshmana Rao ...	250	Superintendent

List of persons Promoted as Superintendents from 1st April 1953.

Sl. No.	Name	Pay prior to promotion as Superintendent	Places which they previously held
	Sriyuths—	Rs.	
1	D. R. Channe Gowda ..	180	First Division Clerk
2	B. Channabasavappa ...	170	Do
3	T. S. Ramiah ...	140	Do
4	B. Venkataramaiah ...	130	First Division Clerk OOD as Amildar
5	H. K. Ananthasubba Rao ...	106	First Division Clerk
6	B. Gurubasavappa ...	180	Do
7	A. P. Masilamani ...	114	Do
8	N. Ramaswamy ...	180	First Division Clerk OOD, Manager, Mysore Government Road Transport Department
9	S. Narasappa ...	122	First Division Clerk
10	C. V. Krishnaswamy ..	...	First Division Clerk, OOD as Amildar
11	B. S. Sambasiva Iyer ...	180	First Division Clerk

Superintendents and Assistant Secretaries in the Secretariat.

(Rules for Promotion).

Q.—899. SRI D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state :—

the rules to be followed with respect to appointment of Superintendents, Assistant Secretaries and Secretaries in the Mysore Government Secretariat ?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

Re : *Superintendents.*—First Division Clerks who have qualified themselves by passing (i) Accounts Higher, (ii) Revenue Higher, and (iii) Criminal Higher are eligible for promotion as Superintendents. According to seniority and merit, an eligibility list of officials eligible for promotion is prepared and approval of the Public Service Commission obtained. Appointments are made as per the approved eligibility list, as and when vacancies occur.

Re : *Assistant Secretaries.* Superintendents in the Secretariat who have qualified themselves by passing (i) Accounts Higher, (ii) Revenue Higher, and (iii) Criminal Higher are generally eligible for promotion as Assistant Secretaries. According to seniority and merit an eligibility list of Superintendents is prepared and the approval of the Public Service Commission obtained. Appointments are made as per the approved eligibility list as and when vacancies occur. Some of the posts of Assistant Secretaries are also held by officers of the State Civil Service.

Re : *Secretaries.*—All the post of Secretaries are Senior Duty Posts in the I.A.S. cadre. Officers who are in the grade of Senior Duty Posts are appointed to these posts except in the case of the Secretary to Government, Law Department, which is held by an Officer of the Judicial Department with the rank and status of a District Judge.

LEGISLATIVE BUSINESS.

Mr. SPEAKER.—We shall now go to the next item of business in the Agenda.

Mysore Agricultural Income-tax Bill, 1955.

Introduction.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—

Sir, I beg to introduce the Mysore Agricultural Income-Tax Bill, 1955.

Sri B. N. BORANNA GOWDA (Belur).—I have been authorised to put one question.

Mr. SPEAKER.—Questions are over. The next item of business was also taken up.

MYSORE TENANCY (SECOND AMENDMENT) BILL, 1955.

Motion to consider (continued).

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪಗೌಡ (ಸೊರಬ-ಶಿಕಾರಿಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಈಗ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಮಸೂದೆಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಬಿಲ್ಲು ರೈತರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹಿಂದೆ ರಚಿಸಿರುವ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷದ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಆ ಮಾಯಿದೆ ಕಳೆದನಂತರ ಆ ಜಮೀನು ತಮಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಭರವಸೆ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈಗ ಈ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಆತನಿಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಹೇಗೂ ತನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ ಅನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಮೇಲೆ ಅವನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಆತನು ಜಮೀನನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಲಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಲಾರನೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ರೈತನಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಮಾನ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಜಮೀನ್ದಾರರೇ ಏನಾ

(ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪಗೌಡ.)

ದರೂ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ; ಆ ಜಮೀನು ತಮಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಜಮೀನ್ದಾರರು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಂತ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಜಮೀನನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿಗೇ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬೇರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ರೈತನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉತ್ಸಾಹವೂ ಇಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಲಭಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ರೈತವರ್ಗ ಇನ್ನೂ ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತೆಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದು ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮ ಕಾರಿಯಾದ ಅದಲು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನಾನೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 2,41,191 ಜನಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 324.224 ಎಕರೆಗಳು. 1 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಐದು ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದೊಳಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 556,530 ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶ 1,784,117 ಎಕರೆಗಳು. ಐದು ಎಕರೆಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹತ್ತು ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದೊಳಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 2,78,171. ಇವರ ಅನುಭವದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನು 2,023,303 ಎಕರೆಗಳು. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಐವತ್ತು ಎಕರೆಗಳ ಒಳಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 1,54,211. ಇವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನು 3,009,749 ಎಕರೆ. 50 ಎಕರೆಗಳ ಮೇಲೆ 100 ಎಕರೆ ಒಳಗೆ ಇರುವಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 12,670. ಇವರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು 7,92,596 ಎಕರೆ. 100 ಎಕರೆಗಳಿಂದ 500 ಎಕರೆಗಳೊಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 2,412 ಮತ್ತು ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 3,41,722 ಎಕರೆಗಳು. ಇನ್ನು 500 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಜಮೀನಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 77 ಮತ್ತು ಜಮೀನು 64,576 ಎಕರೆಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರೂ, ಒಂದರಿಂದ ಐದು ಎಕರೆಯೊಳಗಿರುವಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರೂ ಮತ್ತು ಐದರಿಂದ ಹತ್ತು ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರುಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ 1,075.892. ಇಷ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿ 4,131,644 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಮೇಲೆ 50 ಎಕರೆಗಳೊಳಗೆ ಮತ್ತು 50 ಎಕರೆಗಳಿಂದ 100 ಎಕರೆಗಳೊಳಗೆ ಮತ್ತು 100 ಎಕರೆಗಳಿಂದ 500 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೂ ಮತ್ತು 500 ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಸಂಖ್ಯೆ 1,69,730. ಇವರ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಜಮೀನು 4,208,643 ಎಕರೆಗಳು. ಈಗ ಒಂದು ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಒಂದರಿಂದ ಐದು ಎಕರೆ ಮತ್ತು ಐದು ಎಕರೆಗಳಿಂದ 10 ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ಇರುವಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 1,075,892 ; ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು 50 ಎಕರೆಗಳ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು 50 ಎಕರೆಗಳಿಂದ 100 ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು 100 ರಿಂದ 500 ಎಕರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 1,69,370 ಅಂದರೆ 10 ಎಕರೆಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು 500 ಎಕರೆವರೆಗೂ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಒಳಗೆ ಜಮೀನ್ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಈ ಒಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 98 ಲಕ್ಷ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿರಬಹುದು. ಈ 98 ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೋರ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟೇಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು.

ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ನೀತಿಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರ ವಿಚಾರದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು 300-500 ಎಕರೆ ಜಮೀನುದಾರರ ವಿಚಾರವಲ್ಲ: ನಾನೂ ಸಹ ಆ ರೀತಿಯ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿನ ನಾನು ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಭೂಮಿ ಯಾರ ಸ್ವತ್ತೂ ಆಗಿರತಕ್ಕುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 300 ರಿಂದ 500 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಒಂದು ಸಂಶಯ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕಾನೂನಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನಡೆದು ಆಶೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನೋಣ. ಆದರೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯಲು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ಈಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಈ Tenancy Bill ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಬ್ಬ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಮಾಮಲೇದಾರರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಟೆನೆನ್ಸಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಮಲೇದಾರರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ, ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಮಾಮಲೇದಾರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು

ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಭೂಮಿಯು ಒಡೆತನದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ನೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, "ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಭೂಮಿ ಕಚ್ಚಿದರೆ ಕುಟುಂಬವೇ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಒಂದು ನೀತಿ ಇದೆ. ಇದು ನಿಜ. ಹೇಗೆಂದರೆ 1932-33ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕಚ್ಚಿತು. ಆವಾಗ ಕಂದಾಯಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಆಗದೆ ಅನೇಕರ ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾದುವು. ಅದು ಭೂಮಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಕೂಡದು ಎನ್ನುವುದರ ತತ್ವ. ಈಗ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮೂಡಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಯಾರೊಬ್ಬನಿಗೂ ಭೂಮಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಕೂಡದು. ತಾನು ಎಷ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಾಕು. ಈ ಭೂಮಿಗೆ ನಾವು ಒಡೆಯರು ಎಂದು ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ತಾಯಿ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವೋ ಅಥವಾ ಒಡೆಯ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಗೆ ಒಡೆಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಜಮೀನ್ದಾರರು. ಜಮೀನಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳು ಶ್ರಮಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿವೆ, ಶ್ರಮಕೆಲಸದ ಮುಖಾಂತರ ನಾವು ಬಾಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಾದವಿದೆ. ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರವಿದ್ದು ಅವರ ಜಮೀನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ Tenancy Actಗೆ ಒಳಪಟ್ಟರೆ ಅವನ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಮಿತ್ರರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಇಂಥ ತಾಯಿಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸಂಸಾರ ಯಾರು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಈ Tenancy Act ನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಒಂದು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅಂದರೆ 1/3 ಅಥವಾ 1/4 ಭಾಗ ರೈತರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆತನು ಎಷ್ಟೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದರೂ ಈ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಜಮೀನ್ದಾರರು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸಹ 1/3 ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತರಲೆಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಉತ್ತು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುವ ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಇದರ ಪಾಲು ಸೇರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಸಹ 1/3 ಭಾಗ ಹುಲ್ಲು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬರೀ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಈ ಕಾನೂನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳವರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಂಥವರಿಗೋಸ್ಕರ ಏನುಮಾಡುವಿರಿ ಎಂಬ ಒಂದು ವಾದವೂ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಭೂಮಿಯ ತೊಡಕನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಗೆ ಬಿಡಿಸಿದರೆ, ಇತರ ತೊಡಕುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ನಿಲ್ಲಲಾರವು. ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಅವನಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಕ್ಷಣ ಅದರ ಲಾಭ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಸರಿಯಾದ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ, ಸುಮಾರು 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮತಾವಾದ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೂ ಉಳ್ಳವರು ಮೊದಲಾದವರಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬರುವುದು ಶತಸ್ಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಜಮೀನುದಾರರು ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಈ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ತನ್ನಿ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ Tenancy Bill ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಜಮೀನು ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಆತನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮದೇ ಒಂದು ಆಸೆಗಾಗಿ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸೇವೆಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ವಾದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಬಿಲ್ಲು ಏಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಏಕೆಂದು ವಾದಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವವರು ಇತ್ತಕಡೆಯೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಅತ್ತಕಡೆಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಆಸೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಆಸೆಯನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಏಕೆಂದರೆ, ಭೂಮಿಯಿರುವವರಿಗೆ ಹಣವಿರುವವರಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳು ಯಾರೆಂದರೆ, ದೂರದವರ್‍ಲ್ಲೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರೇ ಶತ್ರುಗಳು ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೂ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು, ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನಂಥವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಾದ ಹೇಗಿದೆ

(ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ ಗೌಡ.)

ಯೆಂದರೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಕರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹಾಗಿತ್ತು, ಹೀಗಿತ್ತು, ಅವನು ಹಾಗೆಮಾಡಿದ, ಇವನು ಹೀಗೆಮಾಡಿದ ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಹಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ಮಿತ್ರರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗೇನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸದೆ ಇರುವುದು ಮೇಲು. ಯಾರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಆಗಬೇಕೋ ಅವರಿಗಾದರೂ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದು ಲೇಸೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Member's right to continue his speech after an interval, if absent when debate begins.

(Sri H. M. Channabasappa rose)

Mr. SPEAKER.—I think the rules do not permit to allow a member to continue his speech if he is absent. When discussion commences after an interwal. Anyhow, I will look into the procedure adopted in other Legislatures and will make a statement on Monday. I do not want to cut short the privilege of any Hon'able Member. But I am sorry the rules are very clear on this point. " If any member who is so called upon does not speak, he shall not be entitled, except by the permission of the Speaker, to speak to the motion at any later stage of the debate." The rule is very clear.

*Sri H. M. CHANNABASAPPA (Periyapatna).—I would like to invite kind attention to Rule 24 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly. It reads as follows.—

> " 24. Unless the Speaker otherwise directs the first hour of every day of meeting shall be available for the asking and answering of questions."

I would like to submit respectfully to the Chair that rule 24 requires that the first hour of the business is meant for asking and answering of questions, unless it is otherwise directed. I think the Hon'ble Members in this House have reason to take that the first hour is for the questions. That is point No. 1. Rule 150 says.

> " 150. (1)......If any member who is so called upon does not speak, he shall not be entitled, except by the permission of the Speaker, to speak to the motion at any later stage of the debate."

"*At a later stage of the debate*". It does not specify at what stage the Speaker may permit him to speak. I should like to submit that it is exclusively at the discretion of the Hon'ble Speaker to permit or not. I should like to further submit that I do not want to take much time of this House. I would like to draw the attention to the fact that the Tenancy Bill is of far-reaching consequence and the Bill is calculated to change the entire psychology of agricultural economy and we want such an economy to take place. I want to make out a good case for changing that psychology in the proper direction. I would like to submit to the Speaker that I may be permitted to speak at this stage. Because if I had repeat to many of these things, I am compelled out of circumstances to repeat them again, though that would not be in the interests of economic use of the time of the House. I should like to request the Hon'able Speaker to exercise his discretion at this stage and permit me to speak.

*Sri B. HUTCHE GOWDA (Turuvekere).—Even otherwise the Speaker can permit the Hon'ble Member to speak for the second time.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮಳವಳ್ಳಿ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು)—ಈಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಅವರೇ 'First Speaker for the day' ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ first preference ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರದೆಯಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಆ chanceನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅವರು ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮನಸ್ಸಿನ psychologyಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ತಾವೊಬ್ಬರೇ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೂ,

---

* Asterisk indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

ಇನ್ನ್ಯಾರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಹಾಗೂ ಅವರು ಭಾವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—No personal attack. Every member has got a right to speak. Every member is interested about this Bill. If you permit him to speak for the second time, other members may not get the opportunity to speak. But now, he cannot claim as the first speaker for the day.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA.**—He has made a personal remark against me. It is not correct on the part of the Hon'ble Member to make a personal remark.

Mr. SPEAKER.—I have asked him already not to make any personal remarks.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am only appealing to the Chair to exercise its discretion and permit me to speak as the Chair has discretion to allow the member to speak for the second time.

***Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—Sir, I just wanted to speak about rule 24. No doubt rule 24 clearly says that every first hour of its business will have to be allotted for the question hour. But what happens is supposing there are no questions or all the members who have tabled questions refuse to put questions, does it mean we have to sit one hour unnecessarily?

It is the duty of every member to wait and be ready in his seat when his turn comes up. I feel, my friend has lost his chance.

(*Interruption*).

I am still on my legs, I have not yet completed.

Sir, under rule 150:

> " 150 (1) After the member who moves has spoken, other members may speak to the motion in such order as the Speaker may call upon them. If any member who is so called upon does not speak, he shall not be entitled, except by the permission of the Speaker, to speak to the motion at any later stage of the debate."

Now he has lost his right to speak, as he was not present when he was called upon by the Speaker to speak. It is an adjourned debate. When the member was not in his seat, really the House cannot wait for him. It is his duty to be present in the House. Of course, it is in your discretion according to rule 150 to allow the Honourable Member to speak only at a later stage, if you feel there is need for it. There are quite a large number of members to speak on this Bill. I believe, Sir, my friend—though I sympathise with him,—has forfeited his right to speak now.

9 A.M.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Thank you for your crocodile tears. Where is it stated that I shall speak last?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Rule 150 is clear on the point. If at all you have to speak, it is at the mercy of the Speaker. Sri M. Linganna has also stated that if an Hon'ble Member is called upon to speak and he does not speak, the rule says that he shall not be entitled to speak except with the permission of the Speaker. Even then he can be permitted to speak at any later stage of the debate—at a later stage when all other Members have had their chances.

***Sri M. LINGANNA** (Nanjangud).—Sir, though the matter seems to be very simple, I wish to submit that this is a matter of right and therefore is of paramount importance to the Members concerned. The attitude taken by the Treasury Bench seems to be very strange. Willy nilly, my name has also been dragged in. I only casually remarked that the rule is very specific and left it at that. I did not explain myself as to the very specific application of that rule in question. The Rule is very plain,—plain in the sense that it is left to the discretion of the Speaker to call upon the member to speak at a later stage. Which is the later stage and which is an earlier stage is a matter entirely left to the discretion of the Chair. This discretion should be used very carefully. Suppose we make a precedent to the effect that X or Y who has spoken for a number of hours is called upon to speak, could not speak because he was not present, as it happened just now, and the House

(SRI M. LINGANNA.)

were to take a decision that he should not be given a chance, then we are going to create a precedent which is bad. The right of the member concerned is involved here. It also involves the right of the Treasury Bench. It looks rather strange that the Hon'ble Minister on the Treasury Bench should interpret to the disadvantage of the Hon'ble Member and he is suggesting that Sri. Channabasappa may not be allowed to speak further. We should not take such a wrong decision and I submit to the Chair that the Member may be called upon to continue at a later stage. At what stage he should be called upon, is a matter within the discretion of the Speaker. It is not right that the right of the Members should be curtailed May be that the member has spoken for two days, but he has not finished his spech. He was in the midst of labyrinth of notions on the Tenancy Bill and that apart, he has a right to continue his speech and the Speaker will have to determine at what stage he can resume his speech. I submit that the situation demands and justice demands that he should be given the earliest chance. The right of the Member should not be taken away by giving a ruling to the effect that once a member has spoken and afterwards when he is called upon to speak, he was not found in his seat, he may not be given a further chance. The rule should be interpreted keeping the right of the member in view and in a manner which would promote that right, not to curtail it.

*Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—Sir, the Hon'ble Home Minister has a peculiar and wonderful way of his own in interpreting some of these rules. In this particular situation, Sir, the business that was likely to be taken after the question hour, had to be taken up in place of the question hour and this is a situation, I submit, Sir, where Rule 150 will not properly hold and at the present juncture, it must be read along with Rule 24 wherein it is very clearly stated that unless the Speaker otherwise directs, the first hour of every day shall be devoted for putting and answering question. Today, the situation is that the Chair was compelled to drop the questions and that time had to be utilised for other business. Had it been known that the question hour would today be utilised for business than questions the member would not have been absent. The Member concerned was under the impression that as usual questions would be taken up and he would have to continue his speech thereafter and therefore came a little late and this opportunity should not be utilised to curtail his right to speak. The Speaker has discretion to regulate the business to the best advantage. Although the Chair has discretion in the matter, the Chair will have to take into consideration Rule 24 in the present context before exercising that discretion. Therefore, I feel the Hon'ble Member has a right but the Speaker will have to permit and I suggest that he may be permitted to speak at the earliest opportunity taking into consideration, Rule 24.

*Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—I, Sir, agree with Sri Devaraj Urs and Sri M. Linganna that the discretion of the Speaker to allow a member to speak again should be exercised in favour of the Member. He should have continued his speech as soon as the question hour was over; and peculiarly today, to our utter surprise, the question hour was over within five minutes. The Hon'ble Member had spoken at length on this Bill and we hold opposite views. But all the same, he should be allowed another chance of making his speech on this all-important Bill.

Sir, Rule 150 (1) and (2) give discretion to the Speaker. It says:

> "...If any member who is so called upon does not speak..."

In this particular case, when the member was called upon, he was absent. If he were present, he would have certainly spoken. Because he was absent, he could not speak. And further it says:

> "...he shall not be entitled except by the permission of the

Speaker, to speak to the motion at any later stage of the debate."

One Member has already spoken. It does not matter if this Member who was speaking on this Bill the other day is allowed to speak again and it will not seriously affect the rights and privileges of the other members of this House.

Rule 150(2) says :

> "Except in the exercise of a right of reply or as otherwise provided by these rules, no Member shall speak more than once on any motion, except with the permission of the Speaker."

Even under this Rule, the Speaker has ample powers to permit a member to speak on the Bill.

So, we request that the Speaker may kindly use his discretion and allow the Hon'ble Member Sri H. M. Channabasappa to continue his speech on this Bill.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೆಂಬರನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಕರೆದಾಗ ಅವರು ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇಯಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾದುದು. ಆದರೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಕೊನೇ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ತಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರಾಗಲೇ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನಿಗದಿಯಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಇತರರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಉದಾರತೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಈಗ ತಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ಸ್ ಇವೆ. ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮುಗಿದುಹೋದತಕ್ಷಣ ಬೇರೆ ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ದಿನಸಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೇವಲ $\frac{1}{2}$ ಗಂಟೆಯಲ್ಲೇ ಮುಗಿದುಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ question hour ಅನ್ನುವುದು ಪೂರ್ತಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನಲಾಗಿಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

Sri D. DEVARAJ URS.—Let him clearly read Rule No. 24.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ನಾನೂ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಮೊನ್ನೆದಿವಸ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಪುನಃ ಅದನ್ನೇ ಪುನರುಕ್ತಿಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ question hour ಅನ್ನುವುದು 15 ನಿಮಿಷ ಆಗಬಹುದು, ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಆಗಬಹುದು. ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಗಂಟೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ subject ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಚರ್ಚೆ ಆಗುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪುನರುಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ವಾದ ಹೂಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದು ಸಭಿಕರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂಸಹ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮಂತ್ರಿ ವರ್ಗದವರು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ, ಸಭಿಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದು ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅವರು ಮಾತನಾಡದ ಹಾಗೆ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ತಾವು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಕೊಡದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೂ, 'ಅವರು ಸಭೆಗೆ ಲೇಟ್ ಆಗಿ ಬಂದರು, ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ " ಎಂದು ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅರಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಮಸೂದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಾದರೆ, ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದಾದರೆ, ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಲ ಮೀರಿ ಹೋಯಿತು, ತಡ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಏನುಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಅವರ ವಾದ ಸರಣಿಯ ಒಂದು ಧಾಟಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಯಮ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.)

ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ತೊಡಕು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಹಾಗಿದ್ದರೆ, ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಕೇವಲ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರೌಂಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಈಗ ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಟೆನೆನ್ಸಿ ಬಿಲ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತ ಇರುವಾಗ ಮಾತನಾಡಲು ಉತ್ಸಾಹವಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟು ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾನೂನು ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಜನಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಅದೇ ಕಾನೂನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕರು ಸತ್ತುಹೋದ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನನ್ನು ಹೂಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ? ಜನರು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತಲ್ಲಾ ! ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲ. ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ. ಇದು ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮನಸಿನಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಸಂಶಯವಿದ್ದರೆ ಅದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಅನೇಕರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I want to bring to the notice of the Hon'ble Members that it is no use appealing to the sympathy of the Speaker. I want the correct interpretation of the rules. I am mainly guided by the interpretation of the rules as passed and approved by the Legislature. Therefore, I want enlightenment. Hon'ble Members can speak on the interpretation of the rules and I welcome it.

*ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಉಂಟು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೊದಲು ಯಾರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿತೋ ಅದನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಹೋಯಿತು, ಮುಂದೆ ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂದು ತಾವು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಬಂದನಂತರ ಪುನಃ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ತಾವು ಈಗ ಏನು ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ? ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೂಗಿದಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಭಾಷಣಮಾಡಲು ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುವುದು, ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆಯೋ, ಆ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತು. ಇದು ಒಂದು peculiar situation. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಗಿದಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಅವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಏನು ಒಂದು ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಬಂದಾಗ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಸದಸ್ಯರಾದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು ; ಈ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು peculiar situation ಉಂಟಾದದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ ಬಂದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ-ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ—ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಮೋಟಕಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಾಗಬಾರದು, ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕದ್ದು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

*Sri B. NARAYANASWAMY. (Mysore City South).—Rule 150 reads like this :

> "After the member who moves has spoken, other members may speak to the motion in such order as the Speaker may call upon them. If any member who is so called upon does not speak, he shall not be entitled, except by the permission of the Speaker, to speak to the motion at any later stage of the debate."

This rule could be used when a member is called upon to speak. In this case, Sri Channabasappa was not called upon to speak. As a matter of fact, he took his chance and, as I have said, this rule cannot be applied. It is only in a case where a member is called upon to speak and he does not speak and after some other members speak, he wants to speak, then only the Speaker can exercise his discretion in allowing the member to speak at a later stage. The Hon'ble Member for Periyapatna was not called upon to speak and he did not speak. As a matter of fact he took his chance and was prepared to speak. As such, the question of 'later stage' and that he should speak at some time else, does not arise.

Even otherwise, Sri Channabasappa has not lost his chance. The interpretation of the term 'later stage' has to be put by the Speaker. The later stage may come immediately after any member has spoken. Now my friend Sri Mallikarjunappa Gowda has spoken. The later stage might be the stage after this member has spoken. After all, it is a matter of degree that counts, not the time and as such, Sri Channabasappa may be asked to continue his speech because he was not, as a matter of fact, directed to speak, but he has come here to take his chance and he is ready to speak. So he may be asked to speak.

*ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ (ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮೊನ್ನೆ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ ದಿವಸ ವೇಳೆ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಮಾರನೆ ದಿವಸ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದೆಂದು ಆಗ ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಸೂದೆ ಪಾಸಾಗದೆ ನಿಂತು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಬಿಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನೇ ಕೈಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಣಾಮವೇನಾದೀತೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಈದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಎರಡು ದಿವಸ ಗಟ್ಟಲೆ ನಿಂತುಮಾತನಾಡುವಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಈ ಆಕ್ಟ್ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೀಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಓಟನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥ ಜನಗಳಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಆವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಂದೋಳನವೇ ಉಂಟಾದೀತು. ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತಕ್ಕಂಥ ಲಾಯರುಗಳಿಗೆ ಇದರ ವಿಚಾರ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ......

*Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagar).—The question now is not about the individual member. The only question is, as I have understood, whether a member must be allowed to continue his speech even if he comes after discussion on the Bill commenced and after some other member was allowed to speak. What Sri Shivananje Gowda is speaking, about the merit of the member, does not arise here.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಾನೂನಿನ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಪುನಃ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಏನೇನೋ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಹೋಗಲಿ. ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಅದರಂತೆ.........

*Sri N. C. NAGIAH REDDY (Goribidanur).—Rule 24 is quite clear on this point. It is to be read with rule 150. You have got every discretion to exercise. Of course, we do not want any sympathy for Sri Channabasappa and Sri Channabasappa loses nothing. But I feel that he can effectively speak for certain good cause and the rules are quite clear and you have got every discretion to use. I feel that you will be exercising yourd iscretion quite correctly in allowing Sri Channabasappa to speak today.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ (ಮಾಲೂರು).—ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಉದ್ಭವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.)

ನೋಡಿದರೆ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಭಾಷಣ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರೋಹಾಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೇನೋ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲರು. ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ.

SRI D. DEVARAJ URS (Hunsur).—I rise to a point of order. He is making a debate on that point. Let him confine himself to the Rule of Procedure.

Mr. SPEAKER.—Since some Hon'ble Members raised that point......

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಪುನಃ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲೇ ಕೂಡದೆಂದು ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

Sri B. NARAYANA SWAMY.—It is only when a member does not speak.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಕೂಡ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾನೂನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ–ಒಂದಾವರ್ತಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಪುನಃ ಅದೇ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪುನಃ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೂ ಇದೆ. ಅವಕಾಶ ಯಾವಾಗ ಇದೆಯೆಂದರೆ—ಯಾವಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಪುನಃ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಥವಾ ಇತರ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಥಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ರೂಲ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆವರ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈಗಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಷನ್ ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ರೂಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

9 30 A. M.

ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಹಾಗೆ ಈ ದಿನ ವಿಷಯ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 10-15 ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು, ಆಗ ಒಂದು ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಮೊನ್ನೆದಿವಸ ಅವರೇ ಭಾಷಣ ಮುಂದುವರಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಪ್ರಕಾರ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು, ಈ ದಿನ ಅದೇ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ನಾನೂ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ತಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಕಾನೂನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಜರಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಅವಕಾಶ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಷಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವವರು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವರಿಗೂ ಸಹ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕಡೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾವು regulate ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮುಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ, ಈ ದಿವಸದ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ವಾದ. ನಾವು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು rules ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಾದ. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಪ್ರತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಭಾಷಣಕಾರರು ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಯಾರಾದರೂ ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು lunch hourನಲ್ಲೋ, ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲೋ ತಾವು ಮಾನ್ಯಸಭೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಧರ್ಮ, ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈ ದಿನ ಆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಒಂದು precedent ಹಾಕುವುದಾದರೆ, ನಾಳೆ ದಿವಸ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಭಾಷಣ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮುಂದೆ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು precedent ಹಾಕತಕ್ಕದು, ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಕಾಲ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಮುಗಿದ ತರುವಾಯ ಇತರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ಮುಗಿದುಹೋದರೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಅವಧಿಯಾದ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಳೆಯುವವರೆಗೂ ಸಭೆಯನ್ನು suspend ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸದ ವಿಷಯ ಏನು ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸುವಾಗ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೋ ಅವರು ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅದು ಅವರ ಆದ್ಯ

ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರ chance lapse ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿರಬೇಕು. ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸುವಾಗ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಷಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಭಾಷಣಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು precedent ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri R. CHANNIGARAMIAH (Koratagere-Madhugiri-Scheduled Castes).—Sir, this is a very simple case...

Mr. SPEAKER.—No, it is not simple. I want to bring to the notice of the Hon'ble Members as to why I have allowed so much of discussion on this matter. It concerns with the privilege of a member. At the same time, while conferring the privilege on one member it curtails the privilege of other members. Therefore, it is a point which has got to be carefully considered.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—This is important no doubt, but if all the members agree it becomes simple. This is an unusual incident that has happened to-day. Normally all members are expected to be here at 8-30, the time at which the House meets on Saturdays. This is the first time in the history of our Legislaturd that all the Hon'ble Members who hae sent questions were not present when the questions were taken up. The Hon'ble Member who had to continue his speech after question hour probably thought that he could be here before 9-30 so that he may have his chance in the normal course to continue his speech. To-day though he was expected to be here at 8-30, he has come a little late. The Hon'ble Home Minister who interpreted section 115 said that under extraordinay circumstances, it is left to the Chair to allow a member or not at a later stage. Later stage does not mean that a member should be allowed to speak at the end of the day or at the end of the session. When a member is called upon to speak and if he is not present at that time in the House, it does not mean the entire House should wait for him. The Chair can call upon another member to speak. In the course of the day the Chair can call upon the previous speaker to speak at any time. It is not right to say that because one member has been allowed to speak, the previous speaker loses his chance. There is nothing wrong if the Speaker decides in favour of Sri Channabasappa now. This itself becomes 'later stage'. My interpretation of 'later stage' is the Speaker can call upon Sri Channabasappa now, or at any time during the day though another member has spoken; since he is present now, he may be called upon to speak now. No Hon'ble Member should feel that his privileges are curtailed. He should not go home with a feeling that he was not allowed to express his views. I feel that we need not go on discussing this subject. The Treasury Bench should also view this liberally. Whether I agree with Sri Channabasappa's arguments on the merit of the Bill or not is a different matter altogether. But, the point is whether the member has the right to speak or not. Certainly, the decision of the Chair must be in favour of the member.

Mr. SPEAKER.—Suppose, the debate on a subject goes on till Three o'clock and the House adjourns for lunch at Three and meets at 3-30 P.M. and the member who was speaking at Three and who had not concluded his speech is not present at 3-30 P.M. to continue his speech. Then what happens?

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—If the member is not present at 3-30 P.M. when he is expected to be present according to the scheduled time, he loses his chance. But, the case is not so here. In the normal course Sri Channabasappa was expected to speak after question hour. But, unfortunately it has so happened to-day that all the members in whose names the questions stood were not present at the time when the questions and answers were taken up. This is very unusual and unprecedented.

Mr. SPEAKER.—Supposing, after one o'clock the Hon'ble Member is not present.

Sri R. CHANNIGARAMIAH.—Then, certainly he loses his chance; there is no doubt about it. But, to-day's situation is not like that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ) — ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಈ ದಿನ ಇದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಸದಸ್ಯರು ಹಾಜರಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತೆಂದೂ, Tenancy Bill ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಸೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆಗ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪಗೌಡರನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಕರೆದಿರಿ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ತಾವು ಅವರನ್ನು ಕರೆದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೂಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲ ಒಂದು ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದನಂತರ ಪುನಃ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಭಾಷಣಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ತರಗಳು ಕಾಲ ಒಂದು ಗಂಟೆಯೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಎಂದೂ ನಡದೇಯಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಬೇಗ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿ ಹೋದರೆ ಸರಿಯೆಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿದ್ದು, ಆ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲದಿದ್ದು ಅವರ chance lapse ಆಗಿ, ಅವರು ಬಂದಾಗ ಪುನಃ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿಯಾದ precedent ಹಾಕುವುದೂ ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಸಭೆಯು ನಡೆಯುವಾಗ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಅನರ್ಥಕಾರಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—Sir, I have got a fresh point to urge. Sir, much of the discussion here seems to be on the question of for or against allowing Sri Chennabasappa to speak. That is not the point here. Regarding the question hour, it is stated that the first hour of every day of meeting shall be for asking and answering questions. I feel it was available and every one of the questions with the answers with the name of the concerned member was printed. When the questions were called and since nobody was there, the question hour was over and the next item on the agenda was taken up. Here, when a discussion on a motion is resumed on a particular day, the member who was last speaking on that issue, if he had not concluded his speech, gets a right to speak again. If he is not there, then when another member is called upon to speak, it must be taken by the House that he concluded his speech on the last occasion itself. So Rule 150 cannot be applied in this case and Rule 152 must be taken into consideration. The member wants now to speak for the second time and it is within the discretion of the Speaker to allow or not to allow any member to speak for the second time on the motion. If the Speaker so decides to allow Sri Chennabasappa to speak, he may be given that opportunity to speak, Sir.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Mr. Speaker Sir, it is not the intention of the Treasury Bench, as some Hon'ble Members have put it, that they want to adopt obstructive tactics; it is for you and for the House to decide whether we are adopting obstructive tactics or some other people.

Sri D. DEVARAJ URS.—I raise a point of order on this issue, Sir. This is a reflection which the Hon'ble Minister is casting upon the Hon'ble Members of this House. Nobody has so far adopted any obstructive tactics.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sri Veeranna Gowda has definitely stated that it looked as though the Government wast adopting obstructive tactics.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Members must wait. Of course as the Hon'ble Minister puts it, somebody made that remark not intentionally, but in a casual way. Therefore he has met that point.

Sir H. K. VEERANNA GOWDH.—It looks as though the Government is afraid of other members expressing their view freely on this important Bill. That is what I said and I still hold that opinion.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not our intention to shut out Sri Chennabasappa from what he has got to say. Sri Veeranna Gowdh said that it looks as though we were trying to obstruct Sri Chennabasappa..........................

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ, ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ, ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, 'ಗೃಹ ಸಚಿವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು peculiar ಆದ, ವಿಚಿತ್ರಕರವಾದ, ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕ ರೀತಿ ಅವರಲ್ಲಿದೆ'ಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA—Is the Home Minister incapable of defending himself?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೃಹಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರೇ ಹೊರತು, ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಚರ್ಚೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಆ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ನಾವೂ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ ನಾವೂ ಆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದು, ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು Question Hour ಆದನಂತರ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಿದೆ. 150ನೆಯ ರೂಲ್ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.—

> Rule 150. "(1) After the member who moves has spoken, other members may speak to the motion in such order as the Speaker may call upon them. If any member who is so called upon does not speak, he shall not be entitled, except by the permission of the Speaker, to speak to the motion at any later stage of the debate."

ಇಲ್ಲಿ "He shall not be entitled" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶ–ಎರಡೂ ಇದ್ದು ಅವರು ನಿಯಮಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ನಿರ್ಧರವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, 'It implies that he was called upon.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—How!

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ವಾದವನ್ನೂ ಅವರು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, it is open to the Speaker to call upon him to speak. If any member who is so called upon does not speak, he shall not be entitled to speak.

ಈಗ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'discussion will continue' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ವಾದ.

ಆಮೇಲೆ, 24ನೆಯ ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ "unless the Speaker otherwise directs, the first hour of every day of the meeting shall be available for the asking and answering of questions".

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಕಾಲ ನಿಗದಿಯಾಗಿತ್ತು. ನಿಗದಿಯಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೋ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅವರು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಅನಂತರ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇರುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ; ಕರೆಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅವರು ಬಂದ ತರುವಾಯ ಅವರಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ, ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗೈರ್‌ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೈರ್‌ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ವಾದದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸತ್ವವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

When there are definite rules, I submit that we are governed by rules. Of course, it is within the discretion of the Speaker to permit Sri Channabasappa to speak at a later stage. Well, Sri Channabasappa has taken two days aheads

Mr. SPEAKER.—What does the Hon'ble Minister mean by 'at a later stage of the debate'?

Sri Kadidal MANJAPPA.—At a later stage means, not in the earlier stage. It should necessarily mean when others have been given chance earlier.

> Rule 151. "In cases not specifically provided for in these rules the Speaker may, having regard to the state of business before the Assembly and the nature of the motion, prescribe a time limit for speeches."

Mr. SPEAKER.—That does not apply to this case.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sri Channabasappa has spoken for two days. Whether it is desirable to give him further time, is a matter within your discretion. I do not want to say anything in the matter. Sir, I submit that if you decide to give him another opportunity to speak, it can only be at a later stage and after others have participated in the debate on this Bill.

Mr. SPEAKER.—This is a very important matter concerning the privilege of the Hon'ble Members and also I know the implications of the ruling. Therefore my ruling should not create a bad precedent. I will give a ruling on Monday.

Now the House will rise and meet at 10-30.

The House adjourned for Lunch at Ten of the Clock and met again at Thirty Minutes past Ten of the Clock.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.)

ADJOURNMENT MOTION.

Re. Adverse effect of incidence of Sales-tax on Agricultural Produce.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—(Chitaldrug).—Sir, I had tabled an Adjournment motion yesterday regarding the stoppage of trade in Davangere, Tumkur and Mysore Regulated markets on account of the introduction of sales-tax from 1st April 1955, whereby the agriculturist is made to pay tax on groundnut.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That will be taken up on Monday.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದ ರೆಡ್ಡಿ.—ಇದು ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದಾಗಿದ್ದರೆ ಸೋಮವಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ 8 ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ದಾವಣಗೆರೆ, ತುಮಕೂರು, ಮೈಸೂರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದೆ........

Mr. DEPUTY SPEAKER.—My difficulty is this should have been taken up immediately after question hour at 9-30. At that time you did not raise the point.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ಆಗ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಾಲು ಬಂದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲು ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊದಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಡೆಫಿನಿಟ್ಟಾಗಿರುವ ವಿಷಯ. ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

It is admissible and so I request the Chair to take up this motion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—May I tell the Hon'ble Member that the Adjournment motion was received by our Office at 7-30 in the morning? It should have been received two hours earlier. I would advise him to wait till Monday.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.— I sent this motion yesterday 7-50 p.m. on the 8th.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—What will the Government say?

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, there is an Act passed by this House last year. In accordance with that Act, Rules have been framed after calling for objections, giving one month's time to prefer objections, if any. In accordance with the rules, I suppose the tax is being collected. Somebody brought this matter to my notice only two days ago and I am going to examine the matter. Anyway it is not a matter for adjournment motion.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—These rules are repugnant to the spirit of the Act, Sir.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Sir, the Sales Tax Bill was passed by this House 12 months ago in the last Budget Session. It received the assent of the President in October, six months ago. It is rather strange that the Sales Tax Department was not ready with the rules and have taken so much time to frame the rules. I am not speaking on the Adjournment motion, Sir, but I do say that the Sales Tax Department has failed in its duty in not framing the rules earlier.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—At this stage, we are only concerned about the admissibility of the motion. You can say all that when the motion is actually taken up.

Sri V. M. MASCARENHAS.—That is for the information of the Minister concerned, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—What is the idea of the Government?

***Sri Kadidal* MANJAPPA.**—Sir, I have no objection to make a definite statement on Monday.

MYSORE SALES TAX (AMENDMENT) BILL 1955.

Extension of time limit for presentaion of Select Committee Report.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I move.—

> "That the time appointed for the presentation of the report of the Select Committee on the Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill, 1955, be extended and that the report be presented before the close of the present session of the Assembly.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:—

> "That the time appointed for the presentation of the Report of the Select Committee on the Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill 1955, be extended and that the Report be presented before the close of the present session of the Assembly".

The motion was adopted.

MYSORE TENANCY (SECOND AMENDMENT) BILL 1954.

Motion to consider.—(continued).

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರ 25 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಕೂಡದು, ಜಮೀನ್ದಾರ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಖಾಯಂಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನೆಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಜಮೀನ್ದಾರ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ 25 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವಿರುವುದು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರು ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಜಮೀನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಜಮೀನಿನ ಮೇಲಿರುವ ಒತ್ತಡ ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಗೇಣಿ ಅವಧಿಯಿರಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ 10 ಎಕರೆಗಳ ವರೆಗೆ ಜಮೀನುಳ್ಳವರು ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಜನರಿರುವರು, 42 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಅವರ ವಶದಲ್ಲಿದೆ. 10 ಎಕರೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು 500 ಎಕರೆ ವರೆಗೆ ಉಳ್ಳವರು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 42 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಡಮೆಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. 10—15 ಎಕರೆ ಇರುವವರು ಈ ಜಮೀನನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕತಕ್ಕದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಒಂದೆಕರೆ ಉಳ್ಳವರು ಅವರ ಜಮೀನನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಜೀವನೋಪಾಯ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಮುಖ್ಯಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಜಮೀನ್ದಾರ ತಾನು ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆತನಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಜಮೀನು ಪಡೆದು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದೆಂದು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಮ್ಯಾಗ್ಸಿಮಂ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ 25 ಎಕರೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಕೂಡದು ಎಂದು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಯಾರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.)

ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಅವಲಂಬಿಗಳೆಂದೂ, 20 ಜನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೇಕಡ 80 ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವವರು ಒಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ಜೀವನೋಪಾಯ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈಗ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲಿರುವ 80 ಭಾಗ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಮಾಡಿ 60 ಅಥವಾ 50ಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಇನ್ನು 40 ಜನರು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡೆಕರೆ ಇರುವವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ, ಸಂಸಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡೆಕರೆ ಫ್ರ್ಯಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 5 ಅಥವಾ 10 ಎಕರೆಯಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಸಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. 5 ಎಕರೆಗಿಂತ ಕೆಳದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರುವ ರೈತನಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಒಂದೆಕರೆ ಸಾಲದು, ಕೊನೇಪಕ್ಷ 5 ಎಕರೆಯಾದರೂ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿದರೆ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಳ್ಳವನೇ ಒಡೆಯನಾಗಬೇಕು, ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಳುವವನಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ; ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರ ತಾನೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಜಮೀನಿದ್ದವರು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿ ಶೋಷಣೆಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜಮೀನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುವವರು ತಾವೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಲು ಇರುವ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ, ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಸಂಪಾದನೆಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಅವರ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ವರಮಾನವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೂ ಜಮೀನಿನ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಊಹೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಸ್ವತಃ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಮೀನಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನುಮಾಡುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವನು ತಾನು ಸ್ವತಃ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. 25 ಎಕರೆ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ವಿನಾ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿನ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆತರಬೇಕೆಂದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಜಮೀನು ಮಾರಾಟದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟ್ ಆಗಿರುವವನಿಗೆ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಹತ್ತಿರ 25 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗ ಜಮೀನು ಖರೀದಿಗೆ ಕೊಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವುದಾದ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು. ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅನಂತರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಕೇಳುವ ಬೆಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಖರೀದಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಾವತಿಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆ ಹತ್ತು ಕಂತುಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಕೊಡಬೇಕು. 10 ವರ್ಷ ಹಣ ಕೊಡುವವರೆಗೆ ರೈತನಿಂದ ಜಮೀನ್ದಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಆ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಈ ದಿವಸ 60 ರೂಪಾಯಿನಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿನವರೆಗಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಗಾಗಿ 600 ರೂಪಾಯಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 1,600 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದರ ಬದಲು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದೇ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ; ರೈತನಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೈತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೈತ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರೈತ ನಿಗದಿಯಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಹಣಕೊಡದೇಹೋಗುವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ನನಗೆ ಜಮೀನು ಬೇಡ ನನ್ನ ಹಣ ವಾಪಸು ಕೊಡಿ ಅನ್ನುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಆಗಿರುವುದು ಇರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಆತನಿಗೆ ವಾಪಸು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜಮೀನ್‌ದಾರನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಹುದು. ಯಾವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟೆಡ್ ಟೆನೆಂಟು ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೋ ಆವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ 1,000 ರೂಪಾಯಿ ಇರಬಹುದು ಅದೇ ಅವನು ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ದಿವಸ 300 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಲೆ ಇಳಿದುಹೋಗಬಹುದು. ಜಮೀನ್ದಾರ ಆವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೇರೆಯವನಿಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈ ದಿನ ಅದು ಸಿಕ್ಕದೇ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡೋಣ ಆತನಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಯಾವ ದರದಂತೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೋ ಆ ದರದಂತೆ ಆಗತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಹತ್ತು ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು

ಅವನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಆತನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 9ರಿಂದ 12 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಹಾಕಿದರೆ 600 ರೂಪಾಯಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಡೆ 400 ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟು, ಜಮೀನ್‌ದಾರನ ಕಿರುಕುಳದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಕೊನೆಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಒಂದು ಅನುಮಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಅವನಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಕೈವಶ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನಂತೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ಜಮೀನ್‌ದಾರರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ರೈತ ಜಮೀನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿನ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆತ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಆತ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೂ ಆತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಂಟೆತಕರಾರುಗಳು ಬಂದು ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದು ಜಮೀನು ಆತನ ಕೈಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರಾಟ ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕಂತಿನ ಮೇಲೆ ಹಣ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ರೈತನಿಗಾಗಲಿ, ಜಮೀನ್‌ದಾರನಿಗಾಗಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹಣ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟು, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ತಾವು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯಾವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್‌ದಾರನಿಗಾಗಲೀ, ರೈತನಿಗಾಗಲೀ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಣವಾಪಸು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೇ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹಣ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ಮಾಡಿದ್ದರೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ 75 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆನ್ನಿಸುತ್ತಾಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲೋ ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂಥ ಅನೇಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಈ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು clause by clause ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಜಮೀನಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್‌ದಾರರಿಂದ ಶೋಷಣೆ ಆಗದಂತೆ ಆತನಿಗೆ ಜಮೀನು ದೊರೆಯುವಂತಾಗಲು ತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಿ ಆತ ಸ್ವತಃ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು fragmentation of holdings ½ ಎಕರೆ, ¼ ಎಕರೆ ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಐದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವಂತೆಮಾಡಲು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲಸುತ್ತದೆ, ರೈತನಿಗೂ ಕೂಡ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮಳವಳ್ಳಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಗೇಣಿ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ Statement of Objects and Reasonsನಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು 1952ನೆ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಕೆಲವು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು, ಎರಡನೆಯದು ಯಾವನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ಆತ ನಿರಾಶನಾಗಬಾರದು. ನಿರಾಶನಾದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಡತನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಶಿಫಾರಸುಮಾಡಿರುವಂತೆ ಆತನಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಮಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಬಹಳ ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. Absentee Landlords ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದನೆಯದು, tiller of the soil must be the owner of the land ಎನ್ನುವುದು ಎರಡನೆಯದು, ಇಂಟೆನ್ಸೀವ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಮೂರನೆಯದು, ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯರೀಸ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಾಲ್ಕನೆಯದು. ಈ ರೀತಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ Absentee landlords ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಡುವಳಿ ಬಂಜರು ಬಹಳವಾಗಿ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ಕಾನೂನನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.)

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ 300-400 ಎಕರೆ ಬಂಜರು ಜಮೀನು ಇದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಏಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದಲೂ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕೂಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಡುವಳಿ ಬಂಜರು ಯಾರ್‍ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬ ಸಮಾಚಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ತಾವು ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆ ರೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಆಕ್ಟು ಅಂಗೀಕಾರವಾದ ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟು ಇಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಜಮೀನಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹತೋಟಿ ಯಾವಾಗ ಬಂತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಮೊದಲು ಕೆಲವರು ತರೀ ಜಮೀನನ್ನು ಎಕರೆಗೆ 30-40 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಮಾರಿಕೊಂಡಿರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗ 200-300 ಎಕರೆ ತರೀ ಜಮೀನು ಯಾರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬಹುದು. 200-300 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಮಾತ್ರ ಬೆಂಗಳೂರೋ, ಮದರಾಸೋ, ಹೈದರಾಬಾದೋ, ಕಲ್ಕತ್ತದಲ್ಲೋ ಇರುತ್ತಾರೆ. ರೈತ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು 24 ಗಂಟೆಯೂ ದುಡಿದು, ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಕಳೆಕಿತ್ತು, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ನಾಟಿಹಾಕಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಕಷ್ಟ ಹೇಳತೀರದು ಇದು ರೈತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ absentee landlords ಆಗಿ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲೋ, ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲೋ ಯಾರಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ Tiller of the soil must be the owner of the land ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಗೇಣಿ ಕೊಡುವಾಗ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೈಕಟ್ಟಿ, ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಗೇಣಿದಾರ, ಸ್ವಾಮಿ, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಗುರುತಿಗೆ ಇರಲಿ, ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಡಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ 20 ವರ್ಷದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀ, ನಿನಗೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ಆಗಿದೆ, ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊನೆಗೆ ನಿನಗೇ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ 6ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ for the words "the crop or crops", the words "the main crop" shall be substituted ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. Main crop ಅಂದರೆ ರಾಗಿ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು 4-5 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೂ ತಾವು ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಪಹಣಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಹಣಿ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ಜಮೀನ್‌ದಾರರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವನು ಸ್ವತಃ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನು 10 ವರ್ಷ ಅಲ್ಲ 20 ವರ್ಷ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವನ ಹೆಸರು ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವನೇ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೋ ಅಥವಾ ಜಮೀನುದಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಹಣಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಯಾವನು actual ಆಗಿ ಜಮೀನುಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು insist ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ಆತನಿಗೆ 4-5 ಟೆನೆಂಟುಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಜಮೀನು ಎಂದು ವಿಭಾಗಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಖಾತೆ ವರ್ಗಾವಣೆಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜಮೀನುಗಳು ಖರೀದಿಯಾಗುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆಂಬ ಕೂಗು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಮೀನುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಹೇಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಳೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರೆಲ್ಲಾ ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ತಾವೇನು ಉಪಾಯ ಸೂಚಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಹೀಗೆ 400-500 ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರು ಇತರರಿಗೆ ಪರಭಾರೆಮಾಡದಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಮಾರಾಟಮಾಡಿದರೇನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ? ಆ ಜಮೀನು ಅಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA —What the Chair said is, even if the land is sold, the tenant will be there, the land will be there.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಕಠೋರವಾದ ಶಾಸನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುತ್ತದೆ ! ಆದರೆ ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್

ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆತರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಹೀಗೆ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ; ಅವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಂತೆ ಎಲ್ಲರಹಾಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲಿ ಅನ್ನತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ ಹಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಈ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯರೀಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪರ್ಸನಲ್ ಅಂಡ್ ಮಿಸ್ಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮತ್ತು ಛಾರಿಟಬಲ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಮಧ್ಯಾವರ್ತಿ ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಆಬ್‌ಸೆಂಟಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾರ್ಡಿದ್ದಾನೆ. ಆತನಿಗೆ 500 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆತನು ಯಾರಿಗೋ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲೋ ತಾನು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಬ್‌ಸೆಂಟಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಜಮೀನನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವಂಥ ರೈತರು ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಪಲ್ಲಗಳಂತೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ತೆಗೆದುಗೊಂಡು ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಡದೆ ಪೂರಾ ಸತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನ್ದಾರರು "ನೀನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು" ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದಾಗ ಆ ರೈತರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ಹೇಗೂ ಈತನು ಬಂದು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಪುನಃ ಆತನು ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮಗೇ ಕೊಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದು ಕೆಲಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಂಥ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೂ ರೈತರು ತುಂಬ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಗೇಣೀ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಇದರ ಅರಿವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ತಾವು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೂ ಒಂದು ವಿರಸವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇನೂ ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಇದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಈಗ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾರಿಗೂ ಅಂಥ ಅನ್ಯಾಯವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನೂ ಸಹ ಏಕೆ ತರಬಾರದಾಗಿತ್ತೆಂದು ಕೆಲವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಕಾನೂನು ಪೂರ್ತಿಯಾದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೇ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವೂ ಸಹ ಮೊದಲೇ ಈ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೇ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯೊಂದನ್ನೇ ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು, ಇದೊಂದನ್ನೇ ತಂದರೆ ಏನೂ ಅಷ್ಟು ಸುಖವಿಲ್ಲ, ಇದೇ ರೀತಿ ತಾವು ಇತರೇ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೂ ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಆಗಲೇ ಜನರು ಯಾರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಪಟ್ಟಣವಾಸದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಅಂತಸ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಯಾರಿಗೂ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಿವೇಶನದ ದರಗಳನ್ನು ಪೂರಾ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ 1925ರಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಯಾರೂ ಈ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಶಾಚಿಗಳೂ ಕೂಡ ವಾಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಈ ನಿವೇಶನಗಳ ಬೆಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತೀರಾ ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಈ ದಿವಸ ಇವುಗಳ ಬೆಲೆ ಏನಾಗಿದೆ! ಹಿಂದೆ ಚದರಗಜಕ್ಕೆ 3–4 ಆಣೆ ಇದ್ದದ್ದು ಈ ದಿವಸ 30–40 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಈ ಮಸೂದೆಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು–ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ನಾಲ್ಕೈದು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಳಿದರೆ ಚದರಗಜ ಒಂದಕ್ಕೆ 1. –20 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೀಗ ಈ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರನ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬಹಳ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸೀವ್ ಐಡಿಯಾಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂತ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಜಮೀನ್ದಾರನೂ ಅಲ್ಲ, ಆಬ್‌ಸೆಂಟಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡೂ ಅಲ್ಲ, ಟೆನೆಂಟೂ ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ರೈತನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನೊಬ್ಬ ಕನ್ಸೂಮರು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ಒಬ್ಬ ಪ್ಯಾರಾಸೈಟ್‌ಗಳು ಎಂದು ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಪ್ಯಾರಾಸೈಟೂ ಸಹ ಅಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.)

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಮಸೂದೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಒಂದು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾಗಿದೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ಎನ್ನುವುದು ಮೊದಲು ಬಂತು, ಎರಡನೆಯದು ಪರ್ಸನಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಸ್ಲೇನಿಯಸ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಬಿಲ್ಲು ಅನ್ನುವುದು ಬಂತು, ಇನ್ನು ಮೂರನೇಯದು ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಅಂಡ್ ಛಾರಿಟಬಲ್ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಬಿಲ್ಲು ಅನ್ನುವುದು ಬಂತು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಒಂದು ಹಂತ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ—ಈ ಆಬ್‌ಸೆಂಟಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥವರ ಜಮೀನನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ನೀವು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಇದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ತಾವು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮೂರು ಎಕರೆ ತರಿ, ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿ ತಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಅರ್ಥ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಾವು ಈ ಆಬ್‌ಸೆಂಟೀ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಈ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ನ ಎರಡು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ತರದೆ......

Sri Kadidal MANJAPPA.—The ceiling limit deals only with absentee landlords and their tenants.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಮಸೂದೆಯು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಹೋದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಅವರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಕೆಲವು ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈಗ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರೆಗೆ ಜಮೀನು ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಈ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ತರಹೆಯ ಜನಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಂತ ಜಮೀನ್ ಮಾಲೀಕರಾಗಿ ತಾವೇ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥವರ ಗುಂಪು ಒಂದು; ತಾವು ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದರೂ ಸ್ವತಃ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ ಕೂಲಿಯವರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕವರು ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪು; ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯವರು ತಮಗೆ ಯಾವ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನುಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಅಥವಾ ವಾರಕ್ಕೋ ಅನ್ಯರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರತಕ್ಕವರ ಗುಂಪು ಒಂದು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗುಂಪಿದೆ—ಅವರು ಯಾವ ಈ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ವಾರಕ್ಕೂ ಜಮೀನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ದಿನಗೂಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರರ್ಸ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಒಂದು ಇದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ ಕ್ಲಾಸೇ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು 6 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಬರಿ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರರ್ಸ್ ಆಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ 12 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ವಾರ ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು 15 ಸಾವಿರ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯೆಷ್ಟಿದೆ, ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯೆಷ್ಟಿದೆ ಅನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.........

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಇವರಲ್ಲರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ವಾರ ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಸಂಸಾರಗಳೇ ಸುಮಾರು 75 ಸಾವಿರದ ಮೇಲಿರಬಹುದು.

Sri H. M. CHANNBASAPPA.—The correct figure is 4,32,415 people or about 75,000 families.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ತಪಶೀಲ್ವಾರಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿದರೆ ಮತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಹಾಕಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಾನೂನು ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ land holdersಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಟೆನೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ, abolition of absentee landlordism ಮತ್ತು ceiling of land limit ಅಂದರೆ,—ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಅಡಕಮಾಡಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು—ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿರುವ Planning Commissionನವರು ceiling limit ವಿಚಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ comprehensive ಆಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಿ ತಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು piecemeal ಆಗಿ ಒಂದೊಂದನ್ನೇ ತಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ Tenancy Act ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು 1952 ರಲ್ಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ tenantಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಈಗ ಆ ಅವಧಿಯನ್ನು 10 ವರ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಈ Tenancy Act ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿ

ದೆಯೋ, ಇದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೋ, ಎಂದು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಕಾಲವಾದರೂ ನೋಡದೆ, ಇದರ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ, ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನಾದರೂ ನೇಮಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ, 5 ವರ್ಷಗಳು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಆತುರವಾಗಿ ತಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ತಿನ್ನಬಹುದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತುರುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು, ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲೇಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು comprehensive ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ Tenancy Bill, ceiling limit, abolition of intermediaries ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದೇ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು Absentee Landlordism ಮತ್ತು ceiling limit ಇವೆರಡನ್ನೂ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—Absentee Landlordism ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವುದು ಹಿಂದೆ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಹಾಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತರದೆ, ceiling limitಗೆ ಒಂದು, absentee landlordismಗೇ ಒಂದು, tenancy ವಿಷಯಕ್ಕೇ ಒಂದು ಹೀಗೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—Comprehensive Act ತರುವುದು ಯುಕ್ತವಾದದ್ದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ Tenancy Amendment Billನಲ್ಲೇ Absentee Landlordism ವಿಷಯ ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ tenancy ಗೆ......................

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. Ceiling limit ವಿಚಾರ, Abs ntee Landlordism abolition ವಿಚಾರ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಸೂಚನೆಗಳೇನು, ಅವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri P. R. RAMAIYA.—"Hereafter anybody who possesses the land should cultivate the land for himself", it is a very simple thing.

ಇದನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ತಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಇದರೊಳಗೆ ತಾವು ಏನುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು circumvent ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, I can possess 200 acres of land, but yet I can circumvent this Tenancy law by engaging labourers instead of calling him a tenant I will pay him money and get the lands cultivated. How can you prevent this ? The object of the legislation, I think, is to see that a man does not possess more than a certain number of acres of land and that the man who works on the land should get the ownership. But, here there is scope for circumventing"

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಪ್ರೆಸ್ ಯಾರಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಪ್ರೆಸ್ ಇಟ್ಟಿರುವವರೇ ನಡೆಸಬೇಕು !

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಮುಂದೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ದಿನಕ್ಕೆ 8 ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ತಾನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ವ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು, Communism, socialism, ಸರ್ವೋದಯ, 8 hours' labour, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ he should be entitled for bread. ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಒಂದು ನೋಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮಗೆ ಒಂದು ಆಸೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಆ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎಂದರೆ ಉಳತಕ್ಕವನಿಗೆ, ದುಡಿಯತಕ್ಕವನಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತರಬೇಕು. ತಾವು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ತರದೆ ಅರ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತರುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. Radical ಆಗಿ ಇರಬೇಕು. ಯಾರೂ ಕೂಡ circumvent ಮಾಡಿ, agricultural labour ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರ ತತ್ವ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಉಳುವವನಿಗೆ ಭೂಮಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವವನು ಒಡೆಯನಾಗಬೇಕು, ಉಳುವವನು ಬರಿ ಕೂಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ಯಾವಾತನು ಉಳುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನಿಗೆ 2 ಎಕರೆ, 5 ಎಕರೆ ಹೀಗೆ ಕೊಡಿ. ಅವನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ನಿಜವಾದ ಸುಧಾರಣೆ ತಂದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯೊಳಗೆ ನಾವೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಯಾವಾತನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನಿಗೇ ಸ್ವತ್ತು ಸೇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ......

Sri P. R. RAMAIYA.—I want the socialistic pattern to come to-day in every walk of life ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ತತ್ವ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ agricultural labourers ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ

(SRI P. R. RAMAIYA)

ಕೈಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಸಿದರೆ ಆಗ Tenancy Act ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಯವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ತಾವು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ceiling limit ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ putting the cart before the horse ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

Indian Planning Commissionನವರು ಈ ceiling limit ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ socialistic pattern ನಿಜವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬೇರೆ ತಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಅರ್ಧ ಅರ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. Statement of Objects and Reasons ನಲ್ಲಿ ತಾವು

"conferring greater security of tenure on cultivating tenants and the conferring of the right to acquire ownership of the lands cultivated by them."

ಈ ತತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರೊಳಗೆ landlords ನಿಂದ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು tenantಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನಾದರೂ compensation ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತನಿಗೆ ಪುನಃ ಹಂಚಿದರೆ it would be a sort of free distribution of wealth.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ legislation ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ, —I imagine the picture like this:— ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡದು. More than that the Government must take over the land by giving him some compensation and then distribute that land to the raiyats by fixing some rate. But do not leave the things in suspense. 5 ವರ್ಷ, 10 ವರ್ಷ ಹೀಗೆ ನಾವು suspenseನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ land value ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

11-30 A. M.

ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ 20 ಎಕರೆಗಳಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ 15 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವನಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ತಾವೀಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿಂದ ಆ 15 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಆ ಟೆನೆಂಟಿಗೆ 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರ ದರ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ನಿಗದಿಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇನೋ ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಈ ರೀತಿ landlordಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು suspenseನಲ್ಲಿಡದೆ, ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಿರೋ ಆ ರೀತಿ compensation ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಟೆನೆಂಟಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನ್ಯಾಯವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಸುಗಮವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ,ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ತಾವು Inams Abolition ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು observe ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳಿರಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವವನಿಂದ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅತನಿಗೆ ಕಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಿ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕೊಡುತ್ತಾರಲ್ಲಾ!

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ರೈತರು ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ! ಅದುವರೆಗೆ ಜಮೀನ್ದಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅವನು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಟೆನೆಂಟಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ land value ಕೂಡ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಟೆನೆಂಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವನು ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಸುಮ್ಮನೆಯಿದ್ದು ಹತ್ತನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡದೆಯಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು! ಇವೆಲ್ಲಾ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸುಲಭವಾಗರ್ದದಲ್ಲಿ landlordಗೆ ಹಣ ಬರುವಂತೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಸ್ಥೆಯವರೋ ರೈತನಾದವನಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. The land may be mortgaged in the Land Mortgage Bank. This is a point which deserves the consideration of the Select Committee. They should see that the landlord gets the amount due to him immediately. ಇದೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ 39ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ (2)ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ 31 (ಬಿ)ಯ 2ಎ (8)ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

31-B (8) Nothing in the foregoing provisions of this section shall apply to the land of a landlord,

(a) Who holds arable land, as an owner, the total extent of which in the whole of India does not exceed the area of a permissible holding;

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ (ಎ) ಭಾಗದಲ್ಲಿ

"Holds arable land as an owner the total extent of which in the whole of India does not exceed the area of a permissible holding".

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು practical ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಈ ಲೆಕ್ಕಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ? ಈ ಆಕ್ಟು ಒಂದು State Law. ಒಬ್ಬಾತನಿಗೆ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿಯಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತೀರಿ? ಆದ್ದರಿಂದ 31 (ಬಿ) 8 (a) ನಲ್ಲಿ.

> "Who holds arable land as a owner the total extent of which in the whole of India does not exceed the area of a permissible holding......"

ಎಂಬುದರ ಅಸಮಂಜಸತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. Permissible Holding ಎಂಬುದನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳು Standard ಎಕರೆಗಳೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಮೇಲೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಭೂಮಿಯಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಇಲ್ಲಿ ಪರ್ಮಿಸಿಬಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಕಾನೂನುಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕದು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲವೆ? ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ!

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

> "... Holds arable land as a owner, the total extent of which in the whole of India dues not exceed the area of a permissible holding......".

I can understand such a section in the Central Legislation. They have got a hold on lands in the whole of India.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದರೆ whole of India ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾವ ಜಮೀನಿನ ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಾದ ನಮಗೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ 1,000 ಎಕರೆ, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ 500 ಎಕರೆ, ಇಲ್ಲೊಂದು ನೂರು ಎಕರೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಅದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

*Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I want to know one information, Sir. How do you fix the standard acre with regard to the land that is owned by a person residing in Bombay or Madras or Orissa? How is it possible to fix up the limit?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is quite possible, to get the necessary statistics from the neighbouring States and it is quite possible to fix the standard acre.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—So far as the person who holds land to the extent of 100 acres in Madras or in Bombay is concerned, may I know whether that person will not be subject to the respective laws prevailing in those States?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Oh Yes.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—In that case, if the tenancy law is to the effect that ceiling limit should be put on the holding of land by a person residing in Bombay or Madras with reference to the land he holds in Bombay or Madras, then our provision to bring him also under the provision of this Bill would become redundant because he will be subject to the same condition there.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Can the laws made in the State Legislature, be made applicable to the border state also?

Sri Kadidal MANJAPPA.—No. It is not the intention at all. When we calculate the standard acre, we take into account the extent owned by the individual in other States. Supposing, as I submitted earlier, a man owns thousand acres in Madras State and 300 acres here, and all that area is being cultivated by the tenants, it is not reasonable to allow him to enjoy thousand acres there and also 300 acres here for self-cultivating.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—But you cannot cut down the extent owning by him in other States. We have no right to do so.

Sri Kadidal MANJAPPA.—We cannot take away the land, but we can take into account the lands owned by him in other States.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Supposing a person owns 300 acres in Madras and about 50 acres here; so, his permissible holding will be a certain extent and there will be a protected tenant within the meaning of your legislation here. But there will be no legislation there applying to protected tenant. In that case, has that person got to sell away the land to the protected tenant if that man applies for permission to purchase it? How can you make your law applicable to a piece of land tenant who is living elsewhere?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not the intention of this measure to confer the rights of protected tenant to some persons who are residing elsewhere. It is not the intention at all.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—But there will be difficulty in the working of your law ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Where is it stated that we are going to confer tenancy rights on the person residing outside the Mysore State ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I conceded, you only want to limit the extent because you do not want a person to own thousand acres who is residing either in Bombay or in Madras. Well I concede that it is not a desirable thing to allow such a thing. But I am only trying to draw the attention of the Government to the working difficulty that will be confronted when we put the law into operation.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Channabasappa, the point raised by Sri P. R. Ramiah, I think, involves some complications. That point deserves consideration at the hands of the Select Committee.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—On a point of law, it is better that the Government gets it examined by the Law Department and place a statement of the legal opinion on the floor of this House for the benefit of this House.

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have got the point examined by the Law Department. There is nothing unconstitutional or illegal in inserting such a provision in the enactment. If there is any objection, we can examine it once again.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—All these things will be gone into by the Select Committee.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to submit one suggestion. Anyway, it may be presumed that the Government has consulted the Law Department while introducing this Bill; the House will be at a greater advantage if the opinion of the Law Department in respect, the various provisions of this Bill, is placed before this House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This will be referred to the Select Committee. The Select Committee has got liberty to go into the question.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The question arises whether this Bill can be referred to the Select Committee or not. If the House decides that there is no necessity to refer the Bill to the Select Committee then it can be dropped. Now, on the merits of this Bill whether it is desirable that it should go to the Select Committee or not, it is on the basis of the report of the Law Department, we can decide whether this can be dropped. Therefore the House will be at an advantageous position to decide if the Hon'ble Minister were to place the report of the Law Department on the merits of this Bill so far as the points which have been raised are concerned.

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have consulted the Law Department. It is the Additional Law Secretary who has drafted the Bill. We have taken his opinion.

Sri H. M CHANNABASAPPA.—Then place that opinion before this House.

Sri Kadidal MANJAPPA.-You cannot press me like that.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is only through the concerned Minister that we can take the opinion but not from the Law Secretary.

***Sri M. LINGANNA** (Nanjangud).—May I at this stage submit, that the point of illegality or constitutionality does not arise at this particular stage? We are only considering the principles of the Bill. This could be considered only at the time when we take up the Bill clause by clause. The points raised both by the Hon'ble Member for Periyapatna and the Member in-charge of the Bill are out of order.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is not like that. When we are considering the general principles of this Bill, the members are at liberty to consider all those points.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I submit to the Chair, there is also room for the doubt. The right of disposal of property is a right conferred under article 19(f). This right can only be limited by reasonable restriction. But the Government is once again taking

away that right conferred by the Constitution by inserting a provision in this Bill. Even deciding the limitation of holding requires to be legally examined.

Sri Kadidal MANJAPPA.—When the other member is speaking, some other person cannot intervene and raise some other point, Sir.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I only wanted the Hon'ble Minister to place the opinion of the Law Department before this House for the benefit of members so that we can debate on that point.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Minister will consider that point.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ನಾವು ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಮತ್ತು ಇತರೆಯವರೊಡನೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಆಗ್ಗೆ ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅವರೂ ಹಾಜರಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದೇ ಸಾಕ್ಷಿಯೇ, ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನ ಗುರುತೇ !

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Member has liberty to make his observations within limits.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavangudi).—Mr. Speaker, in a legislation of this kind, common sense tells me that such a clause should be reciprocatory, that is to say, if you pass a law here, that should be reciprocated in the neighbouring States. Even there they should pass the law of a similar kind. Without reciprocity, such laws cannot work properly. Therefore, Sir, this has a standing of all-India importance, which deserves the consideration of the Centre. When the Centre fixes the land reform as a State subject, supposing the Centre legislates that ceiling limit of the land should be so much in India,—I think it is very necessary that as far as property is concerned, there should be a law of that kind which applies to the whole of India. Specially, when you insert a clause like this: 'to hold arable land as owner the total extent of which in the whole of India does not exceed the area of the permissible holding': I think this clause should find a place in a Central legislation. In a legislation of a State, such clause cannot find a place. Therefore I am firmly of the opinion that when you are considering the question of land reform of such far-reaching nature that it affects the position of the owner of land not only in Mysore but in other parts of India, we have to see that there is reciprocity and there is legislation or understanding of an all-India character. Without that, if you make a legislation of this kind applicable to Mysore, it would be penalising the subject of the State and it would be a sort of discrimination also, and it may lead to elucidation being sought on points of law from the tribunals. Therefore Sir, I wish this particular clause—clause 'A' deserves some more consideration at the hands of the Government and let them also consult the Planning Commission, if they are going to have such a legislation in other States also. Then only it would be just and proper to have such a clause in our legislation.

Sir, in determination of the Standard Acre, there should be some reason and rhyme. We cannot determine this quantity or quantum of standard acre arbitrarily. It should be based on certain money value, not merely on so many pallas of ragi or so many pallas of paddy. It should have some money content. That is to say, you say, it shall be Rs. 500 or Rs. 1,000 or something like that which should have an All-India currency. Therefore Sir, instead of determining this measurement of standard acre in terms of pallas of ragi or paddy, I would like that money value be given to that. Then it would have All-India meaning. And then, this clause 'A' will have implication. When we say a man is worth so much landed property, it can be estimated in terms of so many rupees. It cannot be said that he possesses so many standard acres which gives so many pallas of ragi or paddy. Therefore Sir, it is a point for consideration of the Government in the Select Committee. Instead of putting so many pallas of paddy or ragi, let them have it in terms of money. Then it would have some application to All-India standards.

Even regarding this ceiling limit, it would have some relation to the present economic position, Sir. We are

(SRI P. R. RAMAIYA.)

passing through vast changes in the economic structure of our society. When we fix the limit of land that is to be owned by one individual, we have to consider that question in terms of its value in relation to the exchange of other commodities. Therefore, it is of absolute importance that when we fix the ceiling limit, we have to take into consideration the money value of the land in question. I am sure that when the Planning Commission considers the question of land reforms this question will be taken into consideration. Therefore Sir, this legislation is of such a comprehensive character that it deserves to be scrutinised carefully ; it would be wise if the Government get some information from the Planning Commission in regard to this matter.

Sri Kadidal MANJAPPA.—This Bill had been sent to the Planning Commission and they have offered their remarks on the Bill.

Sri P. R. RAMAIYA.—I made some remarks with regard to the money value. I want to know what the Minister has to say about it.

Sri Kadidal MANJAPPA.—At the proper time. I would like to place before this House the comments of the Planning Commission on this Bill.

Sri P. R. RAMAIYA.—Have the Government considered this aspect ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes, the suggestion of the Hon'ble Member is impracticable. It is not a practical solution at all.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆ ವರ್ಷವರ್ಷಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri P. R. RAMAIYA.—I want to develop that point so that the Minister might understand the implication, Sir.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ತಾವು ಇಷ್ಟು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆಯೆಂದು ವಿಧಾಯಕಮಾಡುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಪಲ್ಲ ಬತ್ತ, ರಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಬತ್ತ ಮತ್ತು ರಾಗಿ ಬೆಲೆ ಫ್ಲಕ್ಚುಯೇಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್, ಒಂದು ನೆಲೆ ಬೇಡವೆ ? ಇದಕ್ಕೆ ನೆಲೆ ಬೇಕು. ಆ ನೆಲೆ ಹಣದಿಂದ ಅಳತೆಮಾಡಿದರೆ ನೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆ ? ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆಯೆ ? ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಈ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಹೊರಗಡೆ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಟೆನೆಂಟುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ 10 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸದೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಟೆನೆಂಟುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಕೊಟ್ಟು ಆ ಹಣವನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ; ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತೆಂಬ ಶಂಕೆ ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಜಮೀನಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾರಿಗೂ ಇರಬಾರದೆಂದು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಕಾನೂನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಟೆನೆಂಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬಾಧಕವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ ಮುಖಾಂತರ 100 ಅಥವಾ 200 ಎಕರೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಈ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ, ತುರುತಾಗಿ ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರ).—ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ತರುವಾಗಲೇ ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಜಮೀನ್ದಾರರಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಪಡೆದಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಒಂದು ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಿರುವವರು 28 000,83 ಜನರೆಂದೂ, ಒಂದರಿಂದ ಐದು ಎಕರೆಯವರೆಗೆ ಹೊಂದಿರುವವರು 6,17,664 ಜನರೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು.

12 NOON

5 ಎಕರೆಯಿಂದ 10 ಎಕರೆ ಒಳಗೆ
ಇರತಕ್ಕವರು 84,803 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.
50 ಎಕರೆಯಿಂದ 100 ಎಕರೆಯವರೆಗೂ
ಇರತಕ್ಕವರು 12,078 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.
100 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು 500 ಎಕರೆಯ
ವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಜನ 2,480 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದೇನೆ. 500 ಎಕರೆಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕವರು ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾವು 8 ಪಲ್ಲ ಭತ್ತ, 8 ಪಲ್ಲ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಎಕರೆಯನ್ನು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಎಂದು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಮತ್ತು 25 ಜನಗಳಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 100 ಎಕರೆಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ 100 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು 500 ಎಕರೆಯವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ 2,480 ಜನ ಮತ್ತು 500

ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಜನರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗದಾಪ್ರಹಾರಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಜನಗಳು ಈ ಕಾನೂನು ಆಗುವುದರೊಳಗೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕೈಗೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆಮೇಲೆ Standard Acre ಎಂದು ಮಾಡಿ ಈ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಜಮೀನಿನ ಹಂಚಿಕೆಮಾಡಿ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಅಥವಾ ಲಾಯರುಗಳ ಕೈಗೆ ಬಡ ರೈತರು ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳಾಡದಂತೆ ಮಾತ್ರ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರು ಈಗ ಸುಮಾರು 7–8 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಂಟ್ರೋಲಿನಿಂದ ಬಂದುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ನೆರವು ಬೇಕೇಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತರುವಾಗ ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪದೇ ಪದೇ ಇಂಥಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಂದು ಅವರನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡುಮಾಡಬಾರದು. ರೈತರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲ..............

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಕೈಗೆ ರೈತರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಮೀನ್‌ದಾರರೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಗೊತ್ತುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಅವರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಈಗ ತಾವು ತಂದಿರುವ ಈ ಬಿಲ್ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ವಯಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೇರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರುವುದು ತಪ್ಪು. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ 105 ಜನ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇರಬಹುದು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿರತಕ್ಕವರು ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಹಾಗಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇವತ್ತಿನ ಮೈಸೂರುದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 100–200 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದೇ 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕ ರೈತ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿರತಕ್ಕವನ ಕಷ್ಟ ಏನಿದೆ, ಅವನು ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಸೋಲ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯತಕ್ಕವನು ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಸೋಲ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಅವನ ಕಷ್ಟ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೋಲಿಕೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ನೌಕರನ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಎಷ್ಟೋ ಮೇಲು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಪದೇ ಪದೇ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅವನಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಾದರೆ ಅವನ ಗತಿ ಏನು? ಅವನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಅದರಿಂದಲೇ ಅವನ ಸಂಸಾರ ಸಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಲೇ ಅವನ ಸಾಲ ಸೋಲ ತೀರಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ 25 ಎಕರೆ, 50 ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಶೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಜನ ಸಾಲ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆ, ಒಡವೆ ವಸ್ತ್ರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಗಜ 4 ಆಣೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ, ಒಂದೆರಡು ಮಕ್ಕಳು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಂಸಾರವನ್ನು ಅವನು ಸಾಲ ಸೋಲ ಇಲ್ಲದೇ ನಿರ್ವಹಣೆಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಬರೀ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ 6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಯಿತಂತೆ. ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರೂ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಟೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ, ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ, ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಡಪಾಯಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಈ ರೈತನಮೇಲೆ 'ಮಾರಿಕಣ್ಣು ಹೋತನಮೇಲೆ' ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಏಕೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಕಿದ್ದೀರೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ. ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ರೈತ ಜಮೀನಿನ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವನು ಸುಖವಾಗಿ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಜಮೀನನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಜಮೀನುದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಇಂಥಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ರೈತ ಇದರಿಂದ ನರಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥಾ ಜಮೀನುದಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೂಡ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಆತ ಸಹಾಯಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆಯಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಬಂತು, ನಾಳೆ ದಿವಸ 10 ಎಕರೆ 20 ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವನು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಇಳಿದುಹೋದರೆ ಅವನ ಗತಿ ಏನು? ಅವನ ಸಂಸಾರ ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕು? ಕಂದಾಯ ಹೇಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಲ ಹೇಗೆ ತೀರಿಸಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ? ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 15–20 ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ

(ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.)

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1-2 ಪಲ್ಲ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮಳೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿರುವ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ಲಾಯರುಗಳ ಮನೆ ಕಾಣದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡಪಟ್ಟಣಗಳ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿರುವಾಗ ತಾವು ಈ ಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವು ನೇರವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಸುಲಭವಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಜಮೀನು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ತಾವು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆಗ ರೈತನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತನಿಗೂ ಅನುಕೂಲ; ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆ ಜಮೀನು ರೈತರ ಕೈಗೇ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಾಡಳಿತ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಚೀಚೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೈತನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ತಾವು ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಆ ರೈತನ ಕೈಲೇ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತನ ಋಣಬಾಧೆ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ. ತಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಮಾಡಿ ರೈತನ ಋಣಪರಿಹಾರಕ್ಕೊಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರೈತನಿಗೆ ತುಂಬಾ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆತನ ಹೆಂಡತಿಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಪೂರಾ ತೊಂದರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಮೊದಲು ಈ ರೈತನ ಋಣ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತನು ಸಾಲಗಾರನಾಗಲು ಒಂದಲ್ಲ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆತನು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯಲು ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳ ಲಗ್ನ ಮಾಡಲು ಸಾಲಗಾರನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗೇ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆತನು ಈ ದಿವಸ ಸಾಲವಂದಿಗನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ 100 ಎಕರೆಗಳೆಂದೂ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ 20 ಎಕರೆಗಳು ಸಾಕೆಂದು ಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನ್ದಾರನೆಂದು ಹೆಸರಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಆತನು ಪೂರಾ ಸಾಲವಂದಿಗನಾಗಿ ತನ್ನ ಅಡವು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಇತರರಿಗೆ ಅಡವು, ಕ್ರಯ, ಭೋಗ್ಯ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಆತನು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯ ಬಲದಮೇಲೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಲಸೋಲಗಳನ್ನು ತೀರಿಸದೆ ಹಾಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆತನಿಗೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಸಹ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇನೋ ಸುಲಭ, ಆದರೆ ತಾವು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಜನಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಾಲವಂದಿಗರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ? ಆತನು ಮದುವೆ, ಮುಂಜಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಆತನ ಹಿಂಡೆ ಮುಂದೆ ಸಾಲಕೊಟ್ಟ ಜನರು ಬಂದು ಎಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಆತನಿಗೆ ಒಂದಾಣೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ coffee planters ಜಾಸ್ತಿ, ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಾಗಲಿ, ಯಾಲಕ್ಕಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಾಗಲಿ, ತೆಂಗಿನ ತೋಟದವರಾಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಜಮೀನು ನಾವು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಕಾಫಿತೋಟವಾಗಲೀ, ಯಾಲಕ್ಕಿ ತೋಟವಾಗಲೀ, ತೆಂಗಿನ ತೋಟವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಡಕೆ ತೋಟವಾಗಲೀ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ 25 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಇರಕೂಡದೆಂದು ತಮ್ಮ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕಾಫಿ ತೋಟ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಡಿಕೆತೋಟ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾಲಕ್ಕಿತೋಟ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕಷ್ಟ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾಲಕ್ಕಿ ತೋಟವಿರುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾಲಕ್ಕಿ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಹಾವುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥಾ ಜಮೀನನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಇತರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಜಮೀನ್ದಾರನು ಬಹಳ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡುತ್ತಾನೆ, ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತರಹ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ರೈತನ ಋಣ ಪರಿಹಾರಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅವನ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಜಮೀನ್ದಾರ, ತಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ, ತಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರೈತನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ದವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಬೆಲೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಇರಬಹುದು. ನಾಳೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. 25 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲ, ಏನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಮುಂದೆ ಸಂಸಾರ ಯಾವ

ರೀತಿ ನಡೆಸಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಲಸೋಲ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ದಿವಸ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ 100ಕ್ಕೆ 95 ಜನ ರೈತರು ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ತೊಂದರೆ, ಕಷ್ಟ ಇವೆಲ್ಲ 2,000 ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನರ ಮೇಲೆ ಈ ಗದಾ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಐದು ಲಕ್ಷ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ, 1. ಲಕ್ಷ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡುವಷ್ಟು ಜಮೀನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಐದು ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಯಾರಾದರೂ ಜಮೀನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ರೈತರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನೂ ಇದೆ. ನಾನು ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳ ಅರಿವಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನುಕೊಟ್ಟು, ಎತ್ತು, ಗಾಡಿ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ಜಮೀನ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಿ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಮೀನು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರುಗಳ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ರೈತ 50 ಎಕರೆ, 500 ಎಕರೆ ಹೀಗೆ ನೆಚ್ಚಾದ ಜಮೀನನ್ನು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಇರುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂತಹ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

12-30 P.M.

ಈ ದಿವಸ ಕೂಲಿಗಾರ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣನೌಕರ, ಇವರುಗಳೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವನು ಎಂದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರ. 2 ಎಕರೆ, 4 ಎಕರೆ, 10 ಎಕರೆ ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಅವನು ಜಮೀನ್ದಾರನೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರನೂ ಈಗ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾಯಶಃ ತಾವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸುಮಾರು 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಜನಗಳಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಣ್ಣವರು ಸಣ್ಣವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ದೊಡ್ಡವರು ದೊಡ್ಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಭೂಸುಧಾರಣೆ. ಕೆಲವು ನೌಕರರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ?

ಇಲ್ಲಿ ಜನರು ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮಳೆ ಬಿಸಿಲುಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಒಣಗುತ್ತಿರುವುದು ; ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ನೋಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ ! ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಹಾಗೆ ಕಾನೂನುಮಾಡಿ. ಇವರಿಂದಲೂ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾಲ ಆಯಿತು. You may continue your speech next day.

On Monday the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill will be taken up and also the Mysore Agricultural Income-tax Bill. The discussion on the Tenancy Bill will continue on some other day.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಂಟಿನ್ಯುಯಸ್ಸಾಗಿ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಟ್ರೆಂಡ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿರುವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಿನಂತೆ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಬಿಲ್ಲು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿಯಾದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರ ಆಸೆಯಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಸೂದೆಯು ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಟೆನೆನ್ಸಿ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕಾಲ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರೆ ಅದು ಸೋಮವಾರ ಮುಗಿಯುವುದಾದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳವಾರ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಸೋಮವಾರ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Preference will have to be given to the District Boards and Village Panchayets (Amendment) Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is now decided that on Monday the House will take up the Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill and the Agricultural Income-tax Bill. After this, if there is time, there is no objection to continue the discussion on the Tenancy (Second Amendment) Bill.

The House will now rise and meet at 12 Noon on Monday.

The House adjourned at Thirty-Five Minutes past Twelve of the Clock to meet again at Twelve Noon on Monday the 11th April 1955.

WD 4508—GPB—550—22-9-55.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

THIRTY-EIGHTH DAY.

Monday, 11th April 1955.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. S. RUDRAPPA, B.SC., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

MR. SPEAKER.—Question No. 416.

Amount allotted for supply of power for Irrigation.

Q.—416. Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) what is the amount allotted for supply of power for irrigation for the last three years (districtwar information to be given);

(*b*) the amount spent in each of the districts;

(*c*) the number of applications and names of villages from whom they are received from Chitaldrug District, for power supply for irrigation and rural electrification ;

(*d*) the places to which power is sanctioned ;

(*e*) which are the pending applications and where are they pending;

(*f*) when they will sanction the pending ones ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) and (*b*)—

Sl. No.	Name of District	Amount allotted for specific works			Amount spent		
		1951-52	1952-53	1953-54	1951-52	1952-53	1953-54
			Rs.	Rs.		Rs.	Rs.
1	Bangalore ...	No districtwise allotment was made.	10,000	35,000	Districtwise figures are not readily available.	6,94,364	7,90,469
2	Mysore ...		Nil.	Nil.		1,31,790	4,72,837
3	Mandya ..		Nil.	50,000		18,786	2,50,955
4	Tumkur ..		7,05,000	4,44,000		9,98,602	10,30,211
5	Kolar ...		1,62,000	35 000		7,78,618	6,43,594
6	Chikmagalur.		Nil.	1,00,000		7,872	2,58,471
7	Chitaldrug ...		3,40,000	8,30,000		6,55,971	11,26,827
8	Hassan ...		Nil.	Nil.		Nil.	2,65,907
9	Shimoga ...		60,000	3,83,000		2,35,163	5,26,524
10	Bellary ...		Nil.	Nil.		Nil.	13,175
	Total ...	51,09,947	12,77,000 *37,23,000	18,77,000 *46,23,000	39,80,728	35,21,166	54,59,322

* Lumpsum provisions for all Districts.

(*c*), (*d*) and (*e*) Please see Statement appended below.

(*f*) The question of sanction will be taken up as soon as estimates are received.

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

STATEMENT.

Applications received for power supply to I. P. Sets in Chitaldrug District.

Serial Number	Names of the Villages	No. of applications received	Estimates prepared for	Estimates sanctioned for	No. of applications pending and where they are pending
1	Somaguddu ...	14	8	8	6 Under preparation
2	Gorlakatte ...	9	9	9	...
3	Gowripura ...	5	5	5	...
4	Chikkachallur ...	4	3	...	4 Do
5	Doddachallur ...	10	10	10	...
6	Siddeswaradurga ...	12	12	12	...
7	Nannivala ...	32	13	13	19 Do
8	Katavvanahally ...	5	5	...	5 Pending in the Sectional Office.
9	Kaddigunte ...	19	19	19	...
10	Mahadevapura ...	15	15	15	...
11	Pillalahalli ...	7	7	7	...
12	Kadehudu ...	10	10	10	...
13	Devaramanikunte ...	4	...	[illegible]	4 Under preparation
14	Bukkambudi ...	5	...	...	5 Do
15	Nerlakunte ...	12	10	10	2 Do
16	Banjigere ...	9	7	7	2 Do
17	Chitranayakanahalli ...	25	25	25	...
18	Doddaullarathi ...	25	25	25	...
19	Channaganahalli ...	9	9	9	...
20	Melanahally ...	10	10	10	...
21	Bethur and Palya ...	17	17	...	17 Under preparation in CEE's Office.
22	Hosakere ...	4	...	...	4 Do
23	Guddanahatti ...	2	2	2	...
24	Challakere ...	6	6	6	...
25	Nayakanahatti ..	26	26	26	...
26	Hirehalli ...	5	5	5	...
27	Gorlakunte ...	2	2	2	...
28	Ramajogihalli ...	13	13	...	...
29	Jannenahalli ...	4	4	...	4 In GS. LIS. Office
30	Nannivala ...	6	6	...	6
31	Devareddyhalli ...	10	10	10	...
32	Bedareddyhally ...	15	15	15	...
33	Devarahally ...	20	20	20	...
34	Giriyammanahalli ...	4	4	4	...
35	Gataparthi ..	5	5	...	5 Being finalised at the Sectional Office at Bhadravathi.
36	Gajaganahalli ...	9	9	9	...
37	Thimmappanahalli ...	12	12	12	...
38	Kodihalli ...	5	5	5	...
39	Honnur ...	12	10	7	5 Do do
40	Challakere ...	8	8	5	3 Under preparation
41	Kereyagalahalli ...	1	1	1	...

Statement—*(contd.)*

Serial Number	Names of the Villages	No. of applications received	Estimates prepared for	Estimates sanctioned for	No. of applications pending and where they are pending
42	Nagondanahalli ...	8	8	...	8 Under preparation.
43	Haravigondanahalli ...	11	6	...	11 Do
44	Jajur ...	16	16	...	16 Do
45	Keregunte ...	8	...	...	8 Do
46	Kaparahalli ...	8	...	...	8 Do
47	Pagadalabande ...	14	14	...	14 Being finalised at the Sectional Office.
48	Buddanahatti ...	3	3	...	3 Under preparation.
49	Heggere ...	5	...	...	5 Do
50	Gudehalli ...	4	...	...	4 Do
51	Katammadevarakote ...	7	...	...	7 Do
52	Thyamagondanahalli ...	5	...	...	5 Do
53	Hulikunte ...	6	...	...	6 Do
54	Kamatanaikanakunte...	1	...	...	1 Do
55	Ganjikunte ...	4	...	...	4 Do
56	Nannivala ...	4	...	...	4 Do
57	Boganahalli ...	5	...	...	5 Do
58	Mallurahalli ...	16	16	...	16 Being finalised at the Sectional Office.
59	Yedalghatta ...	6	...	...	6 Under preparation.
60	Renukapura ...	9	...	...	9 Do
61	Kalehalli ...	5	...	...	5 Do
62	Rangavvanahalli ...	7	...	...	7 Do
63	Vidapanakunte ...	2	...	...	2 Do
64	Mirasabhihalli ...	8	...	...	8 Do
65	Nayakanahatti ...	15	15	...	15 Being finalised at the Sectional Office.
66	Hariyebbe ...	25	25	...	25 Do
67	Gollahalli ...	10	10	...	10 Do
68	Sravanagere ...	19	19	...	19 Do
69	Kandenahalli ...	11	...	...	11 Under preparation.
70	Venukalgudda ...	7	...	...	7 Do
71	Hosakere ...	1	...	...	1 Do
72	Halagaladdi ...	9	...	...	9 Do
73	Maddihalli ...	11	...	...	11 Do
74	Sokkera ...	3	...	...	3 Do
75	Sugur ...	5	...	...	5 Do
76	Veerappanapalya ...	4	...	...	4 Do
77	Aralikere ...	4	...	...	4 Do
78	Mallapura ...	1	1	1	...
79	Palavanahalli ...	6	6	6	...
80	Pandrahalli ...	4	4	4	...
81	Giddobanahalli ...	9	9	9	...
82	Chitaldrug ...	5	5	5	...
83	Thamatakal ...	5	5	5	...

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Statement—(*contd.*)

Serial Number	Names of the Villages	No. of applications received	Estimates prepared for	Estimate sanctioned for	No. of applications pending and where they are pending
84	Bommenahalli ...	1	1	1	...
85	Pillekaranahalli ...	4	4	4	...
86	Sasalahatti ...	3	3	3	...
87	Doddasiddavvanahalli	9	9	9	...
88	Hunsekatte ...	3	3	3	...
89	Medikerepura ...	1	1	1	...
90	Guddadarangavvanahalli.	6	6	6	...
91	Kurumaradikere ...	5	5	5	...
92	Sondekola ...	7	7	7	...
93	Vijapura ...	1	1	1	...
94	Singapura ...	6	6	6	...
95	Thuruvanur ...	1	1	1	...
96	Kolhal ...	1	1	1	...
97	Bheemasamudra ...	1	1	1	...
98	Rajanahalli ...	6	...	...	6 Under preparation.
99	Maradihalli ...	4	4	4	...
100	Belaghatta ...	5	5	5	...
101	Chitaldrug ...	8	8	8	...
102	Maradihalli ...	11	11	4	7 Pending with C.E.E.
103	Ingaldal ...	4	4	1	3 Being finalised in Sectional Office.
104	Doddasiddavvanahalli	13	13	4	9 Do
105	Medehalli ...	2	2	1	1 Do
106	Thuruvanur ...	2	2	2	...
107	Madakarinaikanakote	15	15	...	15 Pending with C.E.E.
108	Basappanamalige ...	2	2	...	2 Do
109	Nernal ...	3	3	3	...
110	Palavanahalli ...	8	8	8	...
111	Medikerepura ...	4	4	4	...
112	Bheemasamudra ...	1	1	1	...
113	Boggalarangavvanahalli	5	5	...	5 Pending with C.E.E.
114	Mallapura	2	2	1	1 Being finalised in Sectional Office.
115	Doddaghatta ...	2	...	...	Estimate prepared for two I.P. Sets and found unworkable, as the cost per H.P. exceeds the limit.
116	Kyadigere ...	6	6	4	2 Being finalised in Sectional Office.
117	Megalahalli ...	1	1	1	...
118	Kallibatti ...	8	8	...	8 Under preparation.
119	Sajjanakere ...	9	...	...	9 Do
120	Kalliroppa ...	1	...	..	1 Do

Statement—(*contd.*)

Serial Number	Names of the Villages	No. of applications received	Estimates prepared for	Estimates sanctioned for	No. of applications pending and where they are pending
121	Kunabevu ...	5	5	...	5 Under preparation
122	Pallavagere ...	4	...	...	4 Do
123	Machanaikanahalli ...	12	12	...	12 Being finalised in Sectional Office.
124	Hayagal ...	6	...	...	6 Do
125	Bommappanahalli ...	9	...	...	9 Under preparation.
126	Nalabathalahatti ...	6	...	...	6 Do
127	Kasavanahalli ...	5	5	...	5 Do
128	Jodipura ...	5	...	...	5 Do
129	Jodichikkenahalli ...	4	...	...	4 Do
130	Bebehalli ...	8	8	...	8 Do
131	Sondekere ...	8	...	...	8 Do
132	Hampyamalige ...	4	4	...	4 Under preparation
133	Kurubarahatti ...	5	5	5	...
134	Janakonda ...	2	2	2	...
135	Beeravara ...	2	2	2	...
136	Thuppadahalli and Kalkere.	37	37	37	...
137	Madderu ...	1	1	1	...
138	Bajjegondanahalli ...	1	1	1	...
139	Shivapura ...	10	10	10	...
140	Holalkere ...	3	3	3	...
141	Nandana Hosur ...	30	30	30	...
142	Ramagiri ...	7	7	...	... Estimate not workable since cost per H. P. works more than Rs. 1,000.
143	Hanumathi ...	2	2	...	... Do
144	Tundimadu ...	1	1	...	... Do
145	Babbur ...	3	3	2	1 Under preparation
146	Alur ...	2	2	2	...
147	Kochapura ...	2	2	2	...
148	Kasavanahalli ...	4	4	4	...
149	Eranadu ...	9	9	9	...
150	Maskal ...	7	7	7	...
151	Bedarahalli ...	8	8	8	...
152	Ranganathapura ...	5	5	5	...
153	Obligere ...	10	10	10	...
154	T. Nagenahalli ...	14	14	14	...
155	Kudlahalli ...	9	9	9	...
156	Biddahalli ...	3	3	3	...
157	Adivala ...	13	13	13	...
158	Kundalagura ...	5	5	...	5 Pending with GS. LIS
159	Thimmalapura ...	2	2	...	2 Do
160	Ikkanur ...	6	6	...	6 Do

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Statement—(*contd.*)

Serial Number	Names of the Villages	No. of applications received	Estimates prepared for	Estimates sanctioned for	No. of applications pending and where they are pending
161	Yennigere ...	3	3	...	3 Pending with G.S. LIS.
162	Kurubarahalli ...	7	7	...	7 Do
163	Gannaikanahalli ...	11	11	...	11 Do
1(4	Aimangala ...	10	10	10	...
165	Huvvinahole ...	4	4	...	...Estimate not workable
166	Kastur Rangappanahalli.	8	8	...	... Do
167	Bidarakere ...	5	5	5	... Sanctioned under G.O. No. EDS. 4315-17—Elecl. 26-54-19, dated 23rd November 1955.
168	Mejavallikere ...	1	1	1	...
169	Ragenahalli ...	12	12	12	...
170	Hithalaiahnakote ...	4	4	4	...
171	Devarakote ...	5	5	5	...
172	Pillahalli ...	7	7	7	...
173	Yelagondanahalli ...	1	1	1	...
174	Babbur ...	2	2	2	...
175	Obligere ...	2	2	2	...
176	T. Nagenahalli ...	1	1	1	...
177	Kudlahalli ...	1	1	1	...
178	Samudradahalli ...	5	5	5	...
179	Maganahole ...	2	2	2	...
180	Kundalagura ...	2	2	2	...
181	Aimangala ...	1	...	...	1 Under preparation.
182	Kuragondanahalli ...	10	...	...	10 Do
183	Hulugalakunte ...	4	...	...	4 Do
184	Konenahalli ...	2	...	...	2 Do
185	Channanadu ...	3	...	...	3 Do
186	Hanagavadi ...	2	2	2	...
187	Banuvalli ...	5	5	5	...
188	Duggavathi ...	12	12	12	...
189	Belludi ...	3	3	3	...
190	Hanagavadi ...	1	1	1	...
191	Sivanenahalli ...	1	...	...	1 Under preparation.
192	Belludi ...	4	4	4	...
193	Halebathi ...	6	6	6	...
194	Harihara ...	2	...	...	2 Under preparation.
195	Kumaranahalli ...	8	...	...	8 Do
196	Bevinahalli ...	4	...	...	4 Do
197	Chikkathammanahalli.	1	...	...	1 Do
198	Mahajanahalli ...	1	...	...	1 Do
199	Malebennur ...	14	...	...	14 Do
200	Nittur ...	5	...	...	5 Do
201	Vaderabasapura ...	2	...	...	2 Do
202	Halivada ...	2	...	...	2 Do

Statement—(*contd.*)

Serial Number	Names of the Villages	No. of applications received	Estimates prepared for	Estimates sanctioned for	No. of applications pending and where they are pending
203	Duggavathi ...	2	...	...	2 Under preparation
204	Kyasaranahalli ...	2	2	2	...
205	Neerahalli ...	3	3	3	...
206	Gowrasamudra ...	12	12	12	...
207	Chikkerehalli ...	8	8	...	8 Do
208	Nagasamudra ...	5	5	5	...
209	Siddapura ...	10	10	10	...
210	Obalapura and N. R. Kondapura.	12	12	12	...
211	Keregondapura ...	1	1	1	...
212	Guddadahalli ...	5	5	...	...
213	Thimmalesapura ...	4	4	...	...
214	Herur ...	2	2	...	2 Pending with GS. LIS.
215	Machanahalli and Hosur.	6	6	...	6 Do
216	Venkatapura, Urthal & Channammanahalli.	17	17	...	17 Do
217	Maradi and Hirekola.	7	...	...	7 Do
218	Bilchodu ...	1	1	1	...
219	Sokke ...	1	1	1	...
220	Sokke ...	6	6	6	...
221	Jagalur ...	3	3	3	...
222	Chikkamallanahole ...	1	1	1	...
223	Alur & Kanamadagu ...	21	21	21	...
224	Hadadi ...	3	3	3	...
225	Kukkavada ...	12	12	12	...
226	Kaidal ...	2	2	2	...
227	Kolahalli ...	3	3	3	...
228	Kolagondanahalli ...	4	4	4	...
229	Ballur ...	3	3	3	...
230	Vaddanahalli ...	2	2	2	...
231	Nerlagi ...	7	...	...	7 Pending with GS. LIS.
232	Neerthadi ..	4	...	...	4 Do
233	Igur ..	4	...	...	4 Do
234	Hadadi ...	3	...	...	3 Do
235	Bellekatte ...	1	...	...	1 Do
236	Dodda Hegadi ...	2	...	...	2 Do
237	Sulthanapura ...	1	...	...	1 Do
238	Mayakonda ...	17	...	...	17 Do
239	Boodihal ...	9	...	...	9 Do
240	Alur ...	22	22	22	...
241	Kadlabalu ...	6	6	6	...
242	Shabanur ...	8	8	...	8 Pending with C.E.E.
243	Devarabelakere ...	4	...	...	4 Under preparation
244	Gudalu ...	9	...	...	9 Do
245	Naganahalli ...	6	...	...	6 Do

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

Statement—(*concld.*)

Serial Number	Names of the Villages	No. of applications received.	Estimates prepared for	Estimates sanctioned for	No. of applications pending and where they are pending
246	Hosadurga ...	1	1	1	...
247	Banasihalli ...	9	9	9	...
248	Hosahalli ...	7	7	...	7 Pending with GS. LIS.
249	Janakal ...	6	6	3	3 Do
250	Bagur ...	1	1	...	1 Do
251	Bellalasamudra ...	16	16	...	16 Do

Applications received for Rural Electrification in Chitaldrug District.—

Serial No.	Names of the Villages	Applications received during	Whether power supplied, where pending
1	Mallapura ...	1953-54	Sanctioned
2	Bommenahalli ...	Do	Do
3	Doddasiddavvanahalli ...	Do	Do
4	Gadabanahalu ...	1954-55	Pending in the Sectional Office
5	Maradihalli ...	Do	Sanctioned
6	Ballekatte ...	Do	Do
7	Jampalnaikanakote ...	Do	Do
8	Ingaldalu ...	Do	Do
9	Guddadarangavvanahalli ...	Do	Pending in the Sub-Sectional Office for preparation of estimates.
10	Vani Vilas Sagara ...	Do	Do
11	Gulal and Thadapina-Chinnammanahalli.	Do	Do
12	Gunderi ...	Do	Pending in the C.E.E's Office
13	Ghatti Hosahalli ...	Do	Pending in the Sectional Office
14	Dogganalu ...	Do	Do
15	Chickajajur ...	1953-54	Estimate deferred since found uneconomical.
16	Thallak ...	1954-55	Sanctioned
17	Hirehalli ...	Do	Pending in the Sub-Sectional Office.
18	Parasurampur ...	Do	Pending in the Sectional Office
19	Nayakanahatti ...	Do	Do
20	Gorlakunte ...	Do	Pending in the Sub-Sectional Office.
21	Dodderi ...	Do	Do

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—May I know the amount allotted for 1954-55?

*Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—The allotment for Kolar is 5 lakhs, Tumkur 10.50 lakhs, Chitaldrug 11 lakhs, Shimoga 3 lakhs, Bellary 7.50 lakhs, Bangalore 5.50 lakhs, Mandya 4 lakhs, Mysore 6 lakhs, Hassan 5 lakhs, Chikmagalur 1 lakh.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What was the Central assistance given to Mysore State for the last three years including this year, Sir?

Mr. SPEAKER.—This information has been supplied in the answers to some of the previous questions.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What are the powers of sanction that have been vested with the Superintendent, Power and Light, Bhadravathi, with the General Superintendent, Lift Irrigation Scheme in Mysore and with the Chief Electrical Engineer, Sir?

Mr. SPEAKER.—That does not arise out of this question. This is purely with regard to the amount allotted.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that because of the restricted powers entrusted to the Superintendent, Power and Light, Bhadravathi, the General Superintendent, Lift Irrigation Scheme and the Chief Electrical Engineer, that these applications are pending?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, as a matter of fact, during this year while we have allotted 60 lakhs for all the 10 districts, the amount of estimates that we have sanctioned already during 1954-55 is one crore and six thousand; so, there is no difficulty. If there is any difficulty, we will then look into the matter.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Out of the sanctioned works, may I know the number of works that have been completed?

Dr. R. NAGAN GOWDA.-So far as this year is concerned, by the end of March, we have completed for Kolar 252, for Tumkur 259 and for Chitaldrug District 329 pump sets. The figures for Chitaldrug is the highest number so far as any one district in the State is concerned.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Has it come to the notice of the Government that out of the sanctioned works, some have not been taken up for want of material and want of staff?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We have been trying to get materials. For want of railway waggons and things like that there has been some delay. But, as soon as we get the materials, we will complete the work.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Has any time limit been fixed for receiving the applications, for scrutinising them and sending them up to the higher authorities?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, immediately the application comes with the necessary deposit, an investigation will be made and if it fulfils all the other conditions, the work will be taken up.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that in some of the offices these applications are held up?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—If the Hon'ble Member brings any specific instance to my notice, I will look into the matter.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that some of the applications received from Chitaldrug District for power supply for irrigation and rural electrification were pending for more than a year?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes, some of them have been pending for the reason, as you see in the case of Chickjajur, that they are uneconomical.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—May I know why the estimates for Madakari Naikanakote and Basappanamalige are pending with the Chief Electrical Engineer for more than six months?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—They may be pending for various reasons.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ಲಾಗಿ ಒಬ್ಬ General ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೆ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಸಂಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲ ಟೂರ್‌ಮಾಡಿ ಯಾವಯಾವಕಡೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ನೋಡುತ್ತಾರಲ್ಲವೆ?

* Asterisk indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

Mr. SPEAKER.—These are the questions which can be avoided, is it not Sri Duggappa ? He is appointed for the same purpose.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು tour ಬಂದಾಗ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬೇಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಟೂರ್ ಬಂದಾಗ ರೈತ ರೊಡನೆ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದು

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ಮಾಡಿ ಎಂದು ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷವಾದಮೇಲೆ uneconomical ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದು ಸರಿಯೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ. ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕಟ್ಟಿದರೆ investigate ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗದಂತಿವೆಯೋ ಎಂದು ನೋಡು ತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಚಿಕ್ಕಜಾಜೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ uneconomical ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಭಾಗದಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿ ಗಳು ಬಂದಿವೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸಿದೆ, ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಚಿಕ್ಕಜಾಜೂರು ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೀಪವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನನಗೆ ಆ information ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—1953-54ರಲ್ಲಿ, Estimate deferred since found uneconomical ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಚೆಗೆ ಹಲ್ಲರ್‌ಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನವರೂ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು uneconomical ಅಲ್ಲವೆಂದು ಈಚೆಗೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರವರು ನೋಡಿ ಕೊಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಆ information ನನಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವು ಅದು economical ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—1953-54ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗು 35,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಆದರೆ 7,90,469 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As a matter of fact the item that is shown under specific works—Rs. 35,000 refers to works for which estimates were ready and are mentioned in the budget for the year. Afterwards in that year we allotted Rs. 46,23,000 that is the asterisk mark down below. It was given in a lumpsum and later on the amount was allotted to different districts and out of that allotted money so much money was spent.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆಯೇ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ್ದರೆ uneconomical ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಿರಿ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್‌ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು, ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ಮಾಡಿ ಎನ್ನು ತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ 36 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಅದರಮೇಲೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡು ತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತ ವಾಗಿಯೇ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಮೇಲೆ ರಿಟರ್ನ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಆದ 2-3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಮಾಡು ತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ, uneconomical ಎಂದು ಆಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?

Mr. SPEAKER.—The point is : before the deposit is taken there will be an estimate and after the deposit is made, why should the Government say that it is uneconomical ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Now, we do not prepare an estimate till the deposit is made because preparation of an estimate requires considerable amount of time and also work on the part of the department and afterwards if the party does not come forward to take up the line, it will become very difficult for us—the time will be wasted. So, we are now taking up deposits first and then carry on the work.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Now we have taken it up recently that is during 1954-55.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ಕೇಳುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ 1953-54ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಆ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಡಿಪಾಜಿಟ್ಟಿನ ವಿಷಯ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ತಾವು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತಗೆದು ಕೊಂಡಮೇಲೆ uneconomical ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is found uneconomical after the estimate is prepared ; so we have deferred it.

Mr. SPEAKER.—You have entered into a discussion.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—The procedure just now enunciated by the Minister has been adopted by them during the year 1954-55. But these

are all the works taken up during the year 1953-54, it is in respect of those works I am putting question. At that time the procedure was, after drawing up an estimate and after knowing the actual return, the Government used to direct the parties to deposit the money and after the deposit is remitted, it is almost binding on the part of the Government to draw up the line and say that the work is complete. That was the procedure adopted at that time.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—If this estimate is found economical, we will not have deferred it at all, whether the deposit is made or not. If it had already been made and the estimate was found economical, it would not have been deferred at all.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಇನ್ನೂರು ಚಿಲ್ಲರೆ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ಮತ್ತು ಮೂರು ಮೂರು ಸಲ ಒಂದೇ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಎಸ್ಟಿಮೇಟು workable ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕಡೆ 4 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 4 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ workable ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸಿರುವುದೂ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಡಾ. ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಬಂದರೆ, economical ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವೇ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಲೈನ್ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಸುಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಲೈನ್ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಿದ್ದು ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ general policy ಏನೆಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು split up ಮಾಡಿ uneconomical ಆಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ 6 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ estimate ತಯಾರಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಅದೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 4 ಬಾವಿಗಳೆಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ consider ಮಾಡಿ estimate ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ sanction ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆಯೇ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, as I said before, this might have been a different line running in different directions But I will look into the matter and find out whether those two might be combined and worked economically.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 66ನೆಯದರಿಂದ 80ರವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳವರು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The estimates are being finalised in the Section Office and as soon as we receive them and if they are found economical, they will be sanctioned.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಆಸೆಯನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಮುಂಚೆಯೇ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಧರಮಾಡಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ. ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ಏನು ಮಾಡಿದೆಯೆಂದರೆ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹಣ — 36 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ತಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ ; ನಿಜ. ಆದರೆ ಜನರಿಗೆಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸುವುದು ಬೇಡವೇ ? ಪಂಪನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಮೊದಲೆ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ workable ಹೌದೇ, ಅಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಒಂದು Rough Estimate ಮಾಡಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ. ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—Rough Estimate ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. Uneconomical ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆಯೇ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ರಫ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಾಗಿದೆ, ಎಕನಾಮಿಕಲ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ Why do you now say that it is uneconomical ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—He is referring to an estimate of 1953-54 for Chickjajur. That particular case.......

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am not referring to any particular case. I am requesting the Hon'ble Minister to tell me whether you have made a rough estimate as to the economic or uneconomic nature of it before taking the deposit ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Yes.

Supply of Electricity to Midigesi Hobli, Madhugiri Taluk.

Q.—557. **Sri C. T. HANUMANTHAIYA** (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state.—

(*a*) when the raiyats of Midigesi Hobli of Madhugiri Taluk applied with the necessary deposit for the supply of electricity for wells;

(*b*) the reason for not giving it till now;

(*c*) whether funds for the supply of electricity to Midigesi Hobli will be provided in the Budget estimates of the current year?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Once in July or August 1953 and again in October 1954.

(*b*) For want of sufficient number of applicants in the first instance.

(*c*) The question of taking up the work during the year 1955-56 is being examined.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಮಿಡಿಗೇಶಿ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

***Dr. R. NAGAN GOWDA**.—Sir, originally about 80 persons asked for pumping sets. An estimate for power supply was made costing about 5.44 lakhs. But since this was costing 1,000 per H.P., it was not taken up. Later on we have had applications from 20 more persons.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನಾದರೂ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತ್ತೆ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not remember that, Sir.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾವಿಗಳಿವೆ. ಅದರಿಂದರೇ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಡಾ. ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ರಿವೈಜ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1955-56ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—Sri Mudduramaiah is permitted to put the question.

Power and Light Section Office (Opening at Chikballapur).

Q.—745. **Sri MUDDURAMIAH** (Koratagere-Madhugiri) [on behalf of Sri Mali Mariappa (Pavagada)].—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they are aware that the section office, Power and Light, Chikballapur, is unwieldy on account of the extensive area covered by the section;

(*b*) whether they are contemplating to open another section office at Tumkur to avoid delay and congestion?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) This is one of the larger sections in the State.

(*b*) The question is under consideration in connection with the Re-organisation proposals.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಲೈನು ಹಾಕಿದೆ?

*ಡಾ. ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ತುಮಕೂರಿನಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ತುಮಕೂರಿನಿಂದ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರಕ್ಕೆ ನೂರು ಮೈಲಿಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ದೂರವಿದೆಯಲ್ಲವೆ?

ಡಾ. ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಮೊದಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಲೈನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಎಳೆದಾಗ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ 100 ಮೈಲಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲು ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಹಣವೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಡಾ. ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೇ ಈಗ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Bus line from Bangalore to Hosur (Issue of Permit by S.T.A.)

Q.—797. **Sri B. NARAYANASWAMY** (Mysore City South).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether a permit is granted by the State Transport Authority to

run a bus on Bangalore-Hosur line; if so, to whom;

(b) when was this line advertised?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(a) Yes.

Sri D. H. Aswathanarayana.

(b) In Notification No. S.T.A. 5960 of 1954-55, dated 3rd September 1954.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Is it not the S.T.A. that have sanctioned this line Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes Sir.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Was this line advertised prior to 1954 at any time?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There was an advertisement for this line in the year 1952. The requisite information from the R.T.A. Salem was received in 1954 By that time there was a change of the office of the S.T.A. There was change from the old set up to new set up. That was how it was found....

Sri B. NARAYANASWAMY.—You have stated that it was advertised in 19 2: why was this re-adver ised Sir?

*Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is what I was explaining. After being advertised in 1952, by the time the requisite information was received from Salem, that was July 1954. By that time, there was a change in the system of S.T.A. and it was found necessary to advertise again for the second time and call for reports because two years had elapsed and therefore they had to re-advertise and call for fresh applications.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Is it not a fact that the person who was allotted this line was not an applicant in 1952?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is the subject of an appeal now. One of the parties who had applied has preferred an appeal against the recommen ations of S.T.A. That is now before the Government for disposal.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Is it not a fact that the file concerning the advert semen and the applications in the 1952 is missing?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, it is reported so.

Sri B. NARAYANASWAMY.—What action has the Government taken in the matter?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The concerned clerk has been fined.

Sri B NARAYANASWAMY.—What about the officer who was in charge of the file?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The report I have received is to the effect that the concerned clerk who was the custodian of the papers could not produce them; it was more than 2 to 2½ years. After enquiry, it is stated that the clerk has been fined. If you say the concerned officer, I am not able to know who that officer is?

Sri B. NARAYANASWAMY.—The Secretary of the S.T.A., what was he doing regarding these records? The clerk has been punished and the officer has been allowed to go. I would like to know the reason for this.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When it was brought to the notice of the Chairman of the S.T.A., he caused an enquiry to be instituted and after an enquiry, I am given to understand that the concerned clerk who was said to be the custodian of that paper, has been fined. If it is the opinion of the Hon'ble Member that some others also are involved and it requires fuller investigation, I have no objection to refer this to the Special Officer, Efficiency Audit and get it examined and find out if there are others also culpable.

Sri B. NARAYANASWAMY.—When this line was re-advertised, were the cases of the applicants who had sent in applications in 1952, were also considered, Sir?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have said that the records concerning the applications of 1952 are not forthcoming and in its absence, I am not able to say whether the person to whom the permit had been given by the S.T.A., was one of those who applied in 1952.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Was it not the duty of the S.T.A., to have given an opportunity to those who had applied in 1952 and consider their cases also?

Mr. SPEAKER.—That matter is before the Government in appeal. The Hon'ble Minister cannot give a decision now.

Sri B. NARAYANASWAMY.—The appeal is between the applicants of the year 1951. My question is whether the cases of applicants who had applied in 1952 were considered in 1954?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is exactly I am not able to answer for the simple reason that I just do not know who were those who had applied in 1952. I have a Gazette Notification to show that applications were called for. But the S.T.A. thought that under any circumstances there must be a re-advertisement. In pursuance of the re-advertisement, as many as 12 persons had applied. I have got the list also. Therefore, I am not in a position to say whether all those who applied in the year 1952 had also applied in 1954.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Sir, what were the merits that made S.T.A. to give the line to the applicant by name Aswathanarayana?

Mr. SPEAKER.—I do not think that arises. This is a matter in dispute, in appeal. It has to be gone into.

Government Road Transport Vehicles (Third Party Risk Insurance).

Q.—811. **Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of buses, cars, motor cycles and vans that the Government Road Transport is maintaining;

(*b*) the amount involved if all of them are insured for third party risk;

(*c*) the amount involved if all of them are insured for comprehensive risk;

(*d*) the net income that Government Road Transport has derived for the year 1954-55;

(*e*) the total investment made by them on this concern?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home and Industries).—

(*a*) 1. Buses ... 163.
2. Car ... 1.
3. Vans ... 4.
4. Motor-Cycles 5.

(*b*) Rs. 20,000 Approximately per annum.

(*c*) Rs. 81,100 approximately per annum.

(*d*) Up to end of January 1955: Rs. 12,06,755 (as per provisional accounts).

(*e*) Investment as on 1st April 1954: Rs. 21,30,801.

12-30 P.M.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What was the gross income during the year under reference, Sir, *i.e.*, up to end of January 1955?

Mr. SPEAKER.—That information was supplied in the previous answer.

***Sri H. SIDDAVEERAPPA.**—There was already information given with regard to that point in the previous question.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What was the percentage of income on investment? You have stated that the net income was Rs. 12,06,755 on an investment of Rs. 21,30,801. Does it not work to 75 per cent?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as the investment is concerned, it is a variable figure. After depreciation the investment goes on adding. So far as this figure, *i.e.*, 12,06,755 is concerned, this is given by the Accounts Officer as a fact.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to know whether the Government can definitely say that the investment is not more than 21 lakhs.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I believe I have no reason to think that I am wrong.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—By the way of expressing it perhaps I am very doubtful whether it is correct. Because on the investment ...

Sri K. HANUMANTHAIYA.—There is no room for doubt when figures are given.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it 75 per cent? Is that the income on the investment? I want to know. I want to know the percentage of income on the investment.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is a matter of calculation. It is not so much as information.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is why I am saying. It is a thing which I

cannot imagine and believe. For an investment of 21 lakhs, if we get 12 lakhs, it is really a very commendable thing. That is why I doubt.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am really glad that my Hon'ble friend is commending Government for having earned such returns.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is why I am doubtful.

Mr. SPEAKER.—There need be no doubt.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What was the income for the last three years?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In 1953-54, it was a net income of eight lakhs and odd. I am saying it from memory. For the previous years—I have already given the figures for the last five years. If the Hon'ble Member wants the information, I will place it on the Table of the House.

Mr. SPEAKER.—The information was supplied during the previous question.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I may also add one thing for the information of the House. These figures are audited by the Accountant-General. It is not only my friend Sri Bheemappa Naik who doubted But the Accountant General wasal so thinking whether these figures were correct. But he got himself satisfied after auditing the accounts.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What I am doubting is the net income on the investment. Even if we take at fifteen to twenty thousand rupees per bus as investment, and for 166 buses, the investment will be more than one crore. I think it comes to a crore and sixty thousand rupees even if we take the investment as ten thousand.

Sri H. SIDDAVEERAPPA—We allow 25 per cent depreciation for each bus. Every year as soon as depreciation is earned, to that extent investment gets curtailed.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is incorrect. That is the very thing that I wanted you to tell. Depreciation is a different thing. From the account if you are deducting the depreciation, that means you are deducting out of it and lowering the investment. How do you call it depreciation?

Mr. SPEAKER.—May I bring to the notice of the Hon'ble Member that the matter is being discussed?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK—Barring depreciation what was the amount invested?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As advised by the Accountant-General and as also examined by him from time to time, this is the investment which is true to facts. As on 1st April 1954 the investment was Rs. 21,30,801.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Barring depreciation, what was the amount invested, I want to know. Let us also know how much depreciation fund you have built up.

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Minister is aware of the total investment and the depreciation, he may give the figures.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as the depreciation fund is concerned, I have not got today the information. Each bus, before it goes out of service will have earned its full investment. Today, I believe we have got eight lakhs by way of depreciation fund.

Mr. SPEAKER.—Apart from the explanation—the Hon'ble Minister can say whether he can furnish the amount invested on the buses without excluding depreciation.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I will place that figure on the Table of the House tomorrow.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಚಾಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—50.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಒಂದೊಂದು ಬಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರೀದಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದು ಚಾಸಿ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 22-25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಈಗ 166 ಬಸ್ಸುಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಲೈನ್ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸುಮಾರು 130 ಇರಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರೀಗೌಡ.—ಈಗ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಗಾಡಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಆಗದೆ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಬಸ್ಸು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—That does not arise.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಶೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದಮೇಲೆ ಮೈಲಿಗೆ ಆರು ಕಾಸಿನಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕಾಸಿನಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In fact, our rates compare more favourably with the rates of adjoining States for services-in Bombay and Madras.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಲಾಭ ಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣೀಕರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಲಾಭ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇತರ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಮನಾಪಲೈಸ್ಡ್ ರೂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಓವರ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಬಿಡಬಾರದು ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is a double question.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—Double question ಅಲ್ಲ. ಲಾಭ ಬರುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is comment.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಓವರ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಓವರ್ ಲೋಡ್‌ನಿಂದ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Often times, it has been said that there has been overloading. I have already assured that overloading will be stopped one hundred per cent.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—It is my experience............

Mr. SPEAKER.—That solves the question.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ತಾವು ರೂಟ್ಸ್ ಮನಾಪಲೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬಸ್ ರನ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ನೀವೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಹಾಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾದರೆ ಹೇಗೆ ?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister has said that overloading would be stopped.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Is it not obligatory on the part of the bus owners to insure the vehicles as per the provisions of the Indian Motor Vehicles Act ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is obligatory so far as the private owners are concerned. But so far as Government is concerned, we are exempted.

L. F. Dispensary for Chelur, Gubbi Taluk.

Q.—740. **Sri B. C. NANJUNDIAH** (Kora).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that they have sanctioned a reduced scale L. F. dispensary for Chelur, Gubbi Taluk, on 11th January 1950 under G.O. No. MI-13 0-1—Med. 43-19 57 ;

(*b*) whether it is a fact that the hospital is not opened for want of a building ;

(*c*) whether they would sanction a building under local development works ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) No; it would be possible only if substantial donations from the public and co-operation of the village panchayets are forthcoming.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಲೋಕಲ್ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಕೆಲವು ಭಾಗದ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—1950ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಚೇಳೂರು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟದೆ ಇರುವುದು ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ನಾವು ಡೊನೇಷನ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ; ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರು ನಮಗೆ ಬಡತನ ನಾವು ಡೊನೇಷನ್ ಎತ್ತಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಈ ಲೋಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಬಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ನಾಲ್ಕನೆ ಒಂದು ಭಾಗದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಡೊನೇಷನ್ ಎತ್ತದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಲೋಕಲ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ಸ್ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಆಗ ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—Question No. 744.

Sri Mudduramaiah can put the question on behalf of Sri Mali Mariyappa.

L. F. Dispensary for Byalya Village

Q.—744. Sri MUDDURAMAIAH (Koratagere—Madhugiri) [on behalf of SRI MALI MARIYAPPA (Pavagada)].—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the villagers of Byalya, Puravara Hobli of Madhugiri Taluk, are asking for grant of a R.S.L.F. dispensary to their village;

(*b*) whether the villagers have offered to give a good building for the location of the hospital?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes, a request was made in 1949.

(*b*) No.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಬ್ಯಾಲ್ಯದ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುವ ಆ ಎಲ್. ಎಫ್. ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದಾನಿಗಳು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ತಾವು 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

Sri T. CHANNIAH.—It is a different question. Sri Mali Mariappa has tabled it.

Mr. SPEAKER.—He has been authorized.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಾವು 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ತಾವು 1954-55 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಂದಿದ್ದಂಥ ಇದೇ ಸಂಬಂಧವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗಾಗಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದಾನಿಗಳು 50 ಸಾವಿರದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಈಗಲಾದರೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೂ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member put a question in the previous session of the Assembly. The Government answered that one of the local men had donated a building. In that case, will the Government start the dispensary; that is the question.

Sri T. CHANNIAH.—The matter will be examined.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೋಕಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತಾನೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದದು?

Sri T. CHANNIAH.—That is the procedure adopted now.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ.—ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗಿದ್ದರೂ ಈಗಲೂ ಸಹ ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಅಸಂಬದ್ಧ ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸಲು ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಒಂದಾವರ್ತಿ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಪುನಃ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಕಾರಣರ್ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

General Hospital, Chitaldrug.

Q.—754. Sri T. HANUMAIAH (Hiriyur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the total cost of the new construction of General Hospital building at Chitaldrug;

(*b*) the total amount sanctioned for the above hospital by the Government up till now;

(*c*) the amount given from the Hospital Committee and individuals, donations and subscriptions from local people in Chitaldrug District;

(*d*) when the Hospital is going to be opened;

(SRI T. HANUMAIAH).

(e) the amount allotted for the following purposes by the Government in 1955-56 Budget, namely :—

(1) number of beds, cots and children's cradles and other furniture relating to the above Hospital:

(2) instruments for the expanded hospital at Chitaldrug and also establishment ?

A.—**Sri T. CHANNIAH** (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(a) Rs. 1,90,000.

(b) No amount has been sanctioned so far.

(c) Rs. 84,000 is promised to be made available by the Hospital Fund Committee, out of which Rs. 50,000 has already been paid.

(d) Immediately the building becomes ready.

(e) (1) and (2) The amount required for the purpose of equipping the General Hospital at Chitaldrug will be met out of the lumpsum provision of Rs. 90,000 in the Budget for 1955-56 for equipping hospitals.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪಾಲಿಸಿಯೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಔಷಧಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುವೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪಾಲಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—(b) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರವಾಗಿ ಯಾವ ಮೊಬಲಗನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಏಕೆ ಅವರೇನೂ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು ? ಎಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಡೊನೇಷನ್ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಡೊನೇಷನ್ ಮೊಬಲಗು ವಸೂಲಾದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಗ್ರಾಂಟು ಹಣವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕಂಥ ಬಾಕಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ತಾವೀಗ ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದಾಗ ಇದೇ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಮಿಟಿಯವರು 84 ಸಾವಿರ ಡೊನೇಷನ್ನನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿರುವುದು ಕೇವಲ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅವರು ಈಗ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿರುವ ಹಣದಲ್ಲೇ ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಬಾಕಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಸಮಿತಿಯು ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ತಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is not the estimate for Rs. 1,69,000 ?

Sri T. CHANNIAH.—It is given in the answer.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will that amount be met from out of the grant after receiving funds from the general public, the remaining being met by the Government ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes. If half the amount is collected by the Hospital Committee, the other half will be met by the Government.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Does the Minister know that every little pie has already been deposited ?

Sri T. CHANNIAH.—The Hon'ble Member also has promised that they would make every effort to collect......

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am telling you that we have deposited to the very last pie. If the amount is paid into the Treasury, will the Minister complete the estimated work ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Even if the Hon'ble Member has undertaken the very good responsibility of depositing to the last pie, it all depends on how much money will be available to Government for these purposes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—We have fulfilled our promise; will the Government on their part complete the building, is all that I ask.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—If there is budget provision and sufficient funds are available, we will be certainly glad to complete the work.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are the Government aware that a portion of the site in the Jail building is to be given for the hospital ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Since the work is progressing, has the final sanction been accorded, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—I think it has not yet been given.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Government be pleased to expedite the order so as to enable the work to progress satisfactorily?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, it will be done.

Civil and Maternity Hospitals at Robertsonpet.

Q.—804. Sri P. M. SWAMIDURAI (K.G.F.—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) if they have received representation regarding want of accommodation in Government Civil and Maternity Hospitals at Robertsonpet, K.G.F.;

(*b*) if so, the action they propose to take?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) The construction of a new out-patient block for Maternity Hospital at Kolar Gold Fields is under progress. The Public Works Department has been requested to furnish an estimate and plan for providing accommodation required for the Civil Hospital.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—When was the new out-patient block for Maternity Hospital started, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—I think it was started last year.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—When would it be completed, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—The work is in progress and will be completed as early as practicable.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—What is the estimate for that?

Sri T. CHANNIAH.—Rs. 23,800.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—Is the entire amount contributed by the Government or have they received any donation from the public of that place?

Sri T. CHANNIAH.—The entire amount is contributed by Government.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—By constructing this out-patient block, what would be the strength of the extra accommodation for the in-patients in the Maternity Hospital, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—Few wards would be constructed for in-patients and some may also be used for treatment of out-patients. Additional information has been called for from the Executive Engineer, Kolar. He has been asked to send up plans and estimates for additional blocks.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—I am asking about the Maternity Hospital. After the construction of the new block, what would be the extra strength that could be accommodated there?

Sri T. CHANNIAH.—Notice?

Sri P. M. SWAMIDURAI.—When have the Government requested the Public Works Department for the estimates for the Civil Hospital?

Sri T. CHANNIAH.—I believe about three months back.

Sri P. M. SWAMIDURAI.—Will the Government take all possible steps to get the work completed as early as possible?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri Sydney A. THOMAS.—Are Government aware that there is greater need for in-patient block than out-patient department in the Maternity Hospital?

Sri T. CHANNIAH.—Yes; that is why we have asked the Executive Engineer to submit a plan?

Sri Sydney A. THOMAS.—That is in respect of Civil Hospital. I want to know whether it is not a fact that there is greater need for an in-patient ward than an out-patient department?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, there is need for in-patient ward.

Sri Sydney A. THOMAS.—Under the estimate called for from the Public Works Department, what is the intended bed strength?

Sri T. CHANNIAH.—Notice please.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ, 23,800 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ public donations or subscriptions ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ಆಗಲೇ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Question No. 279.

Tractors, Bull-dozers, Caterpillars and Excavators.

(*For previous Supplementaries please refer to pages 1762 and 1763 of Vol. XII, No. 32.*)

Sri J. MOHAMED IMAM.—On the other day I elicited information that 97 tractors were sick and only about 30 tractors and 10 bull-dozers were working. I wanted to know this information regarding the agreement that was entered into between the Government and Messrs. Ferguson & Co. May I know whether this agreement is still subsisting or has it been terminated?

*Dr. R. NAGAN GOWDA.—It was not actually an agreement but it was a scheme that was submitted by Messrs. Ferguson & Co. and according to that scheme we worked it out for about 10 months in 1952-53. The scheme is over now.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Under what circumstances it was terminated?

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—The scheme completed itself.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It has been stated here that spares worth Rs. 3,40,000 were purchased by Government. Were these purchased from or through Ferguson & Co. or from whom these spare parts were purchased?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, orders were placed for the spare parts that were required for the tractors and bull-dozers with various firms that manufacture these spares. Because the tractors that we have are of different makes, from those firms machineries were obtained.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Were orders placed by Messrs. Ferguson & Co. or at their instance by any officer of the Government?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, it was the Director who had to place orders as we would see under 8 of the scheme.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Are all these spare parts used or are there any parts that are left over?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Of the heavy parts of the machinery, some of them are still left over. Now, we are trying to exchange them for some of the parts which we are in need urgently.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Regarding the Central Tractor Workshop, what is the amount invested on the workshop?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It has costed Rs. 1,13,000.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that this Workshop has been devoting its attention only for the 32 tractors and not the other tractors which are sick?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—At present we are not dealing with the others that require major repairs though this year we expect to repair about 5 of the tractors.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Are all these 97 sick tractors likely to be repaired in this Central Tractor Workshop or is there no hope of reclaiming those 97 tractors?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—With the spare parts that we have and with the spare parts that we have obtained by exchange, we expect to put into operation about 6 of them this year. About the other tractors that have been ill and with regard to the entire tractor organisation, Government of India suggested that we should have a committee and now we have appointed a committee with the Engineer of the Central Tractor Organisation, Delhi, as one of the members. The Committee is expected to submit its report very soon.

1 P.M.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not desirable that the entire workshop is wound up and the amount of nearly Rs. 4 to 5 lakhs spending every year is saved?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, as you will see now the Tractors and Bull-dozers that are now in operation have been doing work and there is a demand for it. But it is not Rs. 4 lakhs that we are spending—it is given in the column, less than Rs. 3 lakhs, for spare parts, oiling and grease. Now as I said, we have appointed a Committee that will go into that question. The

number of tractors though they are classified as sick, are not certainly so bad as to be scrapped. Now a policy has been laid down as to what is to be done because of the large amount of money that is involved on them. Recently we had a representative of the Fordson Manufacturers and they demanded certain amount of money for their repairs. We said that it was too high. That is why we are having an engineer from the Central Tractors Organisation, Delhi, who has come here to work on this committee to find out what is to be done for these tractors.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇಷ್ಟು ಹಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರೂ ರಿಪೇರಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಕಂಪೆನಿಗಳಿದ್ದುವು ; ಅವರೇ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅವರಿಗೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ಹಳೇ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಂಡಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ ?

Mr. SPEAKER.—That does not arise.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 30,000 ಘನ ಅಡಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಸಾಲದಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಸಾಲದ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಮುಂದೆ ಈ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As I have said Sir, we are having a High Power Committee to look into this matter with the help of one of the very ablest engineers that we have in the country and the committee is going to look into this matter and they would certainly be able to find out how best to utilise these tractors and how best to dispose of.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I might also say for the information of the House that these tractors have been behaving in the same way and causing quite a lot of inconvenience not only in Mysore State but also in the Central Organisation at Delhi and in every other State.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಾವು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ನನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇನಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೆ ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಯಾರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಯಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವನ್ನು Materials Transportಗಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನೇ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Could Government tell me the specific conditions and terms under which the Ferguson were kept in charge of the Tractors Organisation ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, I have placed a statement on the Table of the House even the other day that is, on the 6th, regarding thescheme that was submitted by the Ferguson and the specific terms under which the work was carried on. I will be able to hand over this statement to the Hon'ble Member if he wants.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Have the Ferguson fulfilled those conditions and terms ?

*Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Engineer of the Ferguson was working as an Honorary Engineer and the scheme that was suggested by him was worked out by him to the extent that was possible. He was there to repair some of the tractors and he did repair some of them.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What was the obligation for the Ferguson to undertake Government work on honorary basis ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is for this reason : as businessmen responsible for the sale of tractors, they were interested in seeing that the fair name of tractors is not spoiled in this country. Therefore they wanted to give free service—honorary though it was.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are the Government aware that Ferguson are interested to put Ferguson Tractors only in the country ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is their interest and their business. So far as the Tractors service was concerned, a complaint was made to them that in this country the Tractors Service was not at all useful and the Tractors were not faring well. They said they would look into the question and examine why the tractors were so behaving. They volunteered their services to study and they also stated that they were prepared to render free help for purposes of repairs and make them serviceable. There was no contractual binding except rendering honorary service in the interest of Tractors Organisation in his country.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Will the Government tell me out of 97 tractors, that are ill today, how many Ford and how many D. W. 9?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not believe we have any Ferguson Tractors with us.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—When there are no Ferguson Tractors which are ill with the Government, could not the Government have thought that the interest of the Ferguson was only to push through the Ferguson Tractors and to condemn the other tractors ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Hon'ble Member is not correct in his impression. The Ferguson have established in Northern India what are called Servicing Stations and wherever they sell their tractors they look to the servicing facilities. Therefore they stated that they would try to help us to set right them.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are the Government aware that Ferguson and D. W. 9 Organisation have their own servicing stations and also the Ford to service their Ford Tractors?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not believe any business hostility has entered into free service. We should not notice that.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Will the Government tell me what is the material work done by the Ferguson Organisation?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It has already been answered that their engineer was with us for ten months without any payment. He did really try to help us.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What is the material benefit that the Government have gained out of them ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Some of them were repaired. Those that could not be repaired were completely scrapped.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Why did the Ferguson give up the contractual obligation ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There was no contract. As I said, they agreed to do some service for ten months. They did give their free service.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Did they serve only for ten months ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We cannot ask them to give endless service.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Have Government got any estimate for putting all the 97 tractors into service?

Dr. R. NAGAN GOWDA.-We have got a committee appointed to go into this and we have got an expert to advise us on this matter.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—My question is : out of 97 tractors, how many have been ill for such a long time, have Government got an estimate prepared for putting all those tractors on work ; if they have got an estimate, what is the total amount of money that is required in order to repair all those tractors and put them on work ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We had consultations with Messrs. Fordson and Company and they looked into the Fordson Tractors that we have here and they gave us an estimate which we thought was very high. So, we thought that it was not worth while entrusting the work to them.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What was the amount of estimate ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I believe, it would require about Rs. 3,000 to repair each one of the tractors.

Mr. SPEAKER.—We should close the Question Hour. We have exceeded the time-limit and I have allowed ten minutes more.

QUESTION FOR ANSWER ON THE DAY

(but not taken up)

L. F.Dispensary for Pattanayakanahalli of Gowdagere Hobli, Sira Taluk.

Q.—719. Sri B. N. RAME GOWDA (Sira).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether there are any representations from the people of Pattanayakanahalli of Gowdagere Hobli in Sira Taluk to start L. F. Dispensary in that village ;

(*b*) the stage at which the question stands at present?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) The question is pending for availability of suitable buildings for the dispensary and quarters to the staff, and the consent of the District Board to bear the proportionate expenditure.

ADJOURNMENT MOTION.

Regarding adverse effects of incidence of Sales-tax on Agricultural Produce.

Mr. SPEAKER.—Sri Mulka Govinda Reddy has tabled an adjournment motion. The motion reads like this :

> "This House do now stand adjourned to discuss a definite matter of urgent public importance and of recent occurrence to wit: the situation arising out of the non-disposal of agricultural produce especially groundnuts by the growers, after the introduction of the new system of sales-tax from first April, whereby the agriculturist is made to pay sales-tax on his own produce which has resulted in accumulation of huge stock in the Davanagere, Tumkur and Mysore Regulated Markets and thus causing hardship to the raiyats and bringing down normal trade."

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, after the introduction of the new system of Sales-tax in Mysore State from 1st April 1955, Government under the rule-making power have included a clause whereby the producer when he brings his produce, especially groundnuts to the market, he has been made to pay sales-tax.

An Hon'ble MEMBER.—Have you allowed the adjournment motion, Sir?

Mr. SPEAKER.—No, No. I have not given my ruling. He is entitled to explain the motion.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—I have brought this to the notice of the Revenue Minister and he has assured me that proper instructions would be given and the rule would be changed.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister will reply later. I request the Hon'ble Member to wait for some time and then he can also throw in some weight.

*Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sir, the agriculturist has been made to pay tax on his produce. According to the Act, it is the first purchaser that has to pay sales-tax. So, this rule is repugnant to the Act and this concerns the growers of groundnut in large quantities in Chitaldrug District, in Mysore District, in Tumkur District and other places. Hence this is a definite matter of urgent public importance. The Government under the rule-making power has made the agriculturists to pay the tax and according to the Act the purchaser and the mill-owner should have been made to pay this sales-tax to the Government. This is of recent occurrence because since the introduction of this new tax system from 1st April 1955, the stocks have been accumulated in the market yards at Davangere, Tumkur and Mysore.

Mr. SPEAKER.—That has been stated in your adjournment motion. If there are any additional arguments, you can advance them.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—For the last 11 days the stocks have not been disposed of and hence it is of urgent public importance and of recent occurrence. I, therefore, plead that it is admissible.

*Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to say this much, Sir. This Act was passed very recently in order to see that

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK).

agriculturist is not made to pay any tax. It was called a purchase tax which meant only for the purchaser to pay. Now what has happened is: under the rule-making power the purchaser will pay it by recovering it from the agriculturist. That is the rule that has been passed. When I brought it to the notice of the Hon'ble Minister he said that he would immediately call for the connected records and instruct the departmental people to do the needful. It may be the entire market is closed for this commodity at Tumkur and Mysore. Now here in India the agricultural commodities are subject to sales-tax especially when the producer himself brings it. Here, under the rule-making power, contrary to the intention of the Legislature, the rule has been passed. Therefore this adjournment motion is of public importance and it must be decided immediately. If the Minister assures that necessary action would be taken, then this need not be admitted.

*Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I am returning from that area and this deadlock has been causing intense suffering to the raiyats. It so happens that raiyats who go to Davangere for selling their produce, have to go and wait there indefinitely. Their produce will be lying somewhere and they will be somewhere. I am told this has caused untold hardship to the raiyats. The matter has become very grave and serious and it has to be solved immediately.

Last time alone when the consideration of the Sales-Tax Bill was taken up, I objected to the levy of tax on groundnut on the ground that it was repugnant to the Constitution of India, because the Constitution of India exempts edible oils and edible oil-seeds.

Mr. SPEAKER.—Now the only point is which is the rule that is drafted by the Government which is supposed to be repugnant to the Act? That is the point. You may point out the particular provision of the Act. The Act has been passed and we cannot go back upon it.

Sri J. MOHAMED IMAM.—That is what I am saying Sir. Secondly, the Government cannot levy sales-tax on agricultural produce when it is sold by the producer himself. At that time, the Government said it was purchase tax. But it has so happened in Davangere, the producer says, I am not going to pay the tax, it is the liability of the seller. The seller or the agent who sells, says this is an agricultural commodity and is exempt from the sales-tax. It has, therefore, created a deadlock and all the merchants have combined together and they have refused to purchase the stock from the producers who say, 'we cannot establish a precedent by giving this sales-tax'. That is the problem which has to be resolved. All this is due to the short-sightedness of the Government at that time in not realising the implication of levying tax on this commodity which is exempt from taxation under the Constitution.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, the Hon'ble House is aware that the business community of the State were urging all along for the levy of tax at a single point instead of multi-point taxation. To meet the wishes of the merchant Community, a Committee was constituted to go into this question as well as other allied questions. The Committee recommended that about 35 articles including groundnut could be brought under single-point levy. I would like to read a sentence from the Report of the Committee:

> "The committee accepts the suggestion and accordingly recommends that the purchase tax at three pies per rupee may be levied on groundnut at a single-point from the first purchaser irrespective of the fact whether the seller is grower or not."

This is the recommendation of the Committee. In accordance with the report of the Committee, a Bill was placed before this august House. The Bill had been referred to Select Committee and after a good deal of discussion, the Bill was passed into law

now. I would like to read the relevant sections in the amended Act. Schedule I contains a list of articles which are subject to levy of tax at a single-point. Groundnut is one of the commodities included in this list. Item 31 in this list deals with the question of levy of tax on groundnut.

> "Groundnut shelled or unshelled ... 3 pies".
>
> "First purchase in the State of Mysore by the first or the earliest of the successive purchasers having place of business in the State of Mysore to whom the provisions of sub-section (3) of section 3 do not apply, irrespective of the fact whether the seller is grower or not."

There is another relevant section—section 11. This section as amended reads like this, Sir:

> "No person other than a registered dealer liable to payment of tax under sub-section (2) of section 3 shall collect any amount by way of tax under this Act, nor shall such registered dealer make any such collection except in respect of a sale or purchase of goods specified in Schedule I except in accordance with such conditions and restrictions, if any, as may be prescribed."

Under this section, you have given the dealer the right to collect sales-tax only in respect of articles which are mentioned in the Schedule. So, the groundnut dealer has got a right to collect the tax.

Sri J. MOHAMED IMAM.—From whom is the question?

Sri Kadidal MANJAPPA.—From whom is the question. If you ask him to collect the tax from the person to whom he sells the goods, it would not be a purchase-tax, it would be a sales-tax. That is the difficulty now. No doubt it is true that according to rules framed, the agriculturist is made to pay the tax. But how to avoid is the question. There is an Act which enables the dealer to collect the tax. You cannot say that he cannot collect the tax. If you ask him to collect the tax from the person to whom he sells, it will not be a purchase tax, it will be a sales-tax. That will be against the provisions of the Act. If you ask him to pay from his pocket, it will not be in accordance with the provisions of the Act because section 11 gives him a right to collect the tax. The only alternative is to permit him to collect the tax from the agriculturist. That has been the necessary consequence of this.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In order to avoid this alone we called it a purchase tax.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I pointed out the relevant section. Here is a section—I would read the section again for the benefit of my weighty friend.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I know that, I was a member of that Committee.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It reads thus:

> "No person other than a registered dealer liable to payment of tax under sub-section (2) of section 3 shall collect any amount by way of tax under this Act, nor shall such registered dealer make any such collection except in respect of a sale or purchase of goods specified in Schedule I except in accordance with such conditions and restrictions, if any, as may be prescribed".

He is a registered dealer liable to pay sales-tax in respect of transactions concerning groundnuts. Therefore, he has got a right to collect the tax from his customers whether it is a buyer or a purchaser. That I have made clear I suppose.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—You have not made it clear. At any rate, I have not understood it.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will say it again. According to section 11, every dealer who deals with the commodities which are subject to levy of tax at single-point has got a right to collect sales-tax. I suppose I made it clear.

A MEMBER.—Yes.

Sri Kadidal MANJAPPA.—You cannot say that a dealer cannot collect sales-tax from his customers. You cannot compel

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

him to pay tax out of his profits because it is not a multi-point tax. In the case of dealers, who are dealing with any articles subject to levy of tax at several points, you can say that he has no right to collect tax. A dealer dealing in articles subject to levy at a single-point can collect tax. You cannot say that a person who is dealing in groundnuts cannot collect tax. That is the difficulty. If you concede his right to collect tax, he must collect it either from the person from whom he purchases or from the person to whom he sells. I want the Hon'ble Member to listen.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That section applies to sales-tax not to purchase tax.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—The Hon'ble Member can say whatever he wants once for all and allow the Hon'ble Minister a chance.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What we want is, there is an unhappy deadlock which has arisen and which must be solved. We want a ruling from the Government. I think the Hon'ble Minister has confused.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have never confused myself, Sri. Imam. Legally, I am on firm ground.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The issue is simple. Groundnut is subject to certain tax—three pies per rupee. It has to be collected. It is called a purchase tax and not a sales-tax. What is the difference in the mode of collection or in the mode of levy between the sales-tax and a purchase-tax. That has to be explained. From whom should this tax be collected. Supposing the groundnut is taken to the market at Davangere where it is sold to a dealer. He sells it. Usually the sales-tax has to be collected from the agriculturist who brings it. Naturally what he does is, he collects or takes that sales-tax out of the amount payable to the agriculturist. Or if purchase-tax is to be collected, when he pays the Bill to the seller, he says; '2,000 rupees value of groundnut *plus* 2,000 three pies'. If we say purchase-tax, it is presumed it is to be collected from the purchaser. Sales-tax is presumed to be collected from the seller.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Hon'ble Member is confused Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sales-tax is not to be collected from the agriculturist and no sales-tax can be levied on the agriculturist who is the seller. Otherwise, can you tell me, why is it called purchase tax ? When you call it purchase-tax, the implication is, the tax is to be collected from the purchaser. Sir, in England there is what is called the purchase-tax. Sixty-two per cent is levied on watches, serges and shirtings, and the purchase-tax is collected from the purchaser. For example, if a watch is purchased, they levy 62 per cent tax. That tax is collected from the purchaser, not from the original dealer. Similarly, here the purchase tax must be collected from the person who purchases the commodity. So, the direction you have got to give is, whoever purchases the groundnut in the market is levied a purchase tax of three pies per rupee. That is the direction you have to issue and there is no need to collect it from the seller. So, the middle-man or the dealer-*dallali* has to collect not only the amount, but also the purchase tax from the purchaser. If these instructions are quite clearly issued, then there may not be any trouble. As it is now they are in a dilemma.

1-30 P.M.

The purchaser says that it must be paid by the seller and the seller says that it must be paid by the purchaser. Therefore, it is quite necessary that you clarify the point so as to give a sense of security to the agriculturist. You should very clearly indicate from whom the tax has to be collected.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In the Schedule it is clearly said that this purchase tax should be collected from the first purchaser or from the earliest of the purchasers. So, it is the purchaser or the mill-owner that should pay the tax. He must pay this tax and not the agriculturist. I further understand that this clause was inserted at the influence of mill magnates in the Mysore State.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The dealer as mentioned therein is not the dealer. He is only a buyer. My friend quotes a section which refers to a dealer. Here either a mill-owner or another person is purchasing on his behalf. Therefore that section cannot apply. The other day when I mentioned it to him as incorrect, he said that he will set it right. But light has come from the other side.

(*Interruption*)

My friend the other day definitely admitted and agreed that it was a mistake. My friend Sri. V. M. Mascarenhas was one of the members of the Committee. It was in order to avoid agriculturists paying, and yet recover that tax. That word was for the first time coined and put in with a view to see that the buyer pays the sales-tax and not the seller. Otherwise we should have simply called it a single point tax, and what would have happened was the seller would have paid. We do not want the agriculturist to suffer. The object was that the purchaser should pay. We know that it is ultimately the person who sells that will suffer. In a competition one might feel that he would pay from his pocket. Another might feel that he would get from somebody else. Ultimately the buyer who purchases should pay and not the dealer.

*Sri H. M. CHANNABASAPPA (Periyapatna).—I rise to a point of order. The question before us is whether the adjournment motion is admissible or not. But my friends are discussing on the merits of the case.

Mr. SPEAKER.—Not on the merits of the case.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to submit to the Chair that it is open to any member of the House to speak on the merits of the admissibility of the motion and not on the case itself. I submit that the way in which we are going on is not relevant.

Mr. SPEAKER.—The only point here is whether the rules provide for the collection of the tax and whether it is in consonance with the Act or whether it is repugnant to the Act.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—But the question is, Sir, whether the adjournment motion moved is admissible or not and whether it is a matter of urgent public importance and whether it satisfied all the provisions of the rules.

*Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, the Hon'ble Minister need not have referred to the section. He might have said that it is not of urgent public importance. Here, it is admissible because it is of urgent public importance. Because several markets are closed and agricultural commodities are not being sold, the agriculturists are suffering in the entire State. Therefore it is a matter of public importance and it is of recent occurrence because this particular rule was passed after 1st April 1955, and which is contrary to the intentions of the Legislature. Therefore, it is urgent and is of recent occurrence, and it should be taken up. After having taken up, if he wants clarification that the rule contravenes the very intentions of the Act, we will later on argue about it.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Sir, this subject was discussed by the committee at great length. It was clearly understood that the words 'purchase tax' should mean that the grower would not pay it but only the buyer and in very many cases the buyer of the groundnut or the miller. Moreover, it was understood that the groundnut would be sold in most of the regulated markets in the State and that the collection of the tax from the miller was a matter of very great convenience and also of ease. Hence the committee thought it best to use the word 'purchase tax' instead of sales-tax. It was clearly understood that the grower would be immune from the tax and would not pay anything. In view of that I fail to understand why this confusion has arisen. Therefore, it is better for the Government to have this matter cleared.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The definition of he word dealer has to be understood by the Hon'ble Members. A dealer means any person who carries on business of buying and selling. The person who purchases is also included in the definition of the word dealer. That is one aspect. As

(SRI KADIDAL MANJAPPA·)

regards the question from whom the Government should collect the sales-tax, the Government is to-day collecting the sales-tax from purchaser and not the agriculturist direct. There is no rule which authorises Government to collect sales-tax from the agriculturist. We are collecting sales-tax from the purchaser directly. The next question is whether......

Sri V. VENKATAPPA (Channapatna).—Sir, have you given the ruling on the point of order raised by Sri Channabasappa?

Mr. SPEAKER.—I am quite aware of the point raised. To give a ruling, I think I should know whether the rule in question is contrary to or in consonance with the Act. That is why I have allowed discussion.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, the merits of the point could be discussed later on. But the question is whether the matter before the House is a matter of urgent public importance.

Mr. SPEAKER.—Before giving my ruling I wanted to know whether legislation could be amended by bringing in an adjournment motion.

*Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, it is true that according to the convention a *prima facie* case has to be made out. To that extent elucidation of point involved is necessary. Therefore, you are perfectly right in trying to understand what the point involved is and how far it is of public importance and urgency and whether there is a *prima facie* case. To that extent the House benefits by such discussions.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I was submitting that groundnut is one of the commodities subject to the levy of tax at a single-point. The tax in this case is the purchase-tax. According to the provisions of the Act, Government has got a right to collect purchase tax from the first purchaser. So, it is not as though we are trying to collect from the agriculturist. The next question for consideration is whether the dealer who is also a purchaser should be permitted to collect sales-tax in return. In the case of sales-tax, the dealer collects the sales-tax from the person to whom he sells the goods. In the case of purchase tax, it is collected from the person who purchases the goods. He is the person liable to pay the tax to the Government. In the case of sales-tax the first person who sells is liable to pay the sales-tax to the Government. In the case of sales-tax, the person who sells the goods has got a right to collect the tax from the person to whom he sells the goods, *i.e.*, the purchaser. In the case of the purchaser a similar right has been conceded under section 11 of the Act. When you concede the right to collect tax which he pays to Government it must be either from the person from whom he purchases the goods or from the persons to whom he sells the goods.

For example, Sri Imam is the dealer. If he sells the goods, then he has got the right of collecting the tax from the person to whom he sells. If he is levied the purchase-tax, he has got the right of collecting the tax from somebody. If his right to collect the sales-tax is conceded by this Act, he must be authorised to collect the tax either from the person to whom he sells the goods or from the persons from whom he purchases the goods. Unfortunately in this Act, his right to collect is conceded. The only remedy for this problem is to amend the Act itself and to bring groundnut under the multi-point levy. If you do it, you can ask the purchaser to pay tax out of the profits. I am all in sympathy with the ryots. But intentionally or unintentionally, whatever it may be, there is the Act passed by this House. We are bound by the Act. The rules are framed in accordance with the provisions of section 11. If you say that the purchaser should be asked to pay tax out of his profits, that will be inconsistent with the provisions contained here. If you ask him to collect tax from the person from whom he sells in return, there will be also inconsistency between the provisions of the Act and the rules framed. Therefore, the only solution is to have the Act amended. That is the difficulty. When Sri Bheemappa Naik pointed out to me the difficulties felt by the agriculturists I assured him that my sympathies are with the agriculturists

and that I am going to act in their favour. When I said that, I thought I could change the rule. But after consulting legal opinion, I come to understand that the rule cannot be changed, and it should be done only by amending the Act itself.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The original intention of the committee was to see that the agriculturist does not pay the tax. Another point that he raised was that he must either collect from the next purchaser or from the purchaser. I see he can collect from the next purchaser......

Mr. SPEAKER.—I wanted to know whether the rules were in consonance with the Act so as to give my decision, With regard to the merits, they can be discussed if and after I allow the motion.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even if it is consistent with the Act, the urgency and importance of it we have shown and whether it is consistent or inconsistent, it is a matter of public importance and of urgent nature and of recent occurrence. Even then the Speaker will have to allow it. It is not a question of being consistent or inconsistent.

Mr. SPEAKER.—That I will consider.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Whether by amending the rule or the Act, there is the section of the public, that is, the agriculturists.... .

Sri K. HANUMANTHAIYA.—On a point of order. This discussion cannot go on endlessly. Members were allowed sufficient time and there is a rule that no member should speak more than twice. If members speak thrice on the same subject, we will be violating all rules. Now to be fair to the House and to the Speaker, the member was given almost two chances, and that he should go on in this fashion is not in consonance with rules or traditions, especially when the Minister has replied. It is time to take a decision. This cannot go on in this fashion. (*Interruption from Sri A. Bheemappa Naik*). I take objection to this sort of interference. I am saying that the rules and conventions ought to prevail in this House and the member cannot go on making remarks every now and then.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I appeal to the Speaker.

Sri Kadidal MANJAPPA.—One more clarification regarding the point raised just now. Sri Bheemappa Naik suggested that the purchaser can be asked to collect sales-tax from the person to whom he sells the goods in return. For that there is an objection. It is a purchase-tax. If it were a sales-tax we could have directed him to collect the tax from the person to whom he sells the goods. He cannot do it as the provision stands. Further, the rules were published in the Gazette after giving four weeks' time for preferring objections. After following the procedure prescribed, the rules have been.........

Mr. SPEAKER.—When were the rules published ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There may be a difficulty, but this is not a matter of recent occurrence.

Mr. SPEAKER.—When were the rules published ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The rules were published in the month of February.

Mr. SPEAKER.—I will look into it.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is the interim relief that the Government propose to solve this deadlock ?

Mr. SPEAKER.—That matter may be taken up after I give my dicision. I will give my decision to morrow.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ತಳಿಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ದುರ್ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನೀಗ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ —ನಮ್ಮ ಆ ತಳಿಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ...

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಯಾವುದೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಮ್ಮಾ, ತಾವೇನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವೇನಿದೆಯೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಬರೆದು ಅದನ್ನು ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಆಗ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಈಗ ತಾನೆ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾಳೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

Business of the House.

*Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Regarding the business of the House for subsequent days, we have to bestow some attention. Now the Assembly is to sit till the 19th or so. There are now many Bills and very important ones to be disposed of. The present rate of progress does not show that we are likely to finish our work on the 19th. So, I suggest that we may sit for longer hours. Whether there should be two sittings in the same day, is left to the convenience of the House. I would like to elicit information. At any rate, it is not possible to finish the work on hand in the scheduled time. There is the District Boards Bill which has to be passed in this session so that elections may be held as early as possible. There is the Finance Bill—the Agricultural Income-tax Bill and that has to receive top priority and if the House is willing, I would like to move for the consideration of that Bill even to-day. If members want it to be taken up to-morrow, I have no objection either. In any case, we have to sit for longer time. I suggested that we may sit both in the mornings and in the evenings and if necessary even during the nights.

*Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Rightly or wrongly, we are not accustomed to sit beyond 5 O'clock and if we sit both in the morning and in the evening, it is beyond my capacity to say whether it will be accepted by this House or not. So far as I am concerned, we have been doing our work from 12 to 5; if necessary, we can extend it by another half an hour. But to sit from morning till evening will be taxing us too much and that too, in these hot days. On the other hand, I wanted to suggest that we might sit from 8-30 to 12-30 and be free in the afternoon because it is so warm and stuffy.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sit after 5 o'clock.

Sri J. MOHAMED IMAM.—If you give us rest, we will sit even in the night. We can see the progress. We can meet from 12 to 5-30—another half an hour more; that will be five hours work.

Mr. SPEAKER.—Would it not be better if we sit in the morning from 8-30 to 12-30 ($3\frac{1}{2}$ hours) and for two hours say from 5 o'clock in the evening.

*Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—We will have to study the Bills. It is not merely coming like a school boy holding a slate and pencil. We have to study the Bills. Important Bills are coming up. We have already sat for nearly 40 days. Would it be possible for us to strain ourselves any further? Therefore, if it is necessary that these Bills have to be taken and disposed of, we will have to hold another session some time after this session is over. That would be better, instead of hurrying through the Bills, sitting for longer hours and 'longer hours' means such of those as are interested will stay on and the entire House will be tired and some may not be able to bear the strain. In any case I am not able to bear the strain.

Mr. SPEAKER.—Such a weighty man!

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I would suggest that one or two Bills may be taken up and disposed of in this session and some other date may be given for another session when only Bills may be brought up there. In fact, that is being done everywhere. That would expedite the matter.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—What about your 'Karnataka Ekikarana'?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—You have already promised privately (*Laughter*).

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Apart from these things, we have to go through this business and I am sure Sri Bhemappa Naik will not melt in the existing heat; he will be strong enough to bear it. The Leader of the Opposition may be consulted and as is the practice, you may take time in the afternoon for consultation and then finally announce the timing.

Mr. SPEAKER.—I know, as a matter of fact, we cannot finish all the Bills, but some important Bills have to be finished. Some Bills may have to be referred to the Select Committee and one or two of them may be referred to Select Committee, reconsidered and approved by this House in this session.

So far as I know, the District Boards (Amendment) Bill, the Mysore Agricultural Income-tax Bill and the University Bill are the three Bills that have to be finished. Therefore, we can make an attempt and I think we can successfully finish the Bills if we sit till six O'clock at least every day.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Shall we take up the Finance Bill to-day or tomorrow?

Sri J. MOHAMED IMAM.—To-morrow we can take it up. To-day we may take up the District Boards Bill.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—The rules under the Sales Tax Act were published in the official Gazette on 2nd February 1955.

Mr. SPEAKER.—I will take note of it.

Bills Introduced.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—I beg to introduce the Mysore Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1955 and the Madras Tobacco (Taxation of Sales and Registration) Mysore Amendment Bill, 1955.

MYSORE VILLAGE PANCHAYETS AND DISTRICT BOARDS (AMENDMENT) BILL, 1955.

Motion to consider.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—I beg to move:

"That the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955 be taken into consideration."

ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಥವಾ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನು ಎಂಬತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೇ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ 1947ರ ಮೊದಲು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಗಳಿಗೆ ನಡೆದಿದ್ದಂಥ ಚುನಾವಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಗಿದ್ದ 1926ನೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಹಾಗೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥ ಆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ಅಂದರೆ 1948ರಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆಗ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ 1952ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಆದ ಕಾನೂನಿಗೆ ಪುನಃ 1952ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು, ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಆ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ, ನೇರವಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಳೀಯಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಮನವಿಗಳು ಬಂದವು. ಆದರೆ 1952ನೆಯ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು.

2 P. M.

ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು; ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ವಾದಿಸಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದು ತಡವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಾದ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹೀಗೆ 2-3 ವಾದಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು 1953ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹೆಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನೂ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬದಲು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸಲಹೆ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದುವರೆಗೆ 1952ನೆ ಇಸವಿ ಆಕ್ಟು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರ ಅನುಭವ ಪಡೆದದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

ಈ ಮಸೂದೆಯ ಎರಡನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅರ್ಥವಿವರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ 1952ನೆ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ scheduled castes ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ scheduled castes ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಸೂದೆಯ 2ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

3ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅಲ್ಪ ತನಿಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ಲೆಖ್ಖಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಖರ್ಚನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. 121ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ಸಂಬಂಧ ತಗಲಬಹುದಾದ ಖರ್ಚನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೆಖ್ಖತನಿಖೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಖರ್ಚನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಫಂಡಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ 48ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 3ನೆ ಕ್ಲಾಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರತಕ್ಕ ನಿಯಮ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

"The expenses of such examination of accounts and audit shall be debitable to and be paid out of the Panchayet Fund in such manner as the Government may direct."

4ನೆ ಕ್ಲಾಜ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಮ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ 50ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ 4ನೆಕ್ಲಾಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನಿಯಮವನ್ನು ಅಡಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ 50ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

(1) "Every District Board shall be composed of members elected in accordance with the provisions of this Chapter.

(2) The total number of seats in a District Board specfied in the first column of the fourth schedule shall be the number specified in the second column thereof opposite to that district."

ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೊಸ ಸೆಕ್ಷನ್ ಈ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

"Composition of District Boards. Every District Board shall consist of members directly elected by the voters in each district in accordance with the provisions of this Act and the rules made thereunder."

ಮಸೂದೆಯ 5ನೆ ಕ್ಲಾಜ್, ಈಗಿರತಕ್ಕ 51ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 51ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಈಗಿರುವಂತೆ ಹೀಗೆ ಓದಲಾಗುತ್ತದೆ.

"The members shall be elected by electorates consisting of members of every Panchayet constituted within each Taluk in the District."

ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

"District Board Consitituencies : (1) every Revenue Taluk (excluding such portions of the taluk as are included in a Municipality or area under the authority of a Sanitary Board or a Town Board in the District shall be a constituency and each such constituency shall elect such number of members not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2) determine :

(*a*) the number of seats allotted to each Constituency; and

(*b*) the number of seats, if any, reserved for the Scheduled castes in any Constituency."

ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಅಥವಾ Town Board ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ವಿನಾ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗತಕ್ಕದು. ಆ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಮೂರು ಜನರಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಇದೆ.

6ನೆ ಕ್ಲಾಜ್, ಈಗಿರುವ 53ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಈಗಿರತಕ್ಕ 53ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

"The District Board shall keep a list for each constituency of persons qualified to vote at elections of members to the District Board.

(2) Such list shall be prepared and revised in such manner as may be prescribed."

ಈ ಹೊಸ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಟು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Clause 6:

"Electoral rolls and qualifications of voters.—(1) So much of the electoral roll or rolls for the Assembly Constituency or constituencies as relate to the area comprised within a District Board Constituency shall be the electoral

roll for that District Board Constituency.

(2) Every person whose name appears in the electoral roll for the District Board Constituency shall be entitled to vote at an election from such constituency and no person whose name does not appear in such roll shall vote at an election from such constituency."

ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವಂತೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಚುನಾವ ಣಾಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಇದೆ. ಆ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ತಯಾರಾದ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಏನಿದೆಯೋ ಆ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗೂ ಕೂಡ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಹಿರಿಯೂರು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿರುವ ಮತದಾರರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಕೂಡದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಆ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರ ಯಾರ ಹೆಸರುಗಳಿವೆಯೋ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಓಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿಯಮದ ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಧುವಾದದ್ದು, ಸೂಕ್ತವಾದದ್ದು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಬೇರೆ ಒಂದು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

7ನೇ ಕ್ಲಾಜ್ ಈಗಿರತಕ್ಕ 54 ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 54ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನರ್ಹತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ಷನ್. ಅನರ್ಹತೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧವಾದ ಅನರ್ಹತೆಗಳಿವೆ. ಒಂದನೆ ವಿಧವಾದ ಅನರ್ಹತೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮೊದಲು ಉಂಟಾಗುವ ಅನರ್ಹತೆ. ಎರಡನೆ ವಿಧವಾದದ್ದು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು ಮೆಂಬರಾದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಅನರ್ಹತೆ. 54ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ 3ನೆ ಉಪನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

"If any question arises whether any person is disqualified under this section or disabled from continuing as a member, the question shall be referred for the decision of the Government and its decision shall be final."

ಬಹುಶಃ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇನಿತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿರುವಂತೆ ನಿಯಮವಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಉಮೇದುವಾರನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅನರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಆ ಅನರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟುಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಅನರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ವಿಧವಾದ ಅನರ್ಹತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಫೈಸಲಾತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಂತರ ಅನರ್ಹತೆ ಪಡೆದರೆ, ಅನರ್ಹತೆಯಾಗಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಈಗಿರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೊದಲು ಅನರ್ಹತೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

8ನೆಯ ಕ್ಲಾಜ್‌ನಲ್ಲಿ—ಇದು 55ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ :—

"Section 55 : Every person who is not less than twenty-five years of age and who is a resident of a taluk inclusive of all Municipal limits therein shall be qualified to be elected as a Member of the District Board from any taluk of that district."

ಶ್ರೀ ಹನುಮಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 25 ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಹೆಸರು ವೋಟರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಅವನು ಉಮೇದುವಾರನಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ (ಜಗಳೂರು).—ವೋಟರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಹೇಗೆ candidate ಆಗುತ್ತಾನೆ!

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಹಾಗೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದಿನ ಆವರಣಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನು ವಿಲೇಜ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮೆಂಬರಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಉಮೇದುವಾರನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕೆ ಆತನಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. A member whose name is entered into the Voters List in the Bangalore North Constituency can stand in Shimoga District. Therefore there is no prohibition.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—My submission is, the basis of the franchise then was on payment of some tax-land revenue, and therefore by virtue of payment of certain amount he used to be a voter.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ 51ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

"The members shall be elected by electorates consisting of every Panchayat constituted within each taluk in the District." ಇದರಂತೆ, ವೋಟುಕೊಡತಕ್ಕ ಮಹಾಶಯರು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಈಗ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವ ರೀತ್ಯಾ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ: "Every person who is not less than 25 years of age who is a resident of a taluk inclusive of the municipal limits therein shall be qualified to be elected as member to the District Board from any taluk of that district."

Sri V. MASIYAPPA (Hiriyur).—How to ascertain that he is a resident of that place.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಹಾಗೆಯೇ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು. Unless he is enrolled as a Voter, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ Resident ಆಗಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವನ ಹೆಸರು ಆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ವೋಟರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಅವನಿಗೆ ಕೆಲವು ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವನಿಗೆ 25 ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದನ್ನೊಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಾಸಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಅಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಉಮೇದುವಾರನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಹಿಂದೆಯೂ ಹೀಗಿತ್ತು. I have not proposed any change as regards qualification of members. ಏನಿದ್ದರೂ ಒಂದು Proviso ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದೆ. "Provided that a person shall not be qualified to be elected to fill a seat reserved for the Scheduled Castes, unless he is a member of those castes" ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಸೋ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ, ಉಮೇದುವಾರರು ಆವರ ಜಾತಿಯ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿರಬೇಕೆಂದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ, ಆ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು, ಅದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾವಿಸೋ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಆ ಮೇಲೆ 9ನೆಯ ಕ್ಲಾಜು ಈಗಿರತಕ್ಕ 57ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಇದು consequential ಆಗಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಹತೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಹತೆಯಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಕೋರ್ಟಿನವರ ತೀರ್ಮಾನ ಪಡೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

10ನೆಯ ಕ್ಲಾಜು ಈಗಿರತಕ್ಕ 106ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. 106ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

"Section 106 (1) The Government shall assign to a District Board an amount equal to six and one-fourth per cent of the net land revenue collected in the area within the jurisdiction of the District Board.

(2) The Government shall also assign to all the District Boards in the State an amount equal to six and one-fourth per cent of the net land revenue collected in the State, the amount to be allotted to each District Board being such as the Government may from time to time determine."

ಈಗಿದ್ದ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಳೆ collect ಮಾಡತಕ್ಕ ನಿವ್ವಳ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪ್ರತಿ 12½% ನಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಶೇಕಡ 12½ ಯಷ್ಟು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ವಿಧಾಯಕವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮೊದಲನೆಯ ಉಪನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರತಕ್ಕ ಶೇಕಡ 6¼ ನಷ್ಟು ಮೊಬಲಗು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಯಾದರೆ ಸಾಕು. ಎರಡನೆಯ ಉಪನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರತಕ್ಕ ಶೇಕಡ 6¼ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾಡಿದೆ.... ..

Sir according to the provision continued in section 106, it is obligatory for the Government to assign to District Board an amount equal to 6¼ % of the land revenue collected in that area within the jurisdiction of the District Board. It is also obligatory on the Government of Mysore to assign to all the District Boards in the State, an amount equal to 6¼ per cent of the net land revenue collected in the entire State, the amount being allotted at the discretion of the Government to each District Board.

It is the intention of Government to delete this clause (2) which provides for the payment of 6¼ per cent of the total land revenue collected in the State, so that this money may be spent for developmental activities in the rural areas. Therefore, we propose that this clause *viz.*, clause (2) in section 106 may be deleted. The amount to be utilised for the developmental activities in the rural areas either directly through the revenue agency or through the Taluk Development Committees which we intend constituting.

ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜರೂರಾಗಿ ಮಸೂದೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮತ್ತು ಸರಳಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಕಾನೂನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, be taken into consideration."

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಇತಿಹಾಸ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೇ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಅದು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾದೇಶವಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕಂಥ ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ಅವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನುಭವ ಬಹು ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 1862ರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿತ್ತು. ಅದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ 1926ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನೇರ್ಪಟ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು.

2-30 P.M.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಬಹಳ ದಕ್ಷ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. 1926ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಈಚೆಗೆ ಅವಕ್ಕೆ ಖಾಸಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದರು. 1930ರಿಂದಲೇ ಅಧಿಕಾರಪಡೆದು ಅದನ್ನು ದಕ್ಷರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಕೂಡ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೂಡಲೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತವೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಲು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು. ಆದರಂತೆ 1949ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆ ಸಮಿತಿಯು 1950ನೆಯ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿತು 1952ನೆಯ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸಾಯಿತು. 1952ನೆಯ ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ ಚುನಾವಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನು ಆತಂಕವಿತ್ತು? ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕೆ, ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದುದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲು ತರಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗಲೇ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆ? ನಾನು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು, ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಎಂದು ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿಯಿದೆ.

(*Extract from the Report of Integration and Co-ordination Committee for Local Bodies*).

"The first recommendation to which I am opposed is to the suggested 'Indirect election to the District Councils'. The reasons stated for this course are in no way convincing. To say that direct election to the District Council based on adult franchise may not guarantee securing members who may have an intimate knowledge of village conditions is, to say the least, not correct. If we could have direct elections to the Houses of Legislature and the Village Panchayets based on adult franchise there is no reason as to why we should shirk to adopt the same course in the case of District Councils also. To say that such direct elections will not secure proper representatives of the

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

people is a poor compliment to the public life in Mysore. More than all these elections to the Houses of Legislatures and the Dominion Parliament have to be conducted on the basis of adult franchise and this will be a training ground for the voters to exercise their votes properly if the elections to the District Councils are 'direct' based on adult franchise."

ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. 1952ನೆಯ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆಯಿತು; ಆ ದಿವಸ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯಿತು. ಆಗ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಏಕೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ? ಈ ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಜರೂರಾತಿಯಿದೆಯೋ ಅದೇ ಜರೂರಾತಿ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೆ? ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಆಭಾಸ, ಟೊಳ್ಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟವೋ ಏನೋ ಈಗಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ಕಾರ್ಯಭಾಗ ಲಕ್ಕಹಾಕಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 1943ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1943ರಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರು; 1952ರಿಂದ 8 ವರ್ಷ 42 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಇರುವ ಆದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು, ರಸ್ತೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವಗೈರೆ ಮಾಡಿಸಲು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿಗೆ ದಕ್ಷತೆಯಿದೆಯೆಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಹೀಗಿರುವಾಗ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಸಾಧುವಾದುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆಯೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. 8 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷದಿಂದ 45 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 6¼ರಂತೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. 5 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ನಂಬಬಹುದು? ಅಲ್ಲದೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರ ಪ್ರಕಾರ 80 ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಇದು ಸಾಕೆ? ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಈ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಹಿಂದಿದ್ದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ದಕ್ಷತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The report of the Committee on which my Hon'ble friend was a member made this recommendation. There is a recommendation for constituting a non-statutory body at the taluk level.

"There shall be a non-statutory body at the revenue taluk level." (Page 65).

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ನಾನು ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಆಫೀಸರ ವಿಚಾರ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಕಮಿಟಿ ವಿಚಾರ ರೆಫರ್‌ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಪುನಃ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜವಾಬು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಮಿಟಿ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದು ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದರು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿತು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಯಾರೂ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈಗ ಏಕ್‌ದಂ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಲು ಯಾವ ಕಾರಣವಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ 1926 ಆದಮೇಲೆ ಮಾಡಲ್ ವಿಲೇಜ್ ಸ್ಕೀಂ ಬಂತು, ಹೋಬಳಿ ಡ್ರೈವ್ ಬಂತು, ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಬಂತು, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಬಂತು. ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ 1947ರಲ್ಲಿ ಹೋಬಳಿ ಡ್ರೈವ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಗ್ರಾಮಸುಧಾರಕರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಂಡು Village Workers ಎಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಅನುಭವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ತಡವರಿಸುತ್ತ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಡೆಸುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ನಡವಳಿಕೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ಕಮಿಟಿ ಏಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷದ ದಿವಸ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಬೆಲೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಸಮಿತಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ಯಾವ ಸರ್ಕಂಸ್ಟೆನ್ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. 1952ನೇ ಬಿಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಟ್ರೈಯಲ್ ಕೊಟ್ಟು, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿ, ಅದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆಗ ಯಾರು

ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೋ ಅವರ ಮಾತಿಗೂ ಕೂಡ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಮೇಲೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಎಷ್ಟೋ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಆದವು. ಚುನಾವಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 3ನೇ ಸಾರಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಹೊಂಬಳಿವಾರು ಮಾಡಬೇಕುಎಂದೂ, ಎರಡನೆಯದುಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದೂ ಆಮೇಲೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ 4ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ತಿರುಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 50 ಜನ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಲ್ಲೇ ಕಾಲಹರಣ ಆಯಿತು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದೇರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮೆಂಬರು ಇರಬೇಕೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರು. ಈಗಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ಪವರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ 3 ಜನಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲೇ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಏಕೆ ನಿಗದಿಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ? ಈ ರೀತಿ ನಿಗದಿಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಇರಬೇಕು, ಎಂದು ಮಿನಿಮಂ ಏನಾದರೂ ಉಂಟೇ ? ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೇ ಎರಡೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಅನಾಮಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 106 (3) ರಲ್ಲಿ "In sub-section (4), the figures and brackets '(2)' shall be omitted" ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಈಗ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಕೇವಲ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಎರಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಈಗ 5-6 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇವೆ. ಅವನ್ನು ನಡಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್‌ಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಕೇವಲ 18-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದರು. ಅದೇ ಈಗ 1½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳು ದಿನವಹಿ ಒಂದು ಊರಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿಗೆಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ, ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ನವನಾಗರೀಕತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಅವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಶೇಕಡ 6¼ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೂಡ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30-40 ವರ್ಷದಿಂದ ಇದ್ದಷ್ಟೇ ಇದೆ. 1 ಕೋಟಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು. ಈಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ 2½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟಿತ್ತೋ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಾಯ ಗ್ರಾಮದವರಿಗೇ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ 50, ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿಗೆ ಶೇಕಡ 50ರಂತೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನುಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಹಿಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಈಗ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಜನಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಪಂಚಾಯ್ತಿದಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಏನೇನೂ ಅಧಿಕಾರ ಸಾಲದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದಿನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದೆವೋ ಅದನ್ನೇಮಾಡಿ, ಆ ಕಾನೂನನ್ನೇ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಕಮ್ಮಿಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುವಿಶಾಲ ಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ತಾವೇ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿ, ತಮ್ಮ ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಚೆಕ್ಕೆ ನೀಡದೆ, ತಮಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ; ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತರಪೇತು ಹೊಂದಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಆಶೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೆವೋ ಅದು ಈಗಿನ ಬಿಲ್‌ನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡದೇ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಚಕ್ಕಟ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗಲೂ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ತಿಸುತ್ತ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟ. 1949ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿ 1955ನೆ ಇಸವಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ, 6 ವರ್ಷ ತುಂಬಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಡಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ದಕ್ಷತೆ ನೀವು ಹೊಂದಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಕೂಡ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನಸೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಅವರ ದುಡ್ಡಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರು ಸೇವಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು, ಒಂದು ವಿಶಾಲತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು ; ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಹಿಸಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ)

ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಒಂದು ಹಿಡಿತದಿಂದ, ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಬರೀ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತು ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟು, ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಾಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಆಗಗೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ರಸ್ತೆ ವಗೈರೆ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೊಂದಕ್ಕೂ ತಕರಾರು. ಜನರು ಉತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನೇ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—According to the Hon'ble Member, Government should not be immediately empowered to conduct elections.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—They can hold the elections under the present Act.

Mr. SPEAKER.—But Government have accepted your views. Therefore some other Member can make that statement but not you.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಥವಾ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗಾದರೂ ಹಾಕಿ ತಕ್ಷಣ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 3 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ವಾಪಸು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಅನಾಯಕವಾಗಿರುವ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಏನೇನೂ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು, ನಾನು ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ನನಗೆ disqualification ಬರಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—That clause is not under the consideration of the amending Bill. Qualification of the Members ಬಂದಿಲ್ಲ. Voters ಅಷ್ಟೇ ಬಂದಿರುವರು.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Every District Board shall be composed of members elected in accordance with the provisions of the Act and the rules made thereunder.

Reserved seats ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನಾಮಲಿ ಬಂದಿದೆ. 5 ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರಕೂಡದು, ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು? ಒಂದು ಇದ್ದರೆ ಆಗಬಹುದೆ? ಒಂದು ಇರಲೇಬೇಕೆ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Hon'ble Member is under the misconception that it is provided in the existing Act, that at least one member should be a member of the district board for every taluk. That is not the provision in the existing Act.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Is there not such a provision?

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is no such provision as you think.

Mr. SPEAKER.—This is an improvement on the previous provision.

Sri Kadidal MANJAPPA.—If the Hon'ble Member reads section 52, I do not think there will be need for further argument on that subject.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—One member from each taluk ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಹೀಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೂ 40 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದರ ಮುಂದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 45 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಈ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3 P.M.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will read for the benefit of the Hon'ble Member so that he may not repeat his argument once again.

"(1) Seats shall be reserved in District Board for the Scheduled Castes.

"(2) The number of such seats shall bear, as nearly as may be, the same proportion to the total number of seats in the District Board as the population of the Scheduled Castes in the district bears to the total population of the district:

"Provided that at least one seat shall be reserved in District Board for the Scheduled Castes:

"Provided further that this section shall cease to have effect after ten years from the commencement of this Act:

"Provided further that the second proviso to this section shall not affect any representation in a

District Board until the expiry of the erm of office of the members."

There is no proposal just at present to amend this section.

Mr. SPEAKER.—Section 52 is printed in this Bill copy of which is included.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ $\frac{1}{4}$% ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. 1943-4 ರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ರಸ್ತೆ ಸುಮಾರು 4,919 ಮೈಲಿಗಳು. ಅದು 1955 ರಲ್ಲಿ 7,140 ಮೈಲಿಗಳಿಗೆ ಏರಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ number of bridges, causeways, culverts and tunnels ಹಿಂದೆ 28 ಮಾತ್ರ ಇದ್ದುವು. ಈಗ 1,147 ಇರುತ್ತವೆ. Number of Hospitals and Dispensaries 1943-44ರಲ್ಲಿ 255 ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 287ಕ್ಕೆ ಏರಿರುತ್ತೆ. Number of Midwives ಸಂಖ್ಯೆ 182 ಇದ್ದದ್ದು 2 6ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. Number of Ayurvedic and Unani Dispensaries ಗಳಸಂಖ್ಯೆ 218 ಇದ್ದದ್ದು 271ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. Number of Veterinary Hospitalsಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 111 ಇದ್ದದ್ದು 201ಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. Expenditure of Vaccination ಮೊದಲು 57,152ರೂಗಳು ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 91,947 ರೂ.ಗೆ ಏರಿಹೋಗಿದೆ. Conservancy and Sanitation charges 61,156 ರೂ. ಗಳು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಈಗ 0,414 ರೂ.ಗಳಾಗಿವೆ. 1943ರಲ್ಲಿ Number of High Schoolsಗ ಇಲ್ಲದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ 35 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ. ಈ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಾಗಿ ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಗ್ರಾಂಟ್ 1,420 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಈಗ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ತಾವು ಈ $\frac{1}{4}$%ನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ತಾವು ಇದನ್ನು ಕಮ್ಮಿಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ 25%ನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ತಗೆದಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸೂಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಈಗ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದಲೂ 3 ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನೇ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ 1—2 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವೇ ಹೊರತು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ತಾವು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ವ್ಯಥ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ಹೊರಟಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ:—

Provision to secure Public Health Sanitation......... and control of Health Inspectors.

ಈಗ ಈ ಹೆಲ್ತ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಛಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಇವರನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಮಾಳೆ ಇಡಬೇಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಜಾಡ್ಯ ತಗುಲಿದಾಗ ಆಗ ಬೇರೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

Promotion of vaccination and control of vaccinators and midwives.

Construction and repair of public wells, tanks and water works which serve more than one panchayet, supply of water from them and other sources and preservation of water for drinking and cooking purposes from pollution.

ಈಗ ತಾವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ್ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದು ಘರ್ಷಣೆ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿರುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತ್ತಿಗಳಿಗೂ ಹೇಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತ್ತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಆಕ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹಾಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ತಾವು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೂ ಕಾನ್‌ಫ್ಲಿಕ್ಟ್ ಆಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಅದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ನಡೆಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಮಿತಿ............

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅಂತೂ ತಾವು ಹೇಳಿರತಕದ್ದು ಸೂಪರ್ ಫ್ಲೂಯಸ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ತಂದು ತಾವು ಒಡ್ಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಇದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಸುಖವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನೂ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದುಡ್ಡು ಹಾಳಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಅಧಿಕಾರವೇನು ; ಇವುಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವೇನೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I do not think it is within the scope of the provisions of the Bill to discuss the details of taluk committee. The obligatory and other duties have been defined in the Act. The Board will be entrusted to carry on those duties and if you want to add any more duties or take away some duties, you can speak about it, but not about the constitution.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—The immediate withdrawing of $6\frac{1}{2}$ per cent.........

Mr. SPEAKER.—That you can say.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Why they are withdrawing it ....

Mr. SPEAKER.—That you have said. You want more money.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಈ $6\frac{1}{4}$% ಮೊಬಲಗನ್ನು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಫಂಡಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಹಾಗಾಯಿತು ? ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪದವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ತಾವು ಈ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ?

Mr. SPEAKER.—You can say you want more money. That is all.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹೀಗೆ more money ಅನ್ನುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಅವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Revival of folk dances and other branches—

ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈಗ ನಾನು ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹೆಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ :—

> Appointment and transfer of health inspectors, vaccinators and midwives.
>
> "Promotion of vaccination and control of vaccinators and midwives....."

ಹೀಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಇಂಥಿಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳೇ ಇವೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಏಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ?

Mr. SPEAKER.—That Report also need not be discussed. We are concerned only with the provisions of the present amendment Bill.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—This Report will throw a good deal of light for discussion of this Bill.

Mr. SPEAKER.—On that account we cannot quote everything.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—The Government's intention is well-advised and we have to correct it, if possible.

Mr. SPEAKER.—I think I must bring it to the notice of the Hon'ble Members once again that we have got many Bills and that we have to hurry through the business. I have given the Hon'ble Member more than 45 minutes.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಆದುದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ತಾವು ಈ ದಿನಸ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಪೋಟಕು ಆಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ಖಂಡಿತ ತಾವು ಇಂಥ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥಾ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ತಾವು ಹೇಗೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಿರೋ ಆ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ತಾವು ಈ ದಿವಸ ವರ್ತಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ತಮಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಹೆಸರು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ

ಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಆಡಳಿತದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಇದನ್ನು ಸಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for Lunch and meet at 3-45 P.M.

The House adjourned for Lunch at Fifteen Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Forty-five Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

*ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಿಕ್ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮುರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಇದು ಬಹಳ ದಿವಸ ತಡವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎದುರು ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೇ ಹೊರತು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಏನೆ ದರೆ ಈ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕೆಂದೂ multi-member constituency ಮಾಡಬೇಕು, ಬಹು ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು single-member constituency ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ single-member voters ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಒಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನೇ ಒಂದು electoral roll ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. Town Municipalityಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ single-member constituency ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ legislatureಗೆ ಸಹ single member constituency ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ multi-member constituency ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು constituency ಮಾಡಿದಾಗ genaral electionsನಲ್ಲಿ ಏನು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತೊ, ಏನೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ತೊಂದರೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ multi-member constituency ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕವರಿಗೆ ಖರ್ಚುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಪಾರಿಸಂ ನಾವಾಗಿ ನಾವು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ constituency ಮಾಡಿದರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ—ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದಾರೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ; ಇದರಲ್ಲಿ 15,000 ಜನ ಓಟುದಾರರು ಇರಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಈ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿದರೆ ಓಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. 15 ಸಾವಿರ ಓಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 1,000 ಅಥವಾ 2,000 ಓಟುದಾರರಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬನಿಗೆ 500–600 ಓಟುಗಳು ಬರುವಹಾಗಿದ್ದು 200–300 ಓಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು 15,000 ಓಟುದಾರರಿರುವಾಗ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ Legislative Councilಗೆ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇಡೀ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಓಟುಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದುವೋ ಅಷ್ಟು ಓಟುಗಳು ಈಗ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನೂ single-member constituencyಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಹೋಬಳಿಯ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 5–6 ಮೈಲಿ ತಪ್ಪಿದರೆ 10 ಮೈಲಿ radiusನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಆಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಗಾಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೋ, ಬೈಸಿಕಲ್ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿಯೋ ಓಟುದಾರರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು, ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಉಮೇದುವಾರನಿಗೆ ಖರ್ಚೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರು ಜನ ಉಮೇದುವಾರರೆಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಲು ಆಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ ಸುತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ತೊಂದರೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು Constituency ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಲಾಯರುಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು head-quartersನಲ್ಲಿರುವವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಹಳ್ಳಿಗನು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ಭಾಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಯಾ ಭಾಗದ ಜನರು ಬರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಭಾವಿ, ರಸ್ತೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ ವಾಸಮಾಡಲು ಮನೆಗಳ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ legislation ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್, ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕ್, ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲಾದಂಥ ಲಾಯರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಹಳ್ಳಿಗರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.)

ಇರಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಆಯಾ ಹೋಬಳಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು. ಆಯಾ ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಗಳಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಬಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಆಗುವ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಯಾರೋ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನೂ ಒಂದೊಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ single-member constituency ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Multi-member constituency ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಇದರಲ್ಲಿ distributive or cumulative system ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ distributive ಅಥವಾ cumulative ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ single-member constituency ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದೆ ಅನೇಕರು cumulative system ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ, minority communities, un-represented communities ಇವರಿಗೆ cumulative ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಓಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. Majority community ಯವರಿಗೆ ಇದು ಬೇಡವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಭಾವನೆಗಳು, ಜಾತಿವಾರು, ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಬಳಿವಾರು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.

ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ distributive system ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಓಟುಗಳನ್ನು ಮೂರು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊಡದೆಹೋದರೆ invalid ಎಂದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಓಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಮತದಾರನಿಗೆ ಮೂರು ಓಟು ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೆಂದು ಮೂರು ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚೀಟಿ ಹಾಕಿ ಉಳಿದ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಆತನು ವಾಪಸು ತಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಹೀಗೆ single vote ಕೊಡುವಂತೆ ಉಮೇದುವಾರರು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಬಹಳ ಜನ ಓಟು ಮಾಡತಕ್ಕವರಿರುವುದರಿಂದ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಓಟು ಕೊಡಲು ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹಾಕುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅವರು ಒಂದೊಂದನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಂದು ಚೀಟಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿ ಉಳಿದುದನ್ನು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಾಪಸು ಬರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ single vote ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿ ಉಳಿದವು invalid ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮತದಾರನು ಓಟುಗಳನ್ನು valid ಅಥವಾ invalid ಮಾಡಬಹುದು. ಉಮೇದುವಾರರು ಮತದಾರರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಮೂರು ಓಟುಗಳಲ್ಲೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಪಡೆದು ಉಳಿದೆರಡನ್ನು invalid ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಓಟು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

4 P.M.

ಇದು ಒಂದು ತೊಂದರೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಘಾತಗಳು ಈಗ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನ, rural folk ಆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಸೇರದವರಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಏನೋ ಪಾರ್ಟಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದ್ದರೆ ಹಂಚಿಕೆ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನೇ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ ಆತ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ತಿರುಗಬೇಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಆ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಯ ಮನುಷ್ಯ ಒಬ್ಬನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಆ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಯವನೂ ಆಗಿಲ್ಲದೆ, ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವನಿಗೆ ವೋಟು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕು-ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ! ಯಾವುದರಿಂದ ಮನೆ ಮನೆಗಳೇ ಹಾಳಾಗುವುವೋ ಅದೇ ಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೆ ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲೂ ಜನಾನುರಾಗಿಗಳಾದ ಮನುಷ್ಯರೇ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲೇ ಆದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಕೂಡದು, ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಕೂಡದು ಎಂಬುದಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಎನ್ನುವುದು ಮೂಲತಃ ಹಳ್ಳಿಗರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ 10-15 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ 5-6 ಮೈಲಿಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಎಂಥವನೇ ಉಮೇದುವಾರನು ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ ಸುತ್ತಬಹುದು ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಒಂದು ಕಾರನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Is it possible to make every hobli in every taluk a constituency ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಒಂದೂವರೆ ಹೋಬಳಿಗೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ರಚಿಸಿ constituency ಗಳನ್ನು delimit ಮಾಡುವುದೇನೂ ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಮೂರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳು

contiguous areaದಲ್ಲಿದ್ದು ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಿದ್ದರೆ, ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದುಮಾಡ ಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟುಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ಭೂಪಟವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಬಿಡಬಹುದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಡಿಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೆನ್ಸಸ್ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತು contiguous areas ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ 25,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬರು, ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರು ಜನರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರಕೂಡದೆಂದು limit ಮಾಡಿಯೇ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದರಂತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ 24,000 ಅಥವಾ 23,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದರೆ ಬೇರೊಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು delimit ಮಾಡಿ, ಹೋಬಳಿಯನ್ನೇ ಒಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ single-member ನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ advantages ಜಾಸ್ತಿ disadvantages ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವನಾದರೂ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶನಿದ್ದರೆ ವೋಟನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಚುನಾವಣೆಯೊಂದನ್ನು ಉದಹರಿಸಿದರು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಾದರೆ, 5000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ 2,500 ವೋಟುಗಳಿದ್ದಾರೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರಿಂದ 15ಜನ ಬರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬರಬಹುದಾದ ವೋಟುಗಳು 40 ಇದ್ದರೆ, ಜೊತೆಗೆ 30-40 ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನೂ ಈ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನೂ ಹೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? 25,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವಾಗ ಓಟನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವನು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೇನು ಬರುತ್ತದೆ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವವರು ಕೇವಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಹಾಗಾದರೆ ಅದನ್ನೇ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೂ ತನ್ನಿ!

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇಲ್ಲಿಗೂ 4 0 ಜನ ಮೆಂಬರುಗಳು ಬರಬಹುದೆಂದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಅದನ್ನೇ ತರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ 400 ಮೆಂಬರುಗಳಿಂದಿಲ್ಲ; 100 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ constituency ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಹಾಗೆಯೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಐದು ಜನ ಮೆಂಬರುಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಎರಡೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೊಬ್ಬರೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಹಾಗಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ 25-30 ಜನರು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ 30 ಜನರೂ 30 ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಬರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ 200 ಜನ ವೋಟರುಗಳಿಂದ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಬಂದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಸಾಹುಕಾರ್ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡರು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದಲೇ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ? ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ದಡ್ಡರಿದ್ದಾರೆ, ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲೂ ದಡ್ಡರಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಅನೇಕರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೂ ನಂಬುಗೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಏಕೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ? ಅವರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆಲ್ಲಾ ನಿಂತುಕೊಂಡು ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಂದ ವೋಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ 15 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿರಬಹುದು, ಅಂಥವನನ್ನು ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಿಭಜನೆಮಾಡಿ ಏಕೆ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬರಲು ಅವನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ? ಅಲ್ಲದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವವರು ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವವರು. ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೇನೂ ಯಾರೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಊರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆರೆ, ಕಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ಇರುವುದು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರುವುದೇ ನ್ಯಾಯ. ಚುನಾವಣಾ ಖರ್ಚಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮೋಟಾರು ಕಾರು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ವೋಟು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾದರೆ, ಮೂರು ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು, ಮೂರು ಜನ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟರು, ಮೂರು ಜನ Independent ಮೆಂಬರುಗಳಿದ್ದರೆ ಹನ್ನೆರಡು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನಿಟ್ಟು ಆ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಓಟರುಗಳಿಗೆ ಓಟಿನ ಟಿಕೆಟಕೊಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಹನ್ನೆರಡು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ದಾಟಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವೋಟು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳಕಷ್ಟ. ಇತ್ತ ಕಡೆಯಿಂದ ಅತ್ತಕಡೆಯವರೆಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದೇ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಾದರೋ ಎರಡು ಮೂರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ, ನಾನು ನಿಂತಕಡೆ ಎರಡೇ ಇತ್ತು; ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ನಿಂತಕಡೆಯೂ ಎರಡೇ ಇತ್ತು, ಅದೂ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಶ್ರೀಶಿವಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ನಿಂತಕಡೆ ಹನ್ನೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿದ್ದುವು! ಅಲ್ಲಿ ವೋಟುಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ಯಾವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ "ಯಾವುದಕ್ಕೋ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟೆವು, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ" ಎಂದರು. ಬರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹಳದಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ವೋಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ, ಒಂದು ವೋಟು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್, ಇನ್ನೊಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ! ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.)

ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಹರಿಜನರು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾರೇ ಉಮೇದುವಾರರಾದರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಂದು ಸೈಕಲ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಬಹುದು. ಇದು ಡಿಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಫ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸೀಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಆಮೇಲೆ ಶೇ|| $6\frac{1}{4}$ ಡೋಲ್‌ಔಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಶೇ|| $6\frac{1}{4}$ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇ|| $6\frac{1}{4}$ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಮನಾಗಿ ಬರಲಿ, ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯಲಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ರಷ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆಯುಂಟೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಮಿನು ಕಂದಾಯ ಬರುವುದಾದರೆ ಐದು ಅಥವಾ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ರಂತೆ ಅದರಿಂದ ತೆಗೆದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು 90 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಷ್ಟು ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವರಮಾನವಿದೆಯೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ವರಮಾನವಿರುವುದಾದರೆ ಆಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ವರಮಾನಬರುವ ಬಾಬುಗಳ್ಯಾವುವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂಟರ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ರಸ್ತೆಗಳು. ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುವು, ಭಾವಿಗಳು ಮುಂತಾದ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಫಂಡ್ ಏನಿದೆಯೆಂದು ಗಮನಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಂಭತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಗುಮಾಸ್ತರು, ಓವರ್‌ಸೀಯರಗಳು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರೇ ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆ ? ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ, ಹಾಗಾಗುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು.........

Mr. SPEAKER.—May I bring it to the notice of the Hon'ble Member, that that was incidentally mentioned. It was not necessary for the passing of this Bill at all.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am not elaborating this. I am speaking only to illustrate the point.

Mr. SPEAKER.—I do not want any digression on the point relating to the constitution of and finances that will be provided by the Government to the Taluk Committees. We need not go into that question Incidentally the Hon'ble Member has referred to the amount that may be spared for the taluk committees. It is not relevant at this stage to go into details. Whether it is necessary or whether it can be included here is all the question. Because, if I allow you to go into details, I cannot prevent others from doing so.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK—I do not want any special privilege. I do not want any special treatment.

Sri M. LINGANNA.–So far as this aspect is concerned, I submit that the Hon'ble Chair may direct the Minister to make a statement about that.

Mr. SPEAKER.—No, it is not necessary. The Speeches of Hon'ble Members must be strictly relevant to the matter at issue. Members need not elaborate on a point referred to by the Hon'ble Minister incidentally.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am sorry Sir, it was deliberately mentioned with a view to show why this $6\frac{1}{4}$ per cent should be deducted. Because that amount has been statutorily allotted for that purpose.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—There is another aspect of it, Sir. In the Rajpramukh's Address, it was mentioned clearly that the Government are contemplating to set up Taluk Boards and the Minister while moving the Bill also mentioned about it. Though it was incidental, it was a very vital point, because he was making out a case why this $6\frac{1}{4}$ per cent should be given to District Boards.

Mr. SPEAKER.—That you can say. I do not object. You can also say : 'This amount is not necessary. This amount may be allotted for the District Board.'

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ನೀವು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕೊಡುವು

ದಕ್ಕೆ, ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ ವಜಾಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ವಜಾಮಾಡಿ, ಬೇರೆ ಸೋರ್ಸ್ ತೋರಿಸದೆಇದ್ದರೆ ಹಿಂದಿನ ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ, ಈಗಾಗಲೇನೇ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ 8-10 ವರ್ಷವಾಯಿತೆಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯಬಾರದು. ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿದ್ದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಬದಲಾವಣೆಯೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಇದನ್ನು ಲಾ ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ತಕ್ಷಣ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಆರಿಸಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದುದು. ಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಟಿನಂತೆ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈಗ ವಿಶಾಲಭಾವನೆಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ಹೋಬಳಿವಾರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಹೋಬಳಿಯಿಂದಲೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಜನರಲ್ಲಾಗಿ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನದ ಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವುದು ಸರಿಯಾದುದು. ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸಹಾ ಅದರಿಂದ ಬರಲು ಅನುಕೂಲ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಯೂನಿಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವೆಚ್ಚ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಓಟರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ, ಇದರಲ್ಲಿ ತರ್ಕವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾದಿಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಮೊದಲಿನ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಾದರೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ, ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬರು ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ರೆವೆನ್ಯೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹಂಚುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು 106ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ನೇರವಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವದು ಕಷ್ಟವಾದ್ದರಿಂದ ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ (ಮಾಲೂರು).—ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದು 1 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ವಶಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಹೋದ ಸಲ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಲಂನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದೆವು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುವ ಏರ್ಪಾಡು ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಈಗ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ 6 ತಿಂಗಳು ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷವೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ! ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಪ್ರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹಾಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಏನೇನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರು ಎಂದು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರೇನಿದ್ದರೂ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ರುಜು ಹಾಕುವುದು ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗಲೀ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗಲೀ, ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 6 ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.)

ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗುವುದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕೇ, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮಾಡುತ್ತಾ, 5-6 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ಬೇಡ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸೋಣ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಬಹುದೇನೋ ಎಂದು ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಅದರ ಅನುಭವ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಹಾಗೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಹೀಗೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ, ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲವಿಳಂಬಿಸಿಕೊಂಡು, ನಿಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಡೀಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 1-2 ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸೋಣ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ವಾದಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಯಾವುದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ನಾವು ಪುರಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಪೌರಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈಗ ಅನೇಕರು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಬೇಡ, ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅನುಭವ ಆದರೂ ಕೂಡ ಏನು ಎಂದರೆ, ಈ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದವರು, ಅನುಭವಸ್ಥರಾದವರು, ತಿಳಿವಳಿಕಸ್ಥರಾದವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಹಣ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇರುವವರು, ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇ ಹೊರತು ಇನ್ನಾರೂ ಅಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತನಿಗೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಚಾರ ಆಗುತ್ತವೆ, ಹಣ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಮಹಾಚುನಾವಣೆ ಆಗಿ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಎನ್ನಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಜಾತಿ ಮನೋಭಾವ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೂ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಯವರು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಆದರೂ ಆಗಲಿ, ಈ ವಿಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ನಾನು ಕೂಡ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 3ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 40 ಸಾವಿರ, 50 ಸಾವಿರ, 75 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 1—1½ ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ 3 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು 50 60—70 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ 3 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವುದೇ ಕಷ್ಟ, ಅಥವಾ ಅದು ಬಹು unwieldy ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇನೂ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೆ ಈಗಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೊದಲು 32 ಇತ್ತು. ಈಗ 34 ಆಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕಂದಾಯದ ಶೇಕಡ 12½ ಭಾಗದ ಪೈಕಿ 6¼ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬಾಕಿಯದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಲಹಾ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ದೇಶವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ರಸ್ತೆಗಳು ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣದ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ 6 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಲಹಾ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚುವುದಾದರೆ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಶೇಕಡ 6¼ ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮೂದಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್ (ಕೋಲಾರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆ ಆದಾಗಿನಿಂದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಾದ ಘಟನೆಗಳ ಹಾವಳಿಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಆಗಲಾರದು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಪುನರುಕ್ತಿ ದೋಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತೇನೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಅಂಶ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಳಂಬಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಏನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇದೆ ಇದಕ್ಕೆ ತೀರ ವಿರೋಧವಾದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸುತ್ತ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೋ ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಿಂದೂ ಮುಂದೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಮಂದಗಮನದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಮಾತು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗತನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಆದರೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಆಶೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಪಾರ್ಟಿ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಪಕ್ಷದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದಂತೆ ಇದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಆ ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಆಶೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದಂತೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಹೀಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ತಾವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿಗೂ ಹೀಗೆ ಹಿಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ರಚನೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬೇಕು, ಇವುಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದಂಥ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ತಾವು ಈ ದಿವಸ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮಸೂದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆಯೂ ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಂದಾವಣಿಕೆಯಾಗಿ ಇರುವಂತೆಯೂ, ಪ್ರಗತಿ ಪರವನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ಕೂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಬೆಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೊಂದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ತಾವು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೀ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಎರಡು ವರದಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಈ ಎರಡು ವರದಿಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಂಡು, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪಕ್ಷಪಾತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದಂತೆ ತಾವು ಆ ಸಮಿತಿಗಳ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಏನೇ ಇರಲಿ ಅಂತೂ ಆ ಎರಡು ವರದಿಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ತಾವು ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ಮೂದಲಿಸದೆ, ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ತಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಪಕ್ಷಪಾತವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿ. ಆದರೆ ಈಗೇನು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಮತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್.)

ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಎರಡೂ ಕೇವಲ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಸಹ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಚಿತವಾಗಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಅವುಗಳ ರೂಪರೇಖೆಗಳೇನು ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಚಿತವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಈ ರಾಜಕೀಯ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯೇನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಗಳು, ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವರವೇ ಆದಂಥಾ ಒಂದು ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಾದರೂ ಯಾವುವು ? ಒಂದು ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸ, ಒಂದು ಕೆರೆ, ಒಂದು ಬಾವಿ, ಒಂದು ವೈದ್ಯಸಹಾಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಕೈವಾಡಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೂ ತಾವು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ರಾಜಕೀಯ ನಿಪುಣರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ಜನರು ಯಾರೆಂದರೆ ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಯಾರು ಜನಾನುರಾಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ನಿಸ್ವಾರ್ಥಸೇವೆಯನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ಸದಾ ಜನರ ಹಿತವನ್ನೇ ಕೋರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನೇ ನೋಡಿ ಆರಿಸಿ ಚುನಾವಣೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಗೊಂದಲವನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದಲೂ ಮೂರು ಮೂರು ಜನಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ಜನರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಜನರು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮೈನರ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಹಾಗೆ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಜನರು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಈ ದಿವಸ 10, 15, 20 ಜನಗಳು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯಾಬಲದ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ಅವರು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಕಮ್ಮಿ ಸಂಖ್ಯಾಬಲದ ಜನರು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವಂಥಾ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಮಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, A man who is going down deep in waters will try to catch the last straw ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ದಿವಸ ನನ್ನ ಗತಿ ಸಹ ಆಗಿರುತ್ತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ನಾನೀದಿವಸ ಆ last straw ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಂತೆ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ; ಆದರೆ ಇದೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಒಂದು ಅದೃಷ್ಟವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನನ್ನ ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು last straw ಇದ್ದ ಹಾಗೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ನನಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವತವೇ ಸಿಕ್ಕಿದಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮೂರು ಜನರನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಒಂದು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ಒಂದೆರಡು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂತಲಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪುನಃ ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಉಮೇದುವಾರನಿಗೂ ಬಹಳ ನಿಕಟವಾದಂಥ ಒಂದು ಸಂಪರ್ಕವಿರಬೇಕು, ಬಾಂಧವ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಅವರವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವಂಥ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ದೊಡ್ಡದಾದಷ್ಟೂ ಈ ನಿಕಟಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಬಾಂಧವ್ಯಗಳು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಈ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದಂಥ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳೂ ಕೂಡ ಪೂರಾ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಜನರೆಲ್ಲರ ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಗಾಧವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಸಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾದಷ್ಟೂ ಈ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಬಾಂಧವ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಹೀಗೆ ಈ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ದೊಡ್ಡದಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೂ ಒಂದೊಂದು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮೂರು ಜನಗಳಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಪ್ರಜಾ ಬೆಂಬಲಿಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಗ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ

ದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಆಗ ಆ ಪ್ರದೇಶವಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರು, ಯಾರು ಪ್ರಜಾ ಹಿತೈಷಿಗಳು, ಯಾರು ಜನಾನುರಾಗಿಗಳು, ಯಾರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸೇವೆ ನಡೆಸಬಲ್ಲರು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ತುಂಬ ತೊಡಕುಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ನಾನಾ ತೊಡಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನಿನ್ನೂ ಲಂಬಿಸಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ತಮಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರದೇಶ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉಮೇದುವಾರನಾಗಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ವಾಸವಾಗಿರಲಿ ಆತನಿಗೆ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್.—ಹೌದು, ನೀವು ತಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಇದರ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ತಾವು ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನೇನಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ತಾವೀಗ ಈ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗಿರುವಂಥ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಾಗಲೀ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇರುವುದಾದರೆ ತಾವು ಈ ಟೌನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡಬಾರದು... .....

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಟೌನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್.—ಈಗ ನಾನೂ ಮತ್ತು ಅವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬಹಳ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಶಿವಾಯಿ ಇತರರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ 51ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದು, ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಆತುರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಎದುರುಪಕ್ಷದ ವರ್ಗದ ಧ್ವನಿ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಹೀಗೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷತನಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ವಾಣಮಾಡಲು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷರ ವರ್ಗವನ್ನು ಬೆಳಸಲು ತಾವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸೂರೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೀತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ತಮಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಗರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಈಗ ತಾವು ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಇದಕ್ಕೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಎಲ್ಲೋ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯನು ಬಂದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಗೂ ತಾವೀಗ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಹಳ್ಳಿ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶವೇ ನೋಡಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿದೆ............

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ತಮ್ಮಹಾಗೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಾಕಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ವಿಚಾರವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್.—ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಾಡಳಿತದ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನೇ ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖ್ಯ ತಿರುಳು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಭೂತವಾದಂಥ ತತ್ವ ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಜನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಜಾನುರಾಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗೇ ಈ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇ ಆ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವದ ತಿರುಳು. ಆದರೆ ನಾನು ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ರಚನೆ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳ ರೂಪರೇಖೆಗಳು ಯಾವ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳವೆಯೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ತಮಗೆ ಇರುವುದಾದರೆ ಈ ಟೌನುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರಲೇಬಾರದು. ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರದೇ ಆದಂಥ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಈ ಟೌನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಲಾಯರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಆ ಹಳ್ಳಿ ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಯಾವಾಗ ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಕಮಿಟಿಗಳ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ತಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದಿರೋ ಆಗಲೇ ತಮ್ಮ ಅಭಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್.)

ಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ತಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಬೆಕ್ಕು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಯಾರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವಂತೆ ತಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನೂ ಆಗಲಾರದೆಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಾನಂತೂ ಈ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—So you are for indirect election, is it ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್.—ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ತಮಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ 2-3 ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈಗ ಈ 9ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆದನಂತರ ಒಬ್ಬ candidate ಏನಾದರೂ ಅಕ್ರಮನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಒಂದು ತಕರಾರನ್ನು ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ರವರಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ: by the improper acceptance or rejection of a nomination paper ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಕಳೆದುಹೋದನಂತರ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಪೆಟಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಜಡ್ಜ್‌ರವರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನವರ ಮುಂದೆ ಏನಾಯಿತೆಂಬ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಯೋಗ್ಯರ ಅರ್ಜಿಗಳು ತಿರಸ್ಕಾರವಾಗಿಹೋಗಿ ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಯಾರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಣೆಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥವರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕಾಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗಿರುವಾಗ, ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಅನುಭವ ನಮಗೆ ಇರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರುವಾಗ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗುವವರೆಗೆ ಕಾದಿದ್ದು ನಂತರ ಒಂದು ತಕರಾರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಉಮೇದುವಾರಿಕೆ ಪತ್ರವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹಾಕಿ, ಆ ಅರ್ಜಿಯಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಜಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಚುನಾವಣೆ ರದ್ದುಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು, ತೊಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ! ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾದವೇ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ Legislative Councilಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಾದಾಗ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅರ್ಜಿದಾರರ. Election tribunalಗೆ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು Election ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಕಾದಿದ್ದರು. 10-12 ಜನರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟಾದ ನಂತರ ಬಂದ ಒಂದು ತಕರಾರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. Election Calender fix ಮಾಡುವಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ interim order ಎಂದು Election Sub-Judge ಕೊಡಬಹುದು. Subordinate Judges ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಇಂಥ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ interim order ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದರೆ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಮೂರನೆಯ ಸಲಹೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ 106ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು; ಎರಡನೆ ಭಾಗವನ್ನು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

> " 106(2). The Government shall also assign to all the District Boards in the State an amount equal to six and one-fourth per-cent of the net land revenue collected in the State, the amount to be allotted to each District Board being such as the Government may from time to time determine.'

ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಅಸಮಾಧಾನಗಳಿವೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಏನಾಯಿತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲದ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿವೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪರೋಕ್ಷವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವರಮಾನವನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಅನೇಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ obligatory duties ಕಡ್ಡಾಯ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೈಸ್ಕೂ

ಲುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೇನಾಗಬೇಕು? ಆ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬರುತ್ತಿರುವ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲೇ ಏನೋ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಶೇಕಡ 6¼ನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನು ಅವುಗಳ obligatory ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಬರುವುದಾದರೆ ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಶೇಕಡ 6¼ನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರುವ ನಿಷೇಧ ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ developmental activitesಗಾಗಿ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಒದಗಿಸಿದ್ದಂಥ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡಿಗೆ 60,000, 70,000, ಒಂದು ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಹಣ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ, ಅವರ developmental ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿಯಾರು? ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಇದೇ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಯಾವ್ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಫೀಸನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ minus balance ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಾಗ ಅಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಹಣವಿತ್ತೆಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮೊಟಕುಮಾಡಿ ಯಾವುದೋ developmental ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಅವಂತೂ ಇನ್ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಡೆಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ತೃಪ್ತಿಗೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ನಾನು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಈ ಮಸೂದೆ ಪಾಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರುಗಳು ಬೇಗ ಆಗುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಅವಕಾಶವೂ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಮೊದಲಿಂದಲೂ ನಮಗೊಂದು ಆಸೆಯಿತ್ತು, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸುಧಾರಿತವಾದ ಒಂದು ಶಾಸನ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈಗಲಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಅದೇನನ್ನೂ ಮಾಡದಿರುವುದು ಬಹು ವಿಷಾದಕರ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ತಾನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನು ಬಂದದ್ದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪದಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ Directive principles ನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವಲ್ಲ, ಆ ಕಡೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಾದರೂ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಧೈರ್ಯಮಾಡಲಿ, ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನಾದರೂ ತೋರಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. 'ಅಂತಃಕರಣ' ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಚುಚ್ಚಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ವೀರಾಗ್ರಣಿಗಳಂತೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂಥಾವರು ಈಗೇಕೆ ಅಂಬೆಗಾಲು ಇಡಲಿಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಡದೆ ತೊಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅಂದರ "ಅಂತಃಕರಣ" ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇನ್ನೇನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿ?

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ: ಪ್ರಗತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನಾದರೂ ಒಂದು ಶಾಸನ ಕಡತಕ್ಕೆ ಇದು ಬರುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರಂಥ ಮಹಾ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಈಗ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಆಗಬೇಕಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಯಾರೂ ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ 2-3 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ, 19ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯ ಸಲಹೆಪಡೆದು ಅಂಗೀಕಾರ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ತಕ್ಕಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ತೋರಿಸಿ ಈ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House has agreed to sit till 5-30 and finish it. Tomorrow we have to take up the Agricultural Income-tax Bill. If this Bill is not finished today, it will have to be taken up some time later.

Sri T. MARIAPPA.—Sir, certain very interesting observations have been made by Sri Pattabhiraman. It will not be proper to stifle opinions. If need be, we shall sit till 5-30, but still if it is necessary, it must be continued to-morrow also.

Sri J. MOHAMED IMAM.—This is a very important Bill. The Hon'ble Leader of the House is not present here. There was an understanding between me and him about tomorrow's Business of the House. But now since we are

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

not able to finish this Bill even if we sit till 5-30 or 6, I suggest that we may rise now and continue this Bill tomorrow also and if necessary sit late tomorrow and finish it. We will take up the Agricultural Income-tax Bill next day.

Mr. SPEAKER.—There is urgency about the Agricultural Income-tax Bill because it will have to go to Select Committee.

Sri J. MOHAMED IMAM.—You can consult the Leader of the House on this point and decide, Sir.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet at 12 noon tomorrow.

The House adjourned at Fifteen Minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Tuesday, the 12th April 1955.

WD 4508—GPB—550—23-9-55.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

THIRTY-NINTH DAY.

Tuesday, 12th April 1955.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI H. S. RUDRAPPA, B.SC., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Construction of a tank to an Addehalla near Nagarle Village, Nanjangud Taluk (Estimates for).

Q.—684. Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether an estimate has been prepared for constructing a tank to an Addehalla near Nagarle Village, Nanjangud Taluk, for irrigation purposes;

(*b*) the total area of land that would be fed by this water storage;

(*c*) the total cost of the estimate ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) 88 acres.

(*c*) Rs. 1,19,000.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ.—ಈ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಎಷ್ಟಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is under scrutiny in the Executive Engineer's office.

Sri M. LINGANNA.—May I know the time that is required to scrutinise and pass this estimate, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It will take some time for scrutiny at various offices.

Sri M. LINGANNA.—Do they expedite the matter early as the advantages accrued are greater ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We will expedite as early as possible.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಖರ್ಚಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆಯಿದೆಯೇ, ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎಷ್ಟು capital cost ಬೀಳಬೇಕು ಎಂದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಬಂಧನೆಯುದೆ.

Assistant Commissioners (Vacancies).

Q.—897. Sri D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of places that have fallen vacant in the cadre of Assistant Commissioners from April 1954;

(*b*) which are they ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) 11.

(*b*)—

(1) Assistant Secretary to Government.

(2) Assistant Secretary to Government.

(3) Assistant Secretary to Government.

(4) Assistant to the Chief Engineer.

(5) District Survey Officer, Bellary.

(6) District Survey Officer, Kolar.

(7) Sub-Division Officer, Davangere.

(8) Assistant Secretary on the personal staff of His Highness the Rajpramukh.

(9) District Treasury Officer, Chitaldrug.

(10) City Magistrate, Bangalore.

(11) City Magistrate, Mysore.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ ಸ್ಥಾನಗಳು ಹನ್ನೊಂದು ಖಾಲಿ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ ಖಾಲಿಯಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಚೆಗೆ ಇವೆಲ್ಲಾ fill up ಆಗಿವೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ಛೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರ ಸ್ಥಾನಗಳು fill up ಆಗಿವೆ. ಏನಿದ್ದರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸರ್ವೆ ಆಫೀಸರ್; ಬಳ್ಳಾರಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸರ್ವೆ ಆಫೀಸರ್, ಕೋಲಾರ; ಸಿಟಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್, ಮೈಸೂರು—ಇವು ಮಾತ್ರ ಖಾಲಿಯಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇಕೆ ತಡಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು withdraw ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು proposal ಇದೆಯಲ್ಲಾ, ಅದರಂತೆ ಈಗ magisterial work ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—About nine.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಷ್ಟು ಟೈಮ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ ಇಲ್ಲ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I think for a month and a half.

Sri K. PUTTASWAMY.—What is the difficulty in the Government posting some other person to fill up the office ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, it is true that there is some delay. The reason is this : we wanted to recruit people for the Munsiff's post from the magisterial cadre. There was a writ application which has been disposed of recently. It will be taken up and the matter hastened to fill up the post.

Sri K. PUTTASWAMY.—My point is: There was no City Magistrate for 1½ months. What prevented the Government from posting a civilian to that post and then withdrawing him after the decision is taken to post a person from other cadre ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Because in the order of the High Court, they wanted a judicial magistrate to be posted to try a particular case. That is why the difficulty.

Sri K. PUTTASWAMY.—If the order of the High Court was to refer a certain case to judicial matters, there were several judicial matters in the Mysore City. This case could have been transferred to the Judicial Magistrate. Was there any difficulty in not posting a man to that office ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That will have to be done considering the quantum of work in the other Courts in the Mysore City also.

Sri K. PUTTASWAMY.—Has not the work of this Court been very much dislocated and hampered on account of the fact that for nearly a month and a half there is no magistrate ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Just as I said, it is true, Sir.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಬೇರೆಕಡೆ ಇದ್ದವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿದ್ದವರನ್ನೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾಗಿ post ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. I think one was promoted.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಜ್ಯುಡಿಷಿಯರಿಯಲ್ಲಿ 9 ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಇಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಕಾಲ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾಲಿಯಿದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹೊಸದಾಗಿ ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿ promotion ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಚೆಗೆ ಯಾರನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು eligibility ಲಿಸ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it the First City Magistrate or the Second City Magistrate ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Perhaps the Hon'ble Member knows much better than the Minister.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are the Government aware that the First City Magistrate is a Civilian—Sri Hombaliah ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is there any vacancy now ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have already answered.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—May I know how many Assistant Commissioners are working as City Magistrates or First Class Magistrates ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have already answered that question.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Why is it, Sir, that you have not filled up Sl. No. 1-2-3 Assistant Secretary to Government ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—They have been filled up.

Epidemic Diseases Hospital in Mysore City (Shifting from present location).

Q.—793. Sri K. PUTTASWAMY (Srirangapatna).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that a few buildings were constructed to shift the Epidemic Diseases Hospital in Mysore City from its present location ;

(*b*) whether residential houses have not come up close to the existing Epidemic Hospital ;

(*c*) whether the Municipal Council has not requested the Government to shift the building from its present location ; the steps that are taken in this behalf ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) A block of wards was constructed.

(*b*) There are residential buildings round about the E. D Hospital at a good distance.

(*c*) Yes. Government consider that it is not necessary to shift the E. D. Hospital from its present location.

Sri K. PUTTASWAMY.—What has happened to the block of wards that were built ?

Sri T. CHANNIAH.—The block of wards are available and members of the Municipal Council, Mysore, wanted to utilise a portion of the block for the E. D. Hospital and also a portion for the Beggars Colony.

Sri K. PUTTASWAMY.—It is stated that a block of wards was constructed. My question is : how are these block of wards being used now ?

Sri T. CHANNIAH.—They want to utilise for the location of the E. D. Hospital.

Sri K. PUTTASWAMY.—The responsibility of shifting the E. D. hospital or running the E. D. hospital is that of the Government, not of the municipality. My question is not for what use they would put. My question is : how are these buildings being made use of for the present ?

Sri T. CHANNIAH.—Not yet, Sir.

Sri K. PUTTASWAMY.—May I know when these buildings were completed ?

Sri T. CHANNIAH.—I want notice.

Sri K. PUTTASWAMY.—May I know the expenditure incurred on these buildings ?

Sri T. CHANNIAH.—The expenditure incurred on these buildings is Rs. 54,000.

Sri K. PUTTASWAMY.—It is stated in answer to (*b*) that there are residential houses at some distance. May I know what is that distance ?

Sri T. CHANNIAH.—I cannot tell the exact distance of the residential buildings, to the E. D. hospital at present.

Sri K. PUTTASWAMY.—May I know the lung-space available for this E. D. Hospital ?

Sri T. CHANNIAH.—I want notice please.

Sri K. PUTTASWAMY.—What was the reason that prompted the Government to take a decision to shift the E. D. Hospital from its present location to a place where these block wards are built ?

Sri T. CHANNIAH.—On previous occasion the Director of Public Health gave an opinion that the existing E. D. Hospital may be shifted to near Soldiers' House near Bannimantap. But it was in August 1953. When an inspection was made by the Chief Minister, the Director of Medical Services and the Director of Public

(SRI T. CHANNIAH.)

Health and the Municipal Commissioner, it was thought desirable that the existing E. D. Hospital may not be shifted from that place and it may be continued with suitable sanitary arrangements.

Sri K. PUTTASWAMY.—May I point out during the said inspection, the Director of Medical Services and the Director of Public Health were not present there? Has it come to the notice of the Government that the residential houses have been permitted quite close to the existing E. D. Hospital?

Sri T. CHANNIAH.—Not quite close to the existing hospital. But some sites have been sold by the Trust Board at heavy prices.

Sri K. PUTTASWAMY.—My question is not with reference to the sites. My question is that residential houses have been built and persons and families are residing in houses which are very close to the hospital.

Sri T. CHANNIAH.—My information is that they are situated at considerable distance from the hospital.

Sri K. PUTTASWAMY.—May I know what is the source of your information saying that they are at 'good distance'?

Sri T. CHANNIAH.—Official sources.

Sri K. PUTTASWAMY.—What is that official source, Sir? I am a person who is residing just near it and the information that is supplied to you is far from truth. There are houses where families are residing and these houses are adjacent to the E. D. hospital. You get this information and you rely on it.

Mr. SPEAKER.—May I bring to the notice of the Hon'ble Member that, that is the answer given and if he wants to refute that statement, the question hour cannot be utilised for that.

Sri K. PUTTASWAMY.—May I know whether the Hon'ble Minister has inspected these buildings at any time?

Sri T. CHANNIAH.—I have not inspected.

Sri K. PUTTASWAMY.—May I know the date on which the Director of Public Health has given his opinion?

Sri T. CHANNIAH.—The date on which the Director of Public Health has given his opinion, I cannot give at present. But I think it is about $1\frac{1}{2}$ years back.

Sri K. PUTTASWAMY.—Is that not subsequent to the date on which the Chief Minister inspected the place, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—I think the Chief Minister and the Director of Public Health have inspected the spot in the month of August 1953. I think it is after the date of the inspection of the Director of Public Health.

Sri K. PUTTASWAMY.—Has there been any representation or resolution by the Municipal Council very recently about the shifting of this hospital, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri K. PUTTASWAMY.—May I know when that resolution or representation was sent to the Government?

Sri T. CHANNIAH.—I think on 30th November 1954.

Sri K. PUTTASWAMY.—Have they not sent up the opinion of the Director of Public Health which he furnished in the month of October 1954, to the Government?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, I have got the date on which the Director of Public Health has sent his report to the Commissioner, City Municipality. It is on 25th August 1954.

Sri K. PUTTASWAMY.—Will the Government kindly consider the opinion of the Director of Public Health in all earnestness, Sir!

Sri T. CHANNIAH.—The Government have considered his report and the report of the Commissioner, City Municipality, in detail and they have come to the conclusion that at present there is no necessity to shift the existing E. D. hospital from its present location. Instead, they want to make sanitary arrangements to mitigate possible infection.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವರು ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಕೆಲವು ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಅರೇಂಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರೂ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆ ಡೈರೆಕ್ಟರೂ ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಾಗಿ ತಾವೆಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಾರ್ಡುಗಳ ಬ್ಲಾಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ?

Sri T. CHANNIAH.—It is not possible to give that information now.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗಾಗಲೆ 54 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬ್ಲಾಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆ ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ?

Mr. SPEAKER.—It is a matter of opinion.

Buildings for Schools in Arsikere Taluk.

Q.—545. Sri B. CHIKKANNA (Javagal).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of primary, middle and high schools in Arsikere Taluk;

(*b*) the number of primary, middle and high schools for which buildings have been constructed by them;

(*c*) the number of primary and middle schools for which buildings have been constructed by the villagers;

(*d*) the amount of grant given to each of the buildings constructed by the villagers?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*)	(1) High Schools	...	2
	(2) Middle Schools	...	9
	(3) Primary Schools	...	151
(*b*)	(1) High Schools	...	...
	(2) Middle Schools	...	8
	(3) Primary Schools	...	33
(*c*)	(1) Middle Schools	...	...
	(2) Primary Schools and N. T. M. Schools.		6
(*d*)	Nil so far.		

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ.—ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಆರು ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಪೈಕಿ ಐದು ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಮಾಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ; ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದರ ಸಮಾಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪೈಕಿ ಗಂಡಸಿ ಹೋಬಳಿ ಅಲಾಡಿ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ 6,000 ರೂಪಾಯಿ, ಹುಲ್ಲೇಕೆರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ 9,300 ರೂಪಾಯಿ, ಚಿಕ್ಕಯಾರಗನಲು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ 11,200 ರೂಪಾಯಿ, ಚಿಕ್ಕೂರು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಕಲ್ಯಾಡಿ ಎನ್.ಟಿ.ಎಂ. ಸ್ಕೂಲಿಗೆ 9,415 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಕಲಗುಂಡದ ಎನ್.ಟಿ ಎಂ. ಸ್ಕೂಲಿನ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯ.—ಈ ಚಿಕ್ಕೂರು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—7,500 ರೂಪಾಯಿ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 151 ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಟ್ಟು 39 ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ 112 ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮುಫತ್ತಾಗಿಯೂ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಕಟ್ಟಡ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಖಾಸಗಿ ಜನಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರ್ಧ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಧ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಬಾಕಿಯದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

Non-Graduate Teachers in the Education Department (Grant of 1st grade's pay).

Q.—829. Sri T. C. BASAPPA (Tarikere).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is a fact that non-graduate II Division Clerks in the

(SRI T. C. BASAPPA.)

Education Department are given the pay and grade of I Division Clerks when they graduate ;

(*b*) whether the same facility would be extended to non-graduate teachers when they graduate ;

(*c*) if the answer to (*b*) is in the negative, the reasons ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) It was ordered in Government Order No. E. 3157-256—R. & P. S. 38-52-2, dated 22nd May 1953, that the pay of all II Division Clerks in service as have become graduates subsequent to their appointment be fixed at Rs. 60 per mensem in the II Division grade itself.

(*b*) It is under consideration of Government.

(*c*) Does not arise in view of reply to (*b*).

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—(*a*) ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ II ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ಸ್ I ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ವೇಕೆನ್ಸಿ ಬದ್ದಾಗ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಇದೇರೀತಿ ನಾನ್ ಗ್ರಾಜ್ಯು ಯೇಟ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸ್ ಆದರೆ ಪ್ರೊಮೋ ಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಬರು ವುದಿಲ್ಲ. II ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲೇ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸ್ ಆದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ 60 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಮೊದಲು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಡಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ತಕ್ಷಣ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—II ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಆಗಿದ್ದು ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಆದರೆ I ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. He has to wait for his chance according to seniority.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅದರಂತೆ ನಾನ್‌ಗ್ರಾಜ್ಯು ಯೇಟ್ ಟೀಚರ್ಸ್‌ಗೂ, ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸ್ ಆದರೆ I ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದು ಪರಿ ಶೀಲನೆ ಆಗಿ I ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ಸ್ 1/3 ಭಾಗ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಆದವರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅಧಿವೇಶನ ದಲ್ಲಿ ಇದೇ ತರಹ 626 ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು, "The matter is under consideration" ಎಂದು. ಈಗಾಗಲೇ ಆರು ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಮಾಡಿ 1/3 ಭಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿರುವಹಾಗೆಯೇ ಬಾಕಿಯವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಸೂಕ್ತತೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಬಾಕಿಯವರ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸನ್ನು II ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ಸ್ ಆಗಿ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—II ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ಸ್ ನಾನ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದವರು ಗ್ರಾಜ್ಯು ಯೇಟ್ಸ್ ಆದರೆ, he will be paid Rs. 60 but his place in the gradation list will not change.

Sri R. ANANTARAMAN.—Have you not appointed gradaute teachers as second grade clerks in the Secretariat ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

Sri R. ANANTARAMAN.—If it is so, will you kindly see that they are made first grade clerks ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is hypothetical, Sir.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸ್‌ಗೆ 60 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಜ್ಯು ಯೇಟ್ ಆದರೂ 40 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡು ತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಜಿಲ್ಲಾ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್‌ಗೆ 40 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. 60 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆರು ತಿಂಗಳಿನಿಂದಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will enquire into the matter.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—Under-graduate teachers, graduates ಆಗಿಬಿಟ್ಟಮೇಲೂ ಅವ ರನ್ನು ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸ್ ಎಂದು consider ಮಾಡು ವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮಾಡ ಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅಂಥಾ ಲೋಪ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ I ಡಿವಿಜನ್, II ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—I ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ಸನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವರ ಪಟ್ಟಿ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಏಕೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY.

(but not taken up)

Power supply to Irrigation Pump Sets from Madhugiri to Midigesi.

Q.—387. Sri Mali MARIAPPA (Pavagada).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether an estimate for supply of power to Irrigation Pump sets from Madhugiri to Midigesi *via* Hosakere is prepared ?

(*b*) when the work will be taken up ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) The question of taking up the work during 1955-56 is being examined.

Grow More Food Scheme (Confirmation of land grants).

Q.—407. Sri K. PRABHAKAR (Nelamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of applicants and extent of lands granted under Grow More Food Scheme in the State from the inception of the scheme up-to-date (yearwar information may be given) ;

(*b*) of that, what is the number of applicants and extent granted to scheduled caste people ;

(*c*) with regard to scheduled caste people, how many cases have been confirmed so far and how many cases were pending confirmation before the issue of Government Order to convert all grants under Grow More Food into grants, as if made under D. D. rules ;

(*d*) whether it is not a fact that lands granted during 1944-45 still remain without being confirmed, for example, Hanumanthapuram in Nelamangala Taluk ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Please see Statement appended on page 2080.

(*b*) Information is not readily available.

(*c*) No such Government Order has been issued.

(*d*) In some cases, yes.

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

Statement showing the number of applications received and the extent of land granted under Grow More Food Scheme from the inception of the Scheme.

Year	Bangalore No.	Bangalore Extent	Kolar No.	Kolar Extent	Mysore No.	Mysore Extent	Mandya No.	Mandya Extent	Tumkur No.	Tumkur Extent
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		A. G.		A. G.		A. G.		A. G.		A. G.
1941-42	888	6,841 24	...	2,775 11	227	923 05	...	1,764 24	..	...
1942-43	10,571	14,753 25	...	10,092 11	705	4,059 14	...	6,314 02	1,854	16,184 39
1943-44	4,430	5,304 14	...	7,329 16	231	1,601 28	...	4,404 05	1,122	9,958 06
1944-45	1,112	4,036 36	...	5,945 34	335	1,818 18	...	3,199 17	1,926	11,710 15
1945-46	2,957	4,024 36		6,277 11	505	1,320 17	...	3,199 01	1,327	2,404 37
1946-47	507	2,222 37	...	4,330 05	541	2,007 33	...	934 35	641	2,842 11
1947-48	772	1,896 13	...	7,030 26	335	2,952 14	...	282 18	570	2,714 28
1948-49	669	1,760 06	.	4,179 09	324	1,692 11	...	162 21	439	3,204 07
1949-50	341	1,088 14	...	6,276 16	488	2,[illegible]41 02	...	...	251	1,518 29
1950-51	211	565 14	...	6,207 16	888	1,428 31	...	...	307	1,985 23
1951-52	100	319 30	...	9,987 33	569	2,046 16	...	...	166	1,014 02
1952-53	930	340 39	...	4,380 17	96	1,122 20	...	...	113	684 20

Year	Hassan No.	Hassan Extent	Chikmagalur No.	Chikmagalur Extent	Shimoga No.	Shimoga Extent	Chitaldrug No.	Chitaldrug Extent
	12	13	14	15	16	17	18	19
		A. G.		A. G.		A. G.		A. G.
1941-42	...	..	230	1,580 31	...	117 08	382	11,360 05
1942-43	345	1,378 28	409	2,194 01	...	2,775 27	831	11,831 17
1943-44	201	1,280 09	430	1,728 17	...	3,144 27	519	10,770 05
1944-45	72	925 15	146	2,620 32	...	2,663 14	474	5,481 00
1945-46	132	688 36	111	801 17	...	28,971 12	371	4,189 24
1946-47	32	768 31	119	829 34	...	2,740 27	176	2,474 37
1947-48	67	512 14	166	948 39		1,204 13	198	2,105 34
1948-49	69	956 28	193	768 01	...	1,366 20	163	1,476 33
1949-50	89	1,046 12	123	611 21	...	1,848 16	110	781 06
1950-51	135	453 28	53	377 15	...	2,283 36	42	113 37
1951-52	137	899 16	73	271 19	...	1,899 07	...	...
1952-53	78	144 05	81	181 33	...	527 37	...	...

Note.—Information regarding the number of applications in the Districts of Kolar, Mandya and Shimoga are not readily available.

Petition against Sri T. M. Rangayya Setty, Municipal Councillor of Chintamani Town.

Q.—578. Sri M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the date on which the Sub-Division Officer of Chikballapur Sub-Division submitted his report to the Commissioner with reference to the petition received by the Commissioner for Local Self-Government from one Sri A. C. Veerabhadrappa of Chintamani Town alleging that Sri T. M. Rangayya Setty, a Municipal Councillor of Chintmani Town, has acted against the interests of the said municipality ?

(*b*) whether it is a fact that the Commissioner had called for the views of the Municipal Council in respect of the misconduct of the said Sri T. M. Rangayya Setty ;

(*c*) if so, on what date ;

(*d*) the date on which the Municipal Council sent up their decision unanimously recommending for his removal in accordance with Section 16 of the Town Municipal Act ;

(*e*) the reason for not disposing of this matter so far ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 14th July 1954.

(*b*) Yes.

(*c*) On 2nd September 1954.

(*d*) On 6th September 1954.

(*e*) Some records which are required for a full consideration of the case are not made available yet.

Landless agricultural families.

Q.—815. Sri S. R. NAGAPPA SETTY (Shimoga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of landless agricultural families in the State ;

(*b*) whether they would consider to register the agricultural families in the State who are entirely depending on agriculture as tenants and consider such registered agricultural families while granting lands ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The information is not available.

(*b*) No.

ADJOURNMENT MOTION.

Re: Adverse effect of incidence of Sales-Tax on Agricultural Produce.

Mr. SPEAKER.—Sri Mulka Govinda Reddy has given notice of an adjournment motion as follows :—

> " This House do now stand adjourned to discuss a definite matter of urgent public importance and of recent occurrence to wit the situation arising out of the non-disposal of agricultural produce, groundnut by the growers after the introduction of the new system of sales-tax from 1st April, whereby the agriculturist is made to pay sales-tax on his produce which has resulted in accumulation of huge stocks in the market yards at Davangere, Tumkur and Mysore Regulated Markets and thus causing hardship to the raiyats and breakdown of normal trade."

The matter is no doubt of great public importance. But, the new system of sales-tax referred to in the motion, though stated to come into force from the 1st of April, is as a result of an amending Act passed quite some time ago by the Legislature.

I also learn that the Rules under which the levy is made was published on 2-2-1955 and objections were called for and it is only thereafter that the levy has come into force. Therefore there was enough time for the Mover to bring this matter before the Assembly earlier.

It is also clear that any change in the method of levy has to be by legislation. It has been laid down that when an alteration in the law

(MR. SPEAKER.)

which is complained of is required, then the method is not by an adjournment motion.

As stated by Mr. Speaker Peel as early as 1894, "What I think was contemplated was the occurrence of some sudden emergency. But I do not think it was contemplated that a question of very wide scope, which would demand legislation to deal with it in any effective manner should be the subject of discussion."

In the circumstances, the adjournment motion is not in order and I therefore disallow it.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I would like to know if the Hon'ble Minister is contemplating to bring an amendment to the Sales Tax Act very soon. What is the intention of Government ?

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—I am examining the question.

Mr. SPEAKER.—Since, yesterday, during discussion, the Government also admitted that the report of the committee was otherwise, they will take necessary action.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sir, yesterday the Hon'ble Minister said emphatically that Government want to bring an amendment and today, the Hon'ble Minister says that he wants to examine. Why is this inconsistency, Sir ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Even yesterday, I submitted that I am examining the matter and actively considering the subject.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is a very urgent matter.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I understand. The only solution would be to shift this commodity from the single point levy to the multi-point levy.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The entire market is paralysed.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am fully aware of it.

Sri J. MOHAMED IMAM.—If necessary and if the matter is so grave, I would suggest to Government to bring in an ordinance....

Sri Kadidal MANJAPPA.—We are sitting here and we cannot draw an ordinance. I am drafting an amendment. I will consult some Hon'ble members before taking a final decision.

12-30 P. M.

ADJOURNMENT MOTION

Re. Delayed Publication of the Results of Sakti-Vishistadwaita Examination.

Mr. SPEAKER.—I have got another adjournment motion to be disposed of before taking up any other business. Sri Linganna has sent up an adjournment motion which is as follows :—

> "This House do stand adjourned to discuss a definite matter of public importance and of recent occurrence, namely, :the delayed publication of the results of Sakti-Vishistadwaita Examinations of the State on April 7th 1955 resulting in the prevention of the failed candidates from appearing for the 1955 examination in the usual course."

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—I may submit that there is a short notice question also covering this issue. Further, Sir, this is not a matter of public importance because it concerns just a few students against whom there was a charge of corruption and leakage of papers. It was considered and a very sympathetic view was taken and the results were announced. No doubt there was some delay because the matter had to be investigated at length. My submission therefore is that it is not a matter of public importance and it concerns just a few students. In view of the fact that there is a short notice question on this subject technically also, this adjournment motion is not admissible.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—I want to know whether the Minister wants to admit Short Notice Question. In that case, I am not pressing this adjournment motion at all.

Mr. SPEAKER.—It has been stated by the Honourable Minister that there is a short notice question. That means he is going to answer that also.

Sri M. LINGANNA.—I do not press the motion.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore South).—There is a ruling pending from the Chair regarding the chance to be given to Sri H. M. Channabasappa. The Chair undertook to give the ruling.

Mr. SPEAKER.—I am examining it and I also wanted to know the procedure that has been adopted in the other legislatures. Since that Bill is not taken up for consideration, I will announce my ruling in a day or two.

Now the discussion on the Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill will continue.

MYSORE VILLAGE PANCHAYETS AND DISTRICT BOARDS (AMENDMENT) BILL, 1955.

Motion to consider (contd.)

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೈಸೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಇತಿಹಾಸವು ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ 1947 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ 1926 ನೆಯ ಇಸವಿ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಕ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗಳಾದುವು. ಆಮೇಲೆ 1949 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 1952 ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ರಚಿತವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ತಲೆದೋರಿ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನೇರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದವು. ಆಗ ಪುನಃ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಈ ದಿವಸ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ಒಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲಾಯಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸಿರುವಂಥ ಒಂದು ಅನಾದರಣೀಯ ಮತ್ತು ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯೇನಿದೆಯೋ ಅದು ತೀರಾ ಖಂಡನೀಯ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪೂರಾ ವಿಷಾದಕರವಾದಂಥ ಅಂಶವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನೇ ತಾವು ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಊರ್ಜಿತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಲೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ತಮಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾನೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೊಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಟೀಕೆಯನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಬಹುಶಃ ಇರುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರದೆ ಇರುವಂಥ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಒಂದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರಾದುದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಇದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನೇ ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ನನ್ನ ಮೇಲೇನೂ ಬೀಳಲಾರದೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ನಾನೀಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಆ ವ್ಯಾಧಿ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ತಾವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನಗಳಿಗೇನೇ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾದಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು

---

* Asterisk indicates that the remarks and speeches have not been revised by the Member concerned.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಹಿತಕರವಾದುದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಇತಿಹಾಸವು ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದದ್ದು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಜೀವಿಗಳಾದವು. ಅವರಿಂದ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಯಾವ ಒಂದು ಪುರಸ್ಕಾರವೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೊನೆಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು 80 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಆ ಹಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅರಿವು ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಉದಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಜನರು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾಮಕರಣದ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾನೂನುಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ದೊರೆತಂಥ ಒಂದು ಮಹಾ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಲು ಹೊರಟಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರುಗಳೂ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವು ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಹೀಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ, Self-Government ಇಂಥಾದ್ದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾತ್ತ ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಆ ದಿವಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೂ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸ್ಟೇಟಿನ ಒಂದು ದೌರ್ಜನ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ದಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ನಮಗೆ ಹೊಸ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಏನು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ Planning ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಇರುವುದರಿಂದ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿರಬಹುದು. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರೂಢಮೂಲವಾಗಿ ಊರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಜೀವವನ್ನೂ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬೇಕು. ನನ್ನ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅವರು ಯಾವ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ತನ್ಮುಖಾಂತರ ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದು ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ಅತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ತೋರುಗಾಣಿಕೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಗಳು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಏನೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ, ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬದಲಾಗುತ್ತ ಇರುತ್ತವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು, ತೀರ್ಮಾನಗಳು, ವರದಿಗಳು, ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣವೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗಿ ಅನೇಕವೇಳೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವ ಇದ್ದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಗೌರವ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೋ ಅದೇ ಗೌರವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಹೆಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಸಮಿತಿಗೂ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಈಗ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದರು. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ ವೈಖರಿಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪಾರ್ಟಿ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಗಳಿರಬಾರದು. ಸತ್ಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತವಾದ ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದ, ಒಂದು ಸಹಕಾರ, ಅವರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ . . . .

Mr. SPEAKER.—How is it relevant to this Bill? The Hon'ble Member can only speak on the provisions of the amending Bill—not on the provisions of the original Act.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ; ಪ್ರತಿದಿವಸ ಒಂದೊಂದು ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಫಿರ್ಯಾದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ, ಅನೇಕ ಸಲ ಅವರು ಬೊಬ್ಬೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಅಷ್ಟೆ. ಈ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯೇ ಮೂಲಾಧಾರವೆಂದು ತಾವು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಸಾರಲಿಲ್ಲ! ಇಂಥವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳದೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ತರುತ್ತೀರಿ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬರೀ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಕ್ಷಣ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಮಗೆ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆಂದು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅವರ ವರದಿಯೂ ಬಂತು. ಅದು ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ? ಕಮಿಟಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಅಥವಾ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕಗಳು ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು Objects and Reasons ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ? ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವವೆಂದು ನೋಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಒಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸ್ವರೂಪವಾದಂಥ ಸಮಿತಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತೆ ನನಗೇನೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—That is not relevant, Sri Gopala Gowda. I want to be very strict; it does not matter even if I incur the displeasure of some Hon'ble members. I request Hon'ble members to adhere to Rules of Procedure.

*Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—With due deference to the Chair, I submit that this Amending Bill seeks to amend the Village Panchayets and District Boards Act. Whenever we speak on the amendment, necessarily we will have to refer to the original Act Without reference to the original Act, it would be very difficult for us to confine our speeches to the amending bill. Therefore, I submit that whenever an amendment is placed before the House, that entire particular Act will be the object of discussion. If the Chair restricts discussion only to the clauses here, then it would be very difficult for us to do full justice. So, we will have to cover the entire provisions of the Act.

For exemple, there is one important clause regarding the delimitation of constituencies. The original Act was quite different. Now they want to create one taluk constituency. When we have to discuss the Bill, we will have to discuss the provisions of the old Act and also refer to the relevant portions. So, my humble submission is this: when the existing Act is sought to be amended necessarily, we will have to refer to various provisions of the old Act which will have a bearing on the amendments. I submit to the Chair that it will be very difficult to confine ourselves to the amending Bill without making a reference to the old Act. Therefore, I request that due latitude will have to be given to the member to refer to the necessary clauses contained in the old Act.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, it is true that Honourable Members while speaking on this Bill can refer to the relevant clauses incidentally, but they cannot cover the entire District Board and Village Panchayet Act and comment upon the existing provisions. For instance, Mr. Gopala Gowda made a reference to the elections held in connection with Village Panchayets; It was not at all relevant; he could have simply said what procedure we had adopted. But he went on criticising the method and the manner in which the election was held and said the Shanbhogue was the 'show-master' there.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I may bring to your notice one point; that is, last year, we discussed the amendments

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

on the Sales-Tax. The Government introduced a series of amendments to the Sales-Tax Bill, and the Chair may remember that it took me nearly two or three days in that connection. We not only discussed the amended provision but also we went into the entire sales-tax structure.

Mr. SPEAKER.—Whatever it may be, I can understand the point of the Honourable Member.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We will not waste the time of the House. We want to point out further amendments if necessary. We want to suggest to the Government that certain Clauses are not helpful. So the practice is, whenever amendments are made to a particular Act, the members have a right to refer to any important points in that Act. We are not going to refer to any other Act.

Mr. SPEAKER.—Of course, it is laid down in the Rules of Procedure that relevant provisions can be referred it. Relevancy should be strictly adhered to, that is also stressed there. I have no objection if the Honourable leader of the Opposition refers to relevant provisions of the old Act. But any matter outside the scope of the Bill, cannot be allowed in the discussion. I have no objection to a passing reference being made. The scope of the discussion should not extend to the subject of elections and the procedure adopted by the Government and the result thereof. All relevant provisions in the original Act can be referred to and I will allow the discussion to that extent.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ರೀತ್ಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ರಚನೆಯು ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾಮಕರಣವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಕಮಿಟಿಗಳ ಅನುಭವ ಹಿಂದಿದ್ದ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮುದ್ದಗಿರಿಗೌಡ.—ಏನು ಅನುಭವ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿದೆ? ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅವುಗಳಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಅನೇಕ ಜನರಿರುವಾಗ, ಅವುಗಳಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೇನೋ ಆಘಾತವಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವ ಹಾಗೆ ತಪ್ಪರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರೋ ಏನೋ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೋ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವನಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸ್ಟ್ಯಾಚುಟರಿ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧವಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಟ್ಯಾಚುಟರಿ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಮೂರು ಕಾಸನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿರಕೂಡದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರು ಗೌರವ ಸದಸ್ಯರು. ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಅವರೇನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರನ್ನು ನಾಮಕರಣಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಅವರು ದುಡ್ಡು ತಿಂದಿದ್ದಾರೆ, ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣವೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—I do not want the Hon'ble Member to give room to provocation. You can only make passing reference to these committees.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The Constitution of these Committees is not before us. It would have been relevant if the Hon'ble Member had made reference to such points during the Budget Discussion or during the debate on the Rajpramukh's Address. Now they are unnecessary.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳುವಾಗ ಇದು relevant ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—It i like this, Sir. The constitution of rural development committees encroaches upon the District Board which ought not to. Secondly, the constitution of these committees would deprive the District Boards of their legitimate income. On these two

grounds we are opposing the amending Bill.

Mr. SPEAKER.—They have not abrogated any of the provisions relating to the powers of the District Boards.

1 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

106ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಈಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವರಮಾನಗಳೇ ಕಡಿಮೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ದಿವಸ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಈಗ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಒಂದು ಇಂಥ ಹೈಸ್ಕೂಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೋರ್ಡು, ಚಾಕ್‌ಪೀಸು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಬೇರೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸ್ಕೇಲನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲಿನ ವಿಚಾರವೇ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅದರ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರಾ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಲೀಸಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಅದಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೆಲ್ಫ್-ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬ ತತ್ವದಲ್ಲೂ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇನಾದರೂ ನಂಬಿಕೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಕಾರ್ಯತಃ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಸಭೆಯೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಶೇಕಡ 12½ಯಲ್ಲಿ, 6¼ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ:—

"The Government shall assign to all the District Boards in the State an amount equal to 6¼ per cent of the land revenue collected in the State. The amount to be allotted to each district board being such as Government may from time to time determine."

ಇದೊಂದು ನಿಖರವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದು ನೋಡಿದರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಾರಣ ತೀರಾ ಆಭಾಸವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ಕಾರಣ. ಏನು ಕಾರಣ ಹೇಳಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಕೂಡ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕಾರಣವಲ್ಲ, ನೆಪ. ಮತ್ತು ಪುನಃ ಸಮಿತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲಸ ಸಮಿತಿ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಅಸಮಂಜಸ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಂಥ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತುಳಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಡಿಲೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಮುಖಾಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ನಿನ್ನೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ಓಟು ಮಾಡಬೇಕು, ಕಂಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗಬಹುದು; ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಲಿಮಿಟ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದು. ಅವರು ಕೆಲವುವೇಳೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ ಸಂಪಾದಿಸಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯವರೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕೂಡ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ಹೊರಗಡೆಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಜೀವನವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅದು ಮತ್ತೊಂದು ರಂಗಸ್ಥಳವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೋಬಳಿ ಕೆಲಸ ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೆಲಸ ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಇಷ್ಟವಿರುವವರು ರಾಜಕೀಯ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಬೀಳದೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇಂಥವರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಭಯವಿದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಂಬಂಧವಿರಕೂಡದೆಂದು ನನಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸುವುದು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ದಿವಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುನಃ ಕೆಲವರ ಕೈಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ರಾಜಕೀಯದ ಗೊಂದಲದಿಂದ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಅಪಕಾರವೇ ಆಗಬಹುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಈಗಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ಟಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ನಾವು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪುನಃ 3 ಜನರನ್ನು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಆರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರುವವರು ಅಂಥ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗವೂ ಬರಬಹುದು. ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುವುದರಿಂದ ಓಟು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕನ್‌ಫ್ಯೂಷನ್ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಡೀ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆರಿಸಿ ಬರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೂ ಸಹ ಅನುಕೂಲವಾದೀತು. ಇದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಈ ದಿವಸ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಡೀ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ; ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನು ಒಡೆಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬರಬಹುದು. ಆಗ ಕೆಲವು ಹೋಬಳಿ ಜನರು ಇನ್ನೊಂದು ಹೋಬಳಿಗೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಡೀ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಪುನಃ ಕಂಡರೆ ಎದೆಗೆಡಬಹುದು ಎಂಬ ಭಯ ಕೂಡ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಈ ದಿವಸ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ನಾವು ಬೇಸಿಸ್ಸಾಗಿಟ್ಟರೆ ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1,86,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1,70,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮೇಲೆ ನಾವು ಸ್ಥಾನ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಡೀಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡುವ ಅಂಶವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ--ಈಗಾಗಲೆ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು 30 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಿಂಗಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ,—ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಡೀ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಡೀ ಲಿಮಿಟ್‌ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಈಗಿರುವ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿನ ಎಲೆಕ್ಟರಲ್ ರೋಲ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ. ಕೆಲವುಕಡೆ ಎರಡು, ಕೆಲವುಕಡೆ 3-4 ಹೋಬಳಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಡೀ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿದರೆ 30 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ 15 ಸಾವಿರ ಓಟರುಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದರ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲೇ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ರಚನೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಕಾಂಪೊಸಿಷನ್ ಆಫ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 50 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ 40, ಮೈಸೂರಿಗೆ 36, ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ 25, ಹಾಸನಕ್ಕೆ 23, ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ 20, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ 20, ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ 29, ತುಮಕೂರಿಗೆ 40 ಮತ್ತು ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ 34 ಸದಸ್ಯರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ; ಬಳ್ಳಾರಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಇಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಹಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 50ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ 30 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆಮೇಲೆ ಬರೀ ರೆವೆನ್ಯೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿರುವುದು ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

"51 *District Board Constituencies.*—(1) Every Revenue Taluk (excluding such portions of the taluk as included in a Municipality or area under the authority of a sanitary Board or a Town Board) in the District shall be a constituency and each such constituency shall elect such number of members not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2), determine."

ಈಗ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,80,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. 3ಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕಮ್ಮಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸುಗಮ ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಾದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದೆ. ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಾದಿಡುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಕಾದಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲೊನಿ ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ಡ್ ಸೀಟ್ ಎಂದು ಕರೆದು ಅಂಥವರೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾದ್ಯಂತ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಯಾವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಆಗಿಡಬೇಕೆಂಬುದು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದರೆ, ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿಂಗಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ,

ಯಾವ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಆ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಇತರರೊಡನೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಓಟುಮಾಡತಕ್ಕವರು ಜನರಲ್ ಸೀಟಿಗೆ ಓಟುಮಾಡುವವರೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಓಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯೂ ಕೂಡ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಡಬ್ಬಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲೂ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೆ ನಾವು ಈಗ ಹೇಗೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಿಸರ್ವ್‌ಡ್‌ಸೀಟ್ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಾಗ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆಯೋ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು, ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಇವತ್ತು ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿಯ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡ ದೊಡ್ಡ ನ್ಯೂನತೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕಂಡು ಬಂದ ನ್ಯೂನತೆ ಬಹುಶಃ ಇದೇ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಪರೋಕ್ಷವಾದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣ ಬಹುಶಃ ಬೇರೆ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಸರ್ವೋದಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣದಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆತರುವುದು ಕಾರ್ಯತಃ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೇ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆ ಆದರ್ಶ ಕಾರ್ಯತಃ ಜಾರಿಗೆಬರುವಾಗ, ನಿರ್ಮೋಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪಕ್ಷಾತೀತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ, ನಮ್ಮವರು, ನಾವು ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಗರೀಕದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು, ಯಾರ್‍ಯಾರು ಅರ್ಜಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ, ಇಂತಹವರು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಂದರು, ಇಂತಹವರು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಇದೆಲ್ಲಾ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತೀರ ಸೇವೆಮಾಡತಕ್ಕ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ ಸೋತುಹೋಗಬಹುದು. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ, ಸೇವೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹನಾಗಿರುವವನನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತತ್ವ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತ ಇರುವ ರೀತಿ. ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿ ಇಲ್ಲ, ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುಕಳೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗುವ ತೊಂದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಖಾಯಿಲೆಗಿಂತ, ಮದ್ದೇ ಜಾಸ್ತಿ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಓಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 10 ಜನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಎಂದೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಂಥಾ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ಅವರು ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನಾಗತ್ತದೆ ಎಂದರೆ 10 ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಅಂಥ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. 200-300-500 ಜನರ ಓಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬರುವುದಾದರೆ-ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಓಟು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಅವರೇ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಜನತೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಸೇವೆಯೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. As a matter of right and fact he will do it. ಆ ಹಣ ಇವತ್ತು ದುಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಿ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕರಪ್ಷನ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆಬೇರೆ ಅಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ನಿಸ್ಪೃಹರಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಆರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಈಗಲೇ ಸೂಚನೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನ್ಯಾಯವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಅಕ್ರಮವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ, ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರೂಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಅಸೆಂಬ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವಾದಗಳ ರೀತ್ಯಾ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಚರ್ಚೆನಡೆದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಬರಬಹುದಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು calendar of events ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮುಂದೆ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿ ವಿವಾದ ಬಂದು ಅರ್ಜಿಹಾಕಿ ಆಗಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಮೇಲೆ ಈಗ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವ ಏನಿದೆ, ಇದು ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೇ ಹೋದರೆ, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡಿರುವುದೂಕೂಡ, ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಂತುಹೋಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಿಗದಿಯಾಗದೆ ಅನೇಕರಸ್ತೆಗಳುಕಾಂಗಾರಿಯಾಗದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಳಂಬಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾರಿಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡುವಾಗ ದೂರ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದದ್ದು. ಇವೊತ್ತು ನನ್ನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಮ್ಮವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾನೂನುಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮೂಗಿನ ನೇರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುವುದಾಗಲೀ ಸೂಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಪುನರಃಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪುನರುದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಆದರೂಕೂಡ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಪರ್‌ಸೆಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದುವು ಅನೇಕವಿವೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೂಚನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು; ಹೋದರೆ irrelevant ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇರ್ರೆಲವೆಂಟೇ ರೆಲವೆಂಟೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೆಲವುವೇಳೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೆಲವೆಂಟು, ಇದರ ಮೇಲೆ ಕನ್ಫೈನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಲವುವೇಳೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವುವೇಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಕಡೆ, ಈ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂಭವ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಏನು ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಚಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಏಕಾಏಕಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ, ಎಂದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉಮೇದುವಾರರು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ, ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ, ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದೇ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲಿಹೋಗಬೇಕು, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಚುನಾವಣೆಗೂ ಅದೇರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದರೊಳಗೇ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ, ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಡನೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಸಿ, ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವರ್ಷವೇ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ ನಿನ್ನೆಯಿಂದಲೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗಳ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಷಯ ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಈಗ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೆ ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಹೀಗೆ ಓಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಯಾವರೀತಿ ಇದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಹಾಗೆ ಈ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಡಿಸ್‌ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ:—ಈಗ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗಳು ಇರಬೇಕೇ ಅಥವ ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗಳಿರಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಾದಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೂ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್

ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಇದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಸಹ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಖರ್ಚು ಹಾಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾದಷ್ಟು ಓಟುದಾರರನ್ನು ಕಾಣತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆಯೆಂಬ ಅನುಭವ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿರುವಹಾಗೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ 10-12 ಜನರ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಬ್ಲಾಕುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಉಮೇದುವಾರರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಹಿಡಿತಮಾಡಿದರೂ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಅನುಭವ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡವಾದರೆ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಹೊರತು ಹೀಗೆ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾದರೆ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳೇನೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರು ಕಂಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡುಸಾರಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ನನ್ನ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಅವರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ತಮ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಆವರ್ತಿ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಪುನಃ ನಾನೂ ಸಹ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇದು ಒಬ್ಬರ ಪ್ರಚಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಪ್ರಚಾರ ಹತ್ತಾರಾವರ್ತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಸಹಜವಾಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳು ಹೆಚ್ಚಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಉಮೇದುವಾರನಿಗೂ ಆತನ ಚುನಾವಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಇಂಟೆನ್ಸಿವ್ ಆಗಿ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಉಮೇದುವಾರನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಚುನಾವಣೆಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಖರ್ಚು ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. . . .

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ಎಳಂದೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಹಾಗಾದರೆ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ; ತಮಗೆ ಖರ್ಚು ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಅನೇಕ ಮೈನರ್ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗಳು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಮೈನರ್ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗಳವರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಜಯಶೀಲರಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಎಡರುತೊಡರುಗಳು ಇರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಯುಗದಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಇರಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬೇಗ ಹೊರಟುಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳುಂಟಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಾಮುಳೆ ಹರಿದು ಹಂಚಿರುವಂಥ ಈ ಮೈನರ್ ಕೋಮುಗಳ ಓಟುದಾರರುಗಳ ಓಟನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಓಟುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಕೋಮಿನವರ, ಅಂದರೆ ಜನರಲ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯವರ ಓಟನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈನರ್ ಕೋಮಿನವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಪಡೆದು ಬರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೀಗೆ ಮೂರು ಜನಗಳು ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತರೆ ಆಗ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೇನೂ ತೊಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಕಷ್ಟವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ 15-20 ಜನರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಹೀಗೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಸು, ಕುದುರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಓಟುಮಾಡಲು ಅಂಥ ತೊಂದರೆಯೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಓಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಓಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮೂರು ಜನರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಗುರ್ತನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ಮೂರು ಜನರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತರೆ ಅವರೊಂದು ಗುರುತನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರವರ ಓಟಿನ ಚೀಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಗುರುತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅಂಥ ತೊಂದರೆಗಳೇನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.)

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕಂಥ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇವರಿಗೆ ಆ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ತಿರುಗಲು ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹಾಗೆ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈದಿವಸ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಶಿಸ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ನಾವು ಎಕ್ಸರೇಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಆ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲಿಯೋ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ವಾದವನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೇನು! ಅವನು ಜನಾನುರಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಜನರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದರೆ, ಜನರ ಪ್ರೇಮಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಆತನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯನು ಆ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ವಾಸವಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನೇನೂ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಎಲ್.ಎ. ಮತ್ತು ಎಲ್.ಸಿ.ಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎಲ್ಲಿಬೇಕಾದರೂ ನಿಂತು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ದಕ್ಷನಾಗಿಲ್ಲದೆ, ಜನಗಳಿಂದ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಜನರ ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸದೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯನು ಆತನು ಎಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯನು ಆರಿಸಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ತಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಬಲಿಬಿದ್ದಿರುವಂಥ ಮೂರುಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂರು ಜನರ ಪೈಕಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಇನ್ನುಳಿದ ಇಬ್ಬರು ಯಾರಾರೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೊಬ್ಬರು. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ತಕರಾರು ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾರ್ತಿ ಜನರು ಕೋರ್ಟುಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿರುತ್ತವೆಂಬುದು ನಮಗೀಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಮನೆಮಠಗಳನ್ನೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರಾಟಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದಾದರೂ ಇಂಥ ಕೊರತೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ತಕರಾರುಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಜನರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಒಂದು ಉಚಿತವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಈ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಆಫ್ ಇವೆಂಟ್ಸ್ ಹಾಕುವಾಗ ಮತ್ತು ಬಂದಂಥ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಅಬ್‌ಜೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾಲ್ ಫಾರ್ ಮಾಡ ವಾಗ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಲು ಒಂದೊಂದು ಡೇಟನ್ನು ನಿರ್ಧರಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಆದನಂತರ 10-15 ದಿವಸಗಳು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಈ ತಕರಾರುಗಳೇನಿದ್ದರೂ ಫೈನಲಾಗುವಂತೆ ತಾವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಕರಾರುಗಳನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳೂ ಬಾರದಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ—ಇಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವಾದಂಥ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಆದರೆ ಇಂಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆಂದೂ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಓಟು ದೊರೆಯದೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತೆ ಎಂದೂ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೀಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮೂಲಕ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಈಗ ಹಾಲಿ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆದುವು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ಟಿನ ಮೂಲಕ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೂ ಈ ಮಸೂದೆಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇದರಿಂದಲೂ ನಾವು ಕೆಲವು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅರೀತಿ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರೀತಿ

ಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ಟಿನ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ಗುರುತುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹದಿನೈದು ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನರು ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಹಾಗೆ ಓಟುದಾರರಿಗೆ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಓಟು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ? ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಓಟುಮಾಡುವಂಥಾ ಶಕ್ತಿ ಕೇವಲ ಕಮ್ಮಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—On a point of order. I have no objection to the Hon'ble Member bringing to my notice or to the notice of the concerned Minister these facts. But whether it is relevant at this juncture when we are dealing with this Bill is a point for you, Sir, to consider.

Sri D. DEVARAJ URS.—You were pleased to say when the other Hon'ble Member was speaking that a passing remark might be made whenever there was relevancy in the matter. I feel this is relevant and so I want to bring it to the notice of the Government. The Hon'ble Minister need not be perturbed over this; it will be an enlightenment.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am not at all perturbed. I will listen to you for one hour or even two hours; but, whether it is relevant is the point.

Mr. SPEAKER.—In the Bill it is stated that election will be on the basis of direct election. So, the Hon'ble Member wants to say what precautions should be taken. But, the Hon'ble member may be brief.

Sri D. DEVARAJ URS.—I will be very brief, Sir.

ಆಗ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಇದ್ದು 15-20 ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಓಟು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು returning officer ಅಥವಾ polling officerಗೆ ಮತದಾರರು ಹೇಳಬೇಕು. ಆ polling officer ಗೆ ದೇವರು ಬುದ್ಧಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಗುರುತು ಹಾಕಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕವೇಳೆ ಬರೀ polling officers ವೋಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇಂಥ ಅನಾಹುತಗಳು ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಓಟುದಾರ ಯಾರಿಗೆ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಕೂಡದೆಂದು ಆ secret ballot ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು rules frame ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಈಗ direct elections ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. Direct elections ನಡೆಯುವಾಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದ ರೀತಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ multi-member constituency ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ single member constituency ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾರ್ಗ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ single member constituency ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದಂಥ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ, ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಭಾವಿಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ವಿಚಾರ, ಸ್ಕೂಲುಗಳ ವಿಚಾರ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಈಗತಾನೇ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತ multi-member constituencies ಆಗಿದ್ದರೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ, minority constituencyಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದರದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾದು ಮನುಷ್ಯನೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗಿದ್ದು ರೈತನಾಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯ. ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತೆ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಹಾಗಿಲ್ಲವೆ ಹೋದರೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನುಭವ. ಮಾನ. ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದು ಭೀತಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಹಣವಂತರಾದರೆ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ, ಅವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪೂರ್ವಿಕರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರಬಹುದಾದ ಅಥವ ಆತನೇ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಇಂಥ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಆತನಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನೇ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬಡವರಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ 25ಜನ, 30ಜನ, 40 ಜನ ಬರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಪಾಲಿಸಿಗಳ ವಿಷಯ, State matters, ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ

(SRI D. DEVARAJ URS.)

ರಸ್ತೆಗಳು, ಭಾವಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವವರು, ಜನರಲ್ electionsನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, multi-member constituency ಮಾಡಿ ಮೂರು ಜನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಕೆಲವರು ಮೂರು ಜನ ಉಮೇದುವಾರರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಯೋಚಿಸಲಿ ಇದು ಸಾಧುವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮೂರು ಜನ, ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮೂರು ಜನ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ, ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕೂ ಎಷ್ಟೋ ಚದರ ಮೈಲಿಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಇರುತ್ತದೆ. 10 ಮನೆ, 25 ಮನೆ, 40 ಮನೆ ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾದರೂ ತಿರುಗಬೇಕಾದರೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 25 ಸಾವಿರ ಅಥವ 30 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಹೋಬಳಿ constituency ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರನ್ನು ಆರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ಕೆಳದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಇವರುಗಳು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಂಗಡಣೆಯಿಂದ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ multi-member constituency ಗಿಂತ single-member constituency ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದೂ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದೂ ಹೇಳಿ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಜನತೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಅದು ನಿಂತಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿನ್ನೆ ಮತ್ತು ಈ ದಿನ ನಾನುಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು single member constituency ಇರಬೇಕೇ multi-member constituency ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರ. ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕಾರ multi-member constituency ಇರಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿವಿಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೋ ಈ ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತೋರುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಆ ತತ್ವವನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷವಾದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವತತ್ವಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾನೂ ಸಹ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ದೂರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ರಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರರೂ ಕೂಡ ಅದರ ತತ್ವ. ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯಗಳಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾಳಿದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು, ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದು ನಾವುಗಳನೇಕರು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇವು ಮತ್ತು ಅನೇಕರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವು, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಸುಖೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದುದು. ಹಿಂದೆ Development Committee ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈ ದಿವಸ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿರುವ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯ

ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರಬಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ prominence ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಧಾರಭೂತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು constituency ರಚನೆ ಬಗ್ಗೆ single member constituency ಇರಬೇಕೇ, ಅಥವಾ multi-member constituency ಇರಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ವಿವಾದ ಬಂದು, multi-member constituency ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೇನೋ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ತಿರುಳಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. I fail to understand if there is any real difficulty in getting real representatives in the case of Multi-member Constituencies. ಇದು ಕೇವಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದು; ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ State ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ 10,000 ವಿರಬಹುದು.

2 P.M.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು).—ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ 10,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ 10 ಸಾವಿರ ಅಥವಾ 15 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜೆಗಳಿರುವ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಯೂನಿಟ್ಟಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಆರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಮತದಾರರಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ Secret Ballot ನಿಂದ ತೊಂದರೆಯಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ನವರು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ 3 ಜನರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವಾಗ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ Secret ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಎನ್ನುವುದೇನಿದ್ದರೂ ಒಂದು relative term. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಕುರುಡರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆಯವರು ಹೋಗಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ವೋಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಪೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ Secrecy of Ballot ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂರು ಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ಆರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದಾಗಲಿ, ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾಗಲಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕವಾದವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಂಶಗಳು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇನ್ನು ವರಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಶೇಕಡ 6 1/4 ನಷ್ಟು ಖೋತಾ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಡಳಿತ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸರ್ವ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದೊಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಾರರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಹಜವಾದ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಾಲದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಒಂದನೆಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಬೇಕಾದ ನಾಗರಿಕ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ, ಅದೇ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ್ಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಈಗ ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಮುಖಾಂತರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಕಮಿಟಿಯವರ ಶಿಫಾರಸಿನಂತೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ $12\frac{1}{2}$ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದುದನ್ನು ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ಗೆ ಇಳಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಕೂಡದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿ Statuteನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಬಂದರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬಹುದೆಂದೂ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸೆಸ್ಸು ವಗೈರೆ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.)

ಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಿ ಹಣ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೇಕಡ 6¼ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಅಮೇಲೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ, ಯಾರು ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಎಂಬುದು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ವೋಟುದಾರರು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವ .ು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದಲಾದರೂ ನಿಲ್ಲಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇದು ಹಿಂದಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಬಿಲ್ಲು ಆಕ್ಟ್ ಆಗುವಾಗ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಕೊನೆಗೇನೋ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದಾಗಿದೆ. ಆಗ ಅವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಗರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಬಹುದೆಂದೂ, ವೋಟುದಾರರು ಮಾತ್ರ ಆಗಕೂಡದೆಂದು ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಇದೊಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಉಮೇದುವಾರನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ, ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕೇನು, ಅವನು ಆ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಅವನು domiciled ಮೈಸೂರಿನವನೇ—ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನಾದರೂ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು? 25 ವರ್ಷ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ, disqualification ಇಲ್ಲದಿರುವ ಆ ಉಮೇದುವಾರ ಮೈಸೂರಿನವನೇ ಅಲ್ಲವೇ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾನೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನಾದರೂ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಇರುವ basis ಆದರೂ ಏನು? ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವಜಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗಿರುವ ಆಧಾರವೇನು? ಹಿಂದಿದ್ದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಹಿಂದಿದ್ದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ pass ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಹರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ Direct Election ಆಗಬೇಕೆಂಬುದು. ಜನಗಳಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಂಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ Indirect Election ಅಂದರೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲಿ, ಅನಂತರ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಸದಸ್ಯರು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಿ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದೆವು. ಆ ಶಾಸನ 1952ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯೇ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಶಾಸನವೇ ಆಗಲಿ ಅದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಿಂದ ಅಂಗೀಕಾರವಾದಮೇಲೆ ಆ ಶಾಸನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ, ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರ ಮುನ್ನವೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣೆ ಬೇಡ, indirect ಆಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇಇದೆ. ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಸ್ಥಳದ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆಯೋ, ಅಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆಯಾ ಸ್ಥಳದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡು ಇವು ಮೂರಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವಿರಬೇಕು, ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದ, ಸಹಕಾರ, ಸಹಾಯಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು; ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲ ತತ್ವ. ಎಷ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಇರಲಿ, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪೈಪೋಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಪರಸ್ಪರ ವೈಮನಸ್ಯಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಪರಸ್ಪರ Co-ordination ಮತ್ತು ಕೋ-ಅಪರೇಷನ್ನಿನಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬ ಮೂಲೋದ್ದೇಶದಿಂದ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಕಮಿಟಿಯವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರು. ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ; ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅವರಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈಗ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬಾರದು. 1½ ವರ್ಷದಿಂದ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯನಿಂತು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲರ ಮನಸಿನಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗೇನಾದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಾವು ತಂದೊಡ್ಡಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಂತಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು

ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸಲಹೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು, ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಷ್ಟವೇನು ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆಬರುವ ಅನರ್ಥಗಳಿಗೆ ನಾವು ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ನವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಅನುಭವ ಪೂರಿತವಾದ ಮಾತು. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಅಷ್ಟನ ಸದಸ್ಯರು ಓಟುದಾರರಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡದೆ ಪೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸರಿಂದಲೇ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬಾರದಿರುವ ಓಟುದಾರರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಆನೆ, ಸಿಂಹ, ಮುಂತಾದ ಗುರುತುಗಳು ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಚೀಟಿಗಳಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಓದುಬರಹ ಬಾರದಿರುವವರಿಗೆ ಪೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಡದೆ—ಯಾವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ.—ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ತಮಗೆ ಯಾರುಬೇಕೋ ಅವರನ್ನೇ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಗೊಂದಲ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಬೇಡ, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮೂರು ಜನ ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ, ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಸಮಿತಿ ಶಿಪಾರಸುಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ, 25 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮೂರು ಜನ ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ 9–10 ಜನ ನಿಲ್ಲುವುದು ಅಸಂಭವವಲ್ಲ. ಹತ್ತು ಜನ ನಿಂತರೆ ಅವರ ಗುರುತನ್ನು ನೋಡಿ ಓಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯೇನಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಡವರನೇಕರಿರುತ್ತಾರೆ, ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಿಳಿಯಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಅವರಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುವಾಗ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೋ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಅಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯ; ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಲಾಢ್ಯರಿಗೆ, ಧನಿಕರಿಗೆ, ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತುಂಬ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಬಡವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲ ತತ್ವ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದಿರುವಾಗ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸೇವಾಸಕ್ತಿಯಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿರಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರಿದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದು ನಿಜ, ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಡೀಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಕಾಲ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ನಿಜ. ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿಧಾನವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನನುಸರಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲು ಈ ವಿಧಾನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಗಬೇಕು, ತಕ್ಷಣ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸೇವೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೇ ವಿನಾ ಅನ್ಯಥಾ ಅಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು, ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ತತ್ವಶಃ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಣ, ಒದಗಿಸಿ, ಇವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವುಗಳೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತತ್ವಶಃ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರಬೇಕ, ಬೇಡವೆ ಎಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಲ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣಕಾಸನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಎಷ್ಟು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಸದಸ್ಯರು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ನಂಬಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ರಸ್ತೆಯುದ್ದ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ನಾನಾ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಸ್ಕೀಂ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸದೇ ಹೋದರೆ ರಸ್ತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಈ ರಸ್ತೆ ನಮ್ಮದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಅವು ಬೇರೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೆಲಸದ ಮಟ್ಟವೆಷ್ಟು ಅವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಿರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸದೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಬರೆದರೆ ಹಲ್ಲಿದ್ದವನಿಗೆ ಕಡ್ಲೆಯಿಲ್ಲ, ಕಡ್ಲೆಯಿದ್ದವನಿಗೆ ಹಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದೇನೂ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಹಣವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪವಾಗಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಿ. ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ನೀತಿಯಲ್ಲ. ತಕ್ಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ತಪ್ಪು ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸೂಕ್ತಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆಯಿದೆ. ಹಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಿಗೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆಯೋ ಅದೇ ತರಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಇದೆ. ನಾಲೆ ಕೆಲಸ, ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ, ರೂರಲ್ ಪ್ರಾಪೊಗ್ಯಾಂಡ ಮುಂತಾದುವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇವೆ. ಡೂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ. ಯಾವ್ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲಸ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಸೂಚನೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ

2-30 P.M.

ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಭಾಗದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ತಾವು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ 4-5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದೀರಿ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is dilating on the functions of the taluk boards. He will be perfectly right if he says: "Provide more funds for the District Boards" but not when he says: "Provide for taluks boards."

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am only indicating how else it is possible to provide.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member has already indicated it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 3 ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ದಿನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೂರಕ್ಕೇ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ 2 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 3, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ 3 ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಜನಗಳು ಬಂದು ಆಯಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶವಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಿಫಾರಸು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿ, ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಒಂದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ Representation of the Peoples Actನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಶಾಸನ ಮಾಡುತ್ತ ಇರುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವದಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಆದರೂ ಮಾಡಿ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಆದರೂ ಮಾಡಿ, ಅಂತು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ Single-Member Constituency ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. Number one. $6\frac{1}{4}$ % ಹಿಡಿಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, Number two. ಚುನಾವಣಾ ತಕರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಣೆಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವುದರ ಮುನ್ನವೇ ಅರ್ಜಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು number three. ಈ ಮೂರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ

ಯೋಜನೆಗಳು, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಜರುಗು ವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೆನೆ.

*ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಧು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮತ್ತು ಆ ಸಮಿತಿಯವರ ಉದ್ದೇಶ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸದೇ ಹೋಗುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಇವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡದೇ ಹೋಗುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ನಿಜವಾದ ಏನು ಒಂದು ದೇಶ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕು ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಆಗಲಾರದು ಎಂದೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಸದಾ ಉಳ್ಳವನು. ಯಾವ ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸದೆ, ಅವಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿ ಕೊಡದೆ ನಾವು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ, ಆ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಇದೇ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆನೋ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಾನೂನಾದರೂ ಆಯಿತು ; ಈ ಎರಡನೆ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಆಗುಹೋಗುಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ :

> " The expenses of such examination of accounts and audit shall be debitable to and be paid out of the Panchayat Fund in such manner as the Government may direct "

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ. 100 ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಇರತಕ್ಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೂ ಇವೊತ್ತು ಇವೆ; 25 ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಇರತಕ್ಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬರೀ ನಾಮ್ಕಾವಾಸ್ತೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಾವು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ 4-6 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಸೇರಿಸಿ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುವಂತೆಮಾಡಿ, ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂಥ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟನೇ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಸೂಚನೆಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪನೆಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದವರು ತಾವೇ ನಿಂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅಭಿಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. 1928-29ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದೆನೋ ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಉತ್ತಮಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಜನಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ, ಇದು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೇನೋ ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆಮಾಡಿ . . . .

Sri Kadidal MANJAPPA.—There is no such provision in this Bill.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಉತ್ತರ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು "ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The point is: there relevant provision in the amending Bill . . . .

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I mean, the administration of the Village Panchayet or the allotment of funds from the Government treasuries to the various Panchayets is not relevant to this discussion, because there is no provision in the present Amending Bill relating to that subject matter.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಆಡಿಟ್‌ಫೀಜು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇವಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವುಗಳು ಈ ಫೀಜನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಆಡಿಟ್‌ಫೀಜು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗು

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.)

ತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. 999 ರೂಪಾಯಿ ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ಷದ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ, ಆಡಿಟ್‌ಫೀಜು 224 ರೂಪಾಯಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಗತಿ ಏನು? ಏನೂ ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಇವೊತ್ತು ಇರುವಾಗ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುವುದು! ಆದ್ದರಿಂದ ಈದಿನ ಅವುಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಆಡಿಟ್‌ಮಾಡುವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಥಿಂಥ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಜನ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮೆಂಬರುಗಳಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದೇಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಅರ್ಥವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ? ಬಹುಶಃ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಏನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಷ್‌ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರೇ ವಿನಾ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರಣ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಸೆಕ್ಷನ್ ಏಳರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ

> In sub-section 3 of section 54 of the principal Act for the words " any person is disqualified under this section or disabled from continuing as a member," the words, figure and brackets " a vacancy has occurred under sub-section (2) " shall be substituted

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಏನೇನು ಹೊಂದಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಹಳವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. Fundamental ಆಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ಇರಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ, ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನೇ ಮಾಡಿ, ಈ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗಳು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ—ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸಲು ದಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಜನರೇ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ನಾವು ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಂಥ ದಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳನ್ನೇ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇದರ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಇಂಥ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉದ್ಧಾರವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಈಗ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶ ಮುಂದೇನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾನೀಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವೂ ಮತ್ತು ಕಡಮೆ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೀಗೆ ಬರೀ ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ದಾರಿ ಎಂದೇ ನಾನೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಹಾದಿಯೋ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಈ Multi-members Constituency ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಡೆದ ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಅಡಲ್ಟ್ ಫ್ರಾಂಚೈಜನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎನ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿಯವರೂ ಮತ್ತು ನಾನೂ ಹಿಂದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ನಡೆಸಿದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೆವು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಈಗ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಜನ ಉಮೇದು

ವಾರರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಆಗ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಗೇನೋ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಆ ಮೂವರ ಹೆಸರುಗಳೂ ಆ ಓಟರ್ಸ್ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಕಟ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಮೂವರ ಕೆಳಗೆ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಓಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಆ ಓಟರ್ಸ್ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓಟ್‌ದಾರರ ಕೈಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ತಲೆ ಕೆಳಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಓಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದ ಜನರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಉಮೇದುವಾರರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಹಸುವಿನ ಗುರುತು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಅವುಗಳು ಏಕೋ ಪಾಪ ! ಕಾಲು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಓಟರ್ಸ್ ಪಟ್ಟಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಬೇರೆ ಮೂರುಜನ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಓಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಂದಿದ್ದರು. (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು !). ಆದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಗುವುದು ಬೇಡ. ಜನರು ತಮಗೆ ಯಾರು ಬೇಕೋ ಅವರನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಉದ್ಭವಿಸದಿರುವಂತೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗಲು ಪುನಃ ನಾವೇ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್‌ಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಏನು ಅಂಥ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರೂ ವಿಶದಪಡಿಸಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮಳವಳ್ಳಿ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—'ಅನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಏನು ಅನಾನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶೇಕಡ ಆರೂಕಾಲು ಭಾಗದ ಕಂದಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೇನಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ 'ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ನೀವು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಹೋಗಲಾರದೆಂದು ನನಗೆನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇ ಕೈಗೊಂಡರೂ, ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಜನರ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಬಹಳ ಆಸೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹರಡಲು ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತವೂ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಹಳ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳೇ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ; ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಈಗಲೇ ಹೇಳಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡರ ಹೆಸರೇನಾದರೂ ಕೆಟ್ಟುಹೋದಲ್ಲಿ ಆಗ ನೀವೇ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬಲ್ಲವು ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೂ ಬೇಡ, ಈ ದಿವಸದ ತನಕ ಇದ್ದಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಬೇಡ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಆಗಬಹುದು. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ; ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಬಿಡಲಿ. ಅದಕ್ಕೂ ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಸರಿ, ಕೆಲಸ ನಡೆದುದೆಲ್ಲಾ ಒಂದು. ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಬರಬೇಕು, ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರುಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ 6 1/4 ರೆವಿನ್ಯೂ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಣದ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ದಾರಿ ತೋರಿಸಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಶೇಕಡ 6 1/4 ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಸ್ವಾಮಿ ಸುಮಾರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲ ; ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ, ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸು ತುಂಬ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಪೀಠವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.)

ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳಾದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ದುಃಖವೂ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಕೋಪವೂ ಬರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ನಾಚಿಕೆಯೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನೆನ್ನೆಯ ದಿನ ಮತ್ತು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ 'ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಕುಂತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲ' ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಈ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ 25 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ನನಗಿಂತಲೂ ಸೀನಿಯರ್. ನಾನೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರೂ ಈ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ಗೆ ಇಳಿಯುವಾಗ ಆಗಲೇ ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಭರ್ಜರಿಯಾಗಿ ಸೂಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಹಳೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಟುಗಳೂ ಸಹ ಈ ದಿವಸ ನಾನು 'ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಯಾವ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯೇ ಆಗಲೀ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಖಂಡಿತ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಾವಿರನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವೂ ಮತ್ತು ದುಃಖವೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಾನಿ, ದುಡ್ಡೆಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತಿದೆ, ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಾನಿಯುಂಟಾಯಿತು, ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀಗ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥ ನೀತಿ—ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಇವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವು. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವುಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥಪರರಾದಂಥ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿ ಒಂದೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲು ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಇಂಥ ದ್ವಂದ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಟ್ರೆಜುರಿ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ ಎಂದು ಆ ಕಡೆಗೇ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸೂತ್ರಾಡಳಿತ ಯಾವ ಕಡೆ ಹೋದರೆ ನಾವೂ ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೇಗ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ತಾವು ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

3 P.M.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇದೇ ಸರ್ಕಾರವೇ ಅಲ್ಲ, ಯಾವ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವವರು ಅವರು Cabinetನಲ್ಲಿ, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನಾವು ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅವರಿಗಿರುವ majority ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಡಚಣೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದರ ತೊಂದರೆಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಇಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸಭೆಯವರು ಬರಬಹುದು, ಎದುರು ಬೆಂಚಿನವರೂ ಇದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಎಂಥ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಸುಲಲತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರ ನೀತಿ ಅವರ principles, ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಅಡಚಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸದಸ್ಯರ ವಿವಿಧಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿಯವರು ಯಾವ ಯಾವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಯಾವ ಸಲಹೆಗಳು ಒಂದು Act ರೂಪವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದವೋ ಅವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಎರಡನೆಯದು, Multi-member Constituencies ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು. ಮೂರನೆಯದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಹಾಕಿ ಇನ್ನೊಂದ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯದು, multi-member ಅಥವಾ single-member constituency ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ 3-4 ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ,

ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಇದೆ. I do not blame them; they have come to an honest decision in accordance with their conscience. ಈ ವಿವಿಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವುದು, ಅಥವ ಆಡಳಿತವಹಿಸಿರುವವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವುದು, ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವುದು, ಯಾವುದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆ ರಾಗಾಯಿತು ಇದೇ ನೀತಿಯಿದೆ. ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿಯ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂತು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೆವು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಾಕಿಯುವರೆಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದೆವು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 1951ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಬಂದು ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದೆವು. ಮುಖ್ಯವಾದ ತತ್ವವೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿಯ report ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೂ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಒಂದು ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. It was received with unanimous support without any dissenting minute.

ಈಗ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಾರ್ಯಾಂಗವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಂಗವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅದು ಕಾರ್ಯಾಂಗಕ್ಕೂ ಬಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಗ್ರೂಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆಗ ಏನಾಯಿತೆಂದರೆ ಇದು ಹಳೆಯದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಗೇ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯನವರು proceedings ನೋಡದೆ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ "delete that clause of indirect elections" ಎಂದು ಮೇಲ್ಗಡೆ ಸೇರಿಸಿದರು, ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿದೆವು, I accepted neither. ಇಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕ್ಲಾಜ್ ಇಷ್ಟು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದುದನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬದಲುಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲಾ Walk-out ಮಾಡಿದೆವು. ಯಾವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ, ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. We should not be taken by surprise. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು vote down ಮಾಡಿದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಏನಾಯಿತೆಂದರೆ ಒಂದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬದ್ದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಾದರೂ ಕೂಡ District Boardನಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಹೆಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕವಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನೀತಿಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ. ಸರ್ಕಾರದವರು you must give us support ಎಂದು ಭದ್ರವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. If they had stood firm to the declarations, all these troubles would not have arisen. ಅವರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೀಗೆ wavering policy, inconsistent policy ಇರುವುದರಿಂದ all this trouble has arisen. Rightly or wrongly, Government should stick up to it and get the support of their followers. If they do not get their support, they must resign. ನಮ್ಮ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ಬಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡು ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು ಹಾಗೆಯೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಬೇಕು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದ ಬಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಹೆಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಏನೇನೋ ಮಾಡಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟು ಬರೆದು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ they wanted to adopt a compromise policy. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಇವು ಮೂರೂ ಇರಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಒಂದು dissenting note ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, it will be to the detriment to both District Boards and Village Panchayets.

ಅವರ powers ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ functions ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟು dual responsibilities treble responsibilities ನಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. This system was tried, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಾಂಡಿಸಾಹೇಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರು. I pleaded for only two bodies. There I gave preference to Venkatappa Committee report. This is what I have said:

> "I personally feel that the proposals embodied in the report of Sri Venkatappa's Committee deserve a fair trial; and they still appeal to me as being the best under the existing circumstances.
>
> It is said that the gap between the District Boards and Village Panchayets is too wide. It is to bridge this gap that the

(ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.)

Venkatappa's Committee proposed election of members from the village panchayets to the district boards, so that there may be harmony and co-operation between the two bodies.''

ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ಸಮಿತಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು? What is thier view ? Did they consult the members of this House ? It was the duty of the Government to have placed the Report of Chandrasekhariah Committee before this House and ascertained their opinion. Government have spent thousands of rupees on that and the members, including several members of this House, have spent their labour for months over this report. But, unfortunately, they have given a go-by to the report. I very much feel for that. I think the Chairman of that Committee must also be feeling very much. At least that report should have been placed before this House and opportunity given to members to express their opinion.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, "ಅದಕ್ಕಿದಂಪೋಚಿ ಇದಕ್ಕಿದಂಪೋಚಿ" ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ್ದು ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದರು, ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಾವ ಪ್ರವೀಣರನ್ನು ಕೇಳಿ ತಂದರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಮೊದಲನೆಯದು, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದು ಎರಡನೆಯದು, ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಮೂರನೆಯದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೆಂಬರುಗಳು ಓಟುಮಾಡಕೂಡದು, ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಎಂಬುದು ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಶೇಕಡ 6¼ ಭಾಗದಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುವ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಐದನೆಯದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ 3 ಜನಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಸದಸ್ಯರು ಇರಬೇಕೆಂಬುದು. ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರೂ ನಾವೂ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳಿದಂತೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಯಾಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ನೀತಿಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಇದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರ ಈ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ 10-12 ಜನರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದರು. ಪಾಂಡವಪುರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಗೂ ಅದೇರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ, ಬಂದರೋ, ಆಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ, ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಜನಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. Bhadravati Iron Works Boardಗೆ ಹಾಕಿರುವ 12 ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಾನಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧುರೀಣರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇತರರಿಗಿಲ್ಲ. ಕಬ್ಬಿಣ ಅಂದರೆ ಏನು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳು ತಿಳಿದಿರಲಿ ತಿಳಿಯದೆ ಇರಲಿ ಅಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂಸಾಹೇಬರನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೇನೂ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—12 ಜನರನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರನ್ನೇ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. 3-4 ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರೂ ಇದ್ದಾರೆ. All members are not congressmen. Please read the list.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಆ list ಈಗ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರಕೂಡದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆರೋಪಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥದಕ್ಕೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಮೈಸೂರು-ಉತ್ತರ).—ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಅವರನ್ನೇ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ! ಅವರೇ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ tour ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. He must be fair to Government.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ವಿಚಾರ ನಾನೀಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆದರೆ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಡೆಯವರೂ ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆಯವರೂ ಕೆಲವರು ಹೋಬಳಿವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೂ ಅಥವಾ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಮೂರು, ಮೂರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿಯೋ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಷ್ಟು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದರೆ ಅದೊಂದು

ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆ. ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ನೀವು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಹೋಬಳಿವಾರಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಮೂರು ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಹೋಬಳಿಯಿಂದ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದಲೇ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ, he will effectively represent the interests of that hobli and the representation will be more equitable than it would be if all the three members are elected from one hobli or from one place. ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದಲೇ ಮೂರು ಜನ ಮೆಂಬರುಗಳು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ತಾವೀಗ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದವರೇ, ಧನಿಕರೂ ಬಲ್ಲಿದರಾಗಿರುವವರೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ influence ಇರತಕ್ಕವರೇ ಮೂರು ಜನರೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೇ ಇದು monopoly ಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಬಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಹೋಬಳಿಗೊಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹೋಬಳಿಯ interestsನ್ನೂ guard ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೊಂದು ಅವಕಾಶವಿದ್ದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ; ಖರ್ಚೂ ಜಾಸ್ತಿ; ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವೂ equitable ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು, 'ಹೋಬಳಿವಾರು ಮಾಡಿದರೆ, there is room for corruption' ಎಂದು. They quoted the example of municipalities in this connection. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೂ, ಹೋಬಳಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಅಲ್ಲದೆ 30,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಮೆಂಬರಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ 15,000 ವೋಟರುಗಳಾದರು. ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಿರ್ನಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. Is it ever possible to purchase them? ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಾನೇಕೆ general electionನ್ನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, it would involve tremendous expenditure. That is the most important point. ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಯಿತೋ ಅಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇದಕ್ಕೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. 1951ನೆಯ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಒಂದು ಲಕ್ಷ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಯಿತು! ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಲಿ. ಅಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡನ್ನು ಈ ಚುನಾವಣೆಗೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದೀತು. ಆಗ 24 ದಿವಸಗಳು ನಡೆಯಿತು, ಈಗಲೂ 24 ದಿವಸ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. This involves a very heavy expenditure; who is to meet that? Is it to be borne by the District Board or by Government? ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೂ ಒಂದು-ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. This was one point on which I said that for such local elections general elections are unnecessary. I do not want to differ. But even in my heart of hearts, I believe, in indirect election. ಆಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಸದಸ್ಯರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. You must be sure of getting deserving candidates, people with character must come forward, people with enthusiasm and zeal must come forward. But if you make the elections such a herculian affair, ಯಾರು 15,000, 20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ? ಯಾವ ಸರಿಯಾದ candidate ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡಿರುವವರು ಯಾರೋ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅಂಥವರಿಗೂ ಇದರಿಂದ enormous cost ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರೊಂದು ಕಾರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಖರ್ಚು ವಹಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಕಡಮೆ. After all what are District Boards? Strictly speaking in Local Bodies you should not have politics. I am one of those who believe that in Local Bodies, politics must be completely eschewed. There is no difference. If we are fighting the election for Local Bodies on party tickets, all these troubles will ensue. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಬಾವಿ ಕೊಡುವುದು, ರಸ್ತೆ ಕೊಡುವುದು—ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳಾದರೂ ಏಕೆ? ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಿತ್ರರು ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿರಕೂಡದೆಂದು ಮಾಡಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ, ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡೋಣ. ದಕ್ಷರೂ, ಯೋಗ್ಯರೂ ಆದವರೇ ಬರಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, if you are fighting the election for Local Bodies on party tickets, all these troubles will ensue.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೌಂಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

Sri J. MOHAMED IMAM.—ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಿಲ್ಲ. There is no adult franchise in the County Council of England. There one must be a rate payer and only a rate payer has a power to vote. There

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

is no adult franchise for County Council. Any Local body is a corporation. Corporator means a member of that particular constituency who must have some interest in the Corporation. If a member has absolutely no interest and does not contribute towards the corporation, he cannot have any part in the Corporation. So, for an election to the County Council, they have made a convention that only the rate-payers should be a voter.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ತತ್ತ್ವವನ್ನನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. Even now, I am feeling that our old system of having a limited franchise was the best. ಆಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಿರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, it is not a serious point. But it is absolutely necessary to have a single member constituency. If you make the entire taluk as one constituency, then you will be landing yourself into trouble and you will be plunging the people also into despair. ಆಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಲಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈಗಲೇ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಈಗ ನೀವು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಆದರೆ ವೋಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಎಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಮೇದುವಾರನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವನು ವೋಟುದಾರನಾಗಿರಲು ಮುಂಚೆಯೇ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದವನಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದೊಂದು ಬಹಳ ವಿರೋಧಾಭಾಸವಾದ ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. Even now, the Hon'ble Minister may bring an amending Bill.

Mr. SPEAKER.—Not now. How can the Government bring in an amending Billnow ? Rules do not permit it.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Rules can be suspended and the Government can bring in an amending Bill. Last time the Government did move an amendment.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—This Bill may be referred to a Select Committee and amendments effected.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—Anyway, I am warning the Government. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡೆಲ್ಲಾ municipalise ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಒಬ್ಬರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ನಾನು ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಹೀಗಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಯಾವ interest ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 12½ ಯಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದುವರೆಗೂ ನಿಯಾಮಕವಾಗಿತ್ತು. This was a great boon and I thought the Government would render to the District Boards a great help. ಆದರೆ ಈಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೂ ಎಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ? ಯಾವುದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. Every District Board has become bankrupt. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ *minus* Budget ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ 9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ liabilities ಇವೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಇದೇನೊ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕಲ್ಲು ಬಿತ್ತು. ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ರಿಲೀಫ್, ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳೂ ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ಬೇಕು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ದುಡ್ಡನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? You will be depriving the income that was intended for the District Boards. If you interpose a third body between the Village Panchayet and the District Board, you will be creating the worst conditions and you will be crippling not only the resources of these local bodies, but you will be creating a handicap and making the village panchayet only a nominal body. You will be depriving the District Board of all its powers. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಏರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು Body ಬಂತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1925 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

> "You should not have a body which has no normal resources of revenue and which depends upon the grant of others" ಎಂದು ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

3-30 P.M

It will act as a big obstacle. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

It must either be a statutory body like the taluk board with independent source of revenue ಅಥವಾ ಇದನ್ನೇ ಬೇರೆಮಾಡಬೇಕು. Its existence should not be to

the prejudice of the Village Panchayet or the District Board. ಈಗಿರುವ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ every village must be a self-governing unit. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಂದರೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

We must encourage Village Panchayets so that Village Panchayets may become as strong as possible. There is a proposal even to entrust judicial powers and powers of collection to village panchayets. ಹಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಡಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟರೇನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕೆಲಸ ಅದರ ಕೆಲಸ ಎರಡೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. It may be purely a Government nominee. ಮರಿಯಪ್ಪನವರಿದ್ದಾಗ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದುವೋ, ಇಲ್ಲವೋ, ಅಂತೂ ಸರ್ಕಾರ ಅವನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿತು. ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ. Why did you not continue them? It is because that these bodies were not working properly, you abolished them. Even between these two statutory bodies, they want to have a Government nominated body. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವವರೂ ಇಲ್ಲ, ಕೇಳುವವರೂ ಇಲ್ಲ. They are not responsible to anybody. They are not responsible even to the Deputy Commissioners. They are only responsible to the Government to whom they owe their existence. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರು ಆಡಿದ್ದೇ ಆಟ, ಹೂಡಿದ್ದೇ ಲಗ್ಗೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೇ ಹೊರತು ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. This will be most undemocratic and retrograde idea. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮಾತ್ರ. When there are two statutory bodies, two agencies, you can spend the amount through them. Do you mean to say that the District Board is incompetent to carry on the work? Is the Village Panchayet incompetent? You must tell us where is the need to have an intermediate body. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಏನೇನ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದು? ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ, ಬಾವಿ ಕೆಲಸ. You assign them to the Panchayets or District Boards. It will simply be a superfluous body which will waste money. Please think over. It is my constructive suggestion. Don't think of setting up an intermediate body either statutory or non-statutory body between these two bodies. This is my appeal. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದರೆ You must change your policy or aim or it will be misunderstood. We are bound to consider that it is done with some partisan spirit to please your own party-men. When my friend asked me first whether I would speak, I said, I am sick of this District Board affair. I am rather sick of this Bill. I said I am going to give a blank cheque to the Government. ಈಗಿರುವ ಹಾಗೆ I am afraid we do not see the end of this Bill. ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು: Let the Government not be in a hurry. Let them not be hasty. ಈಗ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ. We will thrash out the Bill; we will come to some understanding in the light of difficulties as revealed by the working of the old Act. Let it be referred to the Select Committee of this House. ಎರಡು ದಿವಸ ಕೂತು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. There are 8 or 9 District Board Presidents here who have done yeomen service to the District Board. You please refer to them. Please constitute a small committee of this House. Whether to have single-member constituency or double-member constituency, whether to have direct or indirect election or whether to have an intermediate body or not; all these points could be considered in a committee. I appeal to you not to proceed in haste, but to refer it to a small committee with direction to submit their report within two or three days. Otherwise, you will be landing yourself in greater trouble. The same controversy is bound to continue.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at 4-5 P.M.

The House adjourned for Lunch at Thirty-five Minutes past Three of the Clock and reassembled again at Five Minutes past Four of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕ್ಲಾಜುವಾರಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ)

ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಎಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಸೇರುತ್ತದೆ, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಯಾವ್ಯಾವುದು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. For the purpose of this constitution ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಆ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಎಂದು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಆ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ‘ For the purpose of this Constitution, ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಂದು ಯಾರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಾನು ಲೀಗಲ್ ನಾಲೆಡ್ಜ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುಳ್ಳ ಸದಸ್ಯನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಈರೀತಿ ಇರುವುದು ಸರಿಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. It will be illegal. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಡಿಫೈನ್‌ಮಾಡಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾಡಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. 1952ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವೇನು? ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ, ಸರಿಯಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹದಿನೈದನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್ಲನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಾವಿಸೊನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

> "Nothing in this article 29 shall prevent the State from making any special provision for the advancement of socially and educationally backward classes of citizens or for scheduled castes or for scheduled tribes"

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಾಗಲಿ 1952ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ಯಾರಿಗಾದರೂ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಅನುಮತಿಯಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದರೆ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. For the purpose of the constitution ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ 15ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ಲಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇತರರು ಆರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲೀಗಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ‘ಲಾ’ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕನ್ಸಲ್ಟ್‌ಮಾಡಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸನವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಆ ಉಮೇದುವಾರರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಐದನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಫಾಸಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ

> "Not exceeding three having regard to population of each constituency"

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದು ಯಾವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೋ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಇಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಇಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಗಮನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ‘Not exceeding three’ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 30 ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣ, ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ, ಹುಣಸೂರು ಕಡೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಂಜನಗೂಡು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದುಲಕ್ಷ ಐವತ್ತುಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ. ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ಮೂರು, ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆಗೆ ಮೂರು, ಹುಣಸೂರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರೆತರೆ ಅದೇ ಹೆಚ್ಚು, ಎಳಂದೂರಿಗೆ ಮೂರು ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿರುವ ತಿರುಮಕೂಡಲು ನರಸೀಪುರ, ಗುಂಡಲುಪೇಟೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನರಿರುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಮಾಡಿದರೆ ನ್ಯಾಯ ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಿರುವ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಮ್ಯಾಗ್ಸಿಮಂ ನಂಬರನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದರೆ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ‘Not exceeding three’ ಎಂಬುದನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರಪೋಸ್ ಮಾಡಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ,

> "having regard to the population of each such constituency shall elect. . . . as the Government may determine"

ಎಂದಿದೆ, ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರೀಟೈನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಾದ.

ಆರನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ 53ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಸೆಕ್ಷನ್ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಟೌನ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿಕಡೆ ಇರುವ ಓಟರುಗಳು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಓಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವಾಗ within municipal limit ಎಂದಿರುವು

ದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವವರು ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಟೌನ್ ಪ್ರದೇಶ ಸೇರಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿರುವ ಟೌನ್ ಪ್ರದೇಶದವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಓಟು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವವರು ಓಟು ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೆ? ಹಾಗೆ ಹೇಳದಿರುವಾಗ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ಷನಿಂದ 55ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ‘Every person who is not less than 25 years of age inclusive of all municipal limits is eligible to stand as candidate’ ಎಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಹ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ Reservation of seats ವಿಚಾರ ಇದೆ. I do not know whether the other members have suggested reservation of seats for Scheduled Castes. 52 (1)ರಲ್ಲಿ Reservation of seats for Scheduled Castes ಎಂದು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವೈಸೋ (2) ರಲ್ಲಿ Provided further that this Section shall cease to have effect after ten years from the Commencement of this Act ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಆಕ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಲಾಗಾಯ್ತು 10 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಇದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. 1952 ರಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. 1956ಕ್ಕೆ ಆದರೂ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲನೆ ಚುನಾವಣೆ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಂದ 10 ವರ್ಷದ ವರೆಗೂ ಇದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಗತ್ಯವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. Single Member Constituency ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ I am in favour of that. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ Reservation of seats 5-6 ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂಧರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನದ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಹೋಬಳಿವಾರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಮಾಡಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇಟ್ಟು, ಯಾವ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಇದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀಟು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧುವಾದದ್ದು ಎಂದು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವೇನೋ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಸುಲಭವಾಗಿ contest ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ he is not nearer the Constituency. Entire ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿದ್ದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ entire District Constituency ಈಗ ತಾವು ಏನು ಪ್ರಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಆದರೂ opportunities ಇವೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ‘not exeeding three’ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ರೆವಿನ್ಯೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲು ಬಹಳ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಾಹುಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇಂದೂ ಕೂಡ ಇದು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈ ದಿವಸ ವಿರೋಧಿಸಿದಂಥ ಮಿತ್ರರೂ ಸಹ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಏನೇ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ ಇರಲಿ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಈ ದಿವಸ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಒಂದು ಕಡತವಾಗಿರುವುದು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಏನಿದೆ ಅದರ ಸಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಸೂದೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದರಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಬಿಡಬಾರದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಕೆಲವರು ವಿರೋಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ, ಮೊದಲನೆಯದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ. ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಆಗಬೇಕೇ, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಆಗಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧುವಾದದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಯೋಗ್ಯರಾದಂಥವರು, ದಕ್ಷರಾದಂಥವರು ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ)

ಅಂಥ ಯೋಗ್ಯರಾದಂಥ, ದಕ್ಷರಾದಂಥ, ಉಮೇದುವಾರರು ಜಯಶೀಲರಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಶಾಲವಾದಷ್ಟು ಮೆಂಬರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಷ್ಟೂ ನಿಜವಾದ ಯೋಗ್ಯತೆ ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದೆ.

ಓಟರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಆದಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕವಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇರೆ ಇದ್ದರೂ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು comparative ಆಗಿ ಯಾವುದು ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ—ಎರಡು ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೆಲವರು ‘ಇದರಿಂದ ಪಾರ್ಟಿ, ಪಕ್ಷ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಸ್ವತಂತ್ರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೈನಾರಿಟಿ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದರೆ ವಿಶಾಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೈನಾರಿಟಿ ಕೋಮಿನವರು ಏನಾದರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೊಂದಬೇಕು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್, ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಹೋಬಳಿಯನ್ನು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಆದರೆ 3 ಜನ ಉಮೇದುವಾರರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿ, ಒಬ್ಬರು ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ನವರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರಿಗಾದರೂ ಮೈನಾರಿಟಿ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಓಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮೈನಾರಿಟಿ ಕೋಮಿನವರು ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಆದರೆ ಮೈನಾರಿಟಿ ಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥಾ ಜನರು ಯಾರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವ ಸಂಭವ ಕಡಿಮೆ, ಚುನಾಯಿತರಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಯಾವ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಒಂದು ಐಕಮತ್ಯವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೋಮುವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಂತ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕೋಮುವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಕೋಮುವಾರು ವಿಷಬೀಜ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಡದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಆಗಿ ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೋಬಳಿವಾರು ಆದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೋಮು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಕೋಮಿನ ಉಮೇದುವಾರರು ಚುನಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಾರೆಯೋ ಹೊರತು ಇತರರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಯಾರು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಕೋಮಿನ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ಜಯಶೀಲರಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆದರೆ ಮಿಶ್ರಕೋಮುಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಪಾರ್ಟಿ ಪ್ರಭಾವ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೇ ಆಗಲೀ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಆ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ದೇಶಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ದೊರಕುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರಂಥವರು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಅವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಆದರೂ ಕೂಡ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬಹುದು.

ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ರೂಢಿಸಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಾರ್ಟಿ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ‘ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಕೂಡದು, ಪಾರ್ಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಕೂಡದು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದಲ್ಲ, ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದದ್ದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ರಾಜಕೀಯ ಪಾರ್ಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೌಂಟೀ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವಾಗ, ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿ, ಕನ್ಸರ್ವೇಟೀವ್ ಪಾರ್ಟಿ ಮುಂತಾದ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಪಾರ್ಟಿ ಟಿಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In the last Municipal Elections in Mysore State, elections were not contested on party basis.

Sri T. MARIAPPA.—In Bangalore City and Mysore City?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Except those.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಯುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಪಾರ್ಟಿ ಟಿಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಕೌಂಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಚುನಾವಣೆ ಆದಾಗಲೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಬಲಾಬಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳು, ಅವರ ಸಂಪರ್ಕ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದರಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಯಾವ್ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ, ಯಾವ್ಯಾವರೀತಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಅಳತೆಯ ಕೋಲಿನಿಂದ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿ, ಪಾರ್ಟಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಆ ತರಹ ಊಹಾಪೋಹಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಬಹುಜನ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆಯೇ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಈ ನೇರವಾದ ಚುನಾವಣಾತತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಸ್ವಾಮಿ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಲೀನೀಕರಣಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರು ಅವರು ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಆದರ್ಶವಾದಿಗಳು. ಅವರ ಆದರ್ಶ . . . .

4-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್ (ಕೋಲಾರ).—ನನಗೆ ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮಿಂದ ಪಾಠ ಕಲಿಯುವಂಥ ಕಾಲ ಬಂತಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಆದರೆ ಆ ಆದರ್ಶತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಇದ್ದೇ ಇವೆ. ನಾನು ಇದೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೂ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಸಂಪರ್ಕವಿರಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲೇನೋ ಒಂದು ಆದರ್ಶತ್ವವಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯಲು ಇದು ಅವಕಾಶವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲೇಬೇಕು. ಈ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ಮತ್ತು ನನಗೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೋರ್ಟುಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಮಹತ್ವವೆಂಥಾದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ; ಕೇಳಿಯೂ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕಿವಿಯಾರ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಾನೀಗ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದ್ದು ಮತ್ತು ಸತ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಡದೇ ಇದ್ದರೂ ರೆಸಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಎಂದಿನಂತೆ ಟೌನುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ವೋಕೇಟುಗಳು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಆರಿಸಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಲಾಯರು ಜನರಲ್ಲಿ ನೇರವಾದಂಥ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಓಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳು ಯಾರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವೀಗ ಇದನ್ನು ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಗೋಜಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜನರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲರೋ ಯಾರು ಅಂಥ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ಅಷ್ಟು ಸಂಪನ್ನರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು. ಹೇಗೆ ಯಾರ್ಯಾರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನೇನಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಾನುಸಾರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಅವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವೀಗ ತಪ್ಪಿಸಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವುದೇ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲಕೆಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಧವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಎರಡರ ಪೈಕಿ ಯಾವುದು ಉತ್ತಮವಾದ್ದೋ ಅದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ, ಅವರು ಶೇಕಡ 6 1/4 ಭಾಗದ ಆದಾಯವನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಡಿಲೀಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತ ಹಾಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಪುನಃ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಮಿತಿಗಳಿರಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಮಿನೇಟ್ ಸಮಿತಿ ಇರುವುದೂ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.)

ಸಹ ಅವಶ್ಯಕ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇರಲೇಬೇಕೆಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನುಮುಂದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ನೆರವೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಂಥ 2 1/2 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರೂ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವಂಥ ಅನೇಕ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನವರು ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ,—ಇತ್ತೀಚೆಗಂತೂ S.S.L.C. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಾವುಗಳು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಕ್ಷತೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. . . .

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ವಾದ ನಿಮಗೇ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕಾಸಿನ ವರಮಾನದ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಯಾವುದೋ ರಾಹುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ತವಕ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಸಹ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I want to consult the Leader of the Opposition, whether as agreed to yesterday by the House we could complete the Bill today.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What about the suggestion made by me and also several other members that this Bill may be referred to a small Committee to come to a unanimous understanding ? It is only a question of giving two days' more time and I think that is acceptable.

Sri Kadidal MANJAPPA.—We have thought over the matter for nearly $2\frac{1}{2}$ years. There is nothing to be thought over afresh. I think we can finish the consideration stage. If there is not sufficient time, we can postpone the consideration of the clauses to next time. Meanwhile we can have an informal talk.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We have moved certain amendments to this Bill. If the Minister is not agreeable to refer this Bill to a Committee, Select Committee or a Special Committee, then we would like to move the amendments. Necessarily, we want some time because we have to concentrate on specific issues there. So, that would involve some time. If the Minister accepts the formation of a Committee I have no objection to close the discussions now alone and the amendments also may be referred to that Committee.

Mr. SPEAKER.—That would be better. That would be healthier and the Hon'ble Members may come to some agreement. Suppose it is referred to a Select Committee, then there may be a dissenting minute and all that. As the Hon'ble Leader of the Opposition put it, if the House is agreeable, we may adopt that suggestion since the House is also very desirous of passing this Bill as early as passible.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I have no objection.

Mr. SPEAKER.—So, we shall close it at 5-30 p. m.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What about amendments ?

Mr. SPEAKER.—As the Hon'ble Minister put it, we shall refer them to a Committee, not to a Select Committee.

Sri Kadidal MANJAPPA.— I suggested that we may discuss these amendments informally and then the consideration of the clauses may be taken up tomorrow.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಿಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಾಗ್ಯೂ ಇನ್ನುಳಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರದು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ರಾಹುಕಾಲಕ್ಕೂ-ಗುಳಿಕ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಗಜಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೆಟ್ಟ ಬಗೆದು ಇಲಿ ಹಿಡಿದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆದುದ್ದೆಲ್ಲಾ ಆಯಿತು. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲೇ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲು ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳೇನಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಲು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇರಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ರೋಗಗ್ರಸ್ತವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಈ ಮಧ್ಯೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಹೊಸ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಹೀಗೆ ಸ್ಟೇಜ್ ಬೈ ಸ್ಟೇಜ್ ನಿಧಾನವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಳೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವಿರಲಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜನರು ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಏನೇ ಆಗಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ direct ಮತ್ತು indirect elections ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಚರ್ಚೆಗಳು ಆಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅದರ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ತಂದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ತತ್ವದಮೇಲೆ ನಾವು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಜನಗಳಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಅನಂತರ ಈ direct elections ಈಗಿನ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈಗ Multi-member Constituency ಮಾಡಿಕೊಂಡು direct election ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಟ್ರೆಷರಿ ಬೆಂಚಿನ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೂಡ Single-member Constituency ಆಗಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ reservation ಮಾಡಬೇಕು, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಜಾತಿಗಳವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುವುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ, ನೀವು ತಂದಿರುವುದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಲೇಬೇಕು, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ direct Election ಮಾಡಿ Multi-member Constituency ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಆಗಲೇ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ವಹಿಸಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಜನಗಳೂ ಮತ್ತು ಉಮೇದುವಾರರೂ ಸಹ ವಿಶೇಷವಾದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆದ ತಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ 1956ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮೂರು ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭವಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ indirect election ಅಂದರೆ, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ: ಈಗ Multi-member Constituency ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಕೂಡದೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳೆಷ್ಟು ಇರಬೇಕು, ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮೂದುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸದಸ್ಯತ್ವವಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ನಮೂದು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮವರ್ಗದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಈ Multi-member Constituency ಬರುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೂ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Hon'ble Member need not repeat arguments already advanced by other Hon'ble Members; if he has any new points to put forth, he may do so.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಆದುದರಿಂದ ಈ Multi-member Constituencyಯಿಂದ Single-member Constituencyಗೆ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಿ 25-30 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಂತೆ ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಗಳವರಿಗೆ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸಹ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಗಳವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA—With your permission, may I ask the Hon'ble member as to what the political motive involved in this Bill is ? Hon'ble members on the opposite are repeatedly levelling that charge against the Government without specifying in what way Government is intending to strengthen their party.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಯಾಕೆಂದರೆ Multi-member Constituency ಮಾಡುವುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಒಂದೇ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಿ ಬರಲು ಹೆಚ್ಚಾದಂಥ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. Single-member Constituency ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನ್‌ರವರೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರೂ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಟೌನವರು ಮತ್ತು ಸಿಟಿಗಳವರು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಯಾವ socialistic pattern of society ಎಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಆ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅನುಭವವಿರತಕ್ಕವರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಟೌನವರು ಮತ್ತು ಸಿಟಿಯವರು ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ಸಲಹೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶೇಕಡ 6¼ ಭಾಗದಷ್ಟು ವರಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಶೇಕಡ 6¼ ಭಾಗವನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಾವು reserve ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಎಂದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದರ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, duplication of work ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ಹೊಸದಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬರೀ resolution ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ 6¼ ಭಾಗವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರಿಗೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

Number of Committees ಆದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ supervision, control ವಗೈರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಈಗ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಸಹಿತ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಒಂದು Special Committeeಗೆ ಅಥವಾ Select Committeeಗೆ refer ಮಾಡಿ, ಅವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದನಂತರ ನಾವು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಈ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. LINGANNA.—On a point of clarification, Sir. Under section 55 any person who is above 25 years can contest as a candidate to the district board. But persons who live in the Municipal area and city are excluded and they cannot vote. But power is conferred on people living in those areas to contest.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may meet the Minister and discuss the point on which he feels any doubt.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Discussion between the member and the Minister is not a private matter, Sir it is the concern of the House.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not a private discussion between Sri Mulka Govinda Reddy and me ; it is between the Minister who sponsors the Bill and Sri Mulka Govinda Reddy, Member Legislative Assembly.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಇಮಾಂಸಾಹೇಬರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಹಾಗೆ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದಿವೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಜನಾವಣೆ ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊರಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಪಾದನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತ ಇರುವಾಗ ಕಾನೂನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ

ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮರೆಯಬಾರದು.

5 P.M.

ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಬಹುಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಂಥ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಜ, 1947ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಆರೋಪಣೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ತಪ್ಪೂ ಇದೆ, ತಮ್ಮಗಳ ತಪ್ಪೂ ಇದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೇಳ ಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಇಬ್ಬರದೂ ತಪ್ಪು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಬಹುಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಇರಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರವಿರಬೇಕೋ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹುಮಂದಿಯನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅನುಕೂಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಒಬ್ಬ ಉಮೇದುವಾರನನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಲೀ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದುದು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಾಧಕ ಭಾಧಕಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮರ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸತಕ್ಕಂತಹವನು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಗೌರವಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರನಾಗಿರಬೇಕು, ಅಂತಹವನೇ ಚುನಾಯಿತನಾಗುವುದು ಸಾಧುವಾದುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮರ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಹಗೀರಾಗಿದ್ದಹಾಗೆ ನಾನಾಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೆಲವರು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. Pocket Borough ಇದ್ದಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್‌ದಾರರಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಂದರೆ Money lenders, ಫೂಟ್‌ಲಾಯರುಗಳು, ಮುಂತಾದವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—Bus-owners ಮತ್ತು Cinema owners ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಿನಿಮಾ owners ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಜನಗಳಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಅನಾಹುತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ಪದ್ಧತಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದುದು. ಇದೇ ಪದ್ಧತಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದುದು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಈ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳಿವೆ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಜಾತಿವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಾತಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳಿವೆ. ಈಗ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಗಳಿಸಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಮೂರು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆರಿಸತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕ್ಷೇತ್ರ ತಕ್ಕಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ಮೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಬದಲು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಕಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೂಲಕ ದೊರೆಯುತ್ತದೋ, ತಮ್ಮದೂ ಒಂದು ಪಕ್ಷವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮಗೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯು

(ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.)

ತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. Multi-member Constituency ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೋ ತಮಗೂ ಅದೇ ಅನುಕೂಲಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ನನಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ Multi-member Constituency ಮಾಡಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನೇನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದು ಹೌದೇ ಎಂದು ಸಂದೇಹ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದೇ ಅನುಕೂಲ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಆಗಲೇ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಹೆದರಬಾರದು ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದು 106ನೇ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧನೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Civil worksಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 50ನೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಶ್ರೀ ಇಮಾಂಸಾಹೇಬರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1952ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 2½ ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸುಮಾರು 8 ಲಕ್ಷದಿಂದ 10 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to submit to the House, it is not so. At the time of Road Reclassification the Government and the District Boards were sharing the expenditure. It was the view of the Road Re-classification Committee that the roads should be divided into two parts, one part being maintained by the District Boards and the other part by the Government and Government need not pay to the District Boards and the District Boards need not pay to the Government.

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not a wrong statement. It is a correct statement. I can prove with facts and figures.

ನಿನ್ನೆ ನಾನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟೇ ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ರಸ್ತೆಯಾಗಬೇಕು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಕೂಡ ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—May I seek a clarification from the Hon'ble Minister, Sir? Yesterday a figure was announced on the floor of the House that what you really expect to be covered under that clause would be about six lakhs and you also made what you called an incidental reference, that that amount would be ear-marked for the developmental activity which you would like to carry on through the developmental committees which have yet to come into existence. That was yesterday. Within 24 hours, you have made the startling announcement that consistent with taking away the roads from the District Boards, naturally you have to augment your own resources and that you would like this six lakhs or five lakhs to come into the coffers of the State so that this responsibility for the maintenance of these roads might be covered. I want you to reconcile the two statements and not keep us in doubt.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಪೇರ್ಸ್ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ರಿಪೇರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಹನ್ನೆರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಾನ್ಯ ರಿಪೇರಿಗೆ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾತ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಮಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ

ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—If the Hon'ble Member has not heard it, I want to repeat once again. The intention is to spend this amount on developmental activities in the rural areas. That argument was advanced that the District Boards would be deprived of this legitimate income; I said in answer that their responsibility in regard to the roads had been reduced and therefore they could spare this amount for developmental activity in the rural areas.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—So, you categorically say that it will be used for developmental activities in the rural areas?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes, I only brought these facts and figures to the notice of the Hon'ble Members to say that the District Board's responsibility had been reduced on account of the Government taking away about 2,500 miles of roads from District Boards.

ಇನ್ನೊಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಷೆಡ್ಯೂಲಿದೆ. ಆ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಕೆಲವರು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಸಂಖ್ಯೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಣದಿಂದ ಆಡಿಟ್ ಫೀಜನ್ನು ವಜಾಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ನಿಬಂಧನೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೇಕಡ $12\frac{1}{2}$ ಯಷ್ಟು ಕಂದಾಯದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಪುನಃ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಖಾತೆಯಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರಿಯಾದ ವಾದವಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನೇನು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ, ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಅಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು 7ನೇ ನಿಬಂಧನೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 7ನೇ ನಿಬಂಧನೆ 54ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. 54ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನರ್ಹತೆ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಯಾರು ಅನರ್ಹತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪುಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಆದನಂತರ ಅನರ್ಹತೆ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ, ಆ ಅನರ್ಹತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಾಧಕವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವರಣೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪಂಡಿತರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕಾನೂನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದವೇ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಹ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇದೇ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಆಖೈರಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—Decentralisation of powers ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರು. ಆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗದೆ, 7 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮಂಜಸಗೊಳಿಸಿ ಒಂದು ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ದುರುದ್ದೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಲಕ್ಷಣವಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಇದು ಕಾನೂನು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಕಾನೂನು ಆದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಧ್ಯತೆ, ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಾಧ್ಯತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್‌ಸಿ, ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್‌ಸಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುರುದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಸದುದ್ದೇಶ ಅಥವಾ ದುರುದ್ದೇಶ ಆರೋಪಣೆಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಗತಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತ ಇದೆ. ಕಾನೂನು ಆಗಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರಣವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನೇ ಏಕೆ ಬೆಳೆಸಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಏಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವ ವಾದ ಸರಿ. ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಪದ್ಧತಿ ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೋ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಾದಗಳನ್ನು ಹೂಡುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದೆ. 'ನಿಜವಾದ ಧ್ಯೇಯಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ' ಎಂಬ ವಾದ ಹೂಡುವುದಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಗ ಇದೆ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧಿಜೀಯವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ Constitutional rights ಏನಿದೆಯೋ ಅವು ಕೂಡ ಕುಂಠಿತವಾಗಿ over centralisation ಆಗುತ್ತ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲೆಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಾದ ನೆಹರೂರವರು ಯಾವ ಒಂದು planned economy ಯಲ್ಲಿ, social pattern of society ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುವುದು ಸಹಜ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. In a social pattern of society and in planned economy certain amount of centralisation is inevitable. That is what he says. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈರೀತಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಡಪಾಯಿಗಳಾದ ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಧೈರ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಹನೀಯರು ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹಣ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು.

I appeal to the House to realise the situation in which we are placed and also the object before us.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Within the limited scope that opens up before you, in respect of these Bills, you cannot implement that direction, even if you have really the heart in that. We go with a begging bowl to Delhi.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—We have got the heart and we have made the necessary provision to the extent possible; if my Hon'ble friend reads the provisions of the Bill, I am certain that his ideas are incorporated therein and it will work under the circumstances guaranteeing that amount of autonomy that is needed for these.

5-30 P.M

The only question is not so much about the powers as about the finances. You may have thousand shafts in your bow and argue; but if you have not got the wherewithal to shoot, those shafts will be a waste. Let us not talk of autonomy, power and all that. Everything requires money and how much money we have at our disposal is the question which ultimately we will have to face. Therefore, if the District Boards are not provided with such funds as we possibly cna, it is not because we grudge in that direction; it is because we have not got the wherewithal. That is exactly what we have to plead before the Finance Commission. The Central Government have started local development works. Hon'ble Members will realise that under the Constitution or even in pre-Constitution days whether a well has to be dug or not was the concern of the District Board or even the Village Panchayet. Now it has become the concern of the Central Government. The State Government is undertaking Harijan welfare and the Central Government is also supplementing its efforts. Community Project, National Extension Service, etc., are mere rural development works. In the old days, these duties were cast upon the local self-governing institutions, either the Village Panchayet or the District Board. But now, the Central Government is directly participating. Therefore, Hon'ble Members will see that the trend is going towards centralisation or over-centralisation, whatever it may be. Now, Community Projects, National Extension Service, Harijan Welfare and local development works which relate to small things like digging a well, building a small bridge or opening a new road, have come under the control of the Central Government; social welfare centres have been established with the object of opening milk centres, rural housing and so on. Therefore, what is left for the District Board ? In fact, to be honest, it is far better we scrap it and I agree with you.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—That would be an honest work for an administrator. That would be an honest work for a Government.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The course can be honest as well as advantageous. The course that we have adopted is, whatever field is left for the

District Board to administer, we have guaranteed the position in the Bill. Whatever is beyond the scope or control, we have not been able to include them here. Therefore, we have made, I am honest enough to say, the best of the bad situation. Nobody can deny that.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Could you not make it better ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is not in my hands.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—The House has stated for these two days that you could make it better and you have not got the heart and the willingness to do it.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Whenever I agreed to your suggestion I have got the heart; whenever I have not agreed to your suggestion, you say, I have not got the heart.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Not to my suggestion. I come nowhere in the picture. There has been a debate for the last two days and that has been made clear.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I do not want the Hon'ble Member to work himself to that pitch. The trend, the policies of the Government of India are encroaching upon the fields reserved, even under the Constitution, not only for the States but also for the District Boards and the Municipalities, and they cannot bar it either. It has taken probably a very good turn. Therefore, please do not accuse the Government that they are not earnest in giving necessary powers, finance and autonomy to the District Boards; to the extent we could do, we have done, because I have already answered that there is no political manoeuvring in it. Whether we belong to the Congress Party or to the P.S.P. Party or are independents, after all, the majority of the House has to pass a measure, and when the majority of the House passes a measure, we must be sportsmanlike and accept that it is a measure passed by the Assembly and no imputation need be attributed. With these clarifications, I appeal to the House to pass the consideration motion.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, be taken into consideration.

The motion was adopted.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I have tabled an amendment. May I know when it will be taken up ?

Mr. SPEAKER.—That will be intimated.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I have moved an amendment that the entire Bill be referred to a Select Committee. I would like to know when that motion is going to be taken up.

Mr. SPEAKER.—When further discussion on this Bill is taken up, this motion will also be taken up. I will intimate the date.

Now, we have got half-an-hour debate on Question No. 462 regarding construction of an anecut across the Shimsha river. This has been postponed twice. I think the Minister is also ready to answer it.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have no objection.

Discussion on Question No. 462. *re* Construction of an Anecut across the Shimsha.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ತತ್ವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ಆ ಮಲ್ಲೇದೇವರಹಳ್ಳಿಯ ಬಳಿ ಷಿಂಷಾ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದುವರೆ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಕೆಳಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾರಣ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ, ಬೇರೆ ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬದೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಆಗದೆ ಹೋದುದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ? ಆ ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಕೆಳಗೆ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿತ್ತೊ, ಈಗ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರುಸಾಗಿಗೆ ತಂದಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕೆರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ತುಂಬಿ ಕೋಡಿ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಕೆರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಹಳ್ಳ. ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗಾದರೋ ನೀರಿನ ವರಮಾನ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೆರೆ ತಪ್ಪದಂತೆ ತುಂಬುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಇಂಜಿನಿಯರು ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಆ ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೊ ನನಗದು ಅರ್ಥವಾಗದು; ಅಥವಾ ಇದೇನು ಆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯವರ ಸಲಹೆಯೋ ಅಥವಾ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಪ್ರಭಾವವೋ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮೊದಲು ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜಮಾಡಿ ಆ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಆ ಕೆರೆಯ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೇರೆ ಎರಡು ಮೂರು ಹಳ್ಳಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಆ ಕೆರೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಹಳ್ಳಗಳ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಕೆರೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ತುಂಬುತ್ತಲೇಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನಾವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈದಿವಸ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರುಸಾಗಿಗೆ ತರಲು ನಾವು ಒಂದುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದುವರೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ 700 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತರಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಮಾರು 250 ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆಕೂಡ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಹಿತ್ತಲಕೊಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡಮಲ್ಲಿಗೆರೆ, ಕಣಕೂರು, ಮಲ್ಲಿದೇವಿಹಳ್ಳಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನೂಕೂಡ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವ ಭಾಗದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನೂ ಕಟ್ಟುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟುವ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಒಂದೂವರೆಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾದರೆ ಅದರ ಎರಡರಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಮೂರುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾದರೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬರೀ ಹುರುಳಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಕೊರಕಲು ಜಮೀನು. ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಬಡವರಾಗಿ ಕುರಿಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯಾದಮೇಲೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ಫಾಸಲೆಯೊಳಗೆ ಯಾವ ಕೆರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕಟ್ಟೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಗಿ ಅಥವಾ ಹುರುಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಳೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಹೇಮಾವತಿ ಹೊಳೆಯ ನೀರನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಶಪಥ ಮಾಡಿದರು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವರನ್ನುಬಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇಂದು suffer ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವಿರುವಾಗ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಹ ಮಾಡದೆ ಇರುವಾಗ ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸದಸ್ಯನಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸ್ಥಳಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಲಿ ಎಂಬ ಆಖೈರು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ನೀರಿನಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ತರಿಜಮೀನಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಒಂದರ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಮಂಗಳ, ಹೊನ್ನಮಾಚನಹಳ್ಳಿ, ಸೊಣ್ಣನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಖರ್ಚಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಕೇವಲ ಗರೀಬರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ತರಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ಫಾಸಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಿವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವೆ. ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತರಿವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಹ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು '65 ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 48 ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನು 17 ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿವೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆಹೋಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆಸಹ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಅಂಶವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೇಮಾವತಿನದಿಯ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನನಡೆದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದುಸಲ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್‌ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಅದು ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನಾವು ಬೀರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೆಸೇರಿದ್ದರೆ ಆ ಪಾರ್ಟಿಯ

ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಖಚಿತವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ

ಹೊನ್ನಮಾಚನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 800 ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 1,250 ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಸೊಣ್ಣನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಗೆ 8,94,000 ಖರ್ಚು, 1000 ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 894 ರೂಪಾಯಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮಂಗಳಕೆರೆಗೆ 9,40,000 ಖರ್ಚು, 880 ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಂದು ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 1,068 ರೂಪಾಯಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕೆರೆಗೆ 10 ಲಕ್ಷದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 7-8 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಒಂದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆರೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 250 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಾಕಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಈಗಲೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯಿಂದ ವಿರಾಮ ಹೊಂದುತ್ತೇನೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).— Mr. Speaker, Sir, the Hon'ble Member has spoken in a very desperate mood. He has levelled a charge that the Government is being influenced by members belonging to the Congress Party. I may assure the Hon'ble Member that it is never the intention of the Government to show undue preference or any kind of preference to particular areas in the State. After all, Sir, we represent the Ministry here. We are here to serve the whole State. It is not correct for any Minister to make a distinction between one constituency and another constituency. Though a member may oppose the Government, the people whom he represents are not opposing the Government. We must take into consideration the needs of every area in the State. In matters like this, the Government has to be guided by technical opinion. Sir, I might say that so far no Congress member has approached me in this connection asking me to drop the project. The report sent by the Engineers go to show that if this project is taken up, it will affect the supply of water to the Marconahally Reservoir and that under Marconahally Reservoir more than 10,000 acres have been developed. The Engineers are of the opinion that the construction of an anecut across Shimsha River in the upper catchment area will seriously affect the supply of water to the reservoir at Marconahally. I have no objection to get it re-investigated through the highest authority in the Public Works Department. I am not a technical man as the Hon'ble Member is aware of. I will be guided by the technical opinion. With this assurance, I am sure, the Hon'ble Member will be satisfied.

Sri B. HUTCHE GOWDA.— There was another question, whether the Government is going to build up another tank in the very same region ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is a project included in the Five-Year Plan long before I became the Public Works Minister and long before the Hon'ble Member became the member of this Assembly during the present term.

I am not sure that that is the project included in the First Five-Year Plan and I think that Mangala project was one of the projects included in the First Five-Year Plan. On account of some technical difficulties, the project could not be taken up till now.

Hon'ble Member referred to certain other irrigation projects. I may inform him that projects will not be included at the Government level. We do not decide which project has to be taken up, when the budget is prepared. It will be prepared only after the Departmental Head sends up his recommendation. Even the lumpsum grant is not distributed by the Government but will be distributed by the Chief Engineer. So, if any Hon'ble Member has got a mistaken notion in his mind that the Minister is influenced. . . .

Sri B. HUTCHE GOWDA.— I never attributed any motive to the Hon'ble Minister. I am questioning the technical opinion. The technical people are influenced by the local Congressites.

Sri Kadidal MANJAPPA.—So far as the Government is concerned, I will try to be impartial. We do not want to make any distinction between one taluk and another and between one constituency and another constituency.

I have no objection to refer the matter to the Chief Engineer himself asking him to re-investigate the matter once again. Let me be bound by the opinion to be furnished by the Chief Engineer and let my friend Sri Hutchegowda also be bound by the opinion to be furnished by the Chief Engineer.

Mr. SPEAKER.—Now the House will rise and meet at 12 o'clock tomorrow.

The House adjourned at Fifty-five Minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Wednesday, the 13th April 1955.

WD 4508—GPB—550—26-9-55

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FORTIETH DAY

Wednesday, 13th April 1955.

The House met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at Twelve of the clock.

MR. SPEAKER (SRI H. S. RUDRAPPA, B.SC., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Misappropriations in Municipalities.

Q.—208. Sri T. HANUMIAH (Hiriyur—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of the Municipalities if any in which misappropriation has taken place from the year 1952-53 to 1954-55 with names ;

(*b*) if so, the extent of misappropriations in each municipality with names and the persons responsible for this ;

(*c*) whether any municipal authorities sought instructions of Government in the matter of taking action (with names) ;

(*d*) the action taken by the Government ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) and (*b*) Please see Statement appended.

(*c*) The Commissioner, Corporation of the City of Bangalore and the Municipal Commissioner, Mysore City Municipality, have brought to the notice of Government the cases of misappropriation in the Corporation of the City of Bangalore and the Mysore City Municipality respectively.

(*d*) Please see Statement appended.

(SRI T. CHANNIAH.)

STATEMENT

Serial No.	The names of Municipalities in which misappropriation has taken place from the year 1952-53 and 1954-55	Extent of misappropriation	The name and designation of the person responsible for the misappropriation	Action taken
1	2	3	4	5
I.	Corporation of the City of Bangalore—			
	Date of misappropriation—	Rs. a. p.	Sriyuths—	
	(a) 15th October 1953 ...	706 10 6	M. Ramiah, Bill Collector, Excess Water Section.	The full amount has been recovered and the official's services terminated.
	(b) 19th November 1953 ...	113 8 3	G. Janardhana Rao, Bill Collector, Excess Water Section.	The full amount has been recovered and the official removed from service.
	(c) 17th February 1953 ...	525 3 0	M. K. Ramaswamy, Bill Collector, Property Tax Section.	Do do
	(d) 6th December 1952 ...	706 1 4	B. D. Narasimhiah Chetty, Bill Collector, Property Tax Section.	The full amount has been recovered and complaint made to the Police.
	(e) 24th May 1953 ...	182 9 0	K. L. Jayashankar, Pound Keeper, City Cattle Pound.	The full amount recovered.
	(f) 30th October 1952 ...	4,405 1 1	P. Y. Shivappa, Mutsaddy, Octroi Office.	Full amount recovered and the case is proceeding.
	(g) 13th September 1953 ...	285 2 0	T. S. Suryanarayanachar, Market Bill Collector.	The official has been arrested and the result of the case is awaited.
	(h) 16th March 1954 ...	605 5 5	H. S. Narayana Reddy, Market Bill Collector.	The amount has been recovered and complaint lodged.
	(i) 15th February 1954 ...	532 5 0	M. V. Oriff, Market Bill Collector.	A complaint has been made to the Police. The Bill Collector is absconding. The Police are investigating the case.

(j) 1951-52 to 1953-54 ...	2,552	7	1	Kuppuswamy, Tax Inspector, Property Tax Section.	The Tax Inspector is kept under suspension pending enquiry. The matter is still under detailed enquiry and investigation by the Assistant Revenue Officer, East, and his report is awaited.
(k) 1953-54 ...	226	14	11	M. H. Khader, Bill Collector, Property Tax Section.	The Bill Collector is kept under suspension. The full amount has been recovered. A complaint has been made to the Police. The result of the case is awaited.
(l) 1953-54 ...	67	3	6	M. S. Khan, Bill Collector, Property Tax Section.	Do do
(m) 30th October 1954 ...	5,097	7	7	T. V. Sankaranarayana, Bill Collector, Property Tax Section.	He has been arrested and released on bail. The case is proceeding in the Court. The Auditor has been requested to audit his accounts and the audit report is awaited.
(n) 29th November 1954 ...	426	4	6	B. Hanumanthe Gowda, Bill Collector, Property Tax Section.	The full amount has been recovered. Complaint has been made to the Police. The result of the case is awaited.
II. Mysore City Municipality—					
(a) ...	1,276	7	9	M. Lakshmansingh, Revenue Inspector.	The official was reduced as Bill Collector on Rs. 30 per mensem.
(b) ...	565	10	2	H. Srinivasaiya, Bill Collector.	The official was reduced from Rs. 40 to Rs. 35 per mensem.
(c) ...	655	1	10	C. Krishnappa, Bill Collector.	The official was reduced from Rs. 38 to Rs. 33 per mensem.
(d) ...	766	0	7	K. Kalaiya ...	Do do
(e) ...	115	11	9	Adinarayanasingh ...	The official was dismissed and action is being taken to adjust the amount from out of his security deposit amount.

(SRI T. CHANNIAH.)

Serial No.	The names of Municipalities in which misappropriation has taken place from the year 1952-53 and 1954-55.	Extent of misappropriation Rs. a. p.	The name and designation of the person responsible for the misappropriation.	Action taken
1	2	3	4	5
III.	Town Municipalities—		Sriyuths—	
1	Ramanagaram—(a) ...	155 3 0	R. Mahadeviah, Clerk ...	The amount was recovered and he was transferred.
	(b) ...	87 8 0	Narayanappa, Octroi Manegar.	The amount was recovered and he was dismissed from service.
2	Hunsur ...	60 0 0	Clerk ...	The amount was recovered and the official was fined Rs. 10 and transferred.
3	Mugur ...	2,087 4 9	Easwariah, Ex-President.	Action is taken as per Section 192 (2) of the Mysore Town Municipalities Act, 1951, to surcharge the person.
4	Yelandur ...	300 0 0	Clerk	The official was dismissed.
5	Nanjangud ...	254 2 9	Clerk	The amount was recovered.
6	Mulbagal (a) ...	752 7 3	Vasanthappa, Bill Collector.	The amount was recovered and the official was acquitted after trial in the court.
	(b) ...	156 4 0	N. G. Pattabhiramiah, Municipal Clerk.	The amount was recovered and he was reverted as Third Division Clerk for one year.
7	Manchenahalli ...	128 12 3	Abdul Jabbar, Bill Collector.	He was prosecuted and subsequently the case was withdrawn and action will be taken to adjust the amount out of the pay and allowances of Rs. 144-6-8 due to the official.

8	Tumkur	(a)	...	90 0 0	B. S. Gangappa, Cash Clerk and K. R. Vasudeva Rao.	B. S. Gangappa was dismissed and later on reinstated on his representation and his next three increments were stopped. The promotion of Sri K. R. Vasudeva Rao was stopped for two years.
		(b)	...	48 8 0	C. V. Narasimhalu, Market Sergeant.	The amount was recovered and the official has been placed under suspension.
		(c)	...	Amount not yet been determined.	H. B. Thammiah.	Ordered to be prosecuted.
9	Sira		...	1,473 12 9	C. R. Basavaraju, Bill Collector.	The official has been prosecuted and also action has been taken to recover the amount from the Clerks, Executive Officers, Presidents and Vice-Presidents who had neglected to check the receipt and remittance of money.
10	Arsikere		...	Amount not yet determined.	K. T. Suryanarayanappa, Bill Collector.	The Controller, State Accounts Department, has been requested to arrange for special audit of the mohatarfa accounts and further particulars have been called for.
11	Chitaldrug—	(a)	...	5,088 5 6	Hanumanthappa, Bill Collector.	Criminal prosecution had been launched in the First Magistrate's Court at Chitaldrug and the accused were acquitted and action is taken to fix up responsibility on the persons concerned.
		(b)	...	23,810 2 7	Krishnappa ...	

(SRI T. CHANNIAH.)

Serial No.	The names of Municipalities in which misappropriation has taken place from the year 1952-53 and 1954-55	Extent of misappropriation	The name and designation of the person responsible for the misappropriation	Action taken
1	2	3	4	5
III.	Town Municipalities—(concld.)	Rs. a. p.	Sriyuths --	
12	Harihar—(a) ...	49 8 0	V. B. Kanniah, Ex-Municipal Revenue Inspector.	A sum of Rs. 49-8-0 has been fully recovered from Sri V. B. Kanniah, Ex-Municipal Revenue Inspector. Action has been taken to recover the amounts from others.
	(b) ...	828 6 6	A. N. Anantharamiah, Municipal Clerk.	
	(c) ...	451 0 0	K. M. Siddappa, Clerk ...	
	(d) ...	6 7 0	A. Shivalingiah, Bill Collector.	
	(e) ...	18 0 0	V. P. Pias, Bill Collector ...	
	Total ...	1,353 5 6		
13	Challakere ...	19 14 0	N. R. Veerabhadrachar, Bill Collector.	The amount has been recovered
14	Hiriyur ...	5,400 0 0	M. S. Avadhani, Ex-Municipal President.	Sri M. S. Avadhani has drawn Rs. 5,400 as advance and the same has not been accounted for by him and the matter is being examined.
15	Shimoga ...	717 6 0	M. Channiah, Bill Collector ...	The amount has been recovered. Audit of accounts pertaining to this case has been arranged and pending disposal of the case the official has been kept under suspension and handed over to the Police for further action.

16	Shiralakoppa ...	75	0	0	Agadi Krishnamoorthi, Ex-President.	The amount was remitted to the Treasury.
17	Nyamathi ...	4,184	13	0	Y. Shivayogappa, Bill Collector	A sum of Rs. 1,400 has been recovered from the official and he has been kept under suspension snd a case has been launched against him and the same is pending before the Court.
18	Thirthahalli ...	1,129	11	9	Srinivasa Padiyar, Bill Collector.	A criminal case has been launched against the official in the Special First Class Magistrate's Court, Shimoga, and the case is under trial.
19	Sagar ...	15	0	0	D. Bangarappa, Patel of the Municipality.	The amount was recovered and he was administered a severe warning.
20	Tarikere ...	210	12	0	S. Mahabaliah, Head Clerk ...	The official has been prosecuted and the case is under trial in the Court of the Munsiff-Magistrate, Narasimharajapura.
21	Bellary- (i) ...	234	9	6	Virupakshappa, Bill Collector	Statutory instructions issued by the Government of Madras are followed and action taken accordingly.
	(ii) ...	66	8	0	B. Hussain Khan, Bill Collector.	
	(iii) ...	152	8	3	Mohamed Sarvar, Bill Collector.	
	(iv) ...	417	15	6	Gundappa, Bill Collector ...	
	(v) ...	1,100	0	0	M. A. Rashid, Clerk ...	
22	Hospet ...	1,300	0	0	D. Vasudeva Rao, Clerk and M. Hanumanthu, Bill Collector.	Sri D. Vasudeva Rao was dismissed from service and Sri Hanumanthu is absconding and a case is pending with the Police.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸು ಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡ ದಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂ ಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದೇರೀತಿ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅಕೌಂಟನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಗಳು ಕೂಡ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ಆಗ ದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ಆಡಿಟ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ಅಪ್ ಟು ಡೇಟ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕಂಟ್ರೋಲರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿ ಮಾಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ 5-10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ತಾವೇ ವಸೂಲು ಮಾಡು ತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಸುಹಾಕು ತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕೇಸು ಹಾಕಿದಾಗ ಕೋರ್ಟು ಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡು ತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿ ದೆಯ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಣ ತಿಂದು ಹಾಕುವ ಬಿಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಆಫೀ ಸರು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲಸವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದೆಲ್ಲಾ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಅಸೈನ್ ಮಾಡಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಟ್ರೆಜರಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿದರೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಕೆಲಸ ವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬಿಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರು ತಂದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದನೇ ಅಥವಾ ಜಮಾ ಮಾಡಿದನೇ, ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದ ರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರೆ ಅಂಥ ಪ್ರೊಸೀಜರಲ್ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್ ನೋಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಬಿಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅತ ಹಣತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಅಥವಾ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅಲ್ಲವೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ದುರುಪ ಯೋಗವಾಗಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನೇರವಾಗಿ ಚೀಫ್ ಆಫೀ ಸರೇ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರು ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಆಫೀಸರ ಸೈನು ಪಡೆದು ಜಮಾ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರ ಮೇಲೆ ದೂರಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಆ ಕಡೆ ಹೋದಾಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವಯಾವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ದೂರು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನಮ್ಮ ಗಮ ನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಬಾರದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇಲಾಖಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ದ್ದಾರೆ. ನೇರವಾಗಿ ನಾವೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಬಿಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರು ಹಣ ತಿಂದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕರಪ್ಷನ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರು ಅಥವಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ವಾರ್ನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲವೇ 5 ರೂಪಾಯಿ ರಿಡಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ತಾವೇ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂ ಡಿದ್ದಾರೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಆಫೀಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಅಂಟಿಕ ರಪ್ಷನ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಾಗ ನಾವೇ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ ಕೇಸ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿ ಗೇಟ್ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ಹಣ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟಾಗಿದ್ದರೆ ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಗೇನೂ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಲಂಚನಿರೋಧ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿ

ಸದೆ 5 ರೂಪಾಯಿ, 30 ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ರಿಡಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅಷ್ಟು ಸೀರಿಯಸ್ ಇರ್ರೆಗ್ಯುಲ್ಯಾರಿಟಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಇಲಾಖೆಯ ಶಿಫಾರ್ಸಿನಮೇಲೆ ಒಂದು ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂಥ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಹಣ ತಿಂದಿರುವುದು ಇರ್ರೆಗ್ಯುಲ್ಯಾರಿಟಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ತಿಂದು ಹಾಕಿದರೂ ಅದು ಇರ್ರೆಗ್ಯುಲ್ಯಾರಿಟಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಬಿಲ್‌ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ಸಾಯಂಕಾಲ ಅಥವಾ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಟ್ರೆಜರಿಗಳಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ವಸೂಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗಳಲ್ಲಿಗಿರುವ ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಿಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳು 5-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಆಸ್ತಿಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ನೌಕರಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ನೌಕರನಿಂದ ಷೂರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಾ ? ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹಣ ತಿಂದುಹಾಕಿದಾಗ ಅವನಿಂದ ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ? 5–6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವಾಗ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದೇಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪವಾಗಿರುವಾಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿ ಸರ್‌ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಲಿ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶಿಫಾರ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲ. ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದೆ, ಕೆಲವರನ್ನು ರಿವರ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಪೆಂಡಿಕ್ಸನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಿಲ್‌ಕಲೆಕ್ಟರ್ಸ್ ನಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಮತ್ತು ಷ್ಯೂರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧವಿಲ್ಲವೇ ?

Sri T. CHANNIAH.—I think security will be taken from Bill Collectors.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಬಿಲ್‌ಕಲೆಕ್ಟರ್ಸೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಂದ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ, ಷ್ಯೂರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಸಾಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಕೇಸುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡದೆ ನಿಧಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲಿ ಆ ತರಹ ಯಾವ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲೂ ನಿಧಾನವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—Appendix I (j) ನಲ್ಲಿ 51-52 to 53-54 ರ ವರೆಗೆ 2,552-7-1 ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ' The Tax Inspector is kept under suspension pending enquiry. The matter is still under detailed enquiry and investigation by the Assistant Revenue officer, East, and his report is awaited '' ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. 51-52 ರಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷ ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರ ಇಚ್ಛೆಯು ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದೇ. ನಿಧಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಯಾವ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ನನ್ನೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—1951-52 ರಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಷವೇ ಕೂಡಲೇ ಏಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿದನಂತರ, ಅವರು ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಅದನ್ನು refer ಮಾಡಿ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆಡಿಟ್ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಯಾ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಡಿಟ್ ನಿಧಾನವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—14 ನೇ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯೂರು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮಾಜಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು 5,400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಡ್ರಾಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಾಗ ಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಆ ಹಣ ಡ್ರಾಮಾಡಿದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ವಿವರ ಕೊಡ ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವರದಿಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅವರಿಂದ ವರದಿ ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರವರೊಡನೆಯೂ ನೇರವಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್.ಎಸ್.ಜಿ. ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಬಂದು ಆಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಆ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ನಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಬರೆದು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ? ಅವರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ಎಂಬುದು ನನ್ನ ನೇರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

Sri T. CHANNIAH.—I cannot give the date now.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—11 ನೇ ಐಟಂ (ಬಿ)ನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಏನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಮುನೇಗಾರ್ ಆಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—23 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತಿಂದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—1948-49 ರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಆ ಕೇಸು ಖುಲಾಸೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಹೇಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವರೇ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಯಾರಾರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಅವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದವರು ಯಾರು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಕೇಳಿದರೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಯಾರು ಹಣ ತಿಂದಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ತಿನ್ನದೇ ಇರುವವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಇದರ ಅರ್ಥವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಕಿ, ಯಾರ ಯಾರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಎನ್ನುವವರು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿ ಅವರು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೂ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿ ಅವರನ್ನು acquit ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಪೀರಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರುಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಯಾರುಯಾರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಎನ್ನುವವರ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣರು ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ acquit ಆಗಿದೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Who is the officer that is investigating and fixing up the responsibility ?

Sri T. CHANNIAH.—Under section 192 of the Town Municipalities Act, the Deputy Commissioner is quite competent to surcharge or to assess

the amounts that each one has to pay in this behalf.

Sri J. MOHAMED IMAM.—How long is this task of fixing up the responsibility going on ? In Chitaldrug that is the biggest amount involved. ಈ responsibility fix up ಮಾಡುವುದನ್ನು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇನ್ನು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಶಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. 192ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು act ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಇನ್ನೂ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ತಾನೆ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈ ಮೊಬಲಗೆಲ್ಲಾ ಏನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಿರುವುದೇ ಅಥವಾ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದುದೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಇಷ್ಟಾಗಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಅಷ್ಟಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರವರು ಅಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಅಥವಾ ಅವರೇನೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರೋ ?

Sri T. CHANNIAH.—The Deputy Commissioner's detailed report in the matter is awaited by Government. At the moment I am unable to say who is responsible for the misappropriation.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Were these gentlemen insured against pilferage, theft and other errors ? There is an insurance against people like bill collectors and other employees in the Government and private bodies whereby anything done by them could be made good to the institution concerned. So, did the Government insure these bill collectors and other officials ?

Sri T. CHANNIAH.—I will enquire.

Sri V. M. MASCARENHAS.—The interests of the Government will be perfectly safe if they insure all important classes of this type.

Sri R. ANANTARAMAN.—Coming to the appendix under the Corporation of the City of Bangalore, in respect of Bill Collectors mentioned in items (*a*), (*b*) and (*c*), how is it that their services have been only terminated and they are not prosecuted ?

Sri T. CHANNIAH.—That is the decision taken by the departmental officers. Perhaps they thought that the punishment imposed is quite enough.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is there any resolution passed by the Corporation to terminate their services and not to prosecute them ?

Sri T. CHANNIAH.—I think they must have acted according to existing rules and regulations.

Sri R. ANANTARAMAN.—With reference to item (*f*), it is stated that the extent of misappropriation by P. Y. Shivappa is Rs. 4,405-1-1. Does it cover a period of two or three years or is it done within a month ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is difficult to answer supplementaries in regard to all the items mentioned in the Schedule.

Mr. SPEAKER.—From next time, I wil! have to restrict myself in allowing questions and they must relate only to a single matter.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ.—ಈ ಅರಸೀಕೆರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಮೊಬಲಗು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗಿದೆ. ಆ ಮೊಬಲಗು ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ವರ್ಷಗಳೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. L.S.G. ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಆ ಮೊಬಲಗೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ.—ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಆ ಬಿಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರು ಈಗ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ.—ಹಾಗೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ತಾವು ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.—ತಾವು ಈಗ ಆ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಎಷ್ಟೆಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ (*a*) 1,276 ರೂಪಾಯಿ 7 ಆಣೆ 9 ಕಾಸು ; (*b*) 565 ರೂಪಾಯಿ 10 ಆಣೆ 2 ಕಾಸು ;

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.)

(*c*) 655 ರೂಪಾಯಿ 1 ಆಣೆ 10 ಕಾಸು ; (*d*) 766 ರೂಪಾಯಿ 0 ಆಣೆ 6 ಕಾಸು ; (*e*) 115 ರೂಪಾಯಿ 11 ಆಣೆ 9 ಕಾಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ ಈಗ ವಸೂಲಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲವೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—'Action taken' ಎನ್ನುವ ಕಾಲಂ ನೋಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಎಂದರೆ ಈ ನೇಚರ್ ಆಫ್ ಅಫೆನ್ಸಸ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನೀಗ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಪುನಃ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಕೆಲವರನ್ನು ಕೆಳ ದರ್ಜೆಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ; ಇನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ ವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರ question of degree ಮೇಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಹೊಂದತಕ್ಕಂಥದ್ದಾಗಿದೆ ; ಮತ್ತು ಅವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ಕಮ್ಮಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ?

Sri T. CHANNIAH.—It is not only a question of amount involved. If the offence is committed by sheer negligence or carelessness, or under circumstances over which he had no control or under pressure or influence of somebody, that person may not commit such offence for a second time.

ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಫಸ್ಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆನ್ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೇಸುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊಬಲಗು ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೊಂದು ಲೀನಿಯೆನ್ಸಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆ ಮಿಸಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊಬಲಗು ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಲೀನಿಯನ್ಸಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ತಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಸುಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಹೀಗೆ ಲೀನಿಯೆಂಟಾಗಿ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅದು ಇಲಾಖೆಯವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವರ್ಷ ಸರ್ವೀಸ್ ಆಗಿದೆ ? ಇವರನ್ನು ತಾವು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ನಂತರ ತಾವು ಇವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜಅರಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ (ಎ) ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ರೂಪಾಯಿ 1,276-7-9 ಗಳನ್ನು ಮಿಸಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರನನ್ನು ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ಬಿಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರನ್ನಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ದರ್ಜೆಗೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ಕಾಲಂನ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ (ಇ) ಐಟಂನಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿ 115-11-9 ಗಳನ್ನು ಮಿಸಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನೌಕರನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ it is a question of degree and the amount of money misappropriated ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಕೇವಲ 115 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಿಸಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದವನನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದು; 1,276 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿಂದುಹಾಕಿದವನಿಗೆ ಬರಿ ಒಂದು ರಿಡಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದು ; ಇದು ಯಾವ ಆಧಾರ ಮೇಲೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಾನಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಹಾಗೆ, not only the amount that is involved, but some other considerations will be taken into consideration.

Sri D. DEVARAJ URS.—Shall I take it that this reduction of pay or dismissal depended on the kind of influence that a particular person concerned was able to command ?

Sri T. CHANNIAH.—I do not know if such things do happen in municipalities.

Sri D. DEVARAJ URS.—I am asking for information on that point. What is the basis on which several of these persons were dealt with so far as giving of punishment is concerned ? I want to know the basis on which they were done.

Mr. SPEAKER.—It is stated already, in answer to more than one question, that due to so many reasons, various kinds of punishments were inflicted, and they were not uniform.

Sri D. DEVARAJ URS.—The point is, one contradicts the other here. . . .

Mr. SPEAKER.—There cannot be any discussion. They have stated already that it is due to so many circumstances. There may be extenuating circumstances. The Government admit that there may be even influences in the municipalities. Therefore, there is no use of further discussion. The Hon'ble Member may take other opportunities for the purpose. Next question.

Water Supply to Bellary Town.

12-30 P.M.

Q.–725. Sri S. PARAMESWARAPPA (Siruguppa).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware of the scarcity of drinking water supply in Bellary Town ;

(*b*) since how long people are agitating for improved and adequate water supply to Bellary Town ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) After the merger of Bellary District in the Mysore State.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—(a) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "Yes" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ 1,45,000 ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಟೌನಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 11,000 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್‌ರೂಪವಾಗಿಯೂ, 1,34,000 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿಯೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ P.W.D. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಬ್ ಓವರ್ಸಿಯರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಪರ್‌ವೈಜರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಡ ನೀರಿಗೆ ಎಂಟು ಆಣೆಯಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ರಬಸವನಗೌಡ.—ಒಂದು ಲಕ್ಷ 45 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು temporary relief ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ permanent reliefಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ temporary relief ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ರಬಸವನಗೌಡ.—ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Before the merger of Bellary into Mysore State, was any water supply scheme sanctioned by Madras Government, Sir ?

Sri T. CHANNIAH.—Notice.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that people in Bellary Town are experiencing great difficulty and people wait for hours together during nights for water ?

Mr. SPEAKER.—That question was more effectively put by the other Hon'ble Member.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Has Government of India allotted any amount for the water snpply scheme for Bellary ?

Sri T. CHANNIAH.—No.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Are Government aware that news has appeared in the Press that 15 lakhs have been allotted by Government of India for water supply scheme for Bellary ?

Sri T. CHANNIAH.—They have not allotted any sum for Bellary Town.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—What is the total estimate of water supply scheme for Bellary Town ?

Sri T. CHANNIAH.—We have not prepared any estimate.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that a comprehensive estimate has been prepared to bring Hagari River water to Bellary Town ?

Sri T. CHANNIAH.—There is a proposal to make a comprehensive scheme for water supply to Bellary Town. But that proposal has not yet been taken up.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is Government aware that unless that comprehensive scheme is taken up, the problem of scarcity of water in Bellary Town will not be solved ?

Sri T. CHANNIAH.—I think that will be taken up only when the High Level Channel work is taken up and completed.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that the coming into existence of the High Level Channel is very remote ? Is not the necessary water available from Hagari River ?

Sri T. CHANNIAH.—Now, water supply is made from the river bed of Hagari at a distance of 11 miles; that is the water source now.

Sri R. ANANTARAMAN.—When did the Town Municipality request the Government to grant the loan, Sir ?

Sri T. CHANNIAH.—I think, year before last.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not a fact that this work of water supply to Bellary Town was delayed because the Town Municipal Council refused to pass a resolution requesting Government to grant loan ?

Sri T. CHANNIAH.—They wanted the entire amount to be paid in the form of a grant and not as loan. Therefore, there was delay.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it not fact that all other Municipalities are given loan and not grant ?

Sri T. CHANNIAH.—Yes, they have been given loan only.

Hospital Building at Arkalavadi (Construction).

Q.—776. Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the construction of hospital building at Arkalavadi in Chamarajanagar Taluk is completed ;

(*b*) if so, the action taken by them in opening the hospital there ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) There is no proposal for the opening of a dispensary at the place.

(*b*) Does not arise, in view of reply to clause (*a*).

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಅರಕಲವಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರಲ್ಲವೆ ?

Sri T. CHANNIAH.—There is some mistake in the answer Sir. The latest information I have received in this behalf is that a building has been constructed by a private person with the contribution from the District Board and other contributions.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಆ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು 30-40 ಗ್ರಾಮಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri. T. CHANNIAH.—Yes, we will consider that aspect.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are Government aware that a New Type Dispensary has been sanctioned to Arkalavadi village ?

Sri T. CHANNIAH.— I have already said that a building has been constructed to locate the dispensary.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are Government aware that a New Type Dispensary has been sanctioned to Arkalavadi village and in pursuance of that a building has been constructed.

Sri T. CHANNIAH.—I do not have that information, Sir ; perhaps it might be. Sri Channabasappa, as District Board President, may be aware of it.

Second Five-Year Plan

(Works Recommended by Mysore D. C.)

Q.—778. Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Govern-ment be pleased to state:—

(*a*) the number of works recommended by Deputy Commissioner, Mysore District, to be included in the Second Five-year Plan (talukwar information may be given) ;

(*b*) when did he send this proposal to Government?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—[On behalf of SRI K. HANUMANTHAIYA, Chief Minister.]—

(*a*) District Plans are being prepared for consolidation into the Second Five-Year Plan.

(*b*) The Mysore District Plan has not yet been received by Government.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಕಳುಹಿಸಲು ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಯಾವುದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಇಂಥಾದ್ದು ಎಂದು ಸಂಸ್ಥಾನಾವಳಿ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೀರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಆ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಯಾವುದು ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I don't remember that date.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೆ?

Mr. SPEAKER.—That question has been answered effectively.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಖಾಸಗಿಯವರನ್ನು ಕರೆದು ಕೇಳಿದಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಈ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Public Works Minister did not meet all gentlemen. He met only the Legislators and officers. He has issued certain instructions that important projects may be included in the Second Five-year Plan.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That is to be seen after we get the proposal.

Sri M. MADIAH.—Will the Government be pleased to see that these items are included in the Second Five-Year Plan ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—It will be borne in mind.

Mysore Government Service Personnel.

Q.—359. **Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA** (Arkalgud).—

Will the Government be pleased to state :—

the number of persons who are employed in Mysore Government services, like Revenue, Police, Forest, Education, Judicial, Medical and Health, Public Works, etc., Departments, both Gazetted and Non-Gazetted separately, the communitywar appointments and the percentage of appointments as stood in 1945-46 and as standing in 1952-53 ?

A.—**Sri Kadidal MANJAPPA** (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Please see Statements placed on the Table. (Placed in the Legislature Library Sl. No. 12, L. A. 1955).

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈಗತಾನೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಫೈಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಒಂದು ಕಾಪಿ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I have placed the copy of the statement on the Table of the House. I am sure the Hon'ble Member is having the annual report of the Public Service Commission. He can make use of the statement placed on the Table as well as the annual report of the Public Service Commission.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. Statement table ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು Central Legislature ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಪಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—We shall consult the Government as to whether they can furnish a copy of the reply placed on the table of the House, and make arrangements.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಒಂದ ದೊಡ್ಡ ಫೈಲ್‌ನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. Tabular form ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎರಡು-ಮೂರು ಪೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವಂತೆ ಇಲಾಖೆಗಳು, communityಗಳು ಶೇಕಡಾವಾರು ಸಂಖ್ಯೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರ Heads ಹಾಕಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬೇಕಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯೆಷ್ಟೆಂಬ ದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾದರೂ ಕೂಡ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿನ ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಇದೇರೀತಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು tabular statementನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is only regarding the recruitment in different departments of the Government. Therefore it is a single question and hence a copy of it may be given.

Sri Kadidal MANJAPPA.—We shall consider the suggestion. I cannot straightaway say now.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಕೋಮುಗಳವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 1945-46ರಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವೂ ಈಗ 1952-53 ರಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೋಮು ಇಂದಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ನಿರ್ಣಯ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will consider the suggestion. That percentage is contained in the Annual Report of the Public Service Commission.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—This may be taken up tomorrow.

Mr. SPEAKER.—You can ask some other general question. In fact I ought not to have allowed this question as it is, because it relates to different matters connected with different departments. I allowed it because I did not want to be strict. Government also find it difficult to answer such questions.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—They cannot raise that point, Sir.

Mr. SPEAKER.—It is always provisionally admitted in the agenda.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Whether the Government have given effect to the resolution passed by this Hon'ble House?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Though we have not implemented the resolution strictly according to its literal sense, we have given instruction to the Public Service Commission to apply the principles involved in the resolution.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are they following the instructions in implementing the resolution; is it visible in this year's report?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The resolution was passed during last year. The visible sign of it can be seen during next year.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Last year you have instructed; one year has already lapsed.

Sri Kadidal MANJAPPA.—This is the report of 1952-53. So, you cannot expect the visible sign of the implementation of the resolution in this report.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I did not ask in this report. I am asking the Government, whether they are aware that the Public Service Commission is implementing your instructions?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I am told that they are implementing the resolution.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. I request the Chair to set apart a day for the discussion of the Public Service Commission Report.

Mr. SPEAKER.—I think, this is not the way of representing and the Chair cannot take notice of it. If a motion is brought, we shall consider that.

Sri M. MADIAH.—With regard to the resolution passed by this House, the Hon'ble Minister for revenue was pleased to say that the Public Service Commission has been asked to implement the resolution. May I know whether the principles involved in that resolution are being given effect to?

Sri Kadidal MANJAPPA.—We are waiting for the Backward Class Commission Report. Till that report is published, we find it difficult to implement the resolution in toto.

Sri M. MADIAH.—What are the communities which are included in the Backward Class List in the State, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—The Hon'ble Member knows it.

Sri M. MADIAH.—If that is so, until the orders of the Government of India are received here, the State Government can pursue the policy of considering all the communities included in the list which are not adequately represented.

Sri Kadidal MANJAPPA.—According to the Constitutional provision only such communities which are unrepresented and which are not adequately represented have to be given preference.

Sri M. MADIAH.—Have you prepared a list of backward class communities out of the Backward Class Community List, the communities which are not adequately represented in the Gazetted Services of the State ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Yes. The Public Service Commission in its report has clearly mentioned these matters.

Sri M. MADIAH.—Have you made a list of such communities which are not adequately represented in the State Service out of the Backward Class Community List ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I believe there is a list with the Public Service Commission.

Sri M. MADIAH.—What action has been taken by the Government ? Is it not a denial of the rights of the Backward class communities if the resolution of this Hon'ble House is not implemented ?

(*No answer.*)

Sri M. MADIAH.—May I know whether the Government are contemplating to appoint probationers to make up inadequacy of the communities which are not adequately represented ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—That question does not arise out of this.

Sri M. MADIAH.—Sir, under Article 16, Government are empowered to take necessary action to see that the communities that are not adequately represented in the State services, are given adequate representation. What action has Government taken for the last four or five years ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—At the stage of initial recruitment, adequate representation is being given to communities which are un-represented and communities which are not adequately represented.

Sri M. MADIAH.—What is the procedure followed by the Government with regard to these matters ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—With regard to these matters, instructions are issued to the Public Service Commission. Whenever the Public Service Commission sends up recommendations in connection with appointments to the gazetted cadre, the Government takes into account this factor of giving representation to un-represented and not adequately represented communities.

Mr. SPEAKER.—Sri Madiah may give a chance to other Hon'ble Members to put some supplementaries.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡ.—1945-46ರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಕುರುಬರು, ಲಿಂಗಾಯಿತರು, ಹರಿಜನರು ಈ ನಾಲ್ಕು ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜಿತ್ತು ? 1952-53ರಲ್ಲಿ ಅದು ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದವು :—

		ಶೇಕಡಾವಾರು ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ.	
		1945-46	1952-53
1	ಒಕ್ಕಲಿಗರು	5·5	8.53
2	ಲಿಂಗಾಯಿತರು	7·4	10·83
3	ಕುರುಬರು	·8	1·86
4	ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸಿನವರು	.95	1.69

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್ ಕರಿಗೌಡ.—ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಶೇಕಡವಾರನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—

		ಶೇಕಡಾವಾರು ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ.	
		1945-46	1952-53
1	ಒಕ್ಕಲಿಗರು	8·08	9·75
2	ಲಿಂಗಾಯಿತರು	10·82	13·01
3	ಕುರುಬರು	1·63	1·97
4	ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸಿನವರು	4.58	5·77

Balammanakere, Nelavanki Hobli, Srinivasapur Taluk (Restoration).

Q.—668. Sri G. NARAYANA GOWDA (Mulbagal-Srinivasapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether an estimate for restoration of Balammanakere of Upparahalli, Nelavanki Hobli in Srinivasapur Taluk was prepared ;

(*b*) if so, the cost of the estimate;

(*c*) the steps they have taken in this regard ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes.

(*b*) Rs. 28,000.

(*c*) Sanction to the estimate is under consideration.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬೇಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಸುತ್ತೇವೆ.

Hirekolala Tank, Chikmagalur Hobli (Restoration).

Q.—761. Sri G. PUTTASWAMY (Chikmagalur-Mudigere—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether there is an estimate for the restoration of Hirekolala Tank, Chikmagalur Kasaba Hobli ; if so, the amount of estimate ;

(*b*) since how long it is pending ; the reasons for the same ;

(*c*) whether there were no repeated representations from the atchkatdars of the tank in this regard ;

(*d*) if so, since how long ;

(*e*) whether they will take immediate action to restore the tank ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes, for Rs. 5,36,000.

(*b*) As several alternative schemes had to be investigated, the estimate is pending for about 1½ years.

(*c*) There were representations.

(*d*) Since 19·9.

(*e*) Action will be taken soon after the estimate, which is under scrutiny, is finalised and sanctioned.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಬೇರೆಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಸಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕೆಂಬುದು, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಂಗ್ ರಿಸರ್ವಾಯಿರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಇತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ 1929ರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ಹಣದ ಅಭಾವವೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಲನಲ್ಲೇ ಇದೆಯೆ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಆಗಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಾಗಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಒಂದೇನೋ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟು ತಯಾರಾಗಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ 1929ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿದ್ದುವು. ಈಚೆಗೆ ಆಗಿರುವುದು ಒಂದೇ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I cannot tell you just at present.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಅಂದಾಜಿನ ಹಣವನ್ನು ಯಾವಯಾವುದರಿಂದ ಮೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ಕೆರೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದಿಯೆ ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I want notice.

Feeder Channel Work to Belagur Tank.

Q.—770. Sri G. BASAPPA (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the feeder channel work to Belagur Tank was sanctioned and commenced ;

(*b*) the outlay incurred up till now ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) The estimate was sanctioned in July 1954. Work was commenced in February 1954 pending sanction to the estimate.

(*b*) Rs. 3,025 to end of February 1955.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಫೀಡರ್ ಛಾನಲ್ಲಿನ ಅಂದಾಜು ಬೆಲೆಯೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸುಮಾರು 43 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—1952-53ರಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಂಗಾರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಂಜೂರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up).

Feeder Channel from Magadi Halla to Kungali and Hulimalali Tanks (Construction),

Q.—730. Sri G. SIVAPPA (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether an estimate is prepared to provide a feeder channel to Kungali and Hulimalali Tanks from Magadi Halla and the amount of the estimate;

(*b*) whether this estimate is included in the Budget of 1955-56;

(*c*) at what stage this estimate is pending ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—

(*a*) Yes, for Rs. 60,000.

(*b*) Yes.

(*c*) The estimate is under scrutiny.

Depressed Class Employees in Road Transport.

Q.—856. Sri B. T. KEMPARAJ (Bangalore South—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

the number of Depressed Class drivers, cleaners, mechanics, conductors, helpers, clerks that have been working in the Road Transport Department ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minsister for Home and Industries).—

Please see Statement appended below:—

Statement showing the number of depressed class drivers, cleaners, mechanics, conductors, helpers and clerks, that are working in the Road Transport Department.

Sl. No.	Name of the Post	Number of persons working
1	(a) I Division Clerk	1
	(b) II Division Clerks	7
	(c) III Division Clerks	2
2	Mechanic	1
3	Drivers	3
4	Conductors	4
5	Helpers	11
6	Cleaners	17

Holiday for Tamil New Year's Day.

Sri P. M. SWAMI DURAI (Kolar Gold Fields Scheduled Castes).—Sir, tomorrow being Tamil New Year's Day, I request the Chair to kindly arrange to declare a holiday tomorrow for the Assembly also.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ತಮಿಳು ಜನರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಾಳೆ ಉಗಾದಿ ಹಬ್ಬವನ್ನಾಚರಿಸುವುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನಾಳೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ರಜ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—We will have to take into consideration the business before us. I have already requested the House even to sit for longer hours to complete the business. We have no time to lose.

Sri V. R. NAIDU.—It is not a question of losing time, Sir. It is an honour done to the Tamilians.

Mr. SPEAKER.—Any way, in consultation with the Government, I will make a statement in the afternoon.

Questions held up for Answers.

1 P.M.

ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾರ್ಚಿ ಎರಡನೇ ತಾರೀಖು 322ನೇ ನಂಬರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು ಬಂದಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು, ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊನ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾಳೆ ಕೇಳೋಣ.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Minister's Statement on Q. No. 811.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—As promised by me on the 11th on the floor of the House in connection with Q. No. 811 by Sri A. Bheemappa Naik, I am laying a statement on the Table of the House.

STATEMENT

From the commencement of Road Transport operations under Government control, *i.e.*, from the year 1948-49 to the end of the year 1951-52, the capital investment at the end of each year was deemed to be the amount advanced by Government and at the credit of the Road Transport Department in the Drawing account of the Department. With effect from the year 1952-53, the capital investment at the end of year has been reckoned as below as suggested by the Accountant-General :—

Capital-Opening balance at the commencement of the year *plus* drawings from the treasury *minus* remittance into treasury or bank during the year.

The balance sheets for the years 1952-53 and 1953-54 therefore show capital according to this revised formula. The figure furnished in reply to the Question No. 811 Clause (e) about the capital investment at the end of 1953-54 is that which has been certified as correct in the Balance Sheet for that year, *minus* the audit charges amounting to Rs. 11,429-8-0 (which are included only for *pro forma* purposes).

The assets of the Department have been acquired not only out of the Capital advanced by Government but by debit to the Depreciation Reserve Fund and out of profits. Hence it is that the value of assets is greater than the capital investment.

The amount at the credit of the Depreciation Reserve Fund as at the end of 1953-54 is Rs. 23,50,667-3-1.

Home Minister's Statement on Road Transport investments.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Home Minister).—Sir, while I was replying to an interpellation put by the Hon'ble Member for Molakalmuru in regard to question No. 811, day before yesterday, I said I would place a statement on the Table of the House, which I have done. It requires a little clarification because a doubt—I believe it was an honest doubt—had arisen in the mind of the Hon'ble Member whether the total investment as given in my statement was correct. I have to clarify the position.

From the commencement of road transport operations under Government control, *i.e.*, from the year 1948-49 to the end of the year 1951-52, the capital investment at the end of each year was deemed to be the amount advanced by Government and at the credit of the Road Transport Department in the Drawing account maintained by the Department. With effect from the year 1952-53 the capital investment has been reckoned as below :—

Capital—Opening balance at the commencement of the year *plus* drawings from the treasury *minus* remittance into treasury or bank during the year.

The balance sheet for the years 1952-53 and 1953-54 therefore show capital according to the revised formula suggested by the Accountant-General. On this basis, the capital investment in the department from year to year is as below :—

		Rs.
1948-49	...	17,76,515
1949-50	...	21,77,242
1950-51	...	25,68,600
1951-52	...	27,03,928
1952-53	...	25,41,640
1953-54	...	21,42,230

Rs. 21,42,229 *minus* Rs. 11,429-8-0 being audit charges included only in the year 1953-54 under *pro forma* adjustment at the instance of the Accountant-General is equal to Rs. 21,30,801.

It will, therefore, be seen that the figures furnished in reply to the question for the capital investment at the end of 1953-54 is correct and has been certified as such in the relevant balance sheet.

It has to be mentioned, however, that the assets of the Department have been acquired not only by debit to Capital but by debit to the Depeciation Reserve Fund. The assets of the Department as it stood from year to year are given below :

		Rs.
1948-49	...	17,91,703
1949-50	...	21,48,824
1950-51	...	26,29,322
1951-52	...	34,35,624
1952-53	...	33,33,629
1953-54	...	47,71,940

The reason for the value of the assets being very much more than the amount of capital shown as invested is that assets have been acquired out of both capital and depreciation Reserve Fund. The contributions to Depreciation Fund from year to year are given below :

		Rs.
1948-49	...	1,69,472
1949-50	...	3,25,526
1950-51	...	6,32,846
1951-52	...	8,05,156
1952-53	...	6,76,158
1953-54	...	4,50,875

The amount at the credit of the Depreciation Reserve Fund as at the end of 1953-54 is Rs. 23,50,667-3-1.

I have also got the provisional latest figure regarding 1954-55 which I think, Sir, is not necessary under the circumstances of the case since it requires clarification . . . .

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—If you have them with you, you may give them also.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The provisional figures . . . . (looking into the file) now the year is just over . . . the figures that I have are just provisional but they also compare very well. That is all I can say.

Business of the House.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, according to the revised programme of the House, Wednesday the 13th, *i.e.*, today, is meant for official business, *i.e.*, Bills. And, the remaining days are meant for consideration of reports and other things. I would like to know if the Government who have placed so many Bills before the House are contemplating any change of programme and if so in what way and whether the session is going to be extended and when the Bills are going to be taken up.

Mr. SPEAKER.—It will be intimated.

(Sri H. M. Channabasappa was sitting along with Sri G. A. Thimmappa Gowda and talking)

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, is this kind of affectionate relationship allowed ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Periyapatna).—I am glad he has recognised the affection we have.

(*Laughter*).

MYSORE UNIVERSITY BILL, 1955.

Introduction.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, I beg to introduce the Mysore University Bill, 1955.

MYSORE VILLAGE PANCHAYETS AND DISTRICT BOARDS (AMENDMENT) BILL, 1955.

Motion to refer.

Mr. SPEAKER.—Now, we shall take up the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill clause by clause. Sri Mulka Govinda Reddy has got a motion to refer the Bill to a Select Committee.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, is being discussed for the last three days. . . .

Mr. SPEAKER.—You must move the motion.

*Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sir, I move that the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, be referred to a Select Committee consisting of the following members with a direction that the report may be submitted within the 18th April 1955:

Sri B. Hutche Gowda
Sri L. Siddappa
Sri K. Pattabhiraman
Sri A. Bheemappa Naik
Sri H. M. Channabasappa
Sri N. C. Nagiah Reddy
Sri V. Venkatappa
Sri G. A. Thimmappa Gowda
and the mover.

Sir, many of the provisions that are included under this Bill are not satisfactory. Many members during the discussion have urged the necessity of improving some of the provisions of this Bill. Sir, regarding the District Boards, the Minister was pleased to say that some of the developmental activities of the District Boards may be divested from those bodies and some of the funds that were allotted to the District Boards may be earmarked for some purposes. Those moneys may be utilised for some other non-statutory agencies. Sir, the finances of the District Boards are derived under sections 105, 106 and 107 of the Village Panchayets and District Boards Act.

Section 105 says:

The following shall form part of, or be paid in the District Fund :—

(i) the balance of the District Fund and of the Rural Development Fund, if any, at the commencement of this Act;

(ii) all rates, cesses, tolls, fees and penalties paid to or levied by or on behalf of the District Board under this Act, and all fines imposed by a Magistrate under this Act or the regulations framed thereunder;

(iii) all rents from lands or other properties of the District Board;

(iv) all interest, profits and other moneys accruing by gifts or transfers from the Government or private individuals or otherwise;

(v) all proceeds of land and other property sold by the District Board including sale proceeds of grass and of the produce of trees not vested in private individuals on the sides of roads and on other public ground under the control and administration of the District Board and of timber fallen or felled therefrom; and

(vi) all sums received by or on behalf of the District Board by virtue of this or any other Act."

105-A.

(1) The Government shall levy a local cess at a rate of one anna in the rupee on all items. . . .

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is simply reading the sections.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—These three sections govern the finances of the District Boards and now. . . .

Mr. SPEAKER.—You can refer to the section or some points in it.

* Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Now the Government wants to delete section (2) of 106 whereby they want to deprive the District Boards......

Mr. SPEAKER.—You must now make a speech showing the necessity for sending the Bill to a Select Committee and not on the consideration of the Bill.

*Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Many of the developmental activities have to be undertaken by the District Boards and the cutting away of these finances to the District Boards will hamper their work and therefore the amendment as has been suggested by the Government should not be accepted.

Secondly, Sir, regarding the number of seats that are to be allotted to each taluk and how they have to be elected, clause 5 says :

"51. District Board Constituencies.-(1) Every Revenue Taluk (excluding such portions of the Taluk as are included in a Municipality or area under the authority of a Sanitary Board or a Town Board) in the District shall be a constituency and each such constituency shall elect such number of members not exceeding three having regard to the population of each constituency as the Government may, by notification under sub-section (2), determine.

(2) For purposes of sub-section (1) the Government shall, by notification in the *Mysore Gazette*, determine—

(*a*) the number of seats allotted to each constituency ; and

(*b*) the number of seats, if any, reserved for the Scheduled Castes in any constituency."

Sir, this is one of the most controversial clauses in this Bill. Many members, most of the members in fact, have stated that a taluk should not be a constituency wherein three members or two members may be elected to the District Board and that on the other hand, there should be a single-member constituency. It has been emphatically and effectively stated that if the constituency is a single-member constituency, it is possible that proper representation of the local needs and local interests may be had. And it was also stated that if the constituency is a multi-member constituency, the members or the candidates that may contest will have to experience difficulties and inconveniences and they may also have to spend large sums of moneys. Further, it may also lead to confusion in the mind of the voter if there are a number of boxes. For example, in a constituency where there are two or three seats, if 9 to 12 candidates contest, it would create confusion in the minds of the illiterate voter and the purpose with which this direct election is introduced may be defeated. It was further stated that the moneys that may be spent if the constitueney is a multi-purpose member constituency, will be saved if it is a single-member constituency.

Mr. SPEAKER.—The point now to be discussed is whether there is any necessity for referring the Bill to a Select Committee. The merits of the clauses and principles have been discussed yesterday. At this stage we must consider whether any useful purpose would be served by sending the Bill to the Select Committee.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—That is why I am stating, that two opinions have been expressed in respect of this clause.

Mr. SPEAKER.—You can say only so much now.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Therefore, I feel there is every need to refer this Bill to the Select Committee where they can thrash out whether we should have single-member constituency by which effective representation can be given to the local interests and local needs or whether we should have a double-member or treble-member constituency whereby the voter will be given a cumulative vote.

Again, Sir, amendment to Section 53 is as follows :—

"53. Electoral Rolls and qualifications of voters.—(1) So much of the electoral roll or rolls for the Assembly Constituency or constituencies as relate to the area

(SRI MULKA GOVINDA REDDY)

comprised within a District Board Constituency shall be the electoral roll for that District Board Constituency.

"(2) Every person whose name appears in the electoral roll for the District Board Constituency shall be entitled to vote at an election from such constituency and no person whose name does not appear in such roll shall vote at an election from such constituency."

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member need not read the Section. He may only say that this section needs change and therefore there is necessity for referring the Bill to a Select Committee.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I am not quite satisfied with this provision because the electoral rolls for legislative assemblies are prepared every year and on 1st October they will have come into force. But now that the Government are bringing this amendment to the Village Panchayets and District Boards Act of 1952, nobody did take interest to see that his name was enrolled in the electoral rolls that were prepared for the Assembly Constituency, so much so, the names of many members might not have been included in the electoral rolls for the Assembly Constituencies. So, this section deserves to be deleted and fresh electoral rolls for the District Board Constituencies should be prepared. Therefore, there is need for thrashing it out in the Select Committee.

Again, Sir, with regard to the amendment of Section 54, the other day, Hon'ble Minister was stating that the Government had certain powers and those powers will be divested if this amendment was not accepted. I for one don't see any cogency in the argument that was advanced by the Government. This Section also deserves to be thrashed out in a Select Committee.

Again Sir, regarding the representation of Scheduled Castes, it is a very delicate and ticklish problem and this section also deserves to be thrashed out in a Select Committee.

Again, Clause 11: there is considerable opposition for the deletion of Schedule IV to the Principal Act of 1952. All these sections are cumbersome and some of them deserve to be scrutinised in a Select Committee. I, therefore, move that this Bill be referred to a Select Committee consisting of the members that I have already proposed.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, be referred to a Select Committee consisting of the following Members with a direction that the report may be submitted within the 18th April 1955:

Sriyuts.—

1 B. Hutche Gowda
2 L. Siddappa
3 K. Pattabhiraman
4 A. Bheemappa Naik
5 H. M. Channabasappa
6 N. C. Nagaiah Reddy
7 V. Venkatappa
8 G. A. Thimmappa Gowda
and the mover."

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I have great pleasure in supporting the amendment moved by my Hon'ble friend Sri Mulka Govinda Reddy. My friends on the other side seem to take this very lightly . . .

Mr. SPEAKER.—They have agreed with the Hon'ble Leader of the Opposition to push through this Bill as early as possible.

*Sri J. MOHAMED IMAM.—As Hon'ble Members are aware, if we take the previous history of any important measure, the practice hitherto has been that any important Bill which affects the country or the people and which is intended to be placed permanently on the Statute Book, would not be passed unless it was first referred to a Select Committee. In fact, we referred all important Bills to Select Committees. So, it is a general principle rather than an

exception to do so. But now, unfortunately, the present Government, perhaps in their dictatorial attitude, want to rush through and hustle through this Bill and in their haste to rush through it, they find themselves in an awful trouble and create more complications. Sir, I may point out that many of the new Acts that have come into existence, specially after this Ministry took charge, were subject to series of amendments. Take any Act; it is not at all final. If you compare the present Statutes with the old ones, you will find that the old ones, when once they were passed, were never amended. But at present, you pass an important measure this year, and the next day you come forward with a series of amendments. For example, take the Sales Tax Act or any other Act. That is a clear indication to show that the Government and the Members of this House do not bestow as much thought as it is needed on those Bills. Hardly any Bill is passed in one year, it will be faced with some amendments next time. It is because whatever you do, you do not do it after deliberate and mature consideration. You will be anxious to pass it through whatever may happen and afterwards you will be in a quandry. Why my friend wants to refer this Bill to the Select Committee is that this measure is before this House for the last four years, and it is subject to a number of controversies. I do not want to go into details. Its principles are such that they cannot be accepted unanimously by this House. As we could see from yesterday's deliberations, many members from the Treasury Benches are of the view that some salient changes must be made and some drastic changes are to be effected. So, there are a number of clauses which are of a controversial nature and it is therefore quite necessary in the interest of the Government itself and to avoid future complications that a small Committee representing various shades of opinion sits together, goes through the Bill clause by clause and if necessary consults experts and takes evidence and then come to a happy conclusion. But it looks as though the Government think they have got their own majority and they can push it through. Well, Sir, I will ask only one question. The Government consulted their own partymen. They must have discussed it in their own Legislature Party. Why don't you extend the same courtesy to the House? Instead of making it a purely party issue, which confirms our doubt that this measure is utilised or misused by the majority party in their own interest, why don't you make it a non-party issue and take the members of other parties into your confidence? Let us all sit together and have the interest of the country at large and come to a happy conclusion. After all, all of us are interested in the future of the District Boards and in the welfare of the District Boards and we can tell you we are giving an opinion which is best suited for the District Boards and which will ensure smooth and happy working of the District Boards.

1-30 P.M.

But, on the other hand, Sir, I find the Minister wants to make this a party issue; he wants to consult his own party men. So, I could only call this measure as a measure by which they want to strengthen their own party and brighten their own party. Sir, some Hon'ble Member said that this measure should be passed in this session alone. I am quite in agreement with them. Let us not delay. Let us sit tomorrow itself, go through clause by clause and bring it before the House day after tomorrow. Two days' delay will not bring the heavens down. Sir, fortunately the points of controversy have been narrowed down. Regarding the number of seats to be allotted, the Minister has conceded. The second point is about the constituency, whether it should be multi-member constituency or single-member constituency. Well, we can all sit together, discuss the matter keeping the interest of the couutry in mind and come to a conclusion. In this connection, I want to put a question to the Hon'ble Minister. Can he give me the information about the expenses

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

incurred by the Chitaldrug District Board at the time of General Election? That will give us a fair and rough idea that the district board has to incur at the time of election. So, we study the pros and cons, the advantages and disadvantages of each district without any personal bias and come to a solution. If the measure is rushed through by Government on the strength of their majority and have this multi-member constituency, the consequences will be worst, for which we are not responsible. The other point is about the assignment of 6¼ per cent of land revenue. These are the few points on which there is difference of opinion and if these points are resolved, the Bill will be unanimously approved. Let us sit tomorrow alone and submit the report day after tomorrow to the House. Referring this to a Select Committee has all the advantages; nothing is lost thereby. On the other hand, if the measure is rushed through, you will be landing the country, especially the local bodies, into hopeless trouble.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavangudi).—Sir, I rise to oppose the suggestion made by Hon'ble Member Sri Mulka Govinda Reddy and Sri Imam that this matter should be referred to a Select Committee. The subject-matter of this Bill has been discussed for the last four years and all the relevant points have been tackled. No doubt, there have been some differences of opinion regarding some items. But, I do not think that if even we sit for three or four days more, on those vital matters we can come to an agreement. There is bound to be differences of opinion regarding the point whether there should be a multi-member constituency or single-member constituency. There will be difference of opinion about 6¼ per cent land revenue assignment also. Even among the members of the same party, there may be differences. But, we have to be governed by one very important fact that no elections have taken place to the district boards for the last seven years and more, and it is very urgent and necessary that election takes place. For this reason, it is very necessary that this Bill be passed expeditiously and full co-operation is given by this House to the measure. It is not necessary to refer this to a Select Committee. In the course of the consideration of the clauses, suggestions may be offered by Hon'ble Members. I oppose the idea that the matter should be referred to Select Committee.

*ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ Assembly Constituency ಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ Delimitation ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಂದು minimum population ಇಷ್ಟು ಇರಬೇಕು, maximum ಇಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಈ Delimitation ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಹ ಒಂದು ತತ್ವದ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ constituency ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ 51 ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ constituency ಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ

> " having regard to the population of each constituency Government may, by notification under sub-section (2) determine. . . . . ."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು minimum, maximum provide ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಡಮೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಇದೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಡಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. Maximum, minimum ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. Delimitation ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿದೆವೋ ಆ ಒಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸತಕ್ಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯ. Direct Election ಆಗಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಒಂದು favouritism ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ: ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ಪ ಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ.

ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಟಿ.-ನರಸೀಪುರ, ನಂಜನಗೂಡು, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷ 70 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ 'not exceeding three seats' ಎಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಮೂರು ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಯಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 30—35 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. 30 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟು 1,70,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಹೀಗೆ 30 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ minimum ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ maximum ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ 5—6 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು population basis ಮೇಲೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಂಚಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನನಾಯಕರು ಸಹ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತವೆಯೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರುವ ವಿಷಯ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರುವ ವಿಷಯ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾ ದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಿಗಾ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

* Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Sri, I was thinking about the necessity of the motion made by Sri Mulka Govinda Reddy. But, now I feel that there is a necessity for this in the interest of this House itself and also of the country. Firstly, in the interest of this House because it is held out by the Hon'ble Minister who is in charge of the Bill that he would amend certain clause of the Bill and that he would informally consult some of the members of this House. I personally feel that if such things are allowed and continued to be practised, in course of time they would develop themselves into precedents which would not be in conformity with good parliamentary practice. Whenever a Bill of far-reaching importance is discussed, is sought to be amended by any competent authority like the Legislature, it is the established parliamentary practice to refer that measure to a Select Committee where all the clauses would be scrutinised by people of eminence and experience and also legal acumen. We have departed many a time from this practice and therefore I am compelled to support the motion.

Secondly, Sir, the Hon'ble Revenue Minister who is in charge of the Bill said yesterday that he would consider certain clauses like the representation of the districts, which was recommended by the Venkatappa Committee. When once a clause is to be given a go-by and a new clause is to be introduced, the other alternative method would be to ask one of the members to move an appropriate amendment at the appropriate time. As I said, that would, in course of time, create a precedent which would be negative to the procedure that we have laid down in the Rules of Procedure in our Legislature.

Regarding section 55, as I stressed yesterday, there was one difficulty which the Hon'ble Minister did not refer to or solve. Because I said yesterday, section 55 lays down that every member who resides in a municipal area and who is not less then 25 years of age can contest the election. But the other section which confers the right of voting in a particular constituency for the District Board restricts that; excluding those members living in a municipal area, the others can exercise their vote. Suppose a person living in Mysore goes to the Returning Officer at Nanjangud Taluk and files his nomination paper there, then I want to ask the Revenue Minister, how does the law provide under section 55 or any other provision of the original Act or the amending Bill for the Returning Officer to decide that case? To zerify the nomination paper of that gentleman who poses himself as a resident of Nanjangud but who actually resides in Mysore, he should look to the horoscope to determine his age and he should look to the certificate given by the Municipality. So far as

(SRI M. LINGANNA.)

his residence is concerned, it depends upon the facts about the candidate. Sir, if such a contingency were to arise, then there will be a lot of complications. So, if section 55 is suitably amended whereby the candidate is allowed to contest whose name is found on the Legislative Assembly Constituency, then probably the whole matter and the whole difficulty will be obviated. But now as it is, section 55 does not not provide for any such means for the Returning Officer to decide the validity or otherwise of the nomination of the candidate who comes from the municipal area and who wants to contest for the District Board election.

Further, Sir, the question of direct or indirect election is a matter which has been debated upon; also the question of constituency, whether multi-member or single-member constituency, has been debated upon and I believe that there is lot of difference of opinion so far as these matters are concerned, and the Minister who is in charge of this Bill clearly expressed that he would amend certain clauses in the amending Bill itself. So, he himself has thought that there is 99 per cent need for their amendment. As such, it would be better if the Bill is referred to the Select Committee with a direction to re-submit the report within one or two days. In this connection, I wish to submit that so far as taking away 6¼ per cent of the amount assigned to the District Board is concerned, it is a matter which we have to consider coolly and at great length. Because, if we take away 6¼ per cent of revenue that we have assigned to the District Boards, the utility of the Boards will not be there. As was clearly and in a most conventional manner expressed by the Chief Minister, the existance of the District Boards themselves will be set at naught, because without this 12½ per cent assignment to the District Board their work will be hampered. Of course, the argument was advanced by the Minister who was in charge of the Bill that 2,000 and odd miles of roads have been taken away by the Government under the road re-classification system, so much so the burden of the District Boards is being shared by the Government and so 6¼ per cent should not be given out to the District Board Funds. I believe that is not a valid ground on which 6¼ per cent of the amount should be taken away. Even that aspect has to be considered and the Minister probably may change his mind so far as the retention or otherwise of that particular clause is concerned. From all these points of view it is paramount that we have to refer the Bill to the Select Committee. If we are to allow ourselves to tread this path of consulting people so far as important clauses and important Bills are concerned and bringing amendments as and when necessary, we would in the ultimate run of time allow ourselves to circumvent the rules of procedure that have been laid down. It would land us into trouble and it would create a wrong precedent and it would not be in conformity with the parliamentary practice. So, I really submit—no doubt we may lose one or two days, but that does not matter, in the interest of proceeding in a high class manner,—that we should refer the Bill to the Select Committee and get its report within one or two days and then we would get a Bill which would be almost completely revised by the Select Committee, shorn of all its defects.

*Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore-South).—Mr. Speaker, Sir, I object to this motion to refer the Bill to the Select Committee. Firstly, the mover of this motion has totally opposed this Bill and the principles underlying it. My own fear is whether this motion is in order; it has come from a member who has not agreed totally to some of the measures of the clauses of this Bill. Secondly, Sir, the composition of the Select Committee, the names that he has mentioned, also goes to show that members who have joined with him in opposing the several clauses of the Bill have been included and naturally the Select Committee would give a report contrary to the majority opinion that has been expressed in this House. What would be the consequence? Again, the matter would

be in great debate and the Select Committee Report may unfortunately be rejected. Is it then wise on our part to refer this matter to the Select Committee, that is a point to be considered by this House ? Because, the majority of the members have agreed to the proposed amendment of several clauses. As such, Sir, I think, instead of referring the matter to the Select Committee, Sri Mulka Govinda Reddy and other friends who have opposed this amendment should have sent the amendments and placed them before the House for being passed. Instead of referring the Bill to the Select Committee, he would have been well-advised if he had proposed amendments to the several clauses and left the matter for the consideration of the House.

Mr. SPEAKER.—Now the Minister will reply.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, this matter was engaging the attention of this Hon'ble House for over 2½ years; they have thought enough on this subject. The Bill consists of 11 sections. The controversy, if any, centres round the three sections. Firstly, in regard to constituencies, whether they should be multi-member constituencies or whether we should have single member constituencies, secondly, whether it is proper to omit sub-clause (2) of section 106—taking away the 6 1/4 per cent of the land revenue assignment which had been assigned to these District Boards; thirdly, whether the strength of the District Boards should be as mentioned in the schedule or as proposed in the amending Bill. Sri Imam pointed out that this Government is in the habit of hustling through Bills without referring to the Select Committee and that we are in the habit of entangling ourselves in difficult situations. A number of Bills have been referred to the Select Committees. Sri Imam was referring to Sales Tax (Amending) Act, that had been referred to the Select Committee. After a good deal of discussion, it became law after considering the report of the Select Committee. It is not as though we are trying to hustle through these legislations. As I pointed out yesterday, elections to District Boards should take place as early as possible. We have discussed the main principles and the general principles of the Bill enough for two days. There is difference of opinion among the Hon'ble Members regarding the point whether we should have a single member constituency or double member constituency. So far as Government is concerned, we should be guided by the majority of the opinion in this Honourable House. Occasions are not wanting when we tried our best, and even now we are trying our best, to take the Opposition to our confidence. We have consulted and we have been consulting on all important matters the Leader of the Opposition and the other Hon'ble Members. Even on this Bill, I had consulted the Leader of the Opposition before introducing this Bill.

As regards the strength of the District Boards, I said yesterday that I would consider the question of retaining the old schedule. Accordingly, I have sent an amendment to make necessary changes in sections 4, 5 and 11. As regards section 11, I am told that there is some legal difficulty for accepting the amendment. I think it has to be voted down.

Mr. SPEAKER.—Just to avoid the legal difficulty, another member has sent an amendment to that section. That can be voted.

Sri Kadidal MANJAPPA.—As regards the issue whether it is proper to deprive the District Boards of their legitimate share of land revenue assignment, I am still considering the question. I was thinking that if this sum is retained with the Government they could take District Boards roads and maintain them well. The Leader of the Opposition, time and again, has been criticising the Government for not taking adequate steps to get these District Board roads improved. I have been repeatedly telling him that the responsibility of maintaining these roads and keeping them in good order, is that of the District Boards and not that of the Government. If we had been allowed to retain 6¼ per cent land revenue assignment, we could have

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

taken away some of the District Board roads under our control and managed them properly. It is left to the Hon'ble Members.

Sri J. MOHAMED IMAM.—On a point of information, Sir, in regard to this $6\frac{1}{4}$ per cent of land revenue which was intended to be given over to the District Boards, was there any understanding that it should be purely earmarked for the maintenance of the roads or that it could go to the general expenditure according to needs ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Repairing the District Board roads is also a part of the functions of the District Boards. There is no earmarking on this question. If the Hon'ble Members do not want that Government should take over some of these District Board roads, I do not worry much myself. I am prepared to consider the question of deleting this clause, *viz.*, clause 10.

2 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಹಿಂದೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಶೇಕಡ $12\frac{1}{2}$ ಯೊಳಗೆ ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಈಗ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಸೆಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಸುಮಾರು 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾಲ್ಕು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಎಕ್ಸೈಜ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬರುವುದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ರೆವೆನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಗಳಿಗಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ರೋಡ್‌ಸೆಸ್‌ಸಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ಇಂಥ ಬಾಬಿಗೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರುವುದನ್ನು ಇಂಥ ಬಾಬಿಗೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದೇ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಇದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಿಡಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪದೇಪದೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Government should see that the District Boards work properly. If they do not work properly, then the responsibility is yours.

Mr. SPEAKER.—What you mean is that the ultimate responsibility is that of the Government.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಗಳಿಗೇನು ವರಮಾನವಿದೆಯೋ ಆ ವರಮಾನದಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವುದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಹಾಗೆ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿರುವಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಸಹಾಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರೂ 11 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ರಷ್ಟು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರಿಪೇರಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ಒಂದು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಚಾರ : ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆ ಎಂಬುದು. ಮಾನ್ಯ ವಿರುದ್ಧಪಕ್ಷದನಾಯಕರು ಪದೇಪದೇ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶ ಅದರಲ್ಲೇನಿರುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವೇನಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು. ಯಾವ ತತ್ವವಾದರೂ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾಗಿರಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗಾಗದಿದ್ದರೆ ನಮಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಲೆಯೊಳಗೇನೋ ಒಂದು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧಕಬಾಧಕ ಎರಡು ರೀತಿಯದೆ. ಬಹಳ ಜನರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಪುನಃ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅನಗತ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಕೇಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳು

ತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಾವು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ ; ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅನಗತ್ಯ, ಇಲ್ಲೇ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಇವತ್ತೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕ್ಕೆಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಉಮೇದುವಾರನಿಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಹತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೂ ನಾವು ತಂದಿಲ್ಲ.

Sri M. LINGANNA.—Sir, reservation of Scheduled Caste canditates is mentioned in section 55 and my observation with regard to that point is quite relevant.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆ ತರುವುದಾದರೆ, ಇದೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಹಿಂದಿನ ಬಿಲ್ಲು ಕಾನೂನಾಗದೆ ಇತ್ತು; ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ರೀ ಓಪನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನಾವಾಗ ಕಾನೂನಾಗುವುದು ?

Sri M. LINGANNA.—Otherwise, on what basis will the Returning Officer decide the validity of candidature ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, on account of the difference of opinion in regard to this section, the Bill was pending for one year without becoming law. Therefore, I am not prepared to re-open that matter once again and make it a controversial issue. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕಾ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—What will the Hon'ble Member say about his amendment ?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I press my motion, Sir.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, be referred to a Select Committee consisting of the following Members with a direction that the report may be submitted within the 18th April, 1955 :

"Sri B. Hutche Gowda,
Sri L. Siddappa,
Sri K. Pattabhiraman,
Sri A. Bheemappa Naik,
Sri H. M. Channabasappa,
Sri N. C. Nagiah Reddy,
Sri V. Venkatappa,
Sri G. A. Thimmappa Gowda and the Mover."

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—We shall now take up the clauses of the Bill. Clauses 2 and 3. There are no amendments to clauses 2 and 3. The question is :

"That Clauses 2 and 3 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 4. There is only one amendment sent by the Hon'ble Minister.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I beg to move the following amendment to clause 4 :

"For clause 4 the following clause shall be substituted.—

"4. Amendment of section 50 of Mysore Act IV of 1952.

For sub-section (1) of section 50 of the Principal Act the following sub-section shall be substituted, namely.—

(1) Every District Board shall consist of members directly elected by the voters in each District in accordance with the provisions of this Act and the rules made thereunder."

ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಷ್ಟೇ ಇರುವುದು. 50ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ composition of District Boards ಎಂದು ಎರಡು ಕ್ಲಾಜುಗಳಿವೆ. ಮೊದಲು ಅವೆರಡಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಈಗ ಒಂದು ಕ್ಲಾಜಿಗೆ ಮಾತ್ರ substitution ಇರುವುದರಿಂದ ಷೆಡ್ಯೂಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—This amendment is in accordance with the wishes of the Hon'ble House. I will put the amendment to the vote. The question is :

"That for clause 4 the following clause shall be substituted.—

"4. Amendment of section 50 of Mysore Act IV of 1952 :

(MR. SPEAKER.)

For sub-section (1) of section 50 of the Principal Act the following sub-section shall be substituted, namely.—

(1) Every District Board shall consist of members directly elected by the voters in each District in accordance with the provisions of this Act and the rules made there-under.''

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 4, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 4 as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.— Clause 5. There are a number of amendments to clause 5 We shall take all of them together and they can be discussed. I will put them to vote one by one if necessary, after discussion. There is an amendment by Sri H. C. Linga Reddy.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).— I am not moving my amendment Sir.

Mr. SPEAKER.—The next amendment is in the name of Sri Hutche Gowda. Possibly he may also not like to move the amendment in view of the amendment moved by the Hon'ble Minister himself.

***Sri B. HUTCHE GOWDA** (Thuruvekere).—No Sir, my amendment relates to constituencies. I want to move my amendment. Sir, I beg to move :

'That in sub-section (1) of the proposed section 51, for the words "not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2) determine,'' the words "at the rate of one member for every 30,000 of the rural population of each constituency '' shall be substituted'.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಐದು ಜನ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆರು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಆರು ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಚುನಾವಣಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಬಹು ಮಟ್ಟಿನ confusionಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗಲು ಕೂಡ ಒಂದು ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಯಾವುದಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರು 5-6 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಇದೆ. ಆ ಸಂದೇಹವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅವರು Press ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟುಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸಂಶಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಈಗಿನಂತೆ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಆರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಖರ್ಚುಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಭವವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿನ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವಾಗ ಬಹಳವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು.

Mr. SPEAKER.—Even if there is a single-member constituency the expenses will not be decreased.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ಇನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಚುನಾವಣೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—If there was an indirect election, what you say is correct ; but so far as this is concerned, the expenses will not be decreased.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಏನೇ ಆಗಲೀ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪೂರ್ಣಅನುಭವದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved.—

"That in sub-section (1) of the proposed section 51, for the words

'not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2) determine', the words 'at the rate of one member for every 30,000 of the rural population of each constituency' shall be substituted."

*Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—I beg to move that.—

CLAUSE 5.

"1. In sub-section 1 of the proposed section 51), for the word 'Taluk' occurring in lines 1 and 2 the word 'Hobli' shall be substituted.

2. For the words "such number of members not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2), determine", the words "one member from each constituency:

Provided the Government shall have power to combine two Revenue Hoblies in any Revenue Taluk to make a double member constituency carrying a general and reserved seat wherever necessary in order to give representation to Scheduled Castes," shall be substituted.

3. "For items (*a*) and (*b*) of sub-section (2) of the proposed section 51 the following items shall be substituted namely,—

"(*a*) the number of seats reserved for the Scheduled Castes in each District; and

(*b*) the number of double member constituencies, if any, reserved for Scheduled Castes based on their population in each Revenue Taluk."

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರ ಬಹುಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿತ್ತು ಅದೆಲ್ಲವೂ ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಬಾವನೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಲ್ಟಿ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇರಬಾರದು, ಏಕ ಸದಸ್ಯರ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ಆಗದೆ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ, ಏಕಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಎಂಟು ವರ್ಷ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯದೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏಕಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ವಾದ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ 30 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡದೇ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ರೆವಿನ್ಯು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನೇ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂದು ಏಕಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಂತ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಡೀಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಅಥವಾ ಡೀಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಾ ನಿಂತೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೂ 5ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 36 ಜನ ಉಮೇದುವಾರರ ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಅಂತ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಹೋಬಳಿವಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 36 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 5 ಹೋಬಳಿಗಳಿವೆ. ಗುಂಡಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಹೋಬಳಿ, ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕನಲ್ಲಿ 4 ಹೋಬಳಿ, ಹಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಹೋಬಳಿ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಟೀ-ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 5-5 ಹೋಬಳಿಗಳು ಇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ 36 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ಒಂದು ನಿಗದಿ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಬಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಆಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಯಾವ ಒಂದು ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೋಬಳಿವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ನಿಗೂಢವಾದ ತತ್ವ ಏನೆಂದರೆ-ಈಗಾಗಲೇ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಥವಾ ಏಕಸದಸ್ಯರಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡುವುದುವುದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಪೂಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ—ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕಲಾರದು ಎಂಬ ಒಂದು ಶಂಕೆಯನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು—ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರನ್ನು ಏಕಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ

(SRI M. LINGANNA.)

ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತರಹದ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಹೂಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ವಾದವನ್ನು ಈ ಹೋಬಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೂಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲೂ ಕೊಡಬಹುದು ಅಲ್ಲೂಕೂಡ It is a composite population ಇದೆ. It is not a population cent per cent of one community. As such, I believe that the argument advanced that the minority community can, wherever they be, be represented is a far-fetched argument. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೋಬಳಿವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏಕ ಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡೋಣ. ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಆಗತಕ್ಕ ಉಮೇದುವಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೂರು ಆಗುತ್ತವೆ. ಮೂರು ಜನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮೂರು ಜನ, ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮೂರು ಜನ ಈ ರೀತಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಗುಂಪುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೋಬಳಿವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಬೀಳದಿರಬಹುದು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಅಷ್ಟೇನೂ ದಡ್ಡರಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹಣಗಾರನಾಗಿ ಅಥವ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ವರ್ತಿಸತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈಗ ಗೂಂಡಾವರ್ತನೆಯ ಕಾಲವಲ್ಲ. ಓಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳು ದಡ್ಡರಲ್ಲ. ಅವರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ, ಯಾರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ತೂಕಹಾಕಿ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಯಾರಿಗೆ ಆಗಲೀ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಈಗ ಓಟುಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಯಾವುದಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮೂರು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಗುರುತುಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಇಂತಿಂಥವರಿಗೆ ಓಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಏಕ ಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಇದೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋಬಳೀವಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದಿವಸ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿ, ನಂತರ ಉಳಿದ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಅದೇ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಆಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯವರೂ ಆಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ, ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ, ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಓಟುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದುದಾಗಿದೆ.

2-30 P.M.

ಇದನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಶಂಕೆಯಮೇಲೆ ನಾನು ಈಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರುಜನ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಹೇಳಿರುವಹಾಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 80 ಸಾವಿರ ಜನರೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನು 30 ಸಾವಿರ ಕಡಮೆಯೇ ಇರಲಿ, ಅಂತೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಮೂರು ಜನ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಒಂದು ಪಾರ್ಷಿಯಾಲಿಟಿ ಎಂದು ಕರೆದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪಾರ್ಷಿಯಾಲಿಟಿ ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಹೋಬಳಿವಾರು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅಂಥಾ ಅನಾನುಕೂಲವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಇದ್ದರೆ ಅವರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಲು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಸರಿಸಮನ್ವಯವಾದುವುಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಓಟರಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಕಷ್ಟನಷ್ಟವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದದ್ದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಾವು ಈ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯಾವ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಯೂ ನಡೆಯದಂತೆಹಾಗೆಯೇ ಜನರು ಒಂದು ಐಕಮತ್ಯದಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವೀಗ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೂರು ಮೂರು ಜನರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಿಂತು ಜನರಲ್ಲಿ ಓಟನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಆ ಜನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲದನಲ್ಲದ ಪಾರ್ಟಿಪಕ್ಷಗಳ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಪಾರ್ಟಿ ವೈಷಮ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ

ಯಿಂದ ಖಂಡಿತ ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಏಕಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣೆಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನೇರವಾಗಿ ಜನರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಷ್ಟನಿಷ್ಠುರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಯಿಂದಲೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಕೊಡುವಷ್ಟು ಕೊಡಲಾರರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರು ಈ ಹೋಬಳಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬರುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಭಿಮಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ವಾದಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಯಾವ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನೀಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.–Amendment moved:

"1. In sub-section 1 of the porposed Section 51), for the word 'Taluk' occurring in lines 1 and 2 the word 'Hobli' shall be substituted."

2. For the words 'such number of members not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2), determine' the words 'one member from each constituency':

"Provided the Government shall have power to combine two Revenue Hoblis in any Revenue Taluk to make a double-member constituency carrying a general and reserved seat wherever necessary in order to give representation to Scheduled Castes," shall be substituted.

23. For items (*a*) and (*b*) of subsection (2) of the proposed section 51, the following items shall be substituted namely, --

"(*a*) the number of seats reserved for the Scheduled Castes in each District; and

(*b*) the number of double member constituencies, if any, reserved for Scheduled Castes based on their population in each Revenue Taluk."

Sri J. MAHOMED IMAM.—I would like to know the procedure with regard to these amendments.

Mr. SPEAKER.—I have already stated that I would allow the Hon'ble Minister and the Hon'ble Members to move all the amendments, we shall discuss them together and then I will put the amendments one by one to the vote.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I beg to move the following amendment to clause 5:

"That in the new sub-section (1) of section 51, the words 'not exceeding three having regard to the population of each constituency' shall be omitted."

Sir, this is a consequential change. In the previous amendment that I moved, I had proposed to retain the Schedule. So, this becomes necessary. When we retain the schedule, this phrase will have to be deleted. This phrase provides for the election of not exceeding three candidates from each constituency. We have retained the schedule now and therefore there is no need for this phrase.

Mr. SPEAKER.–Amendment moved:

"That in the new sub-section (1) of section 51, the words 'not exceeding three having regard to the population of each constituency' shall be omitted."

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ ಈಗ ಈ 5ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣನವರೂ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಎಂದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.)

ಮೂಲೋದ್ದೇಶ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತ
ವನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರೇ ನಿರ್ವಹಿಸು
ವಂತೆ ಮಾಡಲು ಆಯಾ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ
ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಕಡೆಗೆ ಅವರವರೇ ಈ ಕೆಲಸಗಳ
ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯ ಲ್ಲಿ
ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ತರಪೇತನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು
ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ
ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏಕಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರ
ಗಳಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರ
ಗಳಿರಬೇಕೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಯೆದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ
ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ
ಮಂಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡು
ವಾಗ " ಈ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ
ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ
ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ; ದೇವರ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಾ ಪಕ್ಷ
ದವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೋ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು
ತಂದು ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪಕ್ಷಪಾತ
ಭಾವನೆಗಳೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.
ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ
ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ
ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ
ಇಂಥಿಂಥ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಧಾವಿಗಳೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ
ರಂಗದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ನುರಿತವರು ಇಂಥಿಂಥ
ಅನುಭವ ಶಾಲಿಗಳೂ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಏಕೆ ಈ ಏಕಮಾತ್ರ
ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಗಳು ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ,
ಇದರ ರಹಸ್ಯವೇನಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿ
ಯಲು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೆನು. ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ
ಇವರ ರಹಸ್ಯ ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒಂದು
ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನೀಗ ನಾನು ಈ
ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.—ಈ ವಿಚಾರ
ವನ್ನು ನಾನೀಗ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೂ, ಈ
ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ
ಗಮನಕ್ಕೂ ತರಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ವಿಚಾರ
ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇದೇ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಚುನಾ
ವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ
ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳೇನು ಮತ್ತು
ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಎಷ್ಟಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದ
ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದು
ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ
ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆ ಚುನಾ
ವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈ ದಿವಸ ಈ
ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನಿಂತು ಆರಿಸಿಬರು
ವುದಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲ
ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ
ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಿಂದ
ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನೇ ಸದಸ್ಯ
ರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೇ ಅಥವಾ
ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿ
ಸದೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ
ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು
ಇದರ ರಹಸ್ಯವೇನಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿ
ದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಬರಲಿರುವ ಈ ಮಹಾ
ಚುನಾವಣೆಗಳ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೂ
ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ದಾಹದಿಂದ ಕಾದುಕುಳಿ
ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ಈಗ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ
ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆ
ಗಳ ಬಿಸಿ ತಗುಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ
ದಿಂದ, ಈಗ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ
ಸ್ಥಾನವನ್ನಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಈ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ
ಹೊಡೆದಾಡತಕ್ಕವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮವನ್ನೂ ಕೂಡ
ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಂದ
ಎಂತಹ ಪ್ರಮಾದಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲಾ ಅವ
ರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದೇ ಇದರ ರಹಸ್ಯ. ಆದರೆ
ಅವರು ಹಾಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ
ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದರೂ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ
ಸೋತರೂ ಸೋಲಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೊಂದು
ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವೇ
ನೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಬರುವ ಮಹಾ
ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾರೂ ಧೈರ್ಯ
ಮಾಡಿ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ
ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವೇ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡು
ತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಇರು
ವಂಥ ಈ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೇನೇ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನ ಭದ್ರಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾ
ರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ. (ನಗು).
ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರ
ತಕ್ಕಂಥ, ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆ
ಲೆಯೂ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡ
ತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಾಧುವಾದು
ದಲ್ಲ. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗನುಗುಣ
ವಾಗಿ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರ
ವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸಾಧಕ
ಕ್ಕಿಂತ ಬಾಧಕಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈಗ
ತಾವು ಆ ಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ
ಮಾತ್ರವೇ ಫಲಕಾರಿಯಾದಂಥ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ
ಕಾರಿಯಾದಂಥ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವ
ಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಹೋಬಳಿ
ವಾರು ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸು
ವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಇಡೀ
ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿದರೆ ಅದೊಂದು ಆದರ್ಶ ಚುನಾವಣೆಯೆಂದು
ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಚುನಾ
ವಣೆ ಹೊಂದಿದ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ
ಜನರ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ತುಂಬ
ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಖಂಡಿತ ಸಾಧುವಾದು
ದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು
ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ
ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—
ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರ
ಈ ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ
ಅಥವಾ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಇರ
ಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿ
ಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್
ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ
ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ
ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿ
ನಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ವಾರ್ಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಈ
ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗಳನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ಆಗ

ಆ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಪರಿಣಾಮ ಏನೆಂದರೆ, ಯಾರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಂಚ ಪ್ರಭಾವವಿರುತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಹಾಗೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನು ಎಷ್ಟೇ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿದ್ದರೂ ಆತನಿಗೇನೂ ಪ್ರಭಾವವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಈ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥವರು ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯೇ ಸಾಧುವಾದದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಈ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಡವರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಬಡವರ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ, ನಿಷ್ಕಾಮದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಮಾತು.

Sri M. LINGANNA.—May I know the number in each ward in the Corporation area ?

Sri P. R. RAMAIYA.—The population of Bangalore Corporation is from 7½ to 8 lakhs. There are 50 wards. There are some wards the population of which is 5,000; there are some wards the population of which is 50,000; there are some other wards the population of which is 15,000. So, the population is not uniform.

ಇದರೊಳಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ನಾನು informal ಆಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಉಮೇದುವಾರರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ, ಬರೀ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. Parliament ನಲ್ಲಿ single-member constituency ಇದೆ, Assemblyಗಳಲ್ಲಿಯೂ single member constituency ಇದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ multi-member constistuency ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಅಗತ್ಯ ಬರಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆ ಎಂದರೆ England ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ. England ನಲ್ಲಿ single-member constituency ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಜನ ಬಡವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಹು ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಅನುಭವವಿದೆ. ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾರಿಗೂ ಜಾತಿ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಓಟುದಾರರಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹುಸದಸ್ಯತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಮೇಲೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‍ಗಳಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಹುಸದಸ್ಯತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಬರಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆಯಿದೆಯೋ ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ದುಡ್ಡಿನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹು ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಂಬ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು clause ಐದಕ್ಕೆ ಒಂದು amendment ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. "The number of seats reserved for the Scheduled Castes in each district". ಅದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು original Actನ 52ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ನೋಡಿದಹಾಗಿಲ್ಲ. Section 52 says:

> "Seats shall be reserved in a District Board for the Scheduled Castes."

ಆದುದರಿಂದ ಈವಾಗ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ಅನಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

> "(2) The number of such seats shall bear, as nearly as may be, the same proportion to the total number of seats in the District Board as the population of the Scheduled Castes in the district bears to the total population of the district."

ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. Act ನಲ್ಲಿ 52ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ Scheduled Castes ನವರಿಗೆ seats are reserved ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವರ proposed amendmentನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ reserve ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತಿದ್ದಾರೆ. Double member constituency reserve ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.)

Multi-member constituency ಇರಬೇಕೇ single member constituency ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಷಯದಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಂದು constituencyಯಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹೋದರೆ ಏನೊಂದು ಸಹಾಯ, ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾದರೂ ತನ್ನ ಹೋಬಳಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಬ್ಬರೂ ಮೂವರ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ multi-member constituency ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕ್ಷೇಮ, single member constituency ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ 5ನೆ ಕ್ಲಾಜಿಗೆ ಈಗ ಮೂರುಕಡೆಯಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು, ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಮತ್ತು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೂಡ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಒಂದು, ಹೀಗೆ ಮೂರು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. "Not exceeding three" ಎಂಬ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ನೀವು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಇದೆ, ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ multi-member constituency ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು single member constituency ಇರುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಷಯ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 700-800 ಮತದಾರರಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಓಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 5,000-10,000 ಹೀಗೆ ಮತದಾರರಿರುವ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಮುಂತಾದ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಓಟುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕಡೆ ಯಾರು ಪ್ರಬಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಬರುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ: ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ 6 ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದರೆ, ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪುಗಳವರು ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಉಮೇದುವಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ? ಕಳೆದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮತದಾರರಿಗೆ ಗುರ್ತು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾದುದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾಗದಗಳ ಮೇಲೆ ಗುರ್ತು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗುರ್ತು ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಇರುವವರು ಯಾರಿಗೆ ಓಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು? ಈ ಗುರ್ತು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ballot boxes provide ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. 6 ಜನಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಗುರ್ತಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ multi-member constituency ಇದ್ದರೆ ballot box ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ multi-member constituency ಇದ್ದರೆ ಓಟುದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಾಗಲಿ single member constituency ಇರಬೇಕು, ಎಂದು ಒಂದೊಂದು ballot box ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ಹೇಳಿದೆನೆಂದರೆ ಇದು ಸಣ್ಣ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರು ಜನವೆಂದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವೊತ್ತು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಓಟು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ single member constituency ಮಾಡಲು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಹಿತವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದರೆ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ನೋಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಆಯಾ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಹೋಬಳಿ, ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಮೊದಲು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಬೇರೆ ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವ ಮನೋಧರ್ಮ ಅವರಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದವರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಓಡಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವಂತೆ single member constituency ಇರಬೇಕು. 30 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು constituency ಇರಬೇಕು. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದಿನ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿರುವಂತೆ 50ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಈ ರೀತಿ ಓದುತ್ತದೆ:

> "Every District Board shall consist of members directly elected by the voters in each district in accordance with the provisions of this Act and the rules made thereunder.
>
> The Total number of seats in a District Board specified in the first column of the fourth schedule shall be the number specified in the second column thereof opposite to that district."

Total number of members ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ schedule ನಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ, 30 ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ upper limitನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಹೇಗೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆ ಆಗಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. 30,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರವಾದರೆ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕವಾಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಆಗಬಹುದು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಆಗಲಿ !

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗತಾನೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. The words "at the rate of one member for every 30,000 of the rural population of each constituency" shall be substituted. Each constituency ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು definite ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, 5,000 ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನತರಗತಿಯವರಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 10-11 ಹೋಬಳಿಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ.—ಆರು ಹೋಬಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನಾದರೂ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಿ, ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಎಲ್ಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ.—ಎಲ್ಲಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—10-11 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು' ಆದರೆ, ಆರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿಯಿರುವುದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು, ಉಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆರೇ ಆದರೂ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟೋ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಅದರಮೇಲೆ......

SRI M. LINGANNA.—Chamarajanagar Taluk in Mysore carries six hoblies and the rest five, four, one and two. The total number of hoblies added together will not be more and as such there is necessity for creating a parliament there and the number will be within the Schedule provided for under the old Act.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಆರೇ ಇದ್ದರೂಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ 9-10 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ 54 ಅಥವಾ 60 ಹೋಬಳಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂತೂ unwieldy body ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಮೇಲೆ ಓಟಿನ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಉಮೇದುವಾರರು ತೊಡಕುಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಿದ್ದರೂ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ; ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲೂಕೂಡ, ಯಾವ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಮೂವರು ನಾಲ್ವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಮೇದುವಾರರು ನಿಲ್ಲಕೂಡದೆಂದು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಚಿಹ್ನೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಡಕುಂಟಾಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ತೊಡಕು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಆಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಮತದಾರರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ತತ್ವದ ಪ್ರಭಾವವೇ ಇರಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಶಾಲವಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕಿಂತ ತತ್ವದ ಪ್ರಭಾವ ಮತದಾರರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವವರಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಶಾಲವಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಯಾವ ತತ್ವ ತಮ್ಮದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ತತ್ವ ನಮ್ಮ ತತ್ವ ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ತಾವು ತಮ್ಮ ತತ್ವವನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತೀರಿ. ನಾವು ನಮ್ಮ ತತ್ವವನ್ನಿಟ್ಟು ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ನಡೆದಿದೆ; ವಾದವಿವಾದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆದಿದೆ. ಬಹುಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹುಮಂದಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I think the Minister has made an interim statement. ಏಕೆಂದರೆ, ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದರು. ತಾವು ಒಂದು clarification ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂತಲೇ ಅವರು ಶುರುಮಾಡಿದರು.

Mr. SPEAKER.—What does the Hon'ble Member say about his amendments ?

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I press the amendments.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That in sub-section (1) of the proposed section 51, for the words 'not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2), determine', the words 'at the rate of one member for every 30,000 of the rural population of each constituency' shall be substituted."

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—What about the amendments of Sri M. Linganna ?

Sri M. LINGANNA.—As against the consolidated whipped up opinion built up from the last three days, I do not want to press my amendments.

The amendment was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That in the new sub-section (1) of section 51, the words 'not exceeding three having regard to the population of each constituency' shall be omitted."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 5 as amended stand part of the Bill"

The motion was adopted.

Clause 5, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clauses 6, 7, 8. The question is :

"That Clauses 6, 7 and 8 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 6, 7 and 8 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 9.

***Sri Mulka GOVINDA REDDY.**—I want to oppose Clause 9, Sir. It is stated as follows:—

"(b) if in any case the Judge is satisfied that the result of the election has been materially affected by the improper acceptance or rejection of any nomination or the improper reception or refusal of a vote or of any non-compliance with the provisions of this Act or of any rules made thereunder, the Judge shall set aside the election of the returned candidate."

It was urged yesterday by some Hon'ble Members that the Judge should go into the matter before the election actually takes place when a nomination paper has been improperly accepted or improperly rejected. Sir, if this question comes up in election dispute and settled after the election, it is quite possible that some of the members whose nomination papers were accepted and who contested the election, will have incurred huge expenditure and when such election is set aside, it will be unnecessarily making them to pay for the folly of the Returning Officer. And sometimes, it may so happen that by a lapse of long interval, a candidate whose nomination paper was rejected might be induced not to press his election petition when it is placed before the Judge. In order to obviate these difficulties, I strongly urge that summary proceedings should be provided for deciding whether a nomination paper was properly accepted or rejected. Because that provision has not been provided in this section, I vehemently oppose the clause, Sir.

Mr. SPEAKER.—What does the Hon'ble Minister say ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, though there is a certain amount of force in what my Hon'ble Friend Sri Mulka said, there are certain difficulties in accepting his suggestion just at present. This clause, section 9, deals with an amendment proposed to section 57. Section 57 provides for the determination of the validity of election and enquiry by the Judge. It also provides for the procedure to be adopted. This section runs into two pages. The suggestion made yesterday was that we must provide for the adjudication of pre-election disputes before election takes place. There is a lot of force in what Sri Mulka says. But there are some practical difficulties. If we provide in this clause that a Judge should enquire into the dispute before the election takes place, he may or he may not decide. Supposing due to some reason, he is unable to decide the case within the prescribed period, what has to be done is the question.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—It is so simple. . . .

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not so simple. I got this point examined in the Law Secretariat. Then the whole election will have to be stayed. Whether an appeal has to be provided against the decision of the Judge is also a point for consideration. Supposing the Judge gives a decision in favour or against the petitioner. If the opposite party approaches the High Court with a writ petition and if the High Court chooses to grant him interim relief. what should happen then ? All these are matters to be considered in detail. I may assure the Hon'ble Member that the Government is in sympathy with the view expressed by him. We are going to examine the suggestions put forward by the Hon'ble Member and also by the other Members of the House.

There is also some other difficulty. This amendment deals with clause 3 of section 57. As I submitted earlier, 57 deals with the determination of the disputes subsequent to the election. So, if at all, a provision has to be made in section 56, for which no amendment is proposed in this Bill ; that is also a point for consideration. Therefore, a new Bill will have to be introduced to provide for the settlement of these disputes before the election takes place.

I may assure the Hon'ble Member once again that I am going to examine the point once again. If possible we will try to introduce an amending Bill as early as possible.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Before the District Board elections take place ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—As early as possible.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 9 stand part of the bill."

The motion was adopted.

Clause 9 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 10. There is an amendment by Sri Hutche Gowda. But it is not allowable for more than one reason. In this amendment, sub-section (1) of the original Section is also included, and it cannot be admitted. The Hon'ble Member cannot bring an amendment to the original section which is not in the amending Bill. Also for another reason, this amendment is not admissible. If this amendment is carried, it involves additional expenditure to the Exchequer. For that reason, also it cannot be admitted.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Hon'ble Minister just now said that he has no objection to concede 6 1/4 per cent.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will be bound by the decision of the House, I said.

* **Sri B. HUTCHE GOWDA.**—Then I oppose the clause, Sir. I may be permitted to speak on the clause itself.

ಸ್ವಾಮಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಫಂಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಮಿತಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 12½ ಯಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಖಾಯಮಾದ ಗ್ರಾಂಟು ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರು . ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಗ್ರಾಂಟು ಅಥವಾ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ವೆಂದು ಇದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿ 1938 ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಿತಿ ಯವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1936 ಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಸುಮಾರು 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಟೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಛಾರ್ಜಸ್ 25 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೂ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡ 12½ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೂ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಲಕ್ಷಣ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ; ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಸೆಸ್, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಸೆಸ್, ಎಕ್ಸೈಜ್ ರೆವೆನ್ಯೂಮೇಲೆ ಬರುವ ಸೆಸ್. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಐದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಕ್ಸೈಜ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು. ಈ ಆಕ್ಟು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಶೇಕಡ 6 1/4 ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದರ ಜತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡ 6 1/4 ಸಂಸ್ಥಾನದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪೂಲ್‌ಮಾಡಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದು ಎರಡು ಕ್ಲಾಜು ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಎಕ್ಸೈಜ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಾರದಿರುವಾಗ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಛಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಈಗಲೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧ, ಶೇಕಡ 6 1/4 ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟು ಹಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಷ್ಟೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾರ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ! ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿ ಹಣ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ; ಒಂದು ಮೈಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ 15 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಫಾಯಿದೆ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು, ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1954-55 ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನರಿ ರಿಪೇರ್ಸ್‌ಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಪೇರ್ಸ್‌ಗೆ 39 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಆಸ್ಫಾಲ್ಟಿಂಗ್‌ಗೆ 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ, 133 ಲಕ್ಷದ 58 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ 89 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ನಿಂದ 24 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರೋಡ್ ಫಂಡಿನಿಂದ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಈ ರೀತಿ 133 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವಾಗ ಖರ್ಚು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆನ್ಯುಯಲ್ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೊಸ ಸೇತುವೆ, ಕಾಸ್‌ವೇ ಆಸ್‌ಫಾಲ್ಟಿಂಗ್, ಕಾಂಕ್ರೀಟಿಂಗ್ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ 91 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಬಿನಿಂದ 62 ಲಕ್ಷ, ರಿಪೇರ್ಸ್ 42 ಲಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಐಟಂವಾರು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಸ್‌ಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ 36 ಲಕ್ಷ 46 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟಿಂಗ್ 18 ಲಕ್ಷ 76 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಆರ್ಡಿನೆರಿ ರಿಪೇರ್ಸ್ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಪೇರ್ಸ್ 39 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ರಸ್ತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೇನೂ ಭಾರ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೇ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾನ್ ಇರುವ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರ 1/3 ಭಾಗ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. 20 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಆಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಇರುವ ರಸ್ತೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೇ ಎಷ್ಟೋ ಖರ್ಚಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಶೇಕಡ 6¼ ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ಶೇಕಡ 25ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

(*The Hon'ble Leader of the House rose*).

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I would like to oppose the Bill, Sir. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಈ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The charges made by the Hon'ble Member are not correct. I have allowed the debate to go on for three days on a Bill which could have been finished in one day. The Hon'ble Leader of the Opposition will, I hope, agree with me if I say that I have given as many chances as were necessary. You must realise the difficulty about the time at our disposal.

There is a complaint from the Treasury Bench that I am too lenient.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Chair is always lenient to us, Sir. My friend Sri Mulka referred to the Members of the Treasury Bench when he made that remark and not to the Chair.

(The Hon'ble Leader of the House rose again).

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—If the Government are anxious that the Bills are to be rushed through, I suggested a procedure. In this particular case, only one Member of this Assembly has spoken against this clause. There is no amendment to the clause. Why should I not have a chance to speak on the Clause, Sir.

Mr. SPEAKER.—We have to consider the time at our disposal also.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—The Government bring these Bills at the fag end of the Session and they want to rush through the Bill. This is a very important Bill and it concerns the entire State.

Sir, I vehemently oppose this clause 10. If we accept this clause, it will cripple the functions of the local boards and especially the District Boards. The volume of work has increased enormously and especially from 1947-48, the work of the District Board has gone up by leaps and bounds.

3-30 P.M.

Sir, for High Schools alone, before 1948-49, District Boards were not spending anything. Since 1948-49, from Rs. 17,565 the expenditure of the District Boards on high schools has gone up to Rs. 3,31,606. Again the road works in Mysore State—the State Fund Roads maintained by Government—are 6,857 miles and District Fund Roads are 3,976 miles. While answering a question on 17th March 1955—question No. 266—the Minister for Public Health and Local Self-Government has stated that 3,177 miles and 2½ furlongs of roads have been transferred—these are inter-village communication roads—to the District Boards. So much so, the enormous responsibility that has devolved on these District Boards has gone up by leaps and bounds. When such is the case, if the Government were to think of crippling the finances of District Boards, it is unthinkable, unimaginable and a retrograde step.

Regarding the finances of the District Boards, many a time, committees have been set up and those committees have suggested that the resources of the District Boards should be augmented. A committee was set up in 1938 under the Chairmanship of *Rajasevasakta* Hiranniah and that committee suggested that the resources of the District Boards must be developed. Again, Sir, a committee was set up under the Chairmanship of Sri V. Venkatappa. They have also suggested that the finances of the District Boards should be strengthened. "In recent years the introduction of prohibition in some districts has also deprived the District Boards concerned of the income from the Excise Revenue. Laterly, the Venkatappa Committee considered the subject of local finance in some detail and suggested measures for improving the resources of both the Village Panchayets and the District Boards." Accordingly a Bill was placed before the Assembly and an Act was passed. According to that Act, under sections 105, 106 and 107, certain finances were set apart for the use of the District Boards. Even there, the Government failed to implement section 107. This is what the Chandrasekharaiya Committee has stated regarding section 107. The resources that should have been set apart and made available for the use of the District Boards, Government have not kept up and they have not acted according to the functions as adumbrated in this Act and it is a dereliction of duty on the part of Government. "Except item No. 3, the rest are all sources which existed prior to the commencement of Act No. IV of 1952. So far as item No. 8 is concerned, the Revenues from the taxes referred to under it, have not yet been assigned by Government." Again, the Chandrasekharaiya Committee recommended the constitution of Taluk Boards. They emphatically and definitely state that the District Boards should have the

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

"compulsory assignment of 6¼ per cent of Land Revenue collected within the district, in addition to the assignment made from out of the 6¼ per cent of the Land Revenue collected for the whole State, excluding the cost of collection".

Again, Sir, regarding the District Board High Schools, a suggestion was made that the managemeet of these District Board High Schools should be taken over by the Government. Sir, the burden on the District Boards which are managing these high schools and which are incurring about 3½ lakhs of rupees of expenditure on these high schools would have lessened if this suggestion had been implemented. But the Government have emphatically stated according to the Report:

> "So far as the Government are concerned, it has been definitely ascertained that they have no intention of assuming charge of any of them. When the Director of Public Instruction was examined by the Committee, he expressed the view that it would not be possible to take over the High Schools under Departmental management, even with the transfer of the funds now spent for them. Again, the question of making arrangements for maintaining the existing works and institutons is not all. It would be a very serious obstacle to further progress if proper agencies are not made responsible for undertaking fresh projects which involve heavy cost and benefit two or more taluks in the District. In view of all these considerations, the Committee feels convinced that the District Boards have an undoubted role to play in the developmental activities of the District."

I wanted to bring this to notice of the Minister concerned because day before yesterday he was making a statement that most of the development activities that are now being undertaken by the District Boards need not be carried out by them but by some other bodies. Again it is stated here:

> "But there is no doubt whatever that such unofficial bodies will not be able to command either the prestige or the utility of statutory organisations, however well they may be constituted."

For these reasons, I emphatically oppose these amendments.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಮೇಲೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದವರ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆಯೊ, ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರು ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಿಂದೆ ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಆ ಕೆಲಸದ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಈಗ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದನೆಯದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು; ಎರಡನೆಯದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಬ್ಲಾಕ್ಸ್; ಮೂರನೆಯದು ಲೋಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್. ಈ ಮೂರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಈ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಲೋಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ನಾನು ಹೋದ ವರ್ಷ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, 8½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕ್ಸು ಈಗಾಗಲೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಷೇರು 1 ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಷೇರು ಸುಮಾರು 9½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸುಮಾರು 15-16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ಬಂದಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್ಸನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಕೊಟ್ಟು, ಸಂಸ್ಥಾನ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದಮೇಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಬಹುಶಃ 10-15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನೋಡಿದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟು ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾವು ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೂ ಗ್ರಾಂಟು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್ಸ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇವುಗಳಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದರ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಉದಾರವಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಇದನ್ನು ಅವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿ, ಏನ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಾಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಕಲ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಅಂದಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅದೇ ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದದ್ದು ಎಂದಲ್ಲ. ಅದರ ಕೆಲಸವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮೂಲಕ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ತತ್ವಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಕೇಳುತ್ತ ಇರುವುದು ಕೇವಲ 6¼ ಲಕ್ಷ. 6¼ ಲಕ್ಷದ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲೂಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲೂ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ, the State finances gets upset. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮೂಲಕ ಹಣ ಕೊಡೋಣ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ, ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯವರು ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಉಪಹಾರದ ನಂತರ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಬಿಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು uncompromising ಆಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(At 3-42 P.M. the Members of the Opposition staged a walk out).

Mr. SPEAKER.—I will put Clause 10 to vote. The question is:

"That Clause 10 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 10 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 11. Clause 11 has got a negative effect. I will put it to vote. The question is:

"That Clause 11 will stand part of the Bill."

The motion was negatived.

Clause 11 was omitted from the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1, Title and Preamble. The question is:

"That Clause 1, the Title and Preamble stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir,

"I beg to move that the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, as amended, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, as amended, be passed."

The motion was adopted.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Shal we take up the Finance Bill after lunch?

Mr. SPEAKER.—Yes. Now the House will rise and meet at 4-15 P.M.

The House adjourned for Lunch a Forty-five Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Fifteen Minutes past Four of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

Sri J. MOHAMED IMAM.—I would like to ascertain from the Minister for Local Self-Government one information. We have somehow completed the Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill. So, may I have an indication as to when they are going to hold elections because the Government were so anxious to push through the Bill. I want to know whether the elections are going to be held before June.

Mr. SPEAKER.—Just now the Bill is passed.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I understand the anxiety of the Hon'ble Leader of the Opposition. We will have to see the calendar of events. I will make a statement on this matter.

MYSORE AGRICULTURAL INCOME-TAX BILL, 1955.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—I move:

> "That the Mysore Agricultural Income-Tax Bill, 1955 be taken into consideration."

*ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತೆರಿಗೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಎಂಟು ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂಥ ಮತ್ತು ಸರ್ವರೂ ಸಮ್ಮತಿಪಡುವಂಥ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅನಂತರ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ.ಯವರ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಕೂಡ ದೊರಕಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೂಡ ದೊರಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ತಾವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದೇ ನಾನೂ ಕೂಡ 'ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ' ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಆ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದದ್ದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದೇ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ರೂಪಿತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಬಹಳ ಕಾತರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕಾತರರಾಗಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಕೂಡ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾವು ಈ ಎಂಟು ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ 3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇನ್ನೂ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸ್ವಭಾವದ ನಾಲ್ಕು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದೆನು. ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ದೊರಕಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಗೂ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನುಮತಿ ದೊರಕುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರಮಾನ ಸ್ವಲ್ಪವೆಂದು ಯಾರೂ ತಾತ್ಸಾರವಾಡಬಾರದು. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ದೊರಕುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ತುಂಬ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಎರಡನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೂ ಸಹ ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಆದರೆ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೇ ಹೊಸದಾಗಿ ತಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ತೆರಿಗೆಯು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೊಡಗು, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾವಂಕೂರ್ ಮತ್ತು ಕೊಚಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮೈಸೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಬೀಹಾರ್, ಆಸ್ಸಾಂ, ಬಂಗಾಳ, ಒರಿಸ್ಸಾ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಹೈದರಾಬಾದ್, ರಾಜಾಸ್ಥಾನ್, ಭೂಪಾಲ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮುಂತಾದ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ತೆರಿಗೆ ಮಸೂದೆಯೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಎಂದರೆ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂಥ ಯಾವ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿದೆಯೋ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ Taxation Enquiry Report ಎನ್ನುವುದೂ ಒಂದು ಬಂದಿದೆ. ಆ ಮಾನ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಈ ತೆರಿಗೆ

ಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟಾಕ್ಸ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಾಗಲೇ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯು ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಕೆಲಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇನುಬೇಕಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಆಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಈ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತದೆಯೋ ನಾವೂ ಅದೇ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಇಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಾವೇ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ, ಇಂಥ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಹೂಡಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆದದ್ದು ನಮಗೂ ಆಗಲೇಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ತಾವೀ ದಿವಸ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡ ವಾಗ ಈ ಸಭೆಯು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಡವನ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಆದಾಯಪಡೆಯತಕ್ಕವರು ಯಾರು ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಈ ತೆರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬಡವರೇನೂ ಯಾವ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಈ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿರುವಂಥವರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಅಸ್ತಿಭಾರ ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೂ ಮತ್ತು ಸಮತೂಕವಾದದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎನ್ನುವುದು ಬಹು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರರೂ, ಮಿಲ್‌ಮಾಲೀಕರುಗಳೂ, ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಒಡೆಯರುಗಳೂ ಇಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರೂ ತಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಈ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದೂ ನ್ಯಾಯ. ಹೀಗೆ ಈ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಿಗೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈಗ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಈ ದಿವಸ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಾವು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಏನೇನು ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಮತ್ತು ಈ ತೆರಿಗೆಯ ದರಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಇರಬೇಕೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೂಡ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 3,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ನಿವ್ವಳ ವರಮಾನ ವಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ 3,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರು ಪಡೆದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಬಡವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮಿಡಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೋ ಅಂಥ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ರೈತರನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಮಸೂದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ದೂರ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—3,500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ವರಮಾನ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್‌ಗಳೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆಮೇಲೆ ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಾದ ಹೂಡಬಹುದು. ಈಗ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವರಲ್ಲಿ ಯಾರುಯಾರಿಗೆ 4,200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಳಪಟ್ಟು ವರಮಾನವಿರತ್ತೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ತಾವು ವಿನಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಈ ತೆರಿಗೆದಾರರಿಗೂ 4,200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಳಪಟ್ಟ ವರಮಾನವಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ವಿನಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ತಾವು ಒಂದು ವಾದಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿನಾಯಿತಿ ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನೂ ಸಹ ನಾನೀಗ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಧರಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಹನ್ನೆರಡು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನು 3,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಮೈಸೂರು—ಉತ್ತರ).—ಒರಿಸ್ಸಾ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರ್?

*Sri K. HANUMANTHAIYA.—When Bihar first levied the tax in 1938, the prescribed exemption limit was Rs. 5,000. The rates were also lower than at present—the minimum was six pies in the rupee on incomes exceeding Rs. 5,000 and the maximum was 30 pies in the rupee on incomes exceeding 15 lakhs. To-day the exemption limit is Rs. 3,000, the minimum rate is nine pies in the rupee with a maximum rate of four annas per rupee for incomes exceeding Rs. 1.5 lakhs and in addition, there is a surcharge on incomes exceeding Rs. 25,000 at rates varying from a minimum of one anna in the rupee on incomes not exceeding Rs. 35,000 to a

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

maximum of five annas and three pies in the rupee on incomes exceeding Rs. 1·5 lakhs. In Travancore-Cochin, the exemption limit was originally fixed at Rs. 2,000 but was later increased to Rs. 3,000. In Bengal also the exemption limit is Rs. 3,000. In Uttar Pradesh also the exemption limit is Rs. 3,000.

Sri T. MARIAPPA.—What is the limit in Orissa ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—My friend asks figures for Orissa. The exemption limit in Orissa has been Rs. 5,000 since the beginning, but the maximum rate has recently been raised from three annas in a rupee to twelve annas and six pies in a rupee. The exemption limit in Madras is Rs. 3,000 and the minimum rate is nine pies and the maximum rate is four annas in the rupee. Hyderabad has the highest exemption limit and the lowest rates of tax. The exemption limit is Rs. 10,000 and the rates vary from six pies to three annas. The exemption limit in Rajasthan is Rs. 6,000 while the rate of tax varies from six pies to two annas and four pies in the rupee. In Coorg, the exemption limit has been fixed at Rs. 3,500 and the minimum rate is six pies in the rupee, the maximum rate being four annas in the rupee.

ಆದುದರಿಂದ ಹೈದರಾಬಾದು ಸಂಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಕೂಡ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ exemption limit ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಿಕ್ಕವರು ಆರು ಸಾವಿರ, ಮೂರು ಸಾವಿರ, ಹೀಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. Exemption limit ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ, tax structure ನಲ್ಲಿ rates ಹೆಚ್ಚಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾವು ಈ ಮಸೂದೆ ತಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಭಾಸದಸ್ಯರು ಈ limit ಮೂರು ಸಾವಿರ ಸಾಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ exemption limit ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿ ನಾವು 3,500 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ರಿಯಾಯಿತಿ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಬಯಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ super-tax ಕೂಡ ಇದೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು limit ಮೇಲೆ super-tax ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು super-tax proposal ತಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ಹೈದರಾಬಾದು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿಮಾಡದೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ತರಹ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸರಿಯೋ ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯ. ಆ ಚರ್ಚೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಮಸೂದೆಗೆ Agricultural Income-tax Bill ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ಬೆಳೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಯಾವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರದ ಬೆಳೆಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಈ ಮಸೂದೆ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರ Socialistic ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಗತಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೇರಿ ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ತತ್ವಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರತತ್ವ ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸವಹಾಗೆ ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. As they say in English, it is a common necessity; ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥ ಏನಿದೆ ಅದು ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತರೆ ಜೀವನ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡ 80-90 ಇದೆ ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಶೇಕಡ 80-90 ಭಾಗ ಇರುವ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳೇನಿವೆ ಅವು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದರೆ ದೇಶದೇಶಕ್ಕೆ ನಾವು ಉಪಕಾರಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆ ತತ್ವ ಆ ಬೆಲೆಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಗಿಲಿಗೆ ಏರುವ ಹಾಗೆ ಬಿಡಬಾರದು. ಅದನ್ನು inflation ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏರುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿ. Agriculture prices are the base prices. Agriculture prices ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು manufactured articles ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಂದು vicious circle ಆಗುತ್ತದೆ.

"It is the opinion of almost all economists that these base prices, agricultural prices, must be kept down as far as possible."

ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಲವಲೇಶವೂ ಬರದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಲ್ಲ. Remunerative prices ಎಂದು ಏನು ನಿಗದಿಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅದು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಮೇಲೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳೂ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಆರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾದದಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಏನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ತತ್ವ ಇದೆ. ಆಹಾರ ಸಾಮುಗ್ರಿಗಳ ಬೆಲೆ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದರಿಂದ, ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಏರಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ High Price Allowance ಮತ್ತು Dearness Allowance ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹೋದ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯ ಪ್ರಕಾರ High Price Allowanceನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ದಿವಸ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿ living index figure ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಜನ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಡವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಆದಾಯ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 100 ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ನೌಕರರು, ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರಲಿ, ಎಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಇವರುಗಳಮೇಲೂ ಸಹ ಹೊರೆ ಹೇರಿದಹಾಗೆ ಆಗದೆ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವುದೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಕಾಫಿ, ಟಿ, ರಬ್ಬರ್, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಮಾವಿನಹಣ್ಣು, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಈರುಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೀಗೆ ಯಾವ ಬೆಳೆಗಳು ಲಾಭಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಬೆಳೆಗಳಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.— ಹೂವಿನ ಮೇಲೂ ಹಾಕಿದ್ದೀರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜ ಹೂವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 5-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಲಾಭವಿದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸಂಪಿಗೆ, ರೋಜಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೂವುಗಳಮೇಲೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೂವುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡೋಣ.

ಹೋದ ಮಸೂದೆ ಬಂದಾಗ ಎದುರುಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು Select Committeeಗೆ ಹಾಕಿ ಎಂದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದುದಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು tax ಕೊಡತಕ್ಕವನು compound ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಅನೇಕವೇಳೆ ಎಷ್ಟೋ ದೊಡ್ಡ ರೈತನಾಗಿರಲಿ ಲೆಖ್ಖ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರಬಹುದು.

4 30 P.M.

ಅಂಥವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿಯೇ ಇರಬಹುದು. ಲೆಕ್ಕ ಇಡದಾಕ್ಷಣ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಲ್ಲವೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ, ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಲೆಕ್ಕ ವಿಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು : ಜನರಿಗೆ, ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಕೂಡದು, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಆದಾಯ ಬರಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ 63 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ Composition of Agricultural Income Tax ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಅಡಕ ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಎಕರೆ ಇದ್ದು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಲೆಕ್ಕವಿಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ taxing ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಅವರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಆದಾಯವನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಇಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಿಂದ, ಲೆಕ್ಕ ಇಡಲೇಬೇಕು, ಇಡದೆ ಇದ್ದರೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಾದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆತಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಲೆಕ್ಕ ಇಡತಕ್ಕಂತ ಹದು ಇದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇಡಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿಂದತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ವ್ಯವಹಾರ, ನಡವಳಿಕೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕಿರುಕುಳವುಂಟಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ 63 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಬಂದು ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಏನೂ ಆದಾಯ ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ, ಆದಾಯ ಬಂದ ವರುಷ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಬರದಿರುವ ವರುಷ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ, ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಬೆಳೆಯದೆ ಹೋದರೆ, ಕೊಟ್ಟ ತೆರಿಗೆ

ಯಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆರುವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಬೆಳೆಯಾದರೆ, ಆದರ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಚಾರಹಾಕಿ ಎಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮೂರು ವರ್ಷ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷ ಬೆಳೆಯಾಗ ದಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಆ ಮೂರು ವರ್ಷವೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. 12 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ :

"12. Carrying forward of loss.—Where any person sustains a loss in agricultural income in any year, the loss shall be carried forward to the following year and set off against the agricultural income for that year and if it cannot be wholly so set off, the amount of loss not so set off shall be carried forward to the following year and so on; but no loss shall be carried forward for more than six years :

Provided that, in the case of loss sustained before the commencement of this Act, this section shall apply only to such loss as was sustained in the previous year immediately before such commencement."

ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವನಿಗೆ ಬಹುವಾಗಿ ಈ 12 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರಕಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈ ದಿವಸ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಅಂತರ ಕಡಮೆಯಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ಅದರ ತಿರುಳು, ತತ್ವ. ಆ ತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಬಡ ವರಿಗೆ exemption ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆಗಲೇ ಅದರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯವರು ಇಂಥ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ ವಾದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸರ್ವಾನು ಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು).—ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟರೇ oppositionನ್ನಿನವರಾಗಿರು ವುದರಿಂದ, ಅವರು oppose ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Agricultural Income-Tax Bill, 1955 be taken into consideration."

Sri J. MOHAMED IMAM (Jaglur).—Sir, it is nearly 5 o'clock. We would like to digest the Chief Minister's speech. It is better that this Bill is taken up tomorrow, Sir.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I will suggest a way.

ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದೇನಿದ್ದರೂ final stage ನಲ್ಲಿ ಮಾಡು ವುದು ಸೂಕ್ತ. Consideration stage ನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನಿದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ move ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಬಿಲ್ ಪಾಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

* **Sri J. MOHAMED IMAM.**—The Bill requires a full dressed debate at the consideration stage alone. ಇದು socialism ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾವಿದನ್ನು ವಿರೋಧಿ ಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. As a Socialist, I am going to oppose this Bill, because it is not socialism. At the consideration stage, the Bill requires a full dressed debate. ಆಮೇಲೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗು ವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I want to bring to the notice of the Hon'ble Members that it is necessary to fix up some time limit before it is sent to the Select Committee. The Government has already agreed to refer the Bill to the Select Committee. There are four stages of the Bill. One is the consideration stage, that is, before sending it to the Select Committee. The second stage is : the Bill will come up for consideration after the Select Committee. The third stage is discussion of the Bill, clause by clause. The fourth stage is passing the Bill.

Sri J. MOHAMED IMAM.—At the introduction stage, much time will not be taken up. It is only at the consideration stage, that there should be detailed and full dressed debate. So far as the discussions on the Bills are concerned, I submit with all humility and it is the practice also, that the members will be in a position to express their full view as far as possible,

provided the speeches and the arguments are relevant. I think full time must be given. Necessary speeches should not be cut down unless the Chair feels that we refer to irrelevant points. I submit that this Financial Bill is a very important measure which affects the interests of the country, and we do not want to rush through it in a hurry. At the consideration stage, I request you to kindly give us some latitude. When it is referred to a Select Committee, then, I think, the Chair my use its discretion and allow discussion.

Mr. SPEAKER.—I would like to draw the attention of the Hon'ble the Leader of the Opposition to the procedure laid down in the Rules of Procedure and Conduct of Business with regard to Financial Bills. It is specifically mentioned there that the time has to be limited. Of course, with due consideration to the importance of the Bill that is before us. Supposing if all the hundred members want to speak at every stage, as the Hon'ble Member wants me to allow, it may not be possible to complete the speeches not only in this session but even in the next session.

Mr. A. BHEEMAPPA NAIK.— Mr. Speaker, I want to know whether the general principles involved in the Bill are accepted. As regards the particular clauses of the Bill to be amended, that is a different stage. Even to accept the general principles of the Bill, one or two hours may be given either today or tomorrow. If the general principles are accepted, then the Bill will go to the Select Committee where detailed discussion on each clause will be gone through. The Leader of the Opposition might be allowed to speak on the general principles of the Bill. It is better some time is given to him. . .

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is only at the consideration stage we can cover all the grounds. When it is moved for reference to the Select Committee, then the scope of discussion would be restricted. Consideration stage is the most important stage.

Mr. SPEAKER.—So we shall take up this Bill tomorrow and send it to the Select Committee. As the Leader of the Opposition puts it, there is very little now to speak.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I do not think we will be able to finish it tomorrow. Anyway we will do our best to cover all the grounds.

Mr. SPEAKER.—I do not think we can speak much over the Bill.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ).—ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವಸವೇ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ, ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು controversial ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು. I must improve this Bill. We were all under the impression that the whole of today will be taken up for the discussion of the District Boards and Village Panchayets (Amendment) Bill. We never knew that this Bill would be taken up.

5 P.M.

*Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, in any case, I have no objection if Members want time to speak at this stage. What I am particular about is that the Rules must be observed and Rules authorise you to fix up the time for various stages of this Bill and we cannot take much time, because, we are at the tail-end of the Session, and there are so many important Bills like the Univessity Bill. All these measures have to be passed before we rise. Taking the future business into consideration, you can kindly fix the time. One day for general discussion would be more than enough and if necessary, if some Members want to speak upon it, let us sit over-time even after Five. At the conclusion of tomorrow's meeting at five o'clock or ten o'clock, it must be referred to the Select Committee. That is all, I am particular about.

*Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—Sir, the Hon'ble the Chief Minister referred to some rule which authorises the fixation of time-limit for the various stages of the legislative measure under discussion. It is not quite clear which rule he was referring to; and in any case, it is very doubtful whether time-limit as such can be prescribed for the

(SRI M. V. RAMA RAO.)

discussion of a legislative measure during its various stages. It may no doubt be possible to arrive at an understanding either within the precincts of this House or outside in the Party to which the Members happen to belong, about the length of time that may be desirable to be devoted for the discussion of the various stages of the Bill. But if it is proposed to deal with this point with a view to authorise the Speaker to fix a time-limit for a particular stage of the consideration of the Bill, or with a view to commence imposing the time-limit upon the duration of speeches on a legislative measure, the matter appears to be so important that I would suggest that the Speaker should examine the position not only with reference to our own Rules of Procedure but also with reference to prevailing parliamentary practice both at the Centre and in the neighbouring provinces. If discussion on a legislative measure can be curtailed in the manner suggested, it may lead to strange results and I do not know exactly what the Chief Minister had in mind when he referred to the particular instance which he did not cite as a matter of fact. But if he has any particular rule in mind, and if he would only cite, it would enable the members to understand the exact position which he is visualising.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, whatever proposal I make, the Hon'ble Member always begins with a doubt. That is a welcome sign, because, doubt is the beginning of wisdom. I thought he was so wise and learned that he knew the Rules. In fact when the Leader of the House and especially when the Leader of the Party to which he belongs, makes a statement, at least party discipline requires that he must accept it unless he is in a position to controvert it. These things are happening in the usual fashion and I can only pray that things will improve later.

Sir, I need not take the time of the House and I merely bring to your notice Rules 131 and 133. The Hon'ble Member can read these Rules at leisure.

Mr. SPEAKER.—Rules do give power to the Speaker to prescribe time-limit for the various stages of the Bill.

*Sri J. MOHAMED IMAM.—What I would submit is this, Sir. We are all under the protection of the Chair. We are expected to deliberate on such measures which affect the destiny of the people and specially a finance bill or any taxation measure is such that it is going to be permanently on the Statute Book and we are going to impose a permanent burden on the people. Such being the importance of this Bill, the Members of this House who form the representatives of the people and who are expected to guard their interests, will be very anxious to take part in the debate and to express their full and unfettered views. Regarding the importance of the Bill, there are no two opinions. But what is the time to be allotted for a discussion of this Bill is left to the discretion of the Speaker according to Rules. This Rule says:

> "131 : (1) In this rule "Finance Bill" means the Bill ordinarily introduced in each year to give effect to the financial proposals of the Government for the next following financial year and includes a Bill to give effect to supplementary financial proposals for any period.
>
> (2) At any time after the introduction in the Assembly of a Finance Bill, the Speaker may allot a day or days jointly or severally, for the completion of all or any of the stages involved in the passage of the Bill. . . ."

So, the entire discretion as to the number of days to be allotted, is left to the Speaker. So, I appeal to the Speaker that, taking into consideration the importance of this Bill and the interest the Members have been evincing in this Bill, I appeal that sufficient time may be allotted for the consideration of this Bill.

Secondly, Sir, the Chief Minister was pleased to suggest one day and you were also good enough to say that we may sit over-time. I submit in all himility that this time suggested is

inadequate taking into consideration the importance of the Bill and taking into consideration the number of members that would like to take part in the debate and express their views. So, I submit that at least two clear days may be set apart for the consideration stage and then the next stage would be to refer the Bill to the Select Committee. For that I will be satisfied if one day is allotted. So, I request that at least a minimum of three days may be allotted—two days for the consideration and one day for referring to the Select Committee. The third stage is a formal affair and that arises only when the Bill is returned from the Select Committee and when their report is received. So, I submit that one day is hardly sufficient for this Bill. It is my view that at least two days should be allotted for the consideration of this Bill and for the stage of reference to Select Committee, I will be satisfied with half a day. Sir, it is going to affect the future of the State and it is going to impose a permanent burden on the people. So I request that members must be given ample scope to express the opinion of the people's voice for whom they have dedicated their life.

Tamil New Year's Day.

MR. SPEAKER.—There was a request from some Hon'ble friends regarding Tamil New Year's Day tomorrow. I am sorry, I cannot comply with the request.

The House will now rise and meet at 12 NOON tomorrow.

The House adjourned at Ten Minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Thursday, the 14th April 1955.

WD 4508—GPB—550—26-9.55

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

FORTY-FIRST DAY.

Thursday, 14th April 1955.

The House met at Twelve of the Clock in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore.

MR. SPEAKER (SRI H. S. RUDRAPPA, B.Sc., LL.B.) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Mr. SPEAKER.—Sri Imam. Question No. 275.

(The Chief Minister had not yet arrived).

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, the next question may be taken up. The Hon'ble the Chief Minister will be coming in a few minutes.

Mr. SPEAKER.—Yes.

Reports in "Prajavani" on one of the colleges at Mysore.

Q.—859. **Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narsipur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether their attention has been drawn to the reports about 'Bhogavilas' in one of the Colleges at Mysore, in *Prajavani* very recently;

(*b*) whether their attention has also been drawn to the letters from readers about this subject in the issue of *Prajavani* dated 23rd March 1955?

A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know what action the Government have taken in this matter?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The University has taken action. They have appointed a Committee and the Committee is going into that matter.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What are the terms of reference to the Committee, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have not received any copy of the terms of reference from the University.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What is that that the University is going to enquire into, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Allegations in the Press against some of the staff and students of Maharaja's College, Mysore—that was the subject matter which was discussed by the University Council. They have appointed a Committee to go into the matter.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are the Committee empowered to take evidence on oath?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Not that I am aware of.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What do the Government propose to do in this connection?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We propose to wait for the report and then we will consider the matter.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Are the Government aware that the confidence of the people has been shaken by this incident?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government at least ascertain whether it is so?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—From whom?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—From the people.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not know if we can hold a referendum in the matter.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Cannot the Government hold a public enquiry in this connection?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not think it is necessary at this stage.

Sri R. ANANTARAMAN.—While the enquiry is going on, is it not fair that the Assistant Professors against whom allegations are made should be kept under suspension?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That is a matter for the University Council to decide.

Sri R. ANANTARAMAN.—Will the the Hon'ble Minister direct the Vice-Chancellor to keep them under suspension pending enquiry?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I do not want to form any opinion in the matter till the report comes.

Sri R. ANANTARAMAN.—Are you aware that by allowing the Assistant Professors to remain on duty they will be able to influence the students?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The impartiality will not be disturbed as I see that there are public men and high class people in the Committee.

Sri R. ANANTARAMAN.—Is it a public enquiry or is the enquiry held in secret?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I will ascertain.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Apart from waiting for the report, have Government not thought of taking any action?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government does not propose to act on allegations.

Sri B. NARAYANASWAMY.—So Government have not taken any notice of the allegations. Am I to understand so?

Sri A.G. RAMACHANDRA RAO.—We have taken notice and we know that an enquiry is being held and that the Committee is functioning.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Is it the Government that has appointed the Committee or the University Council?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The University Council.

Sri B. NARAYANASWAMY.—In that case, am I to understand that the Government has not taken any action in the matter?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government is satisfied that the steps taken by the University Council is adequate.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Is the Government kept in contact with the proceedings of the Committee?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We have not been in contact with the Committee but with the Chairman of the Committee and through him we are knowing the day to day proceedings of the Committee.

Sri B. NARAYANASWAMY.—May I know who is the Chairman of the Committee?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Professor D'Souza, Vice-Chancellor of the University.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Are there any other non-officials on the Committee who are not interested in the professors of the University?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There are others—members of the Council, but who are not on the staff of the University.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Is the Government aware of any member of Committee who is related to the members of the staff?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No.

Sri B. NARAYANASWAMY.—If the Government come to know of any member who is related to the staff, will that member be taken away from the Committee?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I believe all these things have been taken into consideration by the University Council and they have come to the conclusion that the present members of the Committee are proper and that they are satisfied.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Should it not be that a person who is related to the staff should not be on the Committee?

Sri A.G. RAMACHANDRA RAO.—I am not aware of any such person being on the Committee.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ

ಆಪಾದನೆ ಬಂದಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಅಲ್ಲವೇ, ಸ್ವಾಮಿ, ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಿಂದೆ ಇಂಥಾ ಆಪಾದನೆ ಬಂದಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಆಪಾದನೆ ಬಂದಿದೆ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice about those allegations. The allegations appearing in the Press have been referred to the Committee.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ತಾವು ಈ ವಿಷಯ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕದಡಿದೆ, ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಗಿದೆ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖನ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಇದೇನು, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೂ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಆ ವಿಚಾರಣೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ವಿಚಾರಣೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದಮೇಲೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಯಾರು, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಏನು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎನ್ನುವುದೂ ಕೂಡ ಅವರ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ವಿಷಯ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅಖಿಲಪ್ರಜಾವರ್ಗಕ್ಕೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ, ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

Committee to enquire into representations of Electrical Department Employees' Union.

Q.—869. **Sri S. GOPALA GOWDA** (Sagar–Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they have appointed a three-man Committee to enquire into the representations made by the Government Electrical Department Employees' Union ;

(*b*) if they have constituted one, who the members of that Committee are ;

(*c*) whether the Union had sent a panel of names out of which to select one to be on the Committee ;

(*d*) what are the names of the persons given in the panel ;

(*e*) whether it is a fact that they agreed to appoint a person of the judiciary as the Chairman of the Committee ;

(*f*) how many times the Committee has met so far ;

(*g*) the terms of reference of that committee ?

A.—**Dr. R. NAGAN GOWDA** (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) Sri M. S. Swaminathan, I.A.S., Additional Director of Industries and Commerce (*Chairman*).

Sri N. D. M. Appa, Deputy Chief Electrical Engineer.

Sri K. Kannan, President, Government Electrical Department Employees' Union.

(*c*) Yes.

(*d*) Sri K. Kannan, President, Government Electrical Department Employees' Union.

Sri Mulka Govinda Reddy, M.L.A.

Sri S. Gopala Gowda, M.L.A.

(*e*) No.

(*f*) Thrice.

(*g*) To examine the representations of the Employees' Union and to make recommendations to Government.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಯಾವ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು, ಸ್ವಾಮಿ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—On 4th February 1955, Government have issued an order in which they have stated that certain representations were made by the Union of the Employees of the Electrical Department about their scales of pay and other conditions of service. These were discussed some time ago but no settlement was reached. The Union decided........

Sri P. R. RAMAIYA.—On a point of order. This question has come up before the Assembly several times. Is it in order to go on with the same question again and again?

Mr. SPEAKER.—I will see the supplementaries put. I won't allow those questions which we are asked and answered already.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The Union thereupon called a strike which has since been called off in pursuance of the Government's decision to appoint a Committee to go into the representations and to make recommendations to the Government.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಂಥ ಎಕ್ಸ್‌ಪೈಸರಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಛೇರ್ಮನ್ನರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಗಿದ್ದ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That question has been answered.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ?

ಡಾ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಐದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

Katnaikanahalli Tank (Restoration).

Q.—698. Sri V. MASIYAPPA (Hiriyur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when the estimate for the restoration of the tank at Katnaikanahalli in Hiriyur Taluk was prepared;

(*b*) whether it has been sanctioned?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [on behalf of Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(*a*) During 1953.

(*b*) Not yet.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಾಸಿಯಪ್ಪ.—ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗಿದೆ ಈ ಕೆರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರುಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್, ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸಿದ್ದರೂ ಈ ಕೆರೆಯ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವೇಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—1953ರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫಾರ್ಮ್ಯಾಲಿಟೀಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 13 ಎಕರೆ 15 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಕೆರೆಯ ಏರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇರೆ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಾಸಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾವು ಈ ಕೆರೆಯ ಏರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಬೇರೆ ಕೆರೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳೋಣವಾಯಿತು. ಆ ಬೇರೆ ಕೆರೆಗಳು ಯಾವುವು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಗ್ಗನಾಡು ಕೆರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಾಸಿಯಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಈ ಕೆರೆ ಒಡೆದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ 13 ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುವಂತೆ ಇದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಕೆರೆ ಏರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಾಸಿಯಪ್ಪ.—ಹೋಗಲಿ ತಾವು ಆ ಒರಿಜಿನಲ್ ಕೆಪ್ಯಾಸಿಟಿ ಎನಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಆಗಬಹುದು.

Malligemetlu Basaveswara Temple (Renovation).

Q.—691. Sri S. KARIAPPA (Virupakshapura).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the plan and estimates for the renovation of the Basaveswara Temple of Malligemetlu in Kanakapura Taluk have been submitted to Government for sanction;

(*b*) the stage at which they stand at present?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education) [on behalf of Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works)].—

(*a*) No.

(*b*) The Muzrai Commissioner has taken action to get an estimate prepared.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ದೇವಸ್ಥಾನ ಚೋಳರ ಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ದೇವಸ್ಥಾನ ಈಗಾಗಲೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಲು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಇದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಆದರೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

Road from Hirisave to Nonavinakere.

Q.—848. Sri K. LAKKAPPA (Channarayapatna).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether any estimate has been prepared to form a road from Hirisave to Nonavinakere in Channarayapatna and Thuruvekere taluks;

(*b*) from how long this proposal is pending with the Government;

(*c*) whether they have sanctioned the estimate of this road?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) Since October 1954.

(*c*) No.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 1954ನೆಯ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಲು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರೋಡ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಅಂಶ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ತಾವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ರಸ್ತೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರೀಗ ಈ ನೊಣವಿನಕೆರೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಕಾಂಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಆಲ್ದೂರು, ಹಿರಿಸಾವೆ, ಕಣಕಟ್ಟೆ ಮೂಲಕ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೀಗ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ತುಮಕೂರು ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗಿರುವ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗಿರುವುದು ಆಗಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಆ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಶ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಅವರಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಬಲ್ಲರು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರನ್ನು ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಇದರ ಅಂದಾಜ ಎಷ್ಟೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದನಂತರ ಅದನ್ನು ಕೇಳಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರೋಡ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಹಾಕಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಬೇಕು. ಉಳಿದಿದ್ದು ಅನಂತರ. ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಡೆಸಬೇಕೆ ಅಥವಾ P. W. D. ಅವರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಅಂಶ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗ ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಂದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Krishnarajendra Hospital (Construction of a Surgical Ward).

Q.—795. Sri K. PUTTASWAMY (Srirangapatna).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the sanctioned bed strength and establishment of the Krishnarajendra Hospital, Mysore;

(*b*) the average number of in-patients in the year 1953 and 1954 and the establishment that existed in those years;

(*c*) whether there is a proposal to construct a surgical ward attached to the above hospital (the steps that are taken in that behalf)?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) Sanctioned bed strength.—300 beds.

Establishment.—Please see Statement Appended.

(*b*) Average number of in-patients:

1953	...	430·9
1954	...	588·8

(SRI T. CHANNIAH.)

Establishment–Please see Statement below.

(c) Yes.

Plan and estimates for the work are being prepared.

KRISHNARAJENDRA HOSPITAL, MYSORE

Sanctioned establishment during the years 1953, 1954 and 1955.

Particulars of establishment	Sanctioned number during the years		
	March 1953	March 1954	March 1955
Medical Staff—			
Surgeons	4	6	5
Assistant Surgeons Grade I ...	11	14	14
Do do II ...	...	5	5
Lady Surgeon	1	1	1
Lady Assistant Surgeon, Grade I ...	...	...	...
Medical Probationers	6	...	...
Medical Registrar	...	...	...
Surgical Registrar	...	...	...
Lady Secretary	1	1	1
Assistant Surgeons, Grade III ...	14	14	14
Lady do ...	1	1	1
Nursing Staff—			
Nursing Superintendent I Grade ...	1	1	1
Do II Grade ...	3	3	3
Nurses, I Grade	13	16	16
Do II Grade	24	21	21
Probationary Nurses	29	29	29
Compounders	5	5	5
House Mother	1	1	1
Laboratory Technician	...	...	...
Ministerial Staff—			
Steward	1	1	1
Clerks II Division	12	12	12
Steno-typist	1	1	1
Food Supervisors	1	1	1
Electrician	1	1	1
Literate Attenders	5	5	5
Carpenter	1	1	1
Tailor	1	1	1

Sri K. PUTTASWAMY.–The information regarding sanctioned strength has been furnished. I have asked for information as to the sanctioned strength and the strength of establishment available in 1953 and 1954. That is not properly furnished. Will the Minister please furnish the information, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—The strength of the medical staff and nursing staff has been furnished in the appendix given above.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sanctioned establishment during the years 1953, 1954 and 1955 has been given. Out of the sanctioned establishment, I want to know what was the establishment

that was available in Krishnarajendra Hospital?

Sri T. CHANNIAH.—The sanctioned strength of the establishment is given in the appendix. But some of the appointments have not yet been filled up.

Sri K. PUTTASWAMY.—What are all those appointments which are not yet filled up?

Sri T. CHANNIAH.—It is given in the appendix. The appointments of Medical Registrar, Surgical Registrar, Laboratory Technician and Medical Probationers have not been appointed yet.

Sri K. PUTTASWAMY.—Since when the estimates and plans referred to in question (c) are being prepared?

Sri T. CHANNIAH.—Estimates are being prepared but they have not been sent up to Government.

Sri K. PUTTASWAMY.—When did Government give directions for such plans and estimates being prepared?

Sri T. CHANNIAH.—I want notice for that.

Sri B. NARAYANASWAMY.—In the appendix it is stated that the number of surgeons in 1954 as 6 and in 1955 as 5. What is the reason for this reduction, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—The Director of Medical Services has reported to Government that the cadre of Surgeons in the K. R. Hospital be limited to only 5 and with that strength the work there could be managed.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Has Government agreed with that proposal or whether any further investigation is made in the matter?

Sri T. CHANNIAH.—Government have agreed with the proposal of the Director of Medical Services.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Did the Members of the Indian Medical Council visit K.R. Hospital recently, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—Yes.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Have they sent any report to Government, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—No report has been received; but they have visited the College and the Hospital.

Tours of Ministers (Expenditure).

Q.—275. Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the details of the tours of the Chief Minister and other Ministers both in and outside the State during 1954 and 1955;

(*b*) the cost incurred for each month by way of Travelling Allowance and Daily Allowance including the cost incurred on the staff;

(*c*) how many Ministers visited Avadi and what was the expenditure incurred?

A.—Sri K. HANUMANTHAIYA.—(Chief Minister).—

(*a*) Please see Statement I appended below.

(*b*) Please see Statement II appended below.

(*c*) The Chief Minister and all the Ministers visited Avadi unofficially and no expenditure was incurred in the connection.

STATEMENT I.

Tour of the Chief Minister and other Ministers both in and outside the State during 1954-55.

CHIEF MINISTER.

April 1954.—Jalahalli, Lakkavalli, Sarjapur, Bannerghatta, K.G.F., Bhadravati, Shimoga, Mysore.

May 1954.—Hunsur, Hirekyathanahalli, Channapatna, Somanahalli, Bannikuppe, Ankanahalli, Mysore, Nandi Hills and Ooty.

June 1954.—Chikballapur, Sidlaghatta, Ramanagaram, Sugganahalli, Bandipur, Nugu Village, Hessarghatta, Vasanthapur, Devanhalli, K.G.F., Sivasamudram, Channapatna, T.-Narasipur, Mysore.

Statement I—(*contd.*)

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

July 1954.—Hessarghatta, Thippagondanahalli, Hullahalli, Suthur, Honalwadi, Mysore, Srirangapatna, K.R. Sagar.

August 1954.—Somanathpur, Sivasamudram, Shimsha, Talkad, Melkote, Sringeri, Kanva, Mysore, Bhadravati, T.-Narasipur, Mandya, K.G.F., Mysore.

September 1954.—Mysore, Siddaramanahundi, Chitaldrug, Challakere, Bellary, Hospet, Poona, Bombay, Madras.

October 1954.—Mysore, Chandagal, Sangam, Gauribidanur, Ghati Subrahmanya, Sondekoppa, Bhadravati.

November 1954.—Shimoga, Sorab, Shikaripur, Delhi, Agra, Nagpur, Secunderabad, Mysore, Bannerghatta.

December 1954.—Ghati Subramanya, Mysore, Mandya, Thippagondanahalli, K.G.F., Bethamangala, Kumbalgod.

January 1955.—Thirupathi, K.G.F., Kumbalgod, Tanjore, Kumbakonam, Mayavaram, Chidambaram, Madras, Mysore, Chunchanakatte.

MINISTER FOR LAW AND EDUCATION.

April 1954.—Jalahalli, Kanakapura, Mysore, Hunsur, Ratnapura.

May 1954.—Mandya, Mysore, Delhi, Bombay, Ooty, Hassan, Cochin, Kottayam.

June 1954.—Mysore, K.R. Nagar, Kattepura, Arkalgud, Mayasandra, Chamarajanagar, T.-Narasipur, Mandya, Nanjangud, Nerale, Bokkahalli.

July 1954.—Mysore, Guntur, Cholaghatta.

August 1954.—Mandya, Malavalli, Shivasamudram, Mysore, Delhi, Bhadravati, Sringeri, Melkote, Hassan.

September 1954.—Bellary, Hospet, Chitaldrug, Challakere, Pavagada, Madhugiri, Thuruvanur, Dodballapur, Mysore, Delhi, Sravanabelagola, Hassan.

October 1954.—Mysore, Holenarsipur, Akkihebbal, Sravanabelagola, Hassan, Halekote, Halebid, Hagare, Mallipur, Hoskote, Mandya, K. R. Sagar, Nanjangud.

November 1954.—Mysore, Channapatna, Delhi, Calcutta, Mysore, Bettahalli Bellary, Kudligi, Siddaganga.

December 1954.—Mysore, T.-Narasipur, Narikolli, Bannur, Mandya, Channapatna, Hassan, Colombo, Tumkur, Kumbalgod, Thirupathi.

January 1955.—Mysore, Kumbalgod, Delhi, Tumkur, Gubbi, Mandya, K. R. Sagar.

February 1955.—Koratagere, Kyamenahalli, Gopalapur, Doddakunte, Halli-Mysore, Tejur, Mayagondanahalli, Jodihosahalli, Basavapatna, Akkihebbal, Chitaldrug, Jagalur, Hiriyur, Kanamadu, Chickkajogihalli.

MINISTER FOR PUBLIC HEALTH AND LOCAL SELF-GOVERNMENT.

April 1954.—Krishnarajapuram, Yelahanka.

May 1954.—Tumkur, Maskal, Honnudike, Nonavinakere, Vignasanthe, Madduranganapalya, Tiptur, Chikballapur, Sidlaghatta, Villages of Peresandra, Mandikal, Gudibanda, Chikkathimmanahalli, Beechaganahalli, Yellampalli, Mittemeri, Sadali, Mandya, Allapatna, Sosale, Mysore, Ooty, Kolathur, Chikkanahalli, Kolar, Ooty, Mysore, K.R. Nagar, Saligram, Mysore, Arsikere, Tarikere, Ajjampur, Birur, Tumkur.

Statement I—(*contd.*)

June 1954.—Channapatna, Mysore, Davangere, Harapanahalli, Hagaribommanahalli, Thungabhadra, Kudligi, Kottur, Jagalur, Challakere, Naikanahatti, Simla *via* Madras, Delhi, Kalka.

July 1954.—Krishnarajapuram, Kolar, Chintamani, Mysore, Inam Hoskote, Mysore.

August 1954.—Yelahanka, Avalahalli, Ramanagaram, Mysore, Channapatna,, K.G.F., Mysore, Bidadi, Kempadyapanahalli, Byramangala, Solur, Baginigere, Kunigal Chikballapur, Melur, Vijayapura, Kolar.

September 1954.—Bellary *via* Sira, Hiriyur, Challakere, Nanagal, Molkalmuru, Hospet, Chikballapur, Bagepalli, Kolar *via* Chintamani and Srinivaspur, Jangamkote, Chintamani, Mysore, Dura, Kalale, Chidaravalli, Yedehalli, Hunsur, Periyapatna, Neralapura, Nandinathapur, Hunsavadi, Bettadapur, Ramanathapur, Konanur, Arkalgud, Hassan, Channarayapatna, Kunigal, Ramanagaram, Kanakapur, Hiresave, Sravanabelagola, Mysore.

October 1954.—Srinivasapur, Mysore.

November 1954.—Chennapatna, Belekere, Kukkur, Chikmalur, Mallur, Byrapatna, Mandya, Kunigal, Hosakere, Marconahalli, Amruthur, Sanabhaghatta, Huliyurudurga, Devanahalli, Vijayapur, Mallur, Melur, Sidlaghatta, Hanumanthapur, Hitlahalli, Bellutti, Malamachanahalli, Yellupura, Kesavanahalli, Doddaballapur, Sivapura, Maragondanahalli, Koira, Devanahalli, Bhadravati, Bhadra Reservoir, Shimoga, Thirthahalli, Sarala, Melige, Nambala, Devangi, Kadidal, Thirthahalli, Agumbe, Nalur, Begar, Kadur, Birur, Yagati, Arsikere, Mysore, Krishnarajanagar, Chunchanakatte, Hosur, Kittoor, Heggadadevanakote, Penjahalli, Karapura.

December 1954.—Kolar, Gauribidanur, Manchanahalli, Gudibanda, Chikballapur Chintamani, Srinivasapura, Mulbagal, K.G.F., Bangarpet, Malur, Kumbalgod

January 1955.—Trivandrum.

MINISTER FOR REVENUE AND PUBLIC WORKS.

From April 1954 to January 1955.—Shimoga, Lakkavalli, Thunga Anicut Works Bhadravati, Manchenahalli, Mandya, Channapatna, Channarayapatna. Hassan, Alur, Sakleshpur, Volhally and Attihalli, Attigonda (unofficial) Kalasa, Bharathibylu, Mudigere, Nandipura, Chikmagalur, Kadur, Shimoga, Kalmane, Tudur, Thirthahalli, Harogalige, Thirthahally, Shimoga, Makonahalli, Vidyanagar, Nelamangala, Obalapura, Dommasandra Village, Kanakapura, Hosalli Village, Maddur, Kunigal, Nidasale, Sonnanayakanahalli, Kolavatti, Markonahalli, Kodavatti, Marconahally, Kunigal, Mysore, Mandya, Nagamangala, Mayasandra, Kadaba, Nittur, Chelur, Sira, Chitaldrug, Jagalur, Thuppadahalli, Sangenahalli, Chitaldrug, Mysore. Hebbal Village, Krishnarajasagar, Hotagally Village, Mysore, Bhadravati, Lakkavalli, Tunga Anicut Works, Shimoga, Bhadravati, Mysore, Krishnarajasagar, Mysore, Avalahalli, Arakere Village, Mysore, Krishnarajasagar, Mysore, Kunigal, Thippasandra, Sira, Koratagere, Hiriyur, Hanagal, Vaikunta, Pampasarovara, Hospet, Kampli, Kurugodu, Siruguppa, Bellary, Chitaldrug, Bychapura Tank, Nelamangala, Shivaganga, Nagenahalli, Kanakapura, Bannur, Mysore, Shimoga, Tumkur, Kora, Tumkur, Nagavalli, Hiresave, Begur, Channapatna, Shimoga, Bhadravati, Lakkavalli, Channagiri, Gullenahalli, Juggehalli, Neetigere, Tunga Anicut Works, Mandagadde, Thirthahalli, Kudumallige, Sarala, Melige, Nambala, Devangi, Kerekoppa, Nirulli, Thirthahalli, Megaravalli, Nalur, Agumbe, Guddakeri, Kundapura, Nalur, Araga, Thirthahalli, Shimoga, Birur, Yagati, Somanahalli Village, Arsikere, Hassan, Hanchihally, Channarayapatna,

Statement I—(*contd.*)

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Doddakalabalu Village, Kanakapura Nagasandra, Gauribidanur, Vara Vani Village, Chikballapur, Sidlaghatta, Chintamani, Kadur, Yellambalse, Pillenahalli, Sakrepatna, Chikkagowji, Chikmagalur, Mudigere, Bankal Koove village, Basarikatte, Shantigrama, Jayapura, Koppa, Sringeri, Holekoppa, Kammardi, Narasimharajapura, Tarikere, Bukkanabhudi, Shivani, Kadur, Arsikere, Kumbalgud, Ghati Subrahmanya, Gundamgere, Doddaballapur, Hassan, Channarayapatna, Settihalli.

MINISTER FOR AGRICULTURE.

April 1954.—Bellary, Kampli, Hospet, Kurikuppe, Harihar, Hubli, Gadag, Shimoga, Tunga Anikut, Jog, Lakkavalli, Agumbe, Dharwar, Huniseghatta, Chintamani, Chokkasandra, Nandagudi, Mysore.

May 1954.—Kibbanahalli Plantation, Yelaware Farm; Banavar, Shimoga, Karadibetta, Kalkoppa, Sagar, Nagarvalli, Jog, Shiralakoppa, Sorab, Thimlapur, Hosur, Nalinikoppa, Kagenahalli, Gogga, Ajjampur, Holalkere, Chitaldrug, Sugganahalli, Lakkappanahalli, T. Hosahalli, Hesarghatta, Mysore, Ratnapur, Hunsur, Ankanahalli, Haradanahalli, Chamarajanagar, T-Narsipur, Chikjajur, Harihar, Hospet and Bellary.

June 1954.—Tumkur, Ramadevarubetta Forest, Kyathasandra, Subramanyapura and Hessarghatta.

July 1954.—Mysore, Indian Dairy Institute, Bellara, Srinagar (*via* Delhi), Mysore and Malavalli.

August 1954.—Malavalli, Guntakal, Poona, Bombay, Mysore, Ramakrishnapur, Kengal, Sivasamudram, Shimsha, Jangamakota and Chokkasandra,

September 1954.—Hospet, Kudligi, Bellary, Chitaldrug, Hassan and Mysore.

October 1954.—Mysore, Chikmagalur, Mudigere, Holenarsipur, Gundlupet, Sravanabelagola and Hirisave.

November 1954.—Jangamkote, Chokkasandra, Nandagudi, Doddaballapur, Mysore, Saklespur.

December 1954.—Hiriyur, Jagalur, Kottur, Hospet, Bellary, Mysore, Hesarghatta, Siriguppa, Sirigere, Mariammanahalli, Harapanahalli, Kumbalgod and Hindupur.

January 1955.—Channapatna, Ibasapura, Kengeri, Tumkur, Kaidala, Buddi, Chikkenahalli, Gopalapura, Mavinahalli, Doddagollahalli, Hebbur, Nagavalli, Mysore, Hassan, Chikmagalur, Shimoga, Shikaripur, Shiralkoppa, Sorab, Sagar, Heggodu, Huniseghatta and Veerapur.

MINISTER FOR HOME AND INDUSTRIES.

April 1954.—Hiriyur, Iymangala, Chitaldrug, Davangere, Harihar and surrounding villages, Sirigere, Mysore, Mandya, Kadukothanahalli, Ramanagaram, Magadi, Channapatna.

May 1954.—Davangere, Chitaldrug, Ingaldhal, Sira, Bellara Gold Mines.

June 1954.—Magadi, Kunigal, Marconahalli, Bellur, Nelamangala, Kolar, Channapatna, Tirupati.

July 1954.—Krishnarajapuram Indian Telephone Industries, Doddaballapur, Devanahalli, Thippagondanahalli, Madras, Chitaldrug, Davangere, Harapanahalli and surrounding villages, Hadagali, Hirehadagali, Mylar and surrounding villages, Hagaribommanahalli, Ramasagar, Kottur and interior villages, Hospet, Kudligi, Mariammanahalli, Sandur, Hospet, Hampi ruins, Kampli, Bellary, Kurugod, Siruguppa, Agronomic Research Institute, Siruguppa, Mysore, Nanjangud, Badanaval Spinning Centre.

Statement I—(*concld.*)

August 1954.—Mysore, Mandya, Mysore, Kengal Hanumantharayana Gudi, Mysore, Kunigal.

September 1954.—Harihar, Sirigere, Holalkere, Hosadurga, Huliyur, Tumkur, Bombay, Tiptur, Sringeri, Lakkavalli, Balehonnur, Birur, Bhadravati, Davangere, Mysore.

October 1954.—Channarayapatna, Sravanabelagola, Holalkere, Belur, Halebid, Holenarsipur, Krishnarajasagar, Mysore, Jalagi (Devanahalli Taluk), Tumkur, Bhadravati, Shimoga, Maralawadi (Kanakapur Taluk).

November 1954.—Mysore, Davangere, Harihar, Mandya and Mysore.

December 1954.—Mandya, Mysore, Krishnarajapuram, Pandavapura, Mysore, Bombay, Harihar, Karlahalli Bridge, Davangere, Naganoor, Tumkur, Godekere (Chikkanaikanahalli Taluk), Kolar, Kumbalgod, Marconahalli.

January 1955.—Hassan, Delhi, Shivaganga, Hindustan Aircraft Limited, Tumkur Doddaballapur and Mysore.

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

STATEMENT NO. II.

No.	Months	T.A. and D.A. Chief Minister and Staff		T. A. and D. A. of the Ministers and Staff											
				Minister for Law and Edn.		Minister for L. S. G.		Minister for Revenue & P.W.			Minister for Home and Ind.		Minister for Agriculture	
		Rs.	a.	Rs.	a.	Rs.	a.	Rs.	a.	p.	Rs.	a.	Rs.	a.
1	April 1954 ...	934	13	298	8	13	0	316	11	0	352	9	712	8
2	May 1954 ...	1,884	12	1,670	15	692	0	535	5	8	206	12	959	0
						+214	10							
3	June 1954 ...	746	1	461	12	1,447	8	592	8	0	359	7	84	7
						+1,196	9							
4	July 1954 ...	1,087	4	1,012	2	459	0	327	2	0	1,093	13	2,826	8
5	August 1954 ...	1,644	14	1,580	6	856	13	3,224	13	0	566	5	1,540	3
6	September 1954 ...	4,811	13	1,745	15	1,193	13	630	12	0	1,368	13	1,031	9
7	October 1954 ...	1,212	1	693	14	391	9	475	5	0	915	4	809	0
8	November 1954 ...	4,384	7	2,030	12	972	12	268	5	0	564	10	367	15
9	December 1954 ...	670	6	1,385	10	385	15	523	8	0	1,130	8	828	15
10	January 1955 ...	2,904	15	1,178	6	590	1	...			1,989	5	744	15

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ 9 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ದೇಶವನ್ನು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೃದುವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಆಯಾಸವಾಗಿರುವುದಲ್ಲವೆ ?

*Sri K. HANUMANTHAIYA.—Thank you very much for the sympathy.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈಗ 10 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕಾಗಿ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಜಾಧಿಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ 8,400 ರೂಪಾಯಿ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ 6,800 ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಬಲಹೀನವಾದ ನಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸ ಬರಿದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA—These are too cheap questions.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Will it not be a strain on the tender resources of the State to spend money amounting to Rs. 20,000 for nine months ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is a comment that is being made upon ; it is not asking for any information.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Are not Ministers guided by any rules or regulations regarding their tours ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is a well known fact that every T. A. and D.A. Bill is passed according to financial rules.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Are there no rules or regulations provided in the Mysore Service Regulations which regulate the tour, the number of days of tour in a month and the amount that will have to be spent, etc. ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Those are rules that are in existence.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Can the Hon'ble Minister point out to me the relevant rule under which this huge expenditure has been incurred ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—They are rules that are in existence ; the Hon'ble Member can go to the Library and find out.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Hon'ble Minister need not ask me or dictate to me. It is his business to answer. Are there rules governing these tours ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have already answered.

Mr. SPEAKER.—Answer can be given whether there are rules or not.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have said that according to rules Travelling Allowance and Dearness Allowance bills are admitted.

Sri J. MOHAMED IMAM.—If there are such rules, they may be laid on the table.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—They are available in the library; it is not necessary to lay them on the table.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that the salaries, Travelling allowance and Dearness allowance of Mysore Service Public officers are all governed by Mysore Services Regulations?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Are these tours also within the rules of the Mysore Services Regulations ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, if they are not within the rules, they would not be passed by the Accountant General.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Was there any need to incur such huge expenditure of three to four thousand rupees per month by one Minister ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—There was greater need, Sir. In fact, people ask the Ministers to tour very often but we are not able to comply even with one-fourth of the requests that have been made.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದರೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದರೇ?

Sri K HANUMANTHAIYA.—Wherever it was admissible under the rule, we have gone and all the time it was on governmental work.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಇದೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಭಕೋಣಂ, ಚಿದಂಬರಂ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, it is usual that Ministers, especially the Chief Minister of one State, are invited by other States and to accept such invitations is a matter of courtesy and is in practice from a very long time; it is not a strange thing.

---

* Asterisk indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it in a private capacity or on a governmental matter?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The very name my Hon'ble friend has pronounced that they are "public office holders" show that they are not private individuals.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What was the Government business transacted when the Chief Minister visited Kumbhakonam and Chidambaram?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—There were invitations for several conferences, Municipal Addresses were presented and the tours were for some educational and cultural conferences.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is the presentation of Address outside the State a part of the governmental work?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, these matters have been examined by the Comptroller and Auditor-General and the Accountant-General and they have formulated certain rules. According to these rules Travelling Allowance and Dearness Allowance are admitted.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that the amount incurred is unheard of in the history of Mysore administration till now?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is again a comment.

Mr. SPEAKER.—It is a matter of opinion.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that during the previous administrations at no time such huge expenditure was incurred on Travelling Allowance and Dearness Allowance?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, the Hon'ble member is misrepresenting, because the figures for the previous administration are not available and it is height of ignorance to comment on this line.

Sri J. MOHAMED IMAM.—May I know if there is any proportion between the salaries of the Ministers and the Travelling Allowance and Dearness Allowance drawn by them every month?

Mr. SPEAKER.—I think, these are all governed by rules. We cannot discuss the rules and the procedure here. The Hon'ble Member may ask for information and he can make use of that information on some other occasion.

12-30 P.M.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Is it not a fact that all the Ministers went in Government cars to attend the Avadi Session?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The answer is furnished there, Sir.

Mr. SPEAKER.—They have not drawn any Travelling Allowance.

Sri J. MOHAMED IMAM.—But I want to know whether it is not a fact that some Ministers went in Government cars with Government drivers?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The question is not put, Sir. If the Hon'ble Member asks a specific question, I will gather information and let him know.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to let me know the nature of business transacted by the Chief Minister in the course of his visit to Poona, Bombay and Madras in the month of September 1954?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That was the route I took when I returned from Delhi.

Sri S. SRINIVASA RAO.—May I know for what purpose the Hon'ble the Chief Minister visited Delhi?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is for the Standing Committee of the National Development Council.

Sri S. SRINIVASA RAO.—Will the Government of India pay Travelling Allowance to the members of that Committee?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—No.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know the object of the visit of the Hon'ble the Chief Minister to Delhi, Agra, Nagpur in the month of November?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—On my way back from Delhi I visited those places. It is not extra tour.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I draw the attention of the Hon'ble Minister to the tour to Poona, Bombay and Madras within the month of September; The tour to Delhi was in November 1954.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It was in order to have a talk with the Chief Minister of Bombay in regard to agreement of supply of electricity from Mysore State to Bombay State.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know the object of the Chief Minister's visit to the Madras in the month of January 1955?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I want notice. I cannot remember those details.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The information is furnished but we want to know the object?

(*No answer.*)

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Will the Government be pleased to let me know the nature of Government business transacted by the Chief Minister in the months of October and December in Ghati Subramanya?

Sri K. HANUMANTHAIYA.-Probably I went there in order to attend the Jathra.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Was it a part of the Government duty, Sir?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Oh yes, undoubtedly.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—May I know the nature of business transacted by Government in Kumbalgod in the months of December and January?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, it is impossible for me to remember those details.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನ ಭೇಟಿಯಾಯಿತೇ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅವರ ಈಶ್ವರ ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ, ನಂದೀದುರ್ಗ, ಉದಕಮಂಡಲ, ಹೆಸರಘಟ್ಟ, ಬೇತಮಂಗಲ—ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಈಚೆಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲವೇ!

Sri K. HANUMANTHAIYA.—If there is any specific question asked, I can answer. It is not possible for us to remember two years' details. It is not possible for me to answer.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ಎರಡು ಸಲ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಬರೀ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(*No Answer.*)

Schools (Accommodation).

Q.—316. Sri K. PUTTASWAMY (Srirangapatna).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of Government Elementary Schools (both Primary and Middle) that are housed in Government buildings and the number housed in rented buildings;

(*b*) the total amount of rent that is paid by Government every month;

(*c*) whether it has come to their notice that many of the schools are in houses and most of them have no play-grounds;

(*d*) the steps that they have so far taken to provide proper buildings to the schools?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—(Minister for Law and Education).—

(*a*) (i) 4,741.
(ii) 1,069.

(*b*) Rs. 25,417 per month.

(*c*) Yes.

(*d*) Construction of school buildings are usually taken up by the Department according to the building programme chalked out every year in consultation with the Engineering Department and in accordance with the amount provided in the Budget and preference is being given for the schools for which contributions have been made and also for the schools where there is urgent and immediate educational need.

Sri K. PUTTASWAMY.—Have you chalked out any programme for the year 1955-56?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We are about to do it.

Sri K. PUTTASWAMY.—It is stated that preference is given to such of those places where contributions are given. Has it come to the notice of Government that in several cases though contributions have been given some 8 or 10 years back, no attempt is made to put up buildings, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—There may be such cases, Sir. We are trying our best to give priority to those who have given the biggest contribution and who have been waiting for a long time.

Sri K. PUTTASWAMY.—How many such cases are there where contributions having been given, buildings have not been put up?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Some time back a similar question was answered, Sir. I do not remember now.

Sri K. PUTTASWAMY.—My question is: In how many cases the buildings have not come up even though contributions have been given?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I think I have answered that question some time back. I do not remember now.

Mr. SPEAKER.—Previously answers have been furnished to a similar question.

Sri K. PUTTASWAMY.—The Minister is entitled to plead for notice. But I am stating that no answer is given during the session for this question.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice for that, Sir.

Sri K. PUTTASWAMY.—How many such cases are there in Srirangapatna Taluk?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want notice.

Sri K. PUTTASWAMY.—What is the authority which takes up the responsibility for construction of these buildings, Sir?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Public Works Department.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಹಣವನ್ನು ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ತಾವು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಬರಾಳ ಗ್ರಾಮದವರು ತಮಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈ ವರ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ 2,94,112 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲೂ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳೆಷ್ಟಿವೆಯೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು (ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗಾಗಿ) ಹಾಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Have the Government prepared a plan by which the Government intend to construct 1,069 buildings for housing the Schools?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I want to know to what plan the Hon'ble Member is referring to.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In answer to (a) (ii) you have stated that "there are 1,069 places where the Government have taken up the buildings on hire for purposes of housing these schools". I would like to know whether Government have prepared a plan and within what time these buildings will be constructed?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—No, Sir.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Do the Government intend to prepare a programme of work so that each year about 300 to 400 buildings may be constructed?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—That depends upon the availability of funds. Unless we know what exactly is the amount available, we cannot say. For the current year 1955-56, 10 lakhs have been allotted and we are preparing a plan.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ತುಮಕೂರು ಟೌನಿನಲ್ಲಿ 1,700 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಕೂಲುಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮನ್.—1,069 ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಾಡಿಗೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟಾಗಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ ?

ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಲಾಗುವುದೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I think it would be necessary to follow a uniform policy.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಮೂರು ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಆರುಸಾವಿರ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಉಳಿದ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಗತಿಯೇನು ? ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಖಾಸಗೀ ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಊರಿನವರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಾವೇನೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗಾದರೂ ವಹಿಸಿ ಯಾರಮೇಲಾದರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಗದಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ.ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS.

Mr. SPEAKER.—There are two short notice questions. Both of them relate to the same subject matter and they may be taken up together.

S.A.S. Examination Results.

S. N. Q.—12. Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar -Hosanagar).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they are aware that the results of the S.A.S. (Civil) Part I Examination announced officially on 14th February 1955, were announced again on 16th February 1955, changing the numbers of the examinees from "16 and 166" to "18 and 206" respectively;

(*b*) if so, the steps taken to rectify the procedure adopted by the Board ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes; there was no change in the result of any numbers except that of Reg. No. 166 who had not secured the minimum marks and was accordingly declared as failed.

(*b*) The errors were brought to the notice of the Chairman and the Chief Secretary; the errors were rectified and the ratification of the Board was secured.

S. N. Q.—18. Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether S.A.S. (Civil) Part I Examination was conducted recently by the Mysore Local Service and Pleaders' Examination Board Committee;

(*b*) the number of candidates appeared for the said examination;

(*c*) the number of those who got through the examination;

(*d*) whether the rseults were announced twice;

(*e*) the names of Registered numbers that were declared as passed—as announced on different dates ?

A.—Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) and (*c*) No.

S.A.S. Part I (Civil)—

Applied	... ...	106
Appeared	... ...	74
Passed	... ...	19

(*d*) Certain clerical mistakes were found in the list of successful candidates published on 14th February 1955, and